

gemeente
Goeree-Overflakkee

Jaarstukken 2024

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	3
JAARVERSLAG	7
PROGRAMMAVERANTWOORDING	8
<u>Programmalijn Aantrekkelijk eiland</u>	
Openbare orde en veiligheid	9
Mobiliteit	12
Ruimte en wonen	14
Leefomgeving	18
Bedrijvigheid	21
<u>Programmalijn Vitaal eiland</u>	
Blijvend ontwikkelen	26
Gemeenschapszin & sociale veiligheid	29
Gezondheid en welzijn	33
De inwoner in regie	35
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	37
<u>Programmalijn Duurzaam en innovatief eiland</u>	
Duurzame ontwikkeling	40
<u>Programmalijn Betrokken eiland</u>	
Dienstverlening	43
Bestuurs- en kabinetszaken	46
OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	48
OVERZICHT OVERHEAD	50
PARAGRAFEN	53
Bedrijfsvoering	54
Financiering	67
Grondbeleid	72
Lokale Heffingen	75
Onderhoud Kapitaalgoederen	80
Verbonden Partijen	87
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	100
Wet open overheid	107
Regionale ontwikkelingen	108
JAARREKENING	110
Overzicht van Baten en Lasten	111
Analyse begrotingsafwijkingen	112
Toelichting van de belangrijkste verschillen (rekening t.o.v. begroting)	113
Aanwending onvoorzien	138
Overzicht incidentele baten en lasten	139
Overzicht structurele mutaties reserves	144
Rechtmatigheidsverantwoording	145
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	146
BALANS PER 31 DECEMBER 2024	147
TOELICHTING OP DE BALANS	149
SISA VERANTWOORDING	180

Inhoudsopgave

OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD	195
OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA PER TAAKVELD	198
BIJLAGEN	200
Financieel overzicht sociaal domein	201
Mutaties reserves begroot t.o.v. werkelijk	202
Besteding Web-middelen	203

Samenvatting

Goeree-Overflakkee in vogelvlucht

Goeree-Overflakkee is een prachtig eiland en een fijne gemeente om te wonen, werken en recreëren. We kijken terug op een jaar waar veel gebeurd is. Meer dan 650 medewerkers in 20 teams zijn ook in 2024 met veel betrokkenheid en energie aan de slag gegaan voor onze gemeente. Van verkeer tot zorg. Van buitendienst tot schuldhulpverlening. Van ons ontwikkelbedrijf GOwerkt tot ons sportteam. Veel is tot stand gekomen door onze samenwerking met partners, ondernemers, overheden en last but not least onze inwoners.

Daarbij zijn de opgaven voor ons als gemeente er niet minder uitdagend op geworden. Er komt de komende jaren veel op ons af.

Bijgaand treft u aan de jaarstukken 2024 van de gemeente Goeree-Overflakkee. In deze jaarstukken leggen we verantwoording af over onze gemeentelijke inspanningen en de besteding van de middelen in 2024.

Welke resultaten of gebeurtenissen in 2024 springen in het oog

Hieronder kijken we in vogelvlucht terug op de resultaten en ontwikkelingen van dit afgelopen jaar. (bron: brochure Goeree-Overflakkee in vogelvlucht)

Aantrekkelijk eiland	• 500 inwoners namen deel aan bijeenkomsten en digitale sessies als input voor de omgevingsvisie • Een opgestelde Woonvisie Zorg en Welzijn 2024-2029 • Een woningbouwprogramma met totaal 3.250 te bouwen woningen (tot 2031) • Samen met de ondernemers werken we aan een strategische economische visie • Diverse afgeronde projecten ter verdere verbetering van de openbare ruimte in meerdere kernen • Verdere afname van het aantal kilogram restafval per inwoner • Ter uitvoering integraal veiligheidsbeleid veel uitgevoerde integrale controles en gegeven voorlichtingen over ondermijning.
Vitaal eiland	• 154 medewerkers (met indicatie) werken bij GOwerkt. • 43 kandidaten uit de participatiewet en 86 vanuit de inburgeringswet volgen een ontwikkeltraject • Nieuwe samenwerkingen met o.a. CuraMare, Port Zélande en Zuidwester • 111 flexwoningen voor ruim 300 Oekraïense vluchtelingen • 270 door COA opgevangen asielzoekers op 2 schepen • Huisvesting van 182 statushouders samen met Oost West Wonen, hiermee is de taakstelling 2024 behaald • Ruim 31 opengestelde erfgoedlocaties tijdens de open monumentendag • Deelname van 200 kinderen aan GO Sport en Cultuur • Ca 960 kinderen en jongeren ontvangen jaarlijks jeugdhulp • >1.500 aanvragen voor een WMO-voorziening • Afgerond 100 dossiers actief voor begeleiding schuldhulpverlening • Ruim 500 bezoekers Vrijwilligersfestival • 658 mantelzorgers die een mantelzorgcompliment hebben ontvangen • We zijn officieel een dementievriendelijke gemeente • Transformatie Diekhuus inclusief bibliotheek Middelharnis • Pilot welzijnscoaches is gestart
Duurzaam en innovatie eiland	• Met subsidies heel veel: regenwater van het riool afgekoppeld, meer vierkante meters groen in tuin, groene daken aangelegd, bomen geplant • 10^e plaats NK tegelwippen, categorie middelgrote gemeente • Vergroenen van diverse schoolpleinen • Vervolg project Stad Aardgasvrij

Samenvatting

	• Veel energiebesparende producten uitgedeeld • Gestart met campagne over circulair leven en ondernemen • Opening waterstoftankstation in Oude-Tonge • Voortzetting samenwerking proeftuin van Pallandtpolder
Betrokken eiland	• Inwonersavonden in diverse kernen • Uitkomsten burgerpeiling, cijfer 6,8 voor dienstverlening. • Renovatie Raadhuis Middelharnis • 1^e stappen uitbreiding Beroepscampus • Verbouwing Ons Huis Herkingen • Verbouwing verenigingsgebouw Oostdam Goedereede • Enquêtes over o.a. 14 havens, centrum Ouddorp, vm. Technische school Middelharnis • Veel meldingen via platform Fixi

In het jaarverslag onder de programmaverantwoording is de beleidsmatige voortgang opgenomen van de doelstellingen, zoals deze zijn verwoord in de Begroting 2024. Het merendeel van deze doelstellingen is gehaald, echter er is kritisch gekeken naar de voortgang. Daardoor zijn meer subdoelen dan voorgaande jaren oranje gekleurd. Dit komt voornamelijk door de toenemende druk op de personele capaciteit op zowel de going concern taken als de geschetste doelen. Daardoor lukt het niet altijd meer om voldoende voortgang te bereiken.

Financieel resultaat 2024

De jaarrekening 2024 laat een positief resultaat van afgerond € 6,7 miljoen zien. In de jaarrekening wordt op hoofdlijnen een verklaring gegeven van dit resultaat. Deze verklaring is opgenomen onder de “toelichting van de belangrijkste verschillen” (rekening 2024 ten opzichte van de begroting 2024). De financiële analyses geven de belangrijkste afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 100.000,- laten we doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Het resultaat ziet er als volgt uit:

2024	Primitieve begroting	begroting na wijziging	jaarrekening	verschil
Totaal lasten	162.927.000	181.446.700	177.511.531	3.935.169
Totaal baten	161.560.300	192.836.700	197.808.309	4.971.609
Saldo baten en lasten	-1.366.700	11.390.000	20.296.778	8.906.778
Mutaties reserves	1.366.700	-11.390.000	-13.560.446	-2.170.446
Geraamd/gerealiseerd resultaat	0	0	6.736.332	6.736.332

Een verklaring van het rekeningresultaat

Het positief saldo van afgerond 6,7 miljoen euro wordt met name veroorzaakt door incidentele meevallers, zoals:

- Incidentele meevallers aan de batenkant, zoals extra leges voor graafwerkzaamheden als gevolg van de aanleg van een glasvezelnetwerk;
- Hogere legesopbrengst bouwactiviteiten;
- Hogere Algemene uitkering op basis van de decembercirculaire;
- Lagere uitgaven binnen zowel het sociaal domein als het fysiek domein. Denk hierbij aan bijvoorbeeld lagere uitgaven voor beheer en onderhoud Fort Prins Frederik, voor kunst en cultuur, een voordeel op de kapitaallasten door vertraging uitvoering IHP en door uitstel van een – in 2024 – geplande woningaanpassing.
- Naar aanleiding van de accountantscontrole zijn een aantal correcties doorgevoerd, die van invloed zijn op het resultaat. Het betreft de vrijval van een aantal voorzieningen en een tweetal verplichtingen ten gunste van de exploitatie. Via het voorstel resultaatbestemming zal het saldo van de vrijgevallen verplichtingen worden toegevoegd aan een bestemmingsreserve.

Samenvatting

We nemen de analyse van deze jaarrekening mee in het traject “Samen keuzes maken”.

Enkele kengetallen uit deze jaarrekening

- Onze langlopende schulden zijn verder gedaald (van € 31,8 miljoen naar € 28,7 miljoen);
- Onze reserves (incl. gerealiseerd resultaat) zijn gestegen van € 132,2 miljoen naar € 152,5 miljoen;
- Onze reserves per inwoner bedragen € 2.920,- (was eind 2023 € 2.550,-);
- Woonlasten voor onze inwoner lager dan het landelijk gemiddelde;
- Een lichte stijging van ons weerstandsvermogen;
- Solvabiliteitsratio is verder gestegen en valt onder de categorie minst risicovol.

Voorstel resultaatbestemming

We stellen voor om het resultaat als volgt te bestemmen:

1	Resultaat	6.736.300
2	Resultaatbestemming	
	Decembercirculaire Algemene Uitkering	614.600
	Cultuureducatie met kwaliteit (CMK)	49.900
	Schilderwerk De Jonge Spartaan	51.500
	Erfgoedlijnen	127.700
	Verkeersveiligheid Hofdijkseweg Ouddorp	62.500
	Uitvoering begraafplaatsenbeleid	119.400
3	Bestemmingsreserve Herstelwerkzaamheden Kabels en Leidingen	1.107.400
4	Decentralisatie uitkering Vrouwenopvang - reserve Sociaal Domein	313.000
5	Per saldo nog te storten in Algemene reserve	4.290.300

U ontvangt bij de aanbieding van deze jaarstukken een afzonderlijke onderbouwing van dit voorstel om het resultaat te bestemmen.

Terugkijkend op 2024 zijn wij als college en directie tevreden over de resultaten. We zijn trots op onze medewerkers die hieraan hebben bijgedragen.

Financiële positie van onze gemeente

Op basis van deze jaarstukken heeft onze gemeente een goede uitgangspositie, maar er komt zwaar weer aan. In 2024 scoort onze gemeente nagenoeg op alle financiële kengetallen goed. Deze kengetallen zijn terug te vinden in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Door het financiële resultaat zijn onze reserves verder toegenomen. De solvabiliteit is gestegen van 58% naar 62%. Kortom: we hebben ons huishoudboekje op orde.

Naar de toekomst toe staat onze gemeente voor belangrijke en mogelijk ingrijpende keuzes om de begroting duurzaam en structureel in evenwicht te krijgen. Gemeenten in heel Nederland hebben te maken met het zogenoemde "ravijnjaar". Door een veranderde rekenmethode ontvangen zij minder geld van het Rijk. Tegelijk krijgen gemeenten steeds meer taken, zonder dat daar voldoende geld tegenover staat.

Ook Goeree-Overflakkee voelt dit. Daarbij komt dat wij voor grote financiële opgaven staan, zoals de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs, de reconstructieprojecten van havens en het woningbouwprogramma. Onze gemeente heeft een grote oppervlakte en 14 kernen. Vrijwel elk kern heeft eigen voorzieningen. Vanaf de herindeling in 2013 is hier nauwelijks op bezuinigd. Denk aan schoolgebouwen, begraafplaatsen, havens en sportaccommodaties. Op de lange termijn kunnen we dat niet volhouden.

Met het rapport “Samen keuzes maken” verfijnen we de keuzes en geven we opdrachten mee voor het structureel sluiten van de meerjarenbegroting.

Samenvatting

Rechtmatigheidsverantwoording door ons college

Met ingang van het verslagjaar 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording een verplicht onderdeel van de jaarstukken geworden. De verantwoording bestaat uit 2 delen:

1. In de jaarrekening heeft het college de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen waarin wordt aangegeven in hoeverre de jaarrekening verantwoorde baten en lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Om rechtmatig te zijn, moet binnen de door uw raad vastgestelde verantwoordingsgrens worden gebleven. Als grens is vastgesteld: 3% van het totaal van de lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves.
2. In de paragraaf bedrijfsvoering is een toelichting opgenomen op de (niet geaccepteerde) fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording, waaronder maatregelen om de fouten in de toekomst te voorkomen.

In de verantwoording is door het college aangegeven dat de verantwoorde baten en lasten en ook de balansmutaties 2024 rechtmatig tot zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Doordat het college met de rechtmatigheidsverantwoording zelf een verantwoording aflegt over de naleving van wet- en regelgeving verandert het oordeel van de externe accountant. De accountant geeft geen oordeel meer af over rechtmatigheid. Wel kijkt de accountant naar de getrouwheid van de jaarstukken. Aangezien de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel is van de jaarrekening, controleert de accountant ook of de door het college opgestelde verantwoording getrouw is. Onze accountant Baker Tilly zal in haar rapport van bevindingen een oordeel geven over de rechtmatigheidsverantwoording

Leeswijzer van deze jaarstukken

In deze jaarstukken leggen we eerst in de programma's met bijbehorende thema's verantwoording af over de gemeentelijke inspanningen en de besteding van middelen in 2024.

Per thema zijn (beleids)indicatoren opgenomen. Diverse indicatoren zijn ook wettelijk voorgeschreven. Deze indicatoren zijn gekoppeld aan de belangrijkste subdoelen per thema. De resultaten hiervan treft u aan het eind van ieder thema aan. Daar waar de bron 'waarstaatjegemeente.nl' wordt genoemd, zijn nog niet alle indicatoren actueel weergegeven. De reden hiervoor is dat bij de bron de status in die gevallen nog niet op definitief is gezet. Dit verklaart waarom nog niet alle indicatoren in 2024 van een getal of waarde zijn voorzien.

Na de programmaverantwoording volgen de paragrafen. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de jaarstukken. Met de paragrafen is een groot financieel belang en/of politieke betekenis gediend. De paragrafen geven dan ook extra informatie voor de beoordeling van de financiële positie. De programmaverantwoording en de paragrafen vormen gezamenlijk het jaarverslag.

Na het jaarverslag volgt de financiële jaarrekening. Belangrijke onderdelen zijn:

- Het overzicht van baten en lasten inclusief een analyse van de begrotingsafwijkingen. In dit onderdeel is ook een apart overzicht inclusief toelichting opgenomen van alle investeringen uitgesplitst per thema;
- De balans inclusief toelichting, waaronder ook een overzicht van de reserves en voorzieningen;
- De rechtmatigheidsverantwoording;
- Diverse bijlagen.

gemeente
Goeree-Overflakkee

Jaarverslag

gemeente
Goeree-Overflakkee

Programmaverantwoording

1. Openbare orde en veiligheid

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Streven naar een hoog gevoel van veiligheid. (92% van de inwoners voelt zich veilig in zijn/haar buurt, bron: burgerpeiling 2023).
------------------------	--

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
Terugdringen van ingrijpende misdrijven (High Impact Crimes).	Zorgen dat inrichting en beheer van openbare ruimte positieve invloed heeft op de veiligheid.		Voorlichting ter voorkoming van digitale criminaliteit.	Stimuleren aangifte- en meldingsbereidheid.
				Werken aan een buurtpreventieteam in elke kern.
				Aansturen op voldoende beschikbare politie en BOA's. Ook in de zomerperiode en bij evenementen.
Komen tot een integrale aanpak van zorg en veiligheid (de uitvoering van dit doel heeft nauwe relatie met het thema ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode).		Sturen op werven en behouden van brandweer-vrijwilligers.		Signaleren van en interveniëren op polarisatie en radicalisering.
		Zorgen dat hulpverlening minstens op gelijk niveau blijft.		
		Erop aandringen dat aanrijdtijden van de hulpdiensten verbeteren.		

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
Signaleren, stoppen en negatieve gevolgen verminderen van overlastgevende jeugd.	Bestrijden overlast horecabezoekers in samenwerking met horeca-ondernemers.			
	Het op de goede plekken inzetten op het bestrijden van wapenbezit en drugsgebruik onder jongeren/jong volwassenen.			
Afremsen van georganiseerde criminaliteit.	Verbeteren van informatieposities en het versterken van barrières.			Sturen op goede voorlichting door of samen met andere organisaties.
	Aandacht blijven geven aan ondermijning om de toename van hedendaagse vormen van criminaliteit afremsen.			Trainen van het gemeentebestuur ter bevordering integriteit en tegengaan van ondermijning.

Toelichting bijzonderheden / afwijkingen

Subdoelen	Toelichting bijzonderheden / afwijkingen
Trainen van het gemeentebestuur ter bevordering integriteit en tegengaan van ondermijning.	In 2023 heeft een bijeenkomst over ondermijning plaatsgevonden in de gemeenteraad. In de organisatie is ondermijning voortvarend opgepakt, aan integriteit is nog onvoldoende aandacht besteed.

Bij het bereiken van de met dit thema beoogde effecten zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)

Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren

Openbare orde en Veiligheid

Doel	Indicator	Bron	Norm
<i>De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator</i>	<i>W staat voor wettelijke indicator</i>	<i>Periode Goeree-Overflakkee Landelijk gemiddelde</i>	<i>Doelstelling</i>
Terugdringen van ingrijpende misdrijven (High Impact Crimes).	W.08 Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	WSJG - BBV	
		2024	0,7
		2023	0,7
		2022	0,4
	W.09 Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	WSJG - BBV	
		2024	2,6
		2023	2,6
		2022	3,2
	W.10 Aantal diefstallen uit woning per 1.000 inwoners	WSJG - BBV	
		2024	1,0
		2023	1,0
		2022	1,3

Wat heeft het gekost?

Openbare orde en veiligheid	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2024	Vershil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	6.126.100	6.444.700	6.282.277	162.423
Totaal Baten	-248.600	-248.600	-233.710	-14.890
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	5.877.500	6.196.100	6.048.567	147.533
Storting in reserves	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	5.877.500	6.196.100	6.048.567	147.533

Overzicht onderliggende producten						
Openbare orde en veiligheid	LASTEN 2024			BATEN 2024		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Vershil	Begroot	Werkelijk	Vershil
Crisisbeheersing en brandweer	4.059.300	4.025.261	34.039	-167.000	-162.473	-4.527
Openbare orde en veiligheid	2.385.400	2.257.016	128.384	-81.600	-71.237	-10.363
Totaal	6.444.700	6.282.277	162.423	-248.600	-233.710	-14.890

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel "analyse verschillen begroting – jaarrekening". Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

2. Mobiliteit

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Veilige, gezonde en duurzame bereikbaarheid van het eiland.
------------------------	---

Wat wil de raad bereiken?	Programmaliijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
Toename bereikbaarheid en verbondenheid dorpen, waarbij mobiliteit de basis is voor nieuwe ontwikkelingen.	Inzetten op bereikbaarheid GO tijdens onderhoud/renovatie aan de A29 (Haringvlietbrug en Heinenoordtunnel).	Vergroten bereikbaarheid voor behoud scholen en ziekenhuis.		
	Versterken van (snel)fiets- en OV-verbindingen.			
Komen tot veilige en sociale mobiliteitsoplossingen.	Blijvend aandringen op betere veiligheid en doorstroming N59, N57 en N215.		Veranderen van mobiliteitsgedrag.	Vervullen van een voorbeeldfunctie als organisatie in gebruik van duurzame mobiliteit.
	Waar mogelijk vrachtverkeer en recreatieverkeer weren uit de kernen.		Ontwikkelen beleid voor laadinfrastructuur.	
	Realiseren veilige (school-) fietsroutes en oversteekplaatsen.		Uitbreiden aantal fietslaadpunten.	
	Opstellen van een kostenverhaal om te zorgen dat ruimtelijke ontwikkelingen bijdragen aan bovenwijkse (mobiliteits)kosten.			
	Hanteren van 30 km/u in bebouwde kom als uitgangspunt.			
	Ontsluiting van bedrijventerreinen goed regelen.			

Toelichting bijzonderheden / afwijkingen

Subdoelen	Toelichting bijzonderheden / afwijkingen
Veranderen van mobiliteitsgedrag.	Door tekort aan personele capaciteit is onvoldoende ingezet op wijziging van het mobiliteitsgedrag.
Waar mogelijk vrachtverkeer en recreatieverkeer weren uit de kernen.	Een aantal projecten op het gebied van verkeerscirculatie lopen, maar zijn nog niet uitgevoerd. Afronding is voorzien in 2025.
Opstellen van een kostenverhaal om te zorgen dat ruimtelijke ontwikkelingen bijdragen aan bovenwijkse (mobiliteits)kosten.	Er is een goede juridische basis nodig in de omgevingsvisie om kostenverhaal te kunnen onderbouwen. Vaststelling van de omgevingsvisie waarin dit is opgenomen, is voorzien in 2025.

Beleidsindicatoren

Mobiliteit				
Doel	Indicator	Bron		
De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator	W staat voor wettelijke indicator	Periode	Goeree-Overflakkee	Landelijk gemiddelde
Komen tot veilige en sociale mobiliteitsoplossingen.	Aantal verkeersongevallen per 100.000 inwoners	WSJG - Mobiliteit		
		2024	n.n.b. ¹	n.n.b. ¹
		2023	488,5	745,5
		2022	597,4	683,4
				< 524,1

¹ Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar op de website Waar Staat Je Gemeente.

Wat heeft het gekost?

Mobiliteit	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2024	Verschil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	788.500	1.367.700	1.172.718	194.982
Totaal Baten	-231.500	-231.500	-241.338	9.838
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	557.000	1.136.200	931.380	204.820
Storting in reserves	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	557.000	1.136.200	931.380	204.820

Overzicht onderliggende producten						
Mobiliteit	LASTEN 2024			BATEN 2024		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Parkeervergunningen	-	-	-	-13.300	-28.147	14.847
Verkeer en vervoer	1.354.700	1.163.545	191.155	-218.200	-212.046	-6.154
Parkeren	13.000	9.173	3.827	-	-1.145	1.145
Totaal	1.367.700	1.172.718	194.982	-231.500	-241.338	9.838

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel "analyse verschillen begroting – jaarrekening". Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

3. Ruimte en wonen

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	1. Realiseren van extra woonruimte waarbij we streven naar voldoende en duurzame woningen voor alle doelgroepen. 2. Een toename van de waardering van de inwoners van de woon- en leefomgeving (laatste burgerpeiling (2023) gaf een cijfer van 6,8).
-------------------------------	---

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
1. Bouwen van woningen in elke kern met daarbij ruime aandacht voor sociale woningbouw.	Als het wettelijk haalbaar is: opnemen in de prestatieafspraken met stakeholders dat woningen bij voorkeur worden toegewezen aan eigen inwoners en mensen met sociaaleconomische binding.	Samen met de partners de Wooncoalitie Goeree-Overflakkee continueren en verder verbreden. Daarbij inzetten op het versnellen van de woonopgave.		Instellen klankbordgroep ruimte en wonen vanuit de raad.
	Opstellen van een planologisch kader, voor een kwalitatieve en kwantitatieve afweging. Dit kader dient voor de realisatie van 2500 woningen tot 2030. Dat gebeurt in 2022-2024 passend binnen de omgevingsvisie/ omgevingsplannen.			
	Waar nodig inzetten op actieve grondpolitiek aan de hand van de toe te passen criteria van de nota grondbeleid.			

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
	Gefaseerd aanpakken van permanente bewoning recreatieterreinen. Per park de mogelijkheden in kaart brengen met aandacht voor zaken als 'omzetten naar woonbestemming', 'arbeidsmigranten' en 'voorwaarden provincie'.	Realiseren van voldoende huisvesting voor arbeidsmigranten op basis van het vastgestelde beleidsplan.		
2.Behouden eigenheid karakters en aanzichten van de dorpskernen, buurtschappen en landschappen.	Proactief zoeken naar mogelijkheden om verpaupering tegen te gaan.	Zorgen voor voldoende aanbod en differentiatie in woontypen en woonmilieus. Basis hiervoor vormen de gemaakte prestatieafspraken en uitkomsten onderzoek woonbehoefte.	Zoeken naar mogelijkheden om de uitvoering van plannen te combineren met een kwaliteitsimpuls van de omgeving (meekoppelkansen, o.a. met uitvoering IHP).	Per kern volledig maken van dorpsprofielen.
	Inzetten op een woonomgeving met een schone, groene en fraaie uitstraling. Zowel bij bestaande bouw als bij nieuwbouw.	In woonbuurten en op ontmoetingsplaatsen streven naar mix van leeftijdsgroepen.	Terugkomen van groen, als er groen gekapt of verwijderd wordt. En/of wordt bij het kappen van bomen gezocht naar CO2-compenserende maatregelen.	Toetsen nieuwe plannen aan dorps- en landschapsprofielen.
	Vergroenen van woonwijken inpassen in (bestaande) beleidsnota's.		Uitvoeren van ecologisch bermonderhoud.	Correct verankeren van de landschapsbiografie in de omgevingsvisie.
	Inzetten op kwalitatieve groei voor kwantitatieve groei.			
	Beschermen, waarderen en laten beleven van cultuurhistorisch erfgoed.			
	Het opstellen van een beleidsnota Erfgoed.			

Toelichting bijzonderheden / afwijkingen

Subdoelen	Toelichting bijzonderheden / afwijkingen
Beschermen, waarderen en laten beleven van cultuurhistorisch erfgoed.	Er is nog geen exploitant gevonden voor het Fort prins Frederik, waardoor het beschikbare onderhoudsbudget nog niet is ingezet. Daarnaast was sprake van onvoldoende capaciteit om voldoende invulling te geven aan ons erfgoedbeleid.
Instellen klankbordgroep ruimte en wonen vanuit de raad.	Deze klankbordgroep is ingesteld onder de naam Klankbordgroep fysiek domein, waardoor dit subdoel behaald is.
Samen met de partners de Wooncoalitie Goeree-Overflakkee continueren en verder verbreden. Daarbij inzetten op het versnellen van de woonopgave.	Er zijn op dit gebied, ook samen met Oost West Wonen, grote stappen gezet in de programmering van nieuwe woningen. De daadwerkelijke realisatie vraagt forse extra capaciteit bij meerdere teams. We zien dit nu bijvoorbeeld al ontstaan in het aantal aanvragen voor bouwvergunningen.
Gefaseerd aanpakken van permanente bewoning recreatieterreinen. Per park de mogelijkheden in kaart brengen met aandacht voor zaken als 'omzetten naar woonbestemming', 'arbeidsmigranten' en 'voorwaarden provincie'.	We zijn al meerdere jaren in gesprek met de provincie om de bestemming te wijziging, maar de provincie wil hier nog niet aan meewerken. Landelijke ontwikkelingen maken een afronding lastig.

Bij het bereiken van de met dit thema beoogde effecten zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- DCMR Milieudienst Rijnmond
- Suijssenwaerde BV en CV

Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren

Ruimte en wonen					
Doel	Indicator	Bron			Norm
De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator	W staat voor wettelijke indicator	Periode	Goeree-Overflakkee	Landelijk gemiddelde	Doelstelling
Bouwen van woningen in elke kern met daarbij ruime aandacht voor sociale woningbouw.	W.36 Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	WSJG - BBV			Norm bestendigen
		2024	n.n.b. ¹	n.n.b. ¹	
		2023	10,2	9,1	
		2022	9,6	9,3	
	Startersleningen (aantal)	Administratie gemeente			15
		2024	34	n.v.t.	
		2023	33	n.v.t.	
		2022	31	n.v.t.	
	Blijversleningen (aantal)	Administratie gemeente			5
		2024	0	n.v.t.	
		2023	0	n.v.t.	
		2022	0	n.v.t.	

¹ Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar op de website Waar Staat Je Gemeente.

Wat heeft het gekost?

Ruimte en wonen	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2024	Verschil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	8.058.000	13.897.900	14.419.404	-521.504
Totaal Baten	-3.295.900	-4.842.700	-5.978.189	1.135.489
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	4.762.100	9.055.200	8.441.215	613.985
Storting in reserves	-	761.800	761.800	-
Onttrekking aan reserves	-347.900	-4.834.850	-4.800.287	-34.563
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	4.414.200	4.982.150	4.402.728	579.422

Overzicht onderliggende producten						
Ruimte en wonen	LASTEN 2024			BATEN 2024		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Voormalig woning havenmeester	10.400	9.779	621	-10.100	-9.831	-269
Startersleningen	-	-	-	-108.000	-138.591	30.591
Cultureel erfgoed	503.800	423.307	80.493	-1.800	-74.475	72.675
Fort Prins Frederik	392.400	170.905	221.495	-19.300	-11.989	-7.311
Gebiedsontwikkeling	55.500	65.473	-9.973	-	-	-
Milieubeheer	2.123.600	2.510.629	-387.029	-	-	-
Ruimtelijke ordening	2.114.700	2.115.872	-1.172	-1.041.300	-893.101	-148.199
Wonen en bouwen	7.281.600	7.750.063	-468.463	-2.522.400	-3.810.882	1.288.482
Grondexploitaties	1.415.900	1.373.376	42.524	-1.139.800	-1.039.320	-100.480
Totaal	13.897.900	14.419.404	-521.504	-4.842.700	-5.978.189	1.135.489

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel “analyse verschillen begroting – jaarrekening”. Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

4. Leefomgeving

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	1. De inwoner waardeert het wonen in de buurt met een 8 of hoger (laatste burgerpeiling (2023) 8,2). 2. 50 kg restafval per inwoner in 2025.
------------------------	---

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
1. Waarborgen van de vitaliteit, kwaliteit en functionaliteit van de leefomgeving.	In overleg met de dorpsraden verbeteren van de uitstraling van de entrees en de stads- en dorpsharten.	Geven van prioriteit in de leefomgeving aan spelen, wandelen en fietsen.	Komen tot evenwichtig groenbeheer, met aandacht voor biodiversiteit.	
	Stimuleren van het nemen van verantwoordelijkheden door alle betrokken partijen met betrekking tot de kwaliteit en kwantiteit van leefomgeving en water.	Samen met overheidsinstanties aandacht geven aan waterveiligheid (zeedijken, civiele kunstwerken, oevers en waterpartijen).		
	Uitvoeren van reconstructieprojecten waarbij aandacht is voor herontwikkeling van de openbare ruimte (incl. civiel-technische kunstwerken).			
	Uitvoeren van regulier onderhoud om te voldoen aan de normen van schoon, heel en veilig en aan de vastgestelde beeld- en omgevingskwaliteit met ruimte voor groen en spelen (IMBK).			

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
2. Komen tot een reductie van afval.	Implementatie herzien Grondstoffenbeleid.		Streven naar het doel dat de openbare ruimte vrij is van (zwerf)afval door efficiënte en duurzame inzameling bij/door bewoners en eigen dienst.	Helder communiceren en rapporteren rond de uitvoering van de afvalscheiding.

Bij het bereiken van de met dit thema beoogde effecten zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- RAD HW B.V.

Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren

Leefomgeving				
Doel	Indicator	Bron		
De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator	W staat voor wettelijke indicator	Periode	Goeree-Overflakkee	Landelijk gemiddelde
Het waarborgen van de vitaliteit, kwaliteit en functionaliteit van de leefomgeving.	De wegen voldoen gem. aan het kwaliteitsniveau B (Basis) (%)	Wegenbeheerplan 2018-2022		
	Het openbare groen voldoet gem. aan het kwaliteitsniveau A of A-B (%)	Groenkwaliteitsplan 2016 A - centrum A-B voor woonwijken		
	De kunstwerken voldoen gem. aan de kwaliteitsniveaus A of B of C	Beheerplan Kunstwerken 2018 (een nieuw beheerplan is in ontwikkeling)		
	W.11 Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) per 1.000 inwoners	WSJG - BBV	2024 2023 2022	4,8 3,1 5,6
Komen tot een reductie van afval.	W.33 Omvang huishoudelijk restafval (kg/inwoner)	WSJG - BBV	2024	n.n.b. ¹
			2023	98
			2022	108
				n.n.b. ¹
				50 kg / inwoner (2025)

¹ Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar op de website Waar Staat Je Gemeente.

Wat heeft het gekost?

Leefomgeving	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2024	Verschil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	31.881.300	31.819.900	31.362.742	457.158
Totaal Baten	-15.624.500	-15.918.500	-17.601.969	1.683.469
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	16.256.800	15.901.400	13.760.773	2.140.627
Storting in reserves	107.600	683.700	683.700	-
Onttrekking aan reserves	-808.200	-1.250.700	-1.224.652	-26.048
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	15.556.200	15.334.400	13.219.821	2.114.579

Overzicht onderliggende producten						
Leefomgeving	LASTEN 2024			BATEN 2024		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Voormalige werkplaatsen	25.400	9.910	15.490	-	-8.448	8.448
Verkeer en vervoer	12.573.800	12.281.086	292.714	-754.600	-2.292.258	1.537.658
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	4.500	795	3.705	-64.800	-74.504	9.704
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.910.900	5.793.401	117.499	-337.300	-337.191	-109
Riolering	4.665.000	4.490.681	174.319	-6.231.800	-6.362.887	131.087
Afval	7.365.800	7.674.510	-308.710	-7.434.000	-7.358.822	-75.178
Milieubeheer	53.300	29.784	23.516	-	-	-
Begraafplaatsen	1.221.200	1.082.575	138.625	-1.096.000	-1.167.860	71.860
Totaal	31.819.900	31.362.742	457.158	-15.918.500	-17.601.969	1.683.469

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel “analyse verschillen begroting – jaarrekening”. Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

5. Bedrijvigheid

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Een gebalanceerde brede welvaart.
------------------------	-----------------------------------

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
Een stimulerend ondernemersklimaat.	Uitbreiden van bedrijventerreinen, bij voorkeur in de buurt van de uitvalswegen op ons eiland.	Zorgen voor een goede aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt (samenwerking 3 O's).	Stimuleren en ondersteunen van innovatieve ontwikkelingen van ondernemers.	Opzetten en uitvoeren van een actieplan per bedrijventerrein.
	Bijdragen aan een kwaliteitsimpuls voor bestaande bedrijventerreinen.	Gemeentelijke inzet plegen voor behoud van het ziekenhuis op G-O.		Ondersteunen van vooral het MKB met goede vestigingsvoorwaarden.
	Instandhouden van gratis parkeren voor inwoners en bezoekers.			Uitvoeren van een jaarlijkse evaluatie van het bedrijvencontactpunt samen met ondernemers.
	Bijdragen aan en ondersteunen van projecten in centra ter stimulering van economische ontwikkeling met o.a. de ondersteuning van de verschillende bedrijven investeringszones.			Werken volgens de integrale ondernemersbenadering.
	Faciliteren en stimuleren van schone en veilige winkelgebieden en (duurzame) bedrijventerreinen o.b.v. KVO-GO.			Uitvoeren en monitoren detailhandelsvisie.
				Blijvend aandacht houden van het belang van lokaal inkopen.

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
Recreatie en toerisme is eilandbreed meer in balans.	Inzet op kwaliteitsverbetering van bestaand verblijfsrecreatie-aanbod.		Integraal benaderen van toerisme met specifieke aandacht voor duurzaamheid en in optimale interactie met natuur.	Vertalen van de recreatievisie naar concreet beleid en uitvoering.
	Stimuleren dat het toeristisch product beter gespreid wordt/is over het gehele eiland, door het stimuleren van recreatieve ontwikkelingen in het midden en de oostkant van ons eiland.			
	Aantrekkelijk maken en/of houden van strandopgangen en stranden en ontwikkelen van binnenstranden.			
	Onderzoek doen naar mogelijkheden van recreatief medegebruik van de natuur.			
	Ruimte blijven behouden voor recreatief kamperen.			
Medewerking verlenen aan een toekomstbestendige landbouw en visserij.	Opkomen voor het behoud van het maritiem cluster te Stellendam.	Uitvoeren van de op 7 juli 2022 aangenomen raadsnotie 'gebiedsgerichte aanpak 'stikstof' op Goeree-Overflakkee'.	Aandacht voor zoetwatervoorziening en agrarische bedrijven.	
	Scherp sturen op het nakomen van afspraken om het Slijkgat op de overeengekomen diepte te houden.		Ruimte bieden aan duurzame agrarische ondernemers en innovatieve landbouw.	
			Inzetten op innovatie binnen de landbouw en visserij.	

Toelichting bijzonderheden / afwijkingen

Subdoelen	Toelichting bijzonderheden / afwijkingen
Bijdragen aan een kwaliteitsimpuls voor bestaande bedrijventerreinen.	Door gebrek aan ambtelijke capaciteit is hier nog geen uitvoering aan gegeven.
Vertalen van de recreatievisie naar concreet beleid en uitvoering.	Per jaar is er vanuit de reserve toeristenbelasting budget beschikbaar voor ontwikkeling van het toeristisch aanbod. Hierbij zijn we mede afhankelijk van initiatieven van ondernemers en andere lokale partijen. In 2024 is hier geen gebruik van gemaakt.
Uitvoeren van de op 7 juli 2022 aangenomen raadsnotie 'gebiedsgerichte aanpak 'stikstof' op Goeree-Overflakkee'.	In samenwerking met de agrarische ondernemers is de landbouwvisie opgesteld, waarin ook is opgenomen de noodzakelijke transitie voor de stikstofreductie. De samenwerking met de provincie, natuurorganisaties en agrarische ondernemers is opgestart. Hier is echter sprake van weerbarstige problematiek. Landelijk en regionaal beleid op dit vraagstuk wijzigt met regelmaat, waardoor noodzakelijk veel ambtelijke capaciteit wordt ingezet.
Ruimte bieden aan duurzame agrarische ondernemers en innovatieve landbouw.	De gemeente is vaak genegen medewerking te verlenen, echter blijft de wet- en regelgeving op innovatie achter bij de praktijk, waardoor dit bemoeilijkt wordt.

Bij het bereiken van de met dit thema beoogde effecten zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- Bedrijvenpark Oostflakkee beheer BV en CV (BPO)
- United Fish Auctions N.V. (UFA)

Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren

Bedrijvigheid					
Doel	Indicator	Bron			Norm
<i>De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator</i>	<i>W staat voor wettelijke indicator</i>	<i>Periode</i>	<i>Goeree-Overflakkee</i>	<i>Landelijk gemiddelde</i>	<i>Doelstelling</i>
Een stimulerend ondernemersklimaat.	W.14 Functiemenging <i>De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.</i>	WSJG - BBV 2024 2023 2022	n.n.b. ¹ 49,5% 48,9%	n.n.b. ¹ 54,2% 53,8%	> 48,9%
	W.16 Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	WSJG - BBV 2024 2023 2022	n.n.b. ¹ 179,3 171,7	n.n.b. ¹ 181,8 173,3	> 162,8
	W.21 Aantal banen per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	WSJG - BBV 2024 2023 2022	n.n.b. ¹ 695,7 676,2	n.n.b. ¹ 836,6 824,7	> 673,5
	W.24 Netto arbeids-participatie <i>Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële)beroepsbevolking.</i>	WSJG - BBV 2024 2023 2022	75,5 75,4 74,1	73,2 73,1 72,2	> 73,6
Recreatie en toerisme is eilandbreed meer in balans.	Aantal verbeterde parken en voorzieningen	Analyse van ontwikkelingen door contact VEERO 2024 2023 2022	n.b. n.b. 7	n.v.t. n.v.t. n.v.t.	> dan peil 1 januari 2019
	Aantal blauwe vlaggen en strandkeurmerken	Administratie gemeente 2024 2023 2022	7 7 7	200 195 189	> 2
	Aantal verbeterde stranden en strandopgangen	Administratie gemeente 2024 2023 2022	1 n.b. 0	n.v.t. n.v.t. n.v.t.	> 3
	Schone opgangen en stranden	Keuringen schoonste strand van Nederland 2024 2023 2022	9,2 n.b. 9,5	n.v.t. n.v.t. n.v.t.	Gemiddeld >8 per opgang in keurings-rapporten

¹ Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar op de website Waar Staat Je Gemeente.

Wat heeft het gekost?

Bedrijvigheid	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2024	Verschil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	5.898.300	5.293.400	4.706.579	586.821
Totaal Baten	-5.779.700	-6.554.100	-6.672.565	118.465
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	118.600	-1.260.700	-1.965.986	705.286
Storting in reserves	1.287.100	1.942.350	1.968.538	-26.188
Onttrekking aan reserves	-678.800	-278.800	-28.906	-249.894
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	726.900	402.850	-26.354	429.204

Overzicht onderliggende producten						
Bedrijvigheid	LASTEN 2024			BATEN 2024		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Grevelingenfonds	156.100	152.657	3.443	-156.100	-152.657	-3.443
Strandbewaking	207.400	204.423	2.977	-	-6.500	6.500
Recreatieve havens	1.135.300	948.550	186.750	-354.400	-353.047	-1.353
Economische ontwikkeling	510.200	496.761	13.439	-79.500	-61.741	-17.759
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	58.500	60.669	-2.169	-198.600	-183.685	-14.915
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	341.900	326.165	15.735	-323.600	-326.606	3.006
Bevordering toerisme / Gebiedsgerichte aanpak	1.781.700	1.436.320	345.380	-5.404.000	-5.542.097	138.097
Stranden en (openlucht) recreatie	1.102.300	1.081.035	21.265	-37.900	-46.231	8.331
Totaal	5.293.400	4.706.579	586.821	-6.554.100	-6.672.565	118.465

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel “analyse verschillen begroting – jaarrekening”. Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

6. Blijvend ontwikkelen

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Inwoners zijn in staat om hun eigen talenten te ontdekken en te ontwikkelen.
------------------------	--

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
Inwoners ontwikkelen zich een leven lang.	Inzetten op duurzame lokale en regionale samenwerking tussen de leerwerkbedrijven, schoolbesturen en ondernemers.			
		Bijdrage aan het inlopen van leerachterstanden opgelopen tijdens de coronaperiode door inzet op welbevinden.		
		Stimuleren van het behalen van een startkwalificatie en het terugdringen van laaggeletterdheid.		
		Inzetten op motorische ontwikkeling en leesbevordering in het onderwijs.		
		Stimuleren van talentontwikkeling t.b.v. weerbaarheid van jongeren in het kader van welbevinden (OKO).		
		Uitvoeren cultuureducatie in het onderwijs.		
		Kinderen en jongeren ondersteunen met extra zorg zodat zij in het onderwijs blijven.		

Toelichting bijzonderheden / afwijkingen

Subdoelen	Toelichting bijzonderheden / afwijkingen
Stimuleren van het behalen van een startkwalificatie en het terugdringen van laaggeletterdheid.	De aanpak van lage basisvaardigheden zoals lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden vraagt blijvende inspanning. Op dit moment krijgt het terugdringen o.a. invulling via de wettelijke verplichting op grond van de WEB (Wet Educatie en Beroepsonderwijs). Ook is er doorlopend aandacht voor gemeentelijke communicatie met inwoners op het juiste taalniveau. Bewustwording en belang terugdringen van lage basisvaardigheden moeten vast onderdeel worden binnen het aanbod van (keten) partners, mede om de vaak onzichtbare doelgroep beter te bereiken. Aanpak lage basisvaardigheden is onderdeel van Positieve Gezondheid (IZA/GALA).

Inzetten op motorische ontwikkeling en leesbevordering in het onderwijs.

De sportcombinatiefunctionarissen nemen de MQ en LQ scan af op alle basisscholen om de motorische ontwikkeling te meten bij kinderen. Kinderen met een achterstand krijgen gymplus lessen gegeven door de sportcombinatiefunctionarissen. Leesbevordering wordt middels de BOS gestimuleerd.

Beleidsindicatoren

Blijvend ontwikkelen				
Doel	Indicator	Bron		
<i>De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator</i>	<i>W staat voor wettelijke indicator</i>	<i>Periode</i>	<i>Goeree-Overflakkee</i>	<i>Landelijk gemiddelde</i>
Inwoners ontwikkelen zich een leven lang.	W.17 Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	WSJG - BBV 2024 2023 2022	n.n.b. ¹ 0 0,8	n.n.b. ¹ 6,3 4,2
	W.18 Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	WSJG - BBV 2024 2023 2022	n.n.b. ¹ 26 19	n.n.b. ¹ 27 24
	W.19 Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (% deelnemers aan het VO en MBO)	WSJG - BBV 2023/2024 2022/2023 2021/2022	n.n.b. ¹ 1,8 1,9	n.n.b. ¹ 2,4 2,4
	W.21 Aantal banen per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	WSJG - BBV 2024 2023 2022	n.n.b. ¹ 695,7 676,2	n.n.b. ¹ 836,6 824,7
	W.24 Netto arbeids-participatie <i>Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële)beroepsbevolking.</i>	WSJG - BBV 2024 2023 2022	75,5 75,4 74,1	73,2 73,1 72,2
	W.26 Werkloze jongeren van 16 t/m 22 jaar (%)	WSJG - BBV 2024 2023 2022	n.n.b. ¹ 1 1	n.n.b. ¹ 2 1
	W.28 Personen met een lopend re-integratietraject per 10.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	WSJG - BBV 2024 2023 2022	n.n.b. ¹ 260,6 215,4	n.n.b. ¹ 191,5 197,7
	Voldoen aan de zorgplicht	Administratie gemeente 2024 2023 2022	100% 100% 100%	n.v.t. n.v.t. n.v.t.
	Alle kinderen van alle 32 basisscholen op GO hebben bij het verlaten van de basisschool een diploma AMV	Jaarverslag stichting Muziekgebouw GO 2023-2024 2022-2023 2021-2022	32 32 32	n.v.t. n.v.t. n.v.t.

¹ Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar op de website Waar Staat Je Gemeente.

Wat heeft het gekost?

Blijvend ontwikkelen	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2024	Vershil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	7.633.400	20.122.800	19.234.995	887.805
Totaal Baten	-1.040.900	-3.608.800	-3.853.185	244.385
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	6.592.500	16.514.000	15.381.809	1.132.191
Storting in reserves	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-847.200	-627.683	-219.517
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	6.592.500	15.666.800	14.754.127	912.673

Overzicht onderliggende producten						
Blijvend ontwikkelen	LASTEN 2024			BATEN 2024		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Vershil	Begroot	Werkelijk	Vershil
Openbaar onderwijs	137.300	113.475	23.825	-	-	-
Onderwijshuisvesting	3.631.800	3.258.471	373.329	-56.900	-54.328	-2.572
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.753.900	3.565.801	188.099	-1.572.200	-1.551.639	-20.561
Cultuur en erfgoed	230.300	234.204	-3.904	-	-	-
Media	1.043.800	1.142.016	-98.216	-83.300	-164.955	81.655
Samenkracht en burgerparticipatie	210.700	213.222	-2.522	-6.400	-6.391	-9
Begeleide participatie	8.481.300	8.160.054	321.246	-1.890.000	-2.075.872	185.872
Arbeidsparticipatie	2.633.700	2.547.752	85.948	-	-	-
Totaal	20.122.800	19.234.995	887.805	-3.608.800	-3.853.185	244.385

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel “analyse verschillen begroting – jaarrekening”. Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

7. Gemeenschapszin & sociale veiligheid

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Gemeenschapszin is een natuurlijk onderdeel van onze samenleving.
------------------------	---

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
Inwoners zien naar elkaar om doordat zij elkaar kennen en samen dingen doen.		Inzetten op openbaar toegankelijke ontmoetingsplaatsen en een beweegvriendelijke omgeving.		
		Stimuleren initiatieven en versterken van de organisatiekracht in de dorpen.		Stimuleren initiatieven en versterken van de organisatiekracht in de dorpen.
		Inzetten op passende huisvesting in dorpen en wijken vanuit de verbinding met Zorg en Welzijn en Toekomst besteding leven.		
		Inzetten op een samenleving waarin iedereen, ongeacht wie iemand als mens wil zijn, zich thuis voelt, zichzelf kan zijn en mee kan doen.		Inzetten op een samenleving waarin iedereen, ongeacht wie iemand als mens wil zijn, zich thuis voelt, zichzelf kan zijn en mee kan doen.

Programma: Vitaal eiland

Portefeuillehouder: Berend Jan Bruggeman / Jaap Willem Eijkenduijn

Subdoelen	Toelichting bijzonderheden / afwijkingen
Inzetten op openbaar toegankelijke ontmoetingsplaatsen en een beweegvriendelijke omgeving.	Transitie maatschappelijk vastgoed vraagt aandacht, inzet en capaciteit. Het voornemen is om dit middels scenario 4 verder invulling te gaan geven.
Inzetten op passende huisvesting in dorpen en wijken vanuit de verbinding met Zorg en Welzijn en Toekomst bestendig leven.	Visie, uitvoeringsagenda en coalitieagenda zijn vastgesteld. Uitvoering is opgestart maar er moet verder nog invulling aan gegeven worden.

Beleidsindicatoren

Gemeenschapszin & sociale veiligheid				
Doel	Indicator	Bron		
De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator	W staat voor wettelijke indicator	Periode	Goeree-Overflakkee	Landelijk gemiddelde
Inwoners zien naar elkaar om doordat zij elkaar kennen en samen dingen doen.	Aantal verleende vrij-bestedbare budgetten aan de kernen met een platform op basis van ingediende leefbaarheidsplannen	Collegebesluiten / administratie gemeente		
		2024	14	n.v.t.
		2023	14	n.v.t.
		2022	14	n.v.t.
	Verleende subsidies uit het leefbaarheidsfonds Goeree-Overflakkee	Collegebesluiten / administratie gemeente		
		2024	5	n.v.t.
		2023	3	n.v.t.
		2022	3	n.v.t.
	Verleende projectsubsidies maatschappelijke initiatieven	Collegebesluiten / administratie gemeente		
		2024	38	n.v.t.
		2023	27	n.v.t.
		2022	21	n.v.t.
	Verleende prestatiesubsidies maatschappelijke initiatieven	Collegebesluiten / administratie gemeente		
		2024	9	n.v.t.
		2023	10	n.v.t.
		2022	3	n.v.t.
	Verleende subsidies Energiefonds Goeree-Overflakkee	Collegebesluiten / administratie gemeente		
		2024	6	n.v.t.
		2023	3	n.v.t.
		2022	3	n.v.t.
	Leden Bibliotheek ZH-Delta van Goeree-Overflakkee	Jaarverslag Bibliotheek ZH-Delta		
		2024	8.487	n.v.t.
		2023	8.666	n.v.t.
		2022	8.027	n.v.t.
	Bezoekersaantallen streekmuseum	Jaarverslag Streekmuseum		
		2024	6.070	n.v.t.
		2023	6.357	n.v.t.
		2022	3.808	n.v.t.

Wat heeft het gekost?

Gemeenschapszin & sociale veiligheid	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2024	Vershil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	7.725.900	8.285.000	7.612.828	672.172
Totaal Baten	-1.448.100	-2.095.600	-2.181.031	85.431
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	6.277.800	6.189.400	5.431.797	757.603
Storting in reserves	-	25.000	12.500	12.500
Onttrekking aan reserves	-	-25.200	-25.149	-51
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	6.277.800	6.189.200	5.419.148	770.052

Programma: Vitaal eiland

Portefeuillehouder: Berend Jan Bruggeman / Jaap Willem Eijkenduijn

Overzicht onderliggende producten						
Gemeenschapszin & sociale veiligheid	LASTEN 2024			BATEN 2024		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Sportbeleid en activering	217.600	213.052	4.548	-71.600	-72.669	1.069
Sportaccommodaties	3.378.800	3.477.381	-98.581	-208.400	-326.113	117.713
Cultuur en erfgoed	569.500	386.650	182.850	-54.900	-71.472	16.572
Musea	500.000	161.484	338.517	-12.800	-11.000	-1.800
Cultureel erfgoed	49.100	50.503	-1.403	-107.800	-109.636	1.836
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	300	-	300	-	-	-
Samenkracht en burgerparticipatie	3.543.400	3.301.202	242.198	-1.640.100	-1.590.142	-49.958
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	26.300	22.557	3.743	-	-	-
Totaal	8.285.000	7.612.828	672.172	-2.095.600	-2.181.031	85.431

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel “analyse verschillen begroting – jaarrekening”. Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

8. Gezondheid en welzijn

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Inwoners maken gezonde en verstandige keuzes.
------------------------	---

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
Iedereen leidt een zo vitaal mogelijk leven.		Inzetten op het maken van individuele gezonde keuzes.		
		Stimuleren van een gezonde leefstijl en leefomgeving.		
		Inzetten op bestaanszekerheid.		
	Inzetten op vroegsignalering en positieve gezondheid.			

Subdoelen	Toelichting bijzonderheden / afwijkingen
Inzetten op het maken van individuele gezonde keuzes	Alle GALA, IAV en OKO thema's zijn opgestart met incidentele middelen. Maar niet alle onderdelen draaien al volledig. Voorbereidingen lopen, maar uitvoering vraagt nog aandacht.
Stimuleren van een gezonde leefstijl en leefomgeving.	
Inzetten op bestaanszekerheid	Er wordt via verschillende regelingen ingezet op bestaanszekerheid. We zien wel een grote toename van aanvragen, wat leidt tot extra inzet van ambtelijke capaciteit.

Beleidsindicatoren

Gezondheid en welzijn					
Doel	Indicator	Bron			Norm
De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator	W staat voor wettelijke indicator	Periode	Goeree-Overflakkee	Landelijk gemiddelde	Doelstelling
Iedereen leidt een zo vitaal mogelijk leven.	W.20 Niet wekelijkse-sporters (%) t.o.v. bevolking van 19 jaar	WSJG - BBV ¹			
		2024	Geen data	Geen data	≤ 58,6
		2023	Geen data	Geen data	
		2022	58,6	46,4	
	W.23 Kinderen in uitkeringsgezinnen (%) kinderen tot 18 jaar)	WSJG - BBV			
		2024	n.n.b. ²	n.n.b. ²	≤ 4
		2023	4	6	
		2022	4	6	
	W.27 Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners	WSJG - BBV			
		2024	144,9	343,6	≤ 161,1
		2023	151,1	344,8	
		2022	155,3	366,7	
	W.32 Wmo-cliënten met een maatwerk-arrangement (per 10.000 inwoners)	WSJG - BBV			
		2024	590	650	≤ 570
		2023	610	700	
		2022	540	710	

¹ Dit onderzoek vindt 1x in de 4 jaar plaats.

² Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar op de website Waar Staat Je Gemeente.

Wat heeft het gekost?

Gezondheid en welzijn	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2024	Verschil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	10.463.800	9.673.000	9.086.399	586.601
Totaal Baten	-2.556.700	-2.550.600	-3.201.483	650.883
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	7.907.100	7.122.400	5.884.916	1.237.485
Storting in reserves	-	1.031.800	-	1.031.800
Onttrekking aan reserves	-	-120.500	-120.500	-
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	7.907.100	8.033.700	5.764.416	2.269.285

Overzicht onderliggende producten						
Gezondheid en welzijn	LASTEN 2024			BATEN 2024		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Sportbeleid en activering	458.300	402.648	55.652	-278.500	-294.582	16.082
Sportaccommodaties	3.786.700	3.658.938	127.762	-1.765.600	-2.494.205	728.605
Samenkracht en burgerparticipatie	957.600	988.734	-31.134	-31.100	-32.421	1.321
Wijkteams	321.800	252.813	68.987	-22.700	-23.667	967
Inkomensregelingen	1.548.800	1.403.501	145.299	-177.200	-164.182	-13.018
Volksgezondheid	2.599.800	2.379.765	220.035	-275.500	-192.426	-83.074
Totaal	9.673.000	9.086.399	586.601	-2.550.600	-3.201.483	650.883

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel "analyse verschillen begroting – jaarrekening". Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

9. De inwoner in regie

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Inwoners houden vanuit zelfregie grip op hun eigen leven.
------------------------	---

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
De inwoner is in staat om, in samenhang met zijn directe omgeving (formeel en informeel), zo zelfredzaam mogelijk te zijn.		Werken aan het dichten van de kloof tussen leef- en systeemwereld.		
		Stimuleren en faciliteren dat inwoners begrijpen dat omzien naar elkaar nodig is.		
		Faciliteren en stimuleren van het versterken van het netwerk van informele en formele ondersteuning.		
		Stimuleren van eigen kracht en het zelf oplossend vermogen van inwoners.		

Subdoelen	Toelichting bijzonderheden / afwijkingen
Stimuleren en faciliteren dat inwoners begrijpen dat omzien naar elkaar nodig is.	Met initiatieven als De Goede Nieuwe Tijd wordt hierop ingezet. Maar het bereik van doelgroepen vraagt aandacht en tijd.

Beleidsindicatoren

De inwoner in regie				
Doel	Indicator	Bron		
<i>De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator</i>	<i>W staat voor wettelijke indicator</i>	<i>Periode</i>	<i>Goeree-Overflakkee</i>	<i>Landelijk gemiddelde</i>
Het versterken van het netwerk van informele en formele ondersteuning zodat inwoners op een toegankelijke manier hulp kunnen vragen.	Zorg aan een hulpbehoevende naaste (mantelzorg) (laatste 12 maanden)	WSJG - Burgerpeiling ¹		
		2024	Geen data	67%
		2023	70%	59%
		2022	Geen data	49%
	Mantelzorger voelt zich belemmerd in dagelijkse activiteiten door het geven van zorg aan naaste (soms/vaak/heel vaak)	WSJG - Burgerpeiling ¹		
		2024	Geen data	50%
		2023	45%	51%
		2022	Geen data	54%

¹ De gegevens over 2022 zijn niet vergelijkbaar vanwege andere antwoordcategorieën sinds september 2022. En in 2024 hebben we niet meegedaan aan de Burgerpeiling.

Wat heeft het gekost?

De inwoner in regie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2024	Verschil Begroting -/- Jaarrekening
Totaal Lasten	7.824.900	13.362.100	12.853.276	508.824
Totaal Baten	-2.294.900	-10.796.200	-11.127.131	330.931
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	5.530.000	2.565.900	1.726.145	839.755
Storting in reserves	-	9.221.700	3.295.721	5.925.979
Onttrekking aan reserves	-	-530.200	-470.427	-59.773
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	5.530.000	11.257.400	4.551.438	6.705.962

Overzicht onderliggende producten						
De inwoner in regie	LASTEN 2024			BATEN 2024		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Samenkracht en burgerparticipatie	9.333.000	9.040.446	292.555	-10.704.900	-11.038.049	333.149
Wijkteams	619.700	606.602	13.098	-	-	-
Maatwerkvoorzieningen WMO	3.409.400	3.206.228	203.172	-91.300	-89.083	-2.217
Totaal	13.362.100	12.853.276	508.824	-10.796.200	-11.127.131	330.931

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel “analyse verschillen begroting – jaarrekening”. Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

10. Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect

Voor inwoners in een kwetsbare periode is de juiste ondersteuning en zorg geregeld.

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
Adequate en toegankelijke ondersteuning en zorg is voor iedereen beschikbaar.		Bijdrage leveren aan realisatie huisvesting van diverse aandachtsgroepen.		
		Inzetten op samenwerking tussen sociaal domein en medisch domein (IZA).		
		Werken aan de Hervormingsagenda van het Rijk en de daarvan afgeleide Regioagenda Rijnmond.		
		Organiseren van de noodzakelijke jeugdhulp 'thuis en nabij.		
		Bieden van financiële ondersteuning aan inwoners die (tijdelijk) niet in staat zijn in hun eigen levensonderhoud te voorzien.		
		Bieden van hulp en ondersteuning bij het (opnieuw) deelnemen aan de arbeidsmarkt en/of integratie in de Nederlandse samenleving.		
		Bieden van hulp om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen en om mee te kunnen doen in de maatschappij.		

Subdoelen	Toelichting bijzonderheden / afwijkingen
Werken aan de Hervormingsagenda van het Rijk en de daarvan afgeleide Regioagenda Rijnmond.	Hierin zijn we afhankelijk van Rijkswetgeving en de GRJR. De wetgeving is niet tijdig gereed. De verordening kan pas worden aangepast wanneer de wetgeving gereed is. De GRJR is hier ook van afhankelijk.

Bij het bereiken van de met dit thema beoogde effecten zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- GGD Rotterdam-Rijnmond
- Jeugdhulp Rijnmond
- Gemeentelijke Vervoercentrale Zeeland B.V. (GVC)
- Stichting CJG Rijnmond

Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren

Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode					
Doel	Indicator	Bron			Norm
De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator	W staat voor wettelijke indicator	Periode	Goeree-Overflakkee	Landelijk gemiddelde	Doelstelling
Adequate en toegankelijke ondersteuning en zorg is voor iedereen beschikbaar.	W.06 Totaal aantal verwijzingen Halt per 1.000 jongeren van 12 tot 18 jaar	WSJG - BBV 2024 2023 2022	9 14 6	9 9 8	≤ 2
	W.22 Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen)	WSJG - BBV 2024 2023 2022	n.n.b. ¹ 1 1	n.n.b. ¹ 1 1	≤ 0
	W.29 Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp (%)	WSJG - BBV 2024 2023 2022	9,1 11,0 10,5	11,5 13,9 13,5	≤ 8,9
	W.30 Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming (%)	WSJG - BBV 2024 2023 2022	0,9 1,0 1,0	0,9 1,1 1,2	≤ 1,2
	W.31 Jongeren (12 t/m 22 jaar) met jeugdreclassering	WSJG - BBV ² 2024 2023 2022	Geen data Geen data Geen data	0,3 0,3 0,3	≤ 0,1
	W.37 Demografische druk (%) Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar	WSJG - BBV 2024 2023 2022	79,0 79,1 78,9	70,4 70,3 70,3	Norm bestendigen
	Taakstelling statushouders	Taakstelling Ministerie van Veiligheid en Justitie en gemeentelijke administratie 2024 40 + nieuwe taakstelling 2023 97 (72% van 134) 2022 77 (79% van 98) 2021 62 (87% van 71)			100%
	Taakstelling Oekraïners	Administratie gemeente 2024 opnamestop 2023 340 in gemeentelijke opvang			100%

¹ Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar op de website Waar Staat Je Gemeente.

² Er zijn geen cijfers voor onze gemeente bekend, omdat onze gemeente geen Halt vestiging heeft.

Wat heeft het gekost?

Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2024	Verschil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	43.817.000	39.994.700	40.013.143	-18.443
Totaal Baten	-11.324.300	-14.250.200	-14.869.539	619.339
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	32.492.700	25.744.500	25.143.604	600.896
Storting in reserves	-	2.502.400	2.502.400	-
Onttrekking aan reserves	-30.000	-2.023.000	-1.785.200	-237.800
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	32.462.700	26.223.900	25.860.804	363.096

Overzicht onderliggende producten						
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	LASTEN 2024			BATEN 2024		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Antidiscriminatiebeleid	27.600	13.865	13.735	-	-	-
Samenkracht en burgerparticipatie	721.900	719.502	2.398	-	-60	60
Wijkteams	4.049.000	4.116.960	-67.960	-2.789.900	-3.250.968	461.068
Inkomensregelingen	12.155.200	12.140.643	14.557	-11.158.800	-11.206.539	47.739
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	87.200	116.600	-29.400	-	-	-
Hulp bij het huishouden (WMO)	4.458.300	4.471.946	-13.646	-260.500	-336.314	75.814
Begeleiding (WMO)	2.645.600	2.608.186	37.414	-	-	-
Dagbesteding (WMO)	1.830.100	1.758.039	72.061	-	-	-
Overige maatwerkarrangementen WMO)	142.900	117.966	24.934	-	-42.051	42.051
Jeugdhulp begeleiding	1.791.800	996.172	795.628	-	-	-
Jeugdhulp behandeling	4.106.600	4.446.170	-339.570	-	-	-
Jeugdhulp dagbesteding	1.352.000	1.731.866	-379.866	-	-	-
Jeugdhulp zonder verblijf overig	355.500	9.740	345.760	-	-	-
Pleegzorg	656.900	453.699	203.201	-	-	-
Jeugdhulp met verblijf overig	2.266.200	3.113.553	-847.353	-	-	-
Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	626.400	293.034	333.366	-	-	-
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	608.500	692.186	-83.686	-	-	-
Beschermd wonen (WMO)	1.162.800	1.171.503	-8.703	-	-	-
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	140.300	-	140.300	-	-	-
Jeugdreclassering	181.800	599.715	-417.915	-	-	-
Volksgezondheid	628.100	441.799	186.301	-41.000	-33.608	-7.392
Totaal	39.994.700	40.013.143	-18.443	-14.250.200	-14.869.539	619.339

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel “analyse verschillen begroting – jaarrekening”. Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

11. Duurzame ontwikkeling

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	1. Een gezondere en mooiere leefomgeving en behoud van flora en fauna. 2. Goed rentmeesterschap. 3. Balans tussen planten en dieren en hun omgeving.
-------------------------------	--

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
1. Komen tot innovatieve opwek, besparing en opslag van energie. Voldoen aan eisen klimaatakkoord.	Samen met pandeigenaren en bewoners opstellen visie voor verduurzaming van de verschillende kernen en de bebouwing in het buitengebied.	Behouden en/of uitbreiden van de duurzaamheidslening.	Verder verduurzamen van gemeentelijk vastgoed.	Verantwoordelijkheid nemen ten aanzien van duurzaamheid, maar niet voorop lopen.
	Voorkomen dat er extra windturbines komen.	Stimuleren van woningisolatie en energiebesparende maatregelen en bestrijden energiearmoede.	Inzetten op het vergroten van de netwerkcapaciteit, mede door lobby's en faciliteren in vergunningtrajecten.	Samen met pandeigenaren en bewoners opstellen van klimaatplannen van de verschillende kernen en de bebouwing in het buitengebied.
	Geen zonnevelden op landbouwgrond.		Uitvoeren en periodiek actualiseren van de RES en de transitievisie warmte.	
	Zoveel als mogelijk inzetten op dubbel ruimtegebruik.		Stimuleren en faciliteren van duurzame en aardgasvrije gebouwde omgeving. Hieronder valt het uitvoeren van het project Stad aardgasvrij.	

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
			Stimuleren en faciliteren van initiatieven voor schone mobiliteit, waaronder opstellen regionaal mobiliteitsprogramma.	
2.Komen tot een circulair eiland.			Stimuleren van circulariteit en vooral circulair bouwen.	Inzetten op een circulaire gemeentelijke organisatie.
			Stimuleren en faciliteren van initiatieven voor een circulaire aanpak grote economische sectoren, MKB, kantoren en recreatie.	
3.Komen tot het herstel en versterking van het natuurlijk kapitaal.	Uitvoeren van ecologisch bermonderhoud.		Treffen van klimaatadaptieve maatregelen in het kader van de Regionale Adaptie Strategie (RAS).	
			Stimuleren en faciliteren van initiatieven voor verduurzaming van de agrarische sector.	

Toelichting bijzonderheden / afwijkingen

Subdoelen	Toelichting bijzonderheden / afwijkingen
Samen met pandeigenaren en bewoners opstellen visie voor verduurzaming van de verschillende kernen en de bebouwing in het buitengebied.	De capaciteit binnen team Duurzaamheid is niet op orde. Dit geldt ook voor capaciteit in andere teams, waardoor eerder gestelde doelen (veel) langzamer worden gehaald.
Stimuleren en faciliteren van duurzame en aardgasvrije gebouwde omgeving. Hieronder valt het uitvoeren van het project Stad aardgasvrij.	Waterstofadviseur Noé van Hulst onderzocht in het derde kwartaal het project Stad Aardgasvrij. Hij bekeek of en hoe Stad Aardgasvrij door kon gaan. Dit deed hij in opdracht van de ministeries van Klimaat en Groene Groei, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en de gemeente Goeree-Overflakkee. Noé van Hulst onderschrijft in zijn advies de waarde van het demonstratieproject en stelt een aantal aanvullingen voor, waardoor het project een grotere kans van slagen heeft. De opdrachtgevers, projectpartners en Tafelaars zijn met elkaar in gesprek gegaan over het advies en om afspraken te maken over de vervolgstappen die nodig zijn, zodat een kwartiermaker begin 2025 aangesteld kan worden om een uitvoeringsplan te maken. Met dit plan kan de gemeente vervolgens een subsidie bij de landelijke overheid aanvragen voor de eerste fase van 5 jaar. Afhankelijk van de beoordeling van de aanvraag wordt er subsidie toegekend en kan de uitvoering van start.

Bij het bereiken van de met dit thema beoogde effecten zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- Coöperatie Deltawind U.A.

Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren

Duurzame ontwikkeling					
Doel	Indicator	Bron			Norm
De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator	W staat voor wettelijke indicator	Periode	Goeree-Overflakkee	Landelijk gemiddelde	Doelstelling
Komen tot innovatieve opwek en opslag van energie. Voldoen aan eisen klimaatakkoord.	Duurzaamheidsleningen (aantal)	Administratie gemeente			Max. is € 25.000,- per lening
		2024	60	n.v.t.	
		2023	152	n.v.t.	
		2022	181	n.v.t.	
	W.34 Hernieuwbare elektriciteit (%)	WSJG - BBV			Energie-neutraal
		2024	n.n.b. ¹	n.n.b. ¹	
		2023	n.n.b. ¹	n.n.b. ¹	
		2022	262,1	41,3	
	Energieverbruik woningen op Goeree-Overflakkee	Klimaatmonitor			≤ jr. 2019
		2024	n.n.b. ² aardgas n.n.b. ² elektra		
		2023	640 TJ aardgas 207 TJ elektra		
		2022	776 TJ aardgas 215 TJ elektra		
Cijfers in Terajoule (TJ). Aardgasgebruik is temperatuurgecorrigeerd.					

¹ Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar op de website Waar Staat Je Gemeente.

² Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar bij de Klimaatmonitor.

Wat heeft het gekost?

Duurzame ontwikkeling	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2024	Verschil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	2.554.700	2.651.700	2.368.960	282.740
Totaal Baten	-2.052.700	-2.483.300	-2.034.404	-448.896
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	502.000	168.400	334.555	-166.155
Storting in reserves	261.100	1.154.500	1.149.963	4.537
Onttrekking aan reserves	-184.500	-252.100	-123.368	-128.732
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	578.600	1.070.800	1.361.150	-290.350

Overzicht onderliggende producten						
Duurzame ontwikkeling	LASTEN 2024			BATEN 2024		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Klimaatbeleid	2.638.600	2.357.367	281.233	-2.483.300	-2.034.404	-448.896
Deltaprogramma Ruimtelijke (klimaat)adaptatie	13.100	11.593	1.507	-	-	-
Totaal	2.651.700	2.368.960	282.740	-2.483.300	-2.034.404	-448.896

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel “analyse verschillen begroting – jaarrekening”. Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

12. Dienstverlening en participatie

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Betrokken en toegankelijke dienstverlening. (beoordeling digitale dienstverlening 7,0 en communicatie / voorlichting 6,3 ruim voldoende beoordeeld. (bron: burgerpeiling 2023).
-------------------------------	---

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
Professionele dienstverlening die aansluit bij de behoefte in de samenleving, ook als die verandert.	Wat gaat het college daarvoor doen?			
	Inzetten op klantgerichte houding/hospitality van de ambtelijke organisatie.			
	Inzetten op nieuwe huisvesting voor de gemeentelijke organisatie in combinatie met andere voorzieningen.			
	Opstellen van een verbeterplan na onderzoeken naar de kwaliteit van de dienstverlening.			
	Aandacht hebben in correspondentie voor laaggeletterden en mensen die minder digitaal vaardig zijn.			
	Zorgen dat online informatie beter vindbaar is.			
	Snelle en leesbare beantwoording aan inwoners. Niet alleen een ontvangstbevestiging.			
De communicatiewijze van de gemeente is professioneel.				Onderzoeken mogelijkheden van een persoonlijk informatieplan (Mijn GO).
				Mogelijkheden en wensen voor spraakroutering en chatbot worden onderzocht.
				Benutten van eenvoudige taal, zodat deze voor iedereen in onze gemeente begrijpelijk is.
				Stimuleren en monitoren van de inzet van digitale communicatiemogelijkheden.

Toelichting bijzonderheden / afwijkingen

Subdoelen	Toelichting bijzonderheden / afwijkingen
Inzetten op nieuwe huisvesting voor de gemeentelijke organisatie in combinatie met andere voorzieningen.	Hier wordt hard aan gewerkt, maar dit vraagt de komende jaren nog veel inzet. Denk alleen maar aan tijdelijke huisvesting en het op peil houden van de kwaliteit van de (fysieke) dienstverlening.
Zorgen dat online informatie beter vindbaar is.	Dit heeft continue de aandacht, maar vraagt meer capaciteit en inzet om dit nog beter te doen.
Onderzoeken mogelijkheden van een persoonlijk informatieplan (Mijn GO).	Onderzoek is afgerond en technische mogelijkheid ontwikkeld. Maar het ontsluiten van systemen met inzagemogelijkheden voor inwoners, vraagt substantiële capaciteit en financiële middelen (vanwege de vele koppelvlakken)
Mogelijkheden en wensen voor spraakroutering en chatbot worden onderzocht.	In 2024 hebben we het onderzoek naar spraakroutering en chatbot on hold gezet, omdat niet alles tegelijk kan. In 2025 vervolgen we ons onderzoek naar mogelijkheden die bij onze gemeente passen.
Stimuleren en monitoren van de inzet van digitale communicatiemogelijkheden	Hoewel we dit stimuleren, lopen we tegen de achterstand in onze ICT-architectuur aan. Dat maakt dat dit niet optimaal is en dat we achterblijven bij andere gemeenten.

Beleidsindicatoren

Dienstverlening en participatie				
Doel	Indicator	Bron		
De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator	W staat voor wettelijke indicator	Periode	Goeree-Overflakkee	Landelijk gemiddelde
Professionele dienstverlening die aansluit bij de behoefte in de samenleving, ook als die verandert.	Bereikbaarheid telefonie binnen 30 seconden	Administratie gemeente		
		2024	80%	n.v.t.
		2023	82%	n.v.t.
		2022	77%	n.v.t.
	Eerstelijns afhandeling	Administratie gemeente		
		2024	69%	n.v.t.
		2023	65%	n.v.t.
		2022	67%	n.v.t.
	Bereikbaarheid chat (gemiddelde eerste reactietijd)	Administratie gemeente		
		2024 6 min, 17 sec		n.v.t.
De communicatiewijze van de gemeente is professioneel.	Reactietermijn social media binnen 2 uur (gedurende openingstijden)	Administratie gemeente		
		2024	79%	n.v.t.
		2023	84%	n.v.t.
		2022	83%	n.v.t.
	Kwaliteitswaardering voor levering producten en diensten via contactkanalen	Administratie gemeente		
		2024		
		Balie	8,1	n.v.t.
		Telefoon	6,5	n.v.t.
		Website	5,2	n.v.t.
		E-form.	6,9	n.v.t.
De communicatiewijze van de gemeente is professioneel.		Chat	6,7	n.v.t.
		Facebook	5,0	n.v.t.
		X	-	n.v.t.
		2023		
		Balie	8,5	n.v.t.
		Telefoon	7,0	n.v.t.
		Website	6,1	n.v.t.
		E-form.	6,4	n.v.t.
		Chat	6,4	n.v.t.
		Facebook	7,5	n.v.t.
De communicatiewijze van de gemeente is professioneel.		X	-	n.v.t.
	Waardering digitale dienstverlening	WSJG - Burgerpeiling ¹		
		2024	Geen data	6,99
		2023	6,97	6,86
		2022	Geen data	6,72
	Mate van waardering communicatie en voorlichting vanuit de gemeente (cijfer).	WSJG - Burgerpeiling ¹		
		2024	Geen data	6,46
		2023	6,27	6,35
		2022	Geen data	6,31

¹ In 2024 hebben we niet meegedaan aan de Burgerpeiling.

Programma: Betrokken eiland

Portefeuillehouder: Ada Grootenboer – Dubbelman /
Henk van Putten

Wat heeft het gekost?

Dienstverlening	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2024	Verschil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	2.310.700	2.735.800	2.710.051	25.749
Totaal Baten	-1.120.900	-1.279.700	-1.380.137	100.437
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	1.189.800	1.456.100	1.329.914	126.186
Storting in reserves	-	73.800	73.800	-
Onttrekking aan reserves	-	-176.400	-166.400	-10.000
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	1.189.800	1.353.500	1.237.314	116.186

Overzicht onderliggende producten						
Dienstverlening	LASTEN 2024			BATEN 2024		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Burgerzaken	1.635.000	1.609.562	25.438	-1.097.100	-1.163.109	66.009
Voormalige gemeentehuizen	181.600	95.113	86.487	-	-	-
Streekarchief	536.800	578.330	-41.530	-166.400	-195.714	29.314
Voormalig raadhuis Middelhamis	366.300	409.599	-43.299	-	-	-
Gehandicaptenparkeerkaarten	16.100	17.447	-1.347	-16.200	-21.313	5.113
Totaal	2.735.800	2.710.051	25.749	-1.279.700	-1.380.137	100.437

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel “analyse verschillen begroting – jaarrekening”. Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

13. Bestuurs- en kabinetszaken

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Een hogere opkomstpercentage bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 ten opzichte van 2022 (64%).
------------------------	--

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
Zorgen voor optimale verbinding tussen samenleving en gemeentebestuur.	Zorgen dat de raadsbijeenkomsten laagdrempelig toegankelijk zijn.			Verder invoeren en uitwerken van de nota participatie.
	Door goede (raads)communicatie inzetten op het creëren van begrip en draagvlak doelgroepen voor politiek-bestuurlijke keuzes.			Onderzoeken of de raad vaker dan één keer per maand besluiten kan nemen.
				Representatief handelen en communiceren door en namens het gemeentebestuur.
				Mogelijk maken dat de samenleving, waar nodig, input levert voor beleid en uitvoering.

Beleidsindicatoren

Bestuurs- en kabinetszaken				
Doel	Indicator	Bron		
De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator	W staat voor wettelijke indicator	Periode	Goeree-Overflakkee	Landelijk gemiddelde
Zorgen voor optimale verbinding tussen samenleving en gemeentebestuur.	Mate van vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd (+) (%).	WSJG - Burgerpeiling		
		2024	Geen data	26%
		2023	19%	27%
		2022	Geen data	29%
				> 28%

¹ In 2024 hebben we niet meegedaan aan de Burgerpeiling.

Wat heeft het gekost?

Bestuurs- en kabinetszaken	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2024	Verschil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	3.075.400	3.342.900	3.387.813	-44.913
Totaal Baten	-26.000	-7.000	-29.695	22.695
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	3.049.400	3.335.900	3.358.118	-22.218
Storting in reserves	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	3.049.400	3.335.900	3.358.118	-22.218

Overzicht onderliggende producten						
Bestuurs- en kabinetszaken	LASTEN 2024			BATEN 2024		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Bestuur	3.095.400	3.179.336	-83.936	-7.000	-26.695	19.695
Representatie, voorlichting en communicatie	247.500	208.477	39.023	-	-3.000	3.000
Totaal	3.342.900	3.387.813	-44.913	-7.000	-29.695	22.695

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel "analyse verschillen begroting – jaarrekening". Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Onderdeel	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2024
Algemene Dekkingsmiddelen			
Lasten	3.448.700	1.911.000	2.177.485
<i>Lokale heffingen</i>			
Precariobelasting	-	-	247
Lasten heffing in invordering	864.300	764.300	834.539
<i>Dividend / Rente belegde gelden</i>			
Nutsvoorzieningen	29.100	3.000	-
BNG	900	900	-
<i>Saldo financieringsfunctie</i>			
Geldleningen < 1 jaar	62.500	2.500	836
Geldleningen > 1 jaar	1.313.200	1.138.200	1.138.178
Rente uitstaande gelden	1.200	1.200	1.053
Rente eigen financieringsmiddelen	8.600	900	202.631
<i>Overige algem. dekkingsmiddelen</i>	1.168.900	-	-
Baten	-114.378.200	-127.859.300	-127.933.107
<i>Lokale heffingen</i>			
OZB gebruikers	-1.067.000	-1.067.000	-1.023.031
OZB eigenaren	-8.591.000	-8.591.000	-8.411.316
OZB eigenaren - niet woningen	-1.674.000	-1.674.000	-1.689.387
Precariobelasting	-25.000	-25.000	-31.115
Lasten heffing in invordering	-	-	-631
<i>Algemene uitkering</i>	-93.890.300	-99.135.400	-99.464.822
<i>Integrale uitkering Sociaal Domein</i>	-5.338.500	-6.043.800	-6.043.834
<i>Dividend</i>			
Nutsvoorzieningen	-2.282.300	-9.855.400	-9.905.399
BNG	-108.800	-156.400	-156.603
<i>Saldo financieringsfunctie</i>			
Geldleningen < 1 jaar	-490.000	-1.006.000	-1.102.631
Geldleningen > 1 jaar	-904.100	-217.200	-11.475
Rente uitstaande gelden	-7.200	-88.100	-88.058
Rente eigen financieringsmiddelen	-	-	-4.804
Saldo Algemene Dekkingsmiddelen	-110.929.500	-125.948.300	-125.755.622

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Onderdeel	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2024
Onvoorzien			
<i>Onvoorziene uitgaven</i>	50.000	50.000	-
<i>Saldo Onvoorzien</i>	50.000	50.000	-
Heffing Vennootschapsbelasting			
<i>Te betalen vennootschapsbelasting</i>	-	-	102.817
<i>Saldo Heffing Vennootschapsbelasting</i>	-	-	102.817
TOTAAL	-110.879.500	-125.898.300	-125.652.805

Overzicht overhead

In het BBV wordt overhead gedefinieerd als 'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces'. Deze definitie omvat onder andere elementen die via de gangbare definitie uit 'Vensters voor Bedrijfsvoering' tot overheadkosten kunnen worden gerekend, maar beperkt zich daar niet toe. Naast de loonkosten van de zogenaamde PIOFACH-functies, omvat de in de BBV-definitie bedoelde overhead onder andere voosok de ICT-kosten van alle PIOFACH-systemen en alle ambtelijke huisvestingskosten die niet zijn toe te delen aan de programma's of taakvelden in het primaire proces. (NB: PIOFACH staat voor de functies personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering, communicatie en huisvesting)

Onderdeel	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2024
Overhead teams			
Lasten	12.669.400	12.465.600	12.845.047
Bestuurssecretariaat	416.300	423.300	446.342
Buitendienst	427.600	3.800	394.744
Concern Control	657.600	682.600	679.292
Directie	644.600	639.600	641.914
Dienstverlening Extern	1.805.100	1.866.300	1.864.981
Dienstverlening Intern	2.137.200	1.892.600	1.875.788
Economische Zaken	357.300	257.300	254.879
Programma- en projectmanagement	3.300	6.800	7.919
Jeugd & Gezin	140.300	145.300	158.066
Leefbaarheid & Wijk	139.700	182.200	165.697
Maatschappelijke Ontwikkeling	383.900	393.300	386.455
Organisatie & Advies	1.952.500	1.880.700	1.831.946
Veiligheid & Handhaving	353.600	334.900	351.679
Passend Werk & Inkomen	158.700	158.700	162.260
Zorg	135.700	231.700	259.072
Omgeving	198.500	259.000	251.013
Vastgoed	972.500	1.276.800	1.252.669
I-team	1.785.000	1.830.700	1.860.331
Baten	-26.000	-7.000	-269.763
Directie	-26.000	-7.000	-6.563
Vastgoed	-	-	-263.200
Subtotaal teams	12.643.400	12.458.600	12.575.284

Overzicht overhead

Onderdeel	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2024
Overhead producten			
Lasten	9.104.500	8.360.800	7.610.743
Voorlichting en communicatie	167.400	143.400	109.927
Representatie	57.500	57.500	61.006
Participatie	61.600	46.600	37.544
Ambtelijk personeel	1.575.300	1.018.800	918.850
Organisatieontwikkeling	330.300	368.300	377.346
Voertuig algemeen gebruik - deelauto	15.500	15.500	11.550
Laadpunten gemeentelijke locaties	-	-	1.504
Huisvesting gemeentehuis	1.069.600	1.015.600	763.838
Huisvesting Rondeel	415.800	378.100	350.743
Catering	174.600	194.600	174.986
Informatisering en automatisering	3.832.700	3.818.400	3.665.105
Facilitaire diensten	469.500	489.300	461.249
Voertuig vastgoed	10.600	10.600	5.914
Administraties	300.400	300.400	268.606
Advies	623.700	503.700	402.576
Baten	-137.400	-110.600	-210.625
Representatie	-	-	-3.000
Huisvesting gemeentehuis	-26.800	-	-12.682
Huisvesting Rondeel	-110.500	-110.500	-120.809
Catering	-100	-100	-
Administraties	-	-	-74.134
<i>Subtotaal producten</i>	<i>8.967.100</i>	<i>8.250.200</i>	<i>7.400.118</i>
Overhead overig			
Lasten	-21.300	138.500	4.310
Saldo kostenplaatsen	-21.300	138.500	4.310
<i>Subtotaal overig</i>	<i>-21.300</i>	<i>138.500</i>	<i>4.310</i>
TOTAAL	21.589.200	20.847.300	19.979.711

Overzicht overhead

Indicator	Bron		
<i>W staat voor wettelijke indicator</i>	<i>Periode</i>	<i>Goeree-Overflakkee</i>	<i>Referentiegroep</i>
W.01 Aantal FTE (formatie) per 1.000 inwoners	<i>Vensters voor bedrijfsvoering</i>		
	2024	8,5	nog niet bekend
	2023	7,9	8,4
	2022	7,5	7,9
W.02 Aantal FTE (bezetting) per 1.000 inwoners	<i>Eigen gegevens</i>		
	2024	8,4	nog niet bekend
	2023	7,8	geen data bekend
	2022	6,9	geen data bekend
W.03 Apparaatskosten per inwoner €	<i>Vensters voor bedrijfsvoering</i>		
	2024	€ 1.070	nog niet bekend
	2023	€ 980	€ 988
	2022	€ 871	€ 853
W.04 Externe inhuur (lasten als % van totale loonsom + totale lasten inhuur externen)	<i>Vensters voor bedrijfsvoering</i>		
	2024	21,90%	nog niet bekend
	2023	22,80%	18,40%
	2022	19,40%	18,90%
W.05 Overhead gemeentelijke organisatie (lasten als % van totale lasten)	<i>Eigen begroting</i>		
	2024	9,00%	nog niet bekend
	2023	10,10%	geen data bekend
	2022	11,10%	geen data bekend

gemeente
Goeree-Overflakkee

Paragrafen

Paragraaf Bedrijfsvoering**Wat is bedrijfsvoering?**

De bedrijfsvoering omvat de beheersing en aansturing van de eigen bedrijfsprocessen van de gemeente die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen, zoals die zijn opgenomen in de verschillende programma's, te realiseren. Daarbij gaat het niet alleen om de beleidsmatige (primaire) processen, maar ook om de ondersteunende (secundaire) processen.

De sturing betreft het richting geven aan de organisatie om de beleidsdoelstellingen te realiseren. Bij de beheersing gaat het om de maatregelen en procedures om vast te stellen of de uitvoering overeenstemt met de gemaakte plannen. Als het nodig is, kan dan bijsturing plaatsvinden om de beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren.

De sturing en beheersing van de bedrijfsprocessen zijn een bevoegdheid van ons college. Uw raad moet zich echter wel een oordeel kunnen vormen over de inrichting en het functioneren van de bedrijfsvoering. In het kader van de doorontwikkeling van onze organisatie is er voortdurend aandacht voor de bedrijfsvoering.

Bedrijfsvoering zal nadrukkelijker aandacht krijgen bij de doorontwikkeling. Onderdeel daarvan is dat wij in toenemende mate met (meetbare) benchmarkcijfers werken en zo inzicht geven in de onderliggende gegevens. Het jaar 2024 moet vanuit de nieuwe visie vooral worden gezien als een overgangsjaar. Zoals bij u bekend is de BV Webego opgeheven en opgegaan in de gemeentelijke organisatie onder de naam GOWerkt. Vanaf de begroting 2026 zal in deze paragraaf ook aandacht worden besteed aan de bedrijfsvoering van GOWerkt.

De volgende onderwerpen worden in deze paragraaf nader toegelicht:

- A. Organisatieontwikkeling en HRM;
- B. Financiën;
- C. Facilitair;
- D. Inkoop;
- E. Informatievoorziening;
- F. Informatiebeveiliging;
- G. Juridische dienstverlening.

A. Organisatieontwikkeling en HRM***Ontwikkelingen organisatie***

Effectieve bedrijfsvoering is essentieel voor het succes en de ontwikkeling van organisaties. Het vormgeven van een robuuste bedrijfsvoering omvat verschillende aspecten, en een van de meest cruciale is het strategisch “beheren” van ons menselijk kapitaal (HR). Een goed HR-beleid is van onschatbare waarde voor het behalen van organisatorische doelen.

Op 1 april 2024 is onze nieuwe algemeen directeur/gemeentesecretaris gestart met haar werkzaamheden. Op basis van wat zij in haar eerste 100 dagen heeft ervaren, gezien en gehoord, heeft zij vervolgens een analyse gemaakt ten behoeve van de doorontwikkeling van de organisatie. Tijdens het opstellen van deze paragraaf zitten we in het proces van analyse en ontwikkelen van de organisatie. Vervolgens zal de koers naar door ontwikkelen worden ingezet. Een wezenlijke uitdaging voor uw raad, ons college en de organisatie is het in gezamenlijkheid bijdragen aan het herstellen van gezag en vertrouwen, teneinde de samenleving te begeleiden in de transitie. Dit vereist voor de komende tijd investeringen op het gebied van: **Bekwaamheid**, **Betrouwbaarheid** en **Betrokkenheid**. In het afgelopen kalenderjaar is de basis voor de organisatieontwikkeling gelegd.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Tijdens de eindejaar bijeenkomst van het personeel is het programma “Samen in beweging” gelanceerd.

De organisatie kenmerkt zich momenteel door een actie- en resultaatgerichte houding, waarbij medewerkers zich in hoge mate verantwoordelijk voelen. De keerzijde hiervan is dat wij als organisatie te veel operationeel georiënteerd en georganiseerd zijn, met als gevolg dat er disbalans is ontstaan tussen vraag en aanbod (capaciteit). De focus ligt in eerste instantie op de basis op orde krijgen door grip op de werkvoorraad (werkbalans) en het ontwikkelen van medewerkers. Vervolgens zullen we een meer strategische focus aanbrengen bij de onderscheidende vraagstukken.

Met “Samen in beweging” starten wij het proces waarbij om de organisatie haar structurele en operationele capaciteit te verbeteren om daardoor onze doelen te bereiken en ons aan te passen aan veranderende omstandigheden. Het gaat om het systematisch ontwikkelen en verbeteren van de organisatie door vernieuwingen aan te brengen in de bedrijfsvoering, structuur, cultuur, processen en vaardigheden van medewerkers. Wij willen de arbeidsomstandigheden, ontwikkelmogelijkheden en kansen van individuele werknemers verbeteren. Uiteraard dienen de basis randvoorwaarden (goed werkgeverschap/personeelsbeleid) aanwezig te zijn om een goede inzet van medewerkers mogelijk te maken. Beide doelstellingen beïnvloeden elkaar.

Werving en Selectie

Een van de primaire verantwoordelijkheden van HR binnen bedrijfsvoering is het faciliteren, ontzorgen en adviseren van de organisatie bij het werven en selecteren van gekwalificeerde medewerkers. Medewerkers opleiden (boeien), en behouden (binden) is het nieuwe werven. In de huidige arbeidsmarkt zullen wij in toenemende mate creatief moeten zijn door bijvoorbeeld onervaren maar competente medewerkers aan te trekken en deze op te leiden. Door de juiste mensen aan boord te krijgen, kan HR bijdragen aan het opbouwen van een sterke en competente organisatie. Door het implementeren van effectieve wervingsstrategieën, het screenen van kandidaten en het voeren van gestructureerde sollicitatiegesprekken, kan HR talent aantrekken dat past bij de bedrijfscultuur en de vereisten van de functie.

Wervingsuitdagingen: De dynamiek op de arbeidsmarkt maakt het voor gemeentelijke organisaties moeilijker om gekwalificeerd personeel aan te trekken. In bepaalde sectoren (bijvoorbeeld het fysieke domein) is er een grotere vraag naar specifieke competenties. Voor ons is het vaak lastig om concurrerend te zijn waardoor wij talenten of ervaren krachten niet aan ons kunnen binden. Het bedrijfsleven is over zijn algemeenheid slagvaardiger en beter in staat om in te spelen op de individuele wensen van werknemers.

Een nieuwe ontwikkeling, die naar verwachting ook invloed gaat hebben op de arbeidsmarkt is de Wet DBA (Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties) waarbij opdrachtgever en opdrachtnemer samen verantwoordelijk zijn voor de arbeidsrelatie. Zoals gezegd zijn wij in het bijzonder in bepaalde sectoren aangewezen op inhuur en hebben daarbij nu ook rekening te houden met de Wet DBA. Wij hebben de risico's in beeld gebracht en passen contracten aan. Daar waar mogelijk

Paragraaf Bedrijfsvoering

binden we betrokken en gekwalificeerde inhuurkrachten aan onze organisatie via een reguliere arbeidsovereenkomst.

Voor het aantrekken en behouden van medewerkers is goed en aantrekkelijk werkgeverschap een belangrijke randvoorwaarde. Wij denken ons te kunnen onderscheiden op verschillende terreinen, maar er is ook nog ruimte voor verbetering. Denk daarbij bijvoorbeeld aan een aantrekkelijke werkomgeving waar medewerkers graag naar toe willen om te werken en voldoende ontwikkelmogelijkheden.

De opgaven op het gebied van werving en selectie, binden en boeien vragen veel capaciteit van het team HR, wat helaas ten koste gaat van andere even zo belangrijke HR thema's. Het lijkt er niet op dat de arbeidsmarkt de komende jaren tot rust zal komen en dus blijft de druk op HR hoog. Willen wij de doorontwikkeling van de organisatie vanuit HR goed kunnen faciliteren, dan zullen we daar ook middelen tegenover moeten stellen.

Vergrijzing en kennisoverdracht: Als gevolg van vergrijzing krijgen we te maken met het vertrek van ervaren medewerkers die met pensioen gaan. Dit kan leiden tot het verlies van waardevolle kennis en expertise. Wij zetten, vanuit de strategische personeelsplanning, in op het bevorderen van kennisoverdracht. Zo proberen wij voor sleutelfuncties tijdig opvolging aan te trekken om kennis over te dragen en te borgen.

Samenwerking en partnerschappen: Wij zien meerwaarde in partnerschappen met andere belanghebbenden op de arbeidsmarkt, zoals collega gemeenten, onderwijsinstellingen, bedrijven en non-profitorganisaties. Door nog meer samen te werken, kunnen we beter inspelen op de veranderende behoeften van de arbeidsmarkt, gezamenlijke opleidingsprogramma's ontwikkelen en gezamenlijke inspanningen leveren om werkgelegenheid te bevorderen. Er heeft inmiddels vanuit de Regio Deal een eerste verkenning plaatsgevonden op de HR vraagstukken tussen de organisaties en er zullen vervolgstappen worden gezet op de samenwerking. Daarnaast is ook een eerste stap gezet in groter regionaal verband (secretarissen netwerk Zuid-Holland) op het arbeidsmarktvragestuk.

Flexibiliteit en aanpassingsvermogen: Het is belangrijk om proactief te zijn, zodat wij ons kunnen aanpassen aan de veranderingen op de arbeidsmarkt om te zorgen voor competente en gemotiveerde medewerkers. Dit betekent dat we bijvoorbeeld onze flexibele werktijdenregeling moeten continueren om medewerkers aan te trekken en te behouden. Het kan ook vereisen dat we openstaan voor nieuwe arbeidsmodellen, zoals freelancers of tijdelijke contracten, om te voldoen aan de veranderende behoeften van de arbeidsmarkt. In het komende kalenderjaar zullen wij nog meer aandacht besteden aan onze naam als goed werkgever (employer branding). Dit kan de reputatie van onze organisatie in meer opzichten veel opleveren, zowel intern als extern. Een positief beeld over ons als werkgever is helpend voor het imago van de gemeente als geheel. Dit is vervolgens gunstig voor de verbinding met inwoners, bedrijven en bezoekers van onze gemeente.

Talentontwikkeling en Opleiding

Het ontwikkelen en koesteren van talent is een andere cruciale rol van HR in bedrijfsvoering. Door middel van gerichte training en ontwikkelingsprogramma's kan HR medewerkers helpen hun vaardigheden en kennis te verbeteren, wat resulteert in een hogere productiviteit en betrokkenheid. Door loopbaanontwikkelingsplannen en mogelijkheden voor persoonlijke groei aan te bieden, kan HR werknemers stimuleren om hun volledige potentieel te benutten en langdurig aan de organisatie te binden. Zoals aangegeven is de arbeidsmarkt complex, waardoor wij in toenemende mate medewerkers aantrekken die zich nog verder moeten ontwikkelen. Ook aan het duurzaam inzetbaar

Paragraaf Bedrijfsvoering

houden van medewerkers zal nog meer aandacht worden besteed. Met ingang van 2025 hebben we om die reden het opleidingsbudget verhoogd meer passend bij de landelijke norm/benchmark.

Doorontwikkeling bedrijfsvoering.

Bedrijfsvoering gaat vaak gepaard met veranderingen, zoals herstructurering, fusies, samenwerking of technologische transformaties. HR speelt een cruciale rol bij het beheer van deze veranderingen door communicatie, training en ondersteuning te bieden aan werknemers. Door veranderingen effectief te beheer, kan HR ervoor zorgen dat werknemers zich betrokken voelen, gemotiveerd blijven en de veranderingen succesvol kunnen doorstaan. Een mooi voorbeeld hiervan is de voorgenomen samenwerking met de gemeenten Voorne aan Zee en Nissewaard voor een gemeenschappelijke archiefdienst. Maar ook het implementeren van projectmatig werken en het hiervoor bekwaam maken van onze medewerkers is hiervan een voorbeeld. Daarnaast zijn wij in 2024 gestart met Dynamisch Organiseren. Dit is een methode om anders te kijken naar de balans tussen het werken aan opgaven en het uitvoeren van regulier werk. Niet langer 'u vraagt, wij draaien', maar projectmatig werken op een andere manier organiseren. Enerzijds door de inrichting en processen aan te pakken, maar vooral door mensen in hun kracht te zetten.

Conclusie

Een effectieve bedrijfsvoering kan niet worden bereikt zonder de juiste aandacht voor het menselijk kapitaal (human resources). HR speelt een essentiële rol bij het aantrekken, ontwikkelen en behouden van talent, het bevorderen van de ontwikkelcultuur en werknemersbetrokkenheid en het succesvol beheer van veranderingen. Goed en (dus) aantrekkelijk werkgeverschap is hiervoor een belangrijke randvoorwaarde. Door HR strategisch te integreren in de bedrijfsvoering, stellen wij onszelf in staat om te anticiperen op de maatschappelijke veranderingen en transitie. Momenteel is HR vooral een werving en selectiebedrijf, waardoor belangrijke HR instrumenten niet of onvoldoende zijn ontwikkeld in 2024.

HR in getallen

HR (Human Resources) speelt een essentiële rol in de bedrijfsvoering en kan bijdragen aan meetbare resultaten op verschillende gebieden. Wij streven ernaar om gelijke tred te houden met landelijke benchmarkcijfers en daar waar mogelijk het uiteraard beter te doen. Op sommige onderdelen is sturing lastig, zo niet onmogelijk en benoemen wij de (autonome) ontwikkelingen.

1. Werving en selectie:

- Tijd tot invullen van vacatures: Het meten van de tijd die nodig is om een vacature te vervangen, vanaf het moment van publicatie tot het aannemen van een opvolger.
- Kosten per werving: Het meten van de kosten die verbonden zijn aan het aannemen van nieuwe medewerkers, inclusief advertentiekosten, recruiterskosten, selectietesten, etc.

	2023	2024
Totaal vacatures	74	121
Aantal vacatures (vervuld %)	70,27%	71,07%
Geslaagde invulling	52	86
Kosten W&S	€ 53.907	€ 11.861

De hierboven beschreven kosten voor W&S zijn kosten die zijn gemaakt door externen. Voor 2023 waren deze kosten substantieel hoger in verband met de werving van onze gemeentesecretaris.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Wij zijn blij en trots dat wij in dynamiek van de arbeidsmarkt erin zijn geslaagd de nodige nieuwe medewerkers aan te trekken. Het aantal geslaagde matches ligt iets hoger dan vorig jaar en wij streven ernaar dit percentage nog hoger te laten zijn. Deze inzet heeft zoals aangegeven een keerzijde. Werving en selectie is arbeidsintensief en gaat ten kosten van de doorontwikkeling van HR beleid en dus de organisatie.

2. Medewerkerstevredenheid:

Medewerkerstevredenheidsscores: In 2024 hebben wij een medewerker onderzoek uitgevoerd. Wij vinden een periode van vier jaar (achteraf) te lang. Gelet op de mobiliteit is een goede vergelijking dan ook lastig. Ondanks dat zijn we blij met onderstaande uitkomst.

	2020	2024
Werkgeluk	7,3	7,5
Deelnamepercentage	86%	79%

Alhoewel het deelnamepercentage lager was dan in 2020, scoren we hoger, ook dan landelijke gemiddeld (7,4%). Een hogere medewerkerstevredenheid heeft invloed op de resultaten, productiviteit en behoud van talent. De resultaten van het onderzoek zijn 18 februari 2025 met de organisatie gedeeld. De resultaten op teamniveau worden binnen de afzonderlijke teams besproken, waarna er verbeterplannen zullen worden opgesteld. Met puls metingen zullen we de komende tijd op specifieke aandachtspunten inzoomen zodat we gerichtere acties kunnen ondernemen indien nodig.

3. Training en ontwikkeling:

De organisatie nog nadrukkelijker inzetten op (door)ontwikkelen van de organisatie en medewerkers.

Uitgaven	2022	2023	2024
Opleidingen/trainingen (% loonsom)	1,36%	2,17%	1,37%
Budget	€ 406.447	€ 718.618	€ 507.552

De kosten van organisatieontwikkeling van € 99.000 zijn in 2024 niet meegenomen als opleidingskosten. Voor 2025 e.v. zullen deze kosten afzonderlijk van elkaar in beeld worden gebracht. Alhoewel deze kosten indirect leiden tot doorontwikkeling van de organisatie en dus medewerkers, nemen we ze niet mee als opleidingskosten om tot een goede benchmark te komen.

4. Verzuim- en verloopcijfers:

- Verzuimpercentage: Het meten van het percentage werkdagen dat medewerkers afwezig zijn als gevolg van ziekte, letsel of andere redenen.

	2022	2023	2024
Gem. Ziekteverzuim	5,84%	5,38%	5,11%

Paragraaf Bedrijfsvoering

Nulverzuim %	35,58%	41,8%	41,53%
Meldingsfrequentie	1,25	0,9	1
Kort (maximaal 7 dagen)	0,93%	0,76%	0,85%
Middellang (van 8 t/m 42 dagen)	1,28%	0,9%	0,79%
Lang (43 dagen t/m 365 dagen)	3,18%	2,43%	2,39%
Extra lang (langer dan 365 dagen)	0,45%	1,3%	1,08%
Aantal verzuimmeldingen	617	465	547
Verzuimduur gem. (dagen)	23,8	27,5	21

We zien over 2024 nog steeds een bemoedigende dalende trend in het verzuim. Uiteraard streven wij naar nog verdere verlaging. Realistisch gezien zou dit percentage over een langere termijn consolideren al zeer positief zijn.

5. Instroom, doorstroom en uitstroompercentages:

- Verlooppercentage: Het meten van het percentage medewerkers dat de organisatie verlaat binnen een bepaalde periode.

Kalenderjaar	2022	2023	2024
Uitstroom			
- Pensioen	2,85%	1,4%	1,53%
- Andere baan/en anders	7,47%	4%	7,85%
Instroom	9,23%	15,2%	13,6%
Interne mobiliteit	4,83%	3,8%	10,15%

6. Diversiteit:

- Diversiteitssamenstelling: Het meten van de vertegenwoordiging van diverse groepen in de organisatie, zoals geslacht, etniciteit, leeftijd, enz.

	2022	2023	2024
Verhouding man/vrouw (leiding)	10 mannen 6 vrouwen	9 mannen 6 vrouwen	7 mannen 8 vrouwen
Fulltime %	52,53%	49,6%	49,5%
Parttime %	47,47%	50,4%	50,95%
Vergroening 35-	12,53%	14,2%	15,52%
Vergrijzing 55+	34,07%	34%	32,95%
Gemiddelde leeftijd	48,27	47,9	47,39

Paragraaf Bedrijfsvoering

Onze parttime factor is een punt van aandacht gelet op de behoefte aan arbeidscapaciteit. Ook landelijk wordt hier regelmatig aandacht voor gevraagd.

De gemiddelde leeftijd blijft min of meer gelijk, wat betekent dat wij in staat zijn gebleken om veel jongeren aan te trekken. Een aanzienlijke groep ouderen in onze organisatie wordt immers ieder jaar ouder.

7. Formatie, bezetting en inhuur

Personeelskosten x € 1.000	Begroting 2022	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Loonkosten vast personeel	30.232	29.843	33.085	33.303	36.883	37.090
Inhuur derden	8.068	7.220	9.822	9.596	10.857	10.123
Totaal	38.299	37.063	42.907	42.899	47.947	47.006
Percentage inhuur	27%	24%	23%	22%	23%	22%
Formatie/bezetting	420	395	434	431	450	450

Het percentage inhuur is verhoudingsgewijs met andere gemeenten aan de hoge kant. De benchmarkgegevens voor 2024 zijn bij het opstellen van deze paragraaf nog niet bekend. De reden voor dit hogere percentage moet naar onze mening worden gezocht in de ligging van ons eiland. Wij moeten voor hoogwaardige/specialistische functies concurreren met gemeenten (grenzend aan) de randstad.

B. Financiën

Planning & Controlcyclus

Door het continu verbeteren/doorontwikkelen van de planning- en controlcyclus wordt uw raad in staat gesteld zijn kaderstellende en controlerende taak uit te voeren. Zo is vanaf 2023 de begroting opgebouwd volgens de volgende vier programmalijnen:

- Duurzaam en innovatief eiland
- Aantrekkelijk eiland
- Vitaal eiland
- Betrokken eiland

Indicatoren

Voor een goede sturing en beheersing is het ook essentieel dat gebruik gemaakt wordt van indicatoren. Bij de begroting geven deze aan wat de gewenste realisatie is en bij de jaarrekening wordt op basis daarvan vastgesteld of de gewenste realisatie ook daadwerkelijk is gehaald. Sommige indicatoren zijn wettelijk voorschreven, andere indicatoren zijn niet verplicht, maar wel wenselijk. Het is niet zo gemakkelijk het beleid te “vangen” in indicatoren. Tevens zijn niet alle indicatoren tijdig beschikbaar. Onze gemeente maakt ook gebruik van de indicatoren van Vensters voor bedrijfsvoering. Hier wordt iedere twee jaar aan mee gedaan. Voor de jaarrekening 2024 is daar weer gebruik van gemaakt.

Paragraaf Bedrijfsvoering*Rechtmatigheid*

De overeenkomst met de accountant liep tot en met verslagjaar 2023. In 2024 is een zorgvuldig aanbestedingstraject doorlopen. De uitkomst is dat uw raad, met ingang van het verslagjaar 2024, heeft gekozen voor een ander accountantskantoor.

Vanaf de jaarrekening 2023 is het niet meer uw accountant, maar ons college die een rechtmatigheidsverantwoording opstelt over de jaarrekening. Er is een standaardtekst voor deze verantwoording ontwikkeld. Het model is verplicht voorgeschreven. Deze verantwoording is als aparte bijlage opgenomen in de jaarstukken.

De verantwoording is wel gecontroleerd door de externe accountant als onderdeel van de getrouwheid van de jaarrekening. Een afzonderlijk rechtmatigheidsoordeel geeft de accountant niet meer.

De drie rechtmatigheidscriteria welke zijn opgenomen in het model hebben betrekking op de financiële handelingen in het kalenderjaar. De drie criteria zijn:

- ☐ Begrotingscriterium – Past het totaal binnen het opgestelde en door uw raad geautoriseerde programma?
- ☐ Voorwaardencriterium – Wordt voldaan aan de nadere eisen die zijn gesteld aan de uitvoering van de financiële beheershandelingen?;
- ☐ Misbruik & Oneigenlijk gebruik – Toets op juistheid en volledigheid van door derden verstrekte gegevens met betrekking tot het gebruik van overheidsregelingen en de toets of derden daarbij geen rechtshandelingen hebben verricht die in strijd zijn met het doel of de strekking van de regeling.

Ons college geeft in de paragraaf bedrijfsvoering bij de jaarrekening aan of zich rechtmatigheidsfouten hebben voorgedaan boven de gestelde verantwoordingsgrens en welke actie wij daarop nemen om dergelijke afwijkingen voor de toekomst te voorkomen.

De verantwoordingsgrens is door uw raad bepaald op 3% van het totaal van de lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves. Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In overeenstemming met het Controleprotocol 2021-2024 en de Financiële verordening 2024 van gemeente Goeree-Overflakkee en de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV geeft het college van Burgemeester en Wethouders in de paragraaf Bedrijfsvoering een nadere toelichting op de gevonden rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden, voor zover deze boven de door de gemeenteraad op 21 maart 2024 vastgestelde rapportagegrens van € 100.000 liggen.

De volgende rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden boven de rapporteringsgrens van € 100.000, welke conform artikel 10 van de Financiële verordening 2024 hieronder opgenomen zijn, betreffen.

- Een onduidelijkheid van € 245.500 omdat bij twee subsidieontvangers niet de juiste verklaring voor de verantwoording is toegevoegd. Onduidelijk is daarom of deze gelden rechtmatig besteed zijn. Binnen het interne proces is hier aandacht voor, om dit in de toekomst te voorkomen.
- Een onrechtmatigheid met een ingeschat bedrag van € 957.000 voor het uitbetalen van zorg in het kader van de Wmo, zonder dat hier een beschikking aan ten grondslag ligt. De accountant heeft bij een steekproef een cliënt geselecteerd, waaruit na nader onderzoek is gebleken dat er geen geldige beschikking aanwezig is. Na intern onderzoek blijkt dat dit een administratieve fout geweest is. Cliënt had wel recht op deze zorg, maar per abuis is hier

Paragraaf Bedrijfsvoering

geen beschikking voor afgegeven. Omdat een beschikking cruciaal is voor het uitbetalen van zorg, heeft de accountant hiervoor een statistische extrapolatie toegepast. Dit bedrag is dus vele malen hoger dan het bedrag wat direct voor deze cliënt aan zorg is uitbetaald in 2024.

C. Facilitair**Gebiedsontwikkeling nieuw gemeentehuis**

Op 25 januari 2024 stelde uw raad unaniem de Startnotitie Gebiedsontwikkeling nieuw gemeentehuis vast. Daarmee is de opdracht gegeven de nodige stappen te zetten richting een nieuw gemeentehuis. Uw raad gaf als eis mee dat het nieuwe gebouw binnen het huidige financiële kader gerealiseerd wordt. Dat betekent dat de kosten voor huisvesting van de gemeentelijke organisatie niet hoger mogen zijn dan nu het geval is.

In 2024 zijn belangrijke stappen gezet richting een nieuw gemeentehuis. Er is en wordt een zorgvuldig proces doorlopen. Zo voeren we het gesprek met omwonenden en wordt gewerkt met klankbordgroepen, bijvoorbeeld over het onderwerp dienstverlening.

Net voor de kerstvakantie nam uw raad het besluit over het maatschappelijk kader voor de gebiedsontwikkeling. Dit was nodig voor het gesprek met maatschappelijke organisaties over mogelijke huisvesting bij of in combinatie met het gemeentehuis. Uw raad vroeg daarnaast ook te onderzoeken of renovatie tot de mogelijkheden behoort. Dan gaat het om het verbouwen van het oude deel van het gemeentehuis en nieuw uitbreiden.

De beoogde nieuwbouw/renovatie vindt plaats op de huidige locatie van het gemeentehuis aan de Koningin Julianaweg in Middelharnis. De raadzaal komt terug in het vernieuwde/aangepaste gemeentehuis. Bekeken wordt of het Rondeel verkocht of volledig verhuurd gaat worden. In het Rondeel is ook het Streekarchief te vinden. Bekeken wordt of (een deel van) het Streekarchief onderdak kan vinden in het nieuwe gemeentehuis. Parallel hieraan vindt ook onderzoek plaats naar deelname van het Streekarchief Goeree-Overflakkee in het samenwerkingsverband Voorne-Putten. Naast het gemeentehuis is de bedoeling dat er op de locatie betaalbare huurwoningen komen. Woningbouwcorporatie Oost West Wonen onderzoekt de mogelijkheid om binnen dit project sociale huurwoningen te realiseren.

In 2024 zijn we gestart met het in beeld brengen van de eisen en wensen rond nieuwe huisvesting. Daartoe worden haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd. Hieronder valt ook het onderzoek naar de mogelijkheden voor het realiseren van sociale huurwoningen binnen dit project. Het gehele project loopt in 2025 door. Het is de verwachting dat uw raad begin derde kwartaal 2025 een besluit kan nemen over het vervolg. Dat besluit zal worden genomen op basis van het haalbaarheidsonderzoek en het zogenoemde Programma van Eisen. Ook liggen er dan verschillende varianten voor de gebiedsontwikkeling op tafel, waaronder een voorkeursvariant. Bij een positief besluit begint daarna het echte ontwerpproces.

Op de website van onze gemeente is meer informatie te vinden over deze gebiedsontwikkeling:
www.goeree-overflakkee.nl/nieuwgemeentehuis.

Werkplekken

In 2024 is een aanbesteding gedaan om ons huidige meubilair te vervangen. Dit meubilair verkeert in een verouderde staat. Daarnaast zijn een goede werkplek en werkomgeving van wezenlijk belang voor onze medewerkers. De elektrische zit/sta bureaus en een passende bureaustoel zullen worden geplaatst in de maand april 2025. Het is de bedoeling dat dit nieuwe meubilair meegaat naar een nieuw of vernieuwd gemeentehuis.

Paragraaf Bedrijfsvoering**D. Inkoop**

Bij inkopen gaat het om het inkopen van goederen, producten, diensten en het aanbesteden van werken tegen de juiste voorwaarden en condities om zo de behoeften binnen en buiten de organisatie te realiseren.

De rol van de inkoopende budgethouder en de invloed van de inkoopadviesfunctie zijn groot. De budgethouder en inkoopadviseur(s) kunnen op veel uiteenlopende terreinen toegevoegde waarde creëren voor de organisatie. Dit loopt uiteen van het toepassen van Social Return On Investment (SROI) en circulariteit tot het uitoefenen van ketenverantwoordelijkheid. Waar komt het product of de dienst vandaan, wat is de maatschappelijke impact. Voordat ingekocht wordt, moeten interne opdrachtgevers goed kijken naar wat nodig is (de vier W's: Wat, Waarom, Wie, Wanneer). Hebben we het wel echt nodig? En in welke vorm? Niet kopen is de beste manier om te verduurzamen.

Tijdens een aanbesteding dient het primaire doel het belangrijkste uitgangspunt te zijn. We hebben een product of dienst nodig en dat is onze focus. Daarnaast ligt de opgave om voortdurend, waar het kan, circulair en duurzaam in te kopen. Dit geldt ook voor het toepassen van Social Return on Investment. In inkooptrajecten zijn tenminste de minimumeisen gevolgd zoals die door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het ministerie van Economische Zaken worden voorgeschreven. Voor Social Return On Investment is ons doel om in 2024 bij 80% van de aanbestedingen boven de € 50K SROI toe te passen gehaald.

We hebben ons als gemeente aangesloten bij een initiatief van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en ons geconformeerd aan het manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen en hieruit is een actieplan voortgekomen. De ambities die we hebben voor circulair en SROI staan ook in dit actieplan. Deze ambities worden jaarlijks geëvalueerd op de behaalde resultaten.

De inkoopjaarplanning voor de gehele organisatie komt tot stand uit de vooraf kenbaar gemaakte inkooptrajecten door de teamleiders; de aflopende contracten en vanuit de zgn. Spend-Analyse. De inkoopadviseurs monitoren de lopende trajecten en houden regie hierop middels het ondersteunende inkoopstelsel Merzell (voorheen Negometrix).

E. Informatievoorziening

In 2023 is het nieuwe team Informatievoorziening van start gegaan. Hierin zijn alle bedrijfsactiviteiten geclusterd die met informatievoorziening te maken hebben (ICT, servicedesk, applicatiebeheer, GEO, Documentair Informatiemanagement en het archief).

Team Informatievoorziening heeft als doel om invulling te geven aan de informatiebehoefte van de organisatie. Dit omvat zowel het beheren van de informatie als het faciliteren van digitale technologie om informatievoorziening mogelijk te maken.

Digitale technologie is elke technologie die iets digitaliseert of digitale data verwerkt. Hierbij gaat het om informatietechnologie (IT), de onderdelen van operationele technologie (OT) die gedigitaliseerd zijn, communicatietechnologie en Internet of Things (IoT). De ontwikkelingen op het gebied van digitale technologie gaan snel. Denk bijvoorbeeld aan Robotic process automation (RPA), kunstmatige intelligentie (AI) en de toenemende mogelijkheden van cloudcomputing. In 2024 zijn voorbereidingen getroffen om in 2025 een pilot te kunnen uitvoeren om AI in te zetten.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Ook op het gebied van informatiebeheer zijn er ontwikkelingen, zoals datagedreven werken en nieuwe wetgeving. Voorbeelden van wetgeving zijn de Wet open overheid, de nieuwe Archiefwet en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer.

De ICT-omgeving

De gemeente beschikt over een applicatielandschap met daarin 180 applicaties. Dit bestaat uit applicaties met een testomgeving en een productie-omgeving. Ook zijn er tussen de onderlinge applicaties, leveranciers en ketenpartners koppelingen gerealiseerd om gegevens uit te wisselen. Systeem- en technisch beheer zijn uitbesteed aan een leverancier die door ons wordt aangestuurd. De juiste afstemming van onze applicaties op de bedrijfsprocessen wordt door onze eigen functioneel applicatiebeheerders uitgevoerd.

Knelpunten en strategieontwikkeling

Het huidige informatiebeleidsplan is enkele jaren geleden opgesteld voor de periode 2021-2024. In 2024 is er daarom een traject gestart om dit plan te herzien, waarbij er rekening gehouden is met de kansen en uitdagingen op basis van de eerder genoemde ontwikkelingen.

Als onderdeel hiervan is een onderzoek uitgevoerd om de tevredenheid van collega's te meten over de ICT-voorzieningen en de dienstverlening. Daarnaast hebben we meegedaan aan een ICT-benchmark waarbij onze gemeente vergeleken is met soortgelijke andere gemeenten. Hierbij is gekeken naar formatie, de inzet van ICT-middelen en de daarbij gepaarde financiële investeringen. Samen met andere informatiebronnen, zijn de resultaten van deze onderzoeken als input gebruikt bij de strategieontwikkeling.

Uit de ICT-benchmark is gebleken dat we als gemeente per inwoner minder geld aan ICT uitgeven dan gemeenten van een vergelijkbare grootte. Daarnaast blijkt dat onze gemeente ten opzichte van het gemiddelde voor gemeenten van gelijke omvang minder fte's heeft op het vlak van informatievoorziening, onder andere op het vlak van datagedreven werken. De uitkomsten laten zien dat de gemeente Goeree-Overflakkee op vrijwel alle kenmerken van datagedreven werken onder het benchmarkgemiddelde scoort.

Er zijn kansen om de bedrijfsvoering te verbeteren door inzet van kunstmatige intelligentie, Robotic Process Automation en datagedreven werken, maar door een gebrek aan uitvoeringscapaciteit, een projectmethodiek, duidelijke rolverdelingen en kennis worden deze niet benut. De interne dienstverlening blijft achter door lage volwassenheid van servicemanagement en afhankelijkheid van leveranciers. Innovatie krijgt weinig aandacht door focus op nieuwe wetgeving. Informatieopslag is inconsistent en projecten voor applicatiekoppelingen zijn niet altijd succesvol. Tenslotte is kennisborging en doorontwikkeling een uitdaging gebleken.

Bij ongewijzigd beleid dreigt er een gebrekkige informatievoorziening en een trage, inefficiënte, bedrijfsvoering te ontstaan, waardoor de gemeente in de nabije toekomst mogelijk niet kan voldoen aan de geldende wet- en regelgeving en de verwachtingen van inwoners met betrekking tot de dienstverlening.

Om deze situatie te voorkomen en om kansen te kunnen benutten, is er een strategie ontwikkeld die onder andere bestaat uit de volgende onderdelen:

- Centraliseren van functioneel applicatiebeheer;
- Functies, rollen en taken herzien;
- Denken en werken vanuit diensten;
- Servicemanagement op niveau brengen;

Paragraaf Bedrijfsvoering

- Leveranciersmanagement op niveau brengen;
- Documentbehandelplan en een kwaliteitssysteem implementeren;
- Beleid voor archiveren ontwikkelen;
- Een nieuwe digitale werkplek ontwikkelen;
- Applicaties naar SaaS migreren
- Pilots met AI
- Kennis van Business intelligence in huis halen
- Datagedreven werken
- Proactief functioneel beheer
- Proactief bedrijfsprocessen optimaliseren en automatiseren
- Professionaliseren van de archiefdienst
- Gerichter samenwerken met gemeenten in de regio

Om tijdig in te kunnen spelen op een snel veranderende wereld, is deze strategie niet ontwikkeld voor een vaste periode van meerdere jaren. In plaats daarvan zal de strategie herzien en bijgesteld worden wanneer nodig, wat naar verwachting minimaal een keer per jaar zal zijn.

F. Informatiebeveiliging

Informatiebeveiliging is voortdurend in ontwikkeling doordat de stand van de techniek zich ook steeds ontwikkelt. In 2024 is een penetratietest uitgevoerd op de systemen van de gemeente. De tekortkomingen die naar voren zijn gekomen, zijn op basis van een risicoanalyse geanalyseerd en geprioriteerd. De laatste verbeteracties worden in 2025 uitgevoerd. Ook is de bewustwording op het gebied van informatiebeveiliging onder medewerkers vergroot door het beschikbaar stellen van e-learning. Eind 2024 is de gemeente aan de slag gaan met het implementeren van wet- en regelgeving op het gebied van kunstmatige intelligentie en algoritmes. Daarnaast wordt in 2025 de geactualiseerde Europese Netwerk- en Informatiebeveiligingsrichtlijn (NIS2) van kracht. Vanuit NIS2 wordt toezicht belangrijk en komt er een meldplicht op het gebied van informatiebeveiligingsincidenten welke vergelijkbaar is met de meldplicht datalekken binnen de AVG. Gemeenten zijn aangemerkt als essentiële entiteit. De impact van deze geactualiseerde richtlijn is daarom aanzienlijk. De Baseline Informatiebeveiliging Overheden (BIO) zal hierop aangepast worden.

Per dag proberen hackers ca. 5000 keer in te loggen op ons systeem met gebruikersnaam en wachtwoord.

Ook probeert men ca. 50 keer per dag verbinding te maken met ons systeem via internet vanuit bijvoorbeeld Rusland en China.

Een zwakke schakel is wat mij betreft het gedrag van gebruikers in combinatie met de hoeveelheid gebruiker. Als maar één gebruiker zich niet aan afspraken houdt, dan kan dat genoeg zijn voor een hacker om binnen te komen.

G. Juridische dienstverlening

De opgaven die de gemeente(raad) zich ten doel heeft gesteld vragen om een wendbare en juridische discipline/ondersteuning die voldoende is toegerust om die ontwikkelingen te vertalen naar deugdelijke concrete besluiten. Besluiten die goed kunnen worden uitgevoerd en goed kunnen worden gehandhaafd. Die besluiten moeten voldoen aan (steeds) strenge(re) eisen, vooral waar het betreft het de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Hieronder wordt in dit verband een aantal specifieke(re) punten voor het voetlicht gebracht.

Paragraaf Bedrijfsvoering

- *Invoering van de Omgevingswet*
De implementatie van de Omgevingswet – per 1 januari 2024 – heeft in het verslagjaar veel werk teweeggebracht. De nodige gemeentelijke regelgeving is aangepast. Voor zover daarbij sprake was van nieuwe gemeentelijke bevoegdheden, zijn deze zo beleidsneutraal mogelijk verwerkt. Ondersteuning is voorts vooral noodzakelijk gebleken bij de interpretatie en toepassing van het wettelijk overgangsrecht en bij de ontwikkeling van het omgevingsplan.
- *Inzet op verbeteren motivering besluiten*
Door middel van interne scholing door de GO-Academy is aandacht besteed aan het belang van deugdelijk gemotiveerde besluiten. Inmiddels is besloten om deze training frequenter en niet vrijblijvend aan te bieden.
- *Voorkomen en tussentijds oplossen van juridische procedures*
Ook in het verslagjaar hebben we ervaren dat contact met bezwaarmakers, een oplossingsgerichte houding en een integrale benadering van problemen in juridische kwesties eraan bijdragen dat geschillen tussentijds worden opgelost.

Bezwaarschriften en klachten

In 2024 kreeg de bezwaarschriftencommissie 196 bezwaarschriften voorgelegd. Ten opzichte van 2023 betekent dit een daling van 20 bezwaarschriften. Het jaarverslag van de commissie bezwaarschriften, dat binnenkort zal verschijnen, omvat gedetailleerde informatie over de afhandeling.

Klachten werden er in totaal 88 ontvangen. Er is sprake van een stijging ten opzichte van vorig jaar, toen 64 klachten werden ontvangen. Uitgangspunt is om zoveel als mogelijk te komen tot een informele afhandeling, hetgeen in bijna alle gevallen lukte. Meer uitleg en details hierover volgen in het jaarverslag.

Veranderende samenleving

In meer algemene zin kan worden gemeld dat de veranderende maatschappij – uiteraard – ook gevolgen heeft voor het juridische werkveld. Zo ervaren we, alhoewel dat niet direct cijfermatig kan worden onderbouwd, meer dat burenc conflicten tot procedures leiden. Sprake is daarnaast niet zelden van verharding van standpunten en wordt in toenemende mate geprocedeerd om bepaalde zaken tegen te houden. Voorts leidt de veranderende jurisprudentie met name voor wat betreft het evenredigheidsbeginsel tot aanpassing van de besluitvorming, onder andere in de sfeer van de handhaving.

Paragraaf Financiering

Inleiding

De op basis van het BBV verplichte paragraaf financiering is één van de instrumenten die de gemeente helpt bij de uitvoering van de financierings- en treasuryfunctie. De kaders van deze paragraaf zijn te vinden in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). De Wet Fido bepaalt dat de gemeente haar treasurybeleid dient vast te leggen in een Treasurystatuut. Ook in de Financiële verordening (art. 212 Gemeentewet) wordt bepaald dat het college regels opstelt ter uitvoering van de financieringsfunctie (artikel 10) en dat deze regels en de regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening vast worden gelegd in een Treasurystatuut.

In deze paragraaf wordt verantwoording afgelegd over het afgelopen jaar met betrekking tot risicobeheer, gemeentefinanciering en het kasstroombeheer.

De financieringsfunctie omvat de volgende onderwerpen:

1. het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door de raad vastgestelde beleids- en budgettaire kaders in de begroting uit te kunnen voeren;
2. het beheersen van de risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's;
3. het beperken van de kosten van leningen;
4. het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

Verstrekken van leningen en garanties en het aangaan van financiële participaties worden uitsluitend gedaan uit hoofde van de publieke taak. Bij het uitzetten van middelen, het verstrekken van garanties en het aangaan van financiële participaties uit hoofde van de publieke taak bedingt het college, indien mogelijk, zekerheden. Het college motiveert in zijn besluit het openbaar belang van dergelijke uitzettingen van middelen, verstrekkingen van garanties en financiële participaties.

In deze paragraaf wordt aandacht geschonken aan de volgende punten:

- a. financieringspositie;
- b. kasgeldlimiet;
- c. renterisiconorm;
- d. rentevisie;
- e. rentetoerekening grondexploitatie;
- f. rentetoerekening taakvelden (renteomslag);
- g. Leningenportefeuille
- h. EMU-saldo.

a. Financieringspositie

De financieringspositie geeft inzicht in de ontwikkelingen in de financieringspositie van de gemeente en de daarbij behorende financieringsbehoefte rekening houdend met de (geplande) investeringen en beschikbare interne en externe middelen. Voor het in beeld brengen van de financieringspositie is een liquiditeitsprognose opgesteld die maandelijks is geactualiseerd. De ontwikkeling van de financieringspositie is bepalend voor de leningenportefeuille. Om in de financieringsbehoefte te voorzien bestaat een aantal mogelijkheden. Deze kunnen onderverdeeld worden in interne (reserves en voorzieningen) en externe financieringsmiddelen (leningen).

Paragraaf Financiering

Financieringspositie	per 1-1-2024	werkelijk 31-12-2024
Totaal kapitaalgoederen	177.481.806	188.113.182
Vaste geldleningen	31.773.534	28.715.991
Te dekken door reserves en voorzieningen	145.708.272	159.397.191
Aanwezige reserves en voorzieningen	152.404.547	180.556.051
tekort(-) / overschot(+) financieringsmiddelen	6.696.275	21.158.860

In 2024 is zijn er geen nieuwe leningen afgesloten en is regulier afgelost.

b. Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een instrument om het renterisico op de netto vlottende schuld te beperken. Hiermee wordt voorkomen dat fluctuaties in de korte rente (maximaal één jaar) een relatief grote impact op de rentelasten hebben. De norm wordt toegepast om te bepalen wat het maximum aan kort geld is dat een gemeente mag aantrekken. De limiet is bepaald op 8,5% van het begrotingstotaal met een minimum van € 300.000,-. Indien de gemiddelde liquiditeitspositie (saldo van vlottende schuld en vlottende middelen) de kasgeldlimiet bij herhaling overschrijdt, dient er gefinancierd te worden met lang geld in plaats van kort geld.

Limiet: 8,5% van begrotingstotaal per aanvang van het jaar (lasten + storting in reserves)

Criteria: gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal (per eind van de maand)

Kasgeldlimiet	Gemiddelde 1e kwartaal	Gemiddelde 2e kwartaal	Gemiddelde 3e kwartaal	Gemiddelde 4e kwartaal
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld (a-b)	21.309.674-	26.465.408-	34.343.872-	34.759.358-
Toegestane kasgeldlimiet	15.592.638	15.592.638	15.592.638	15.592.638
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	36.902.312	42.058.046	49.936.510	50.351.996

De gemeente heeft in 2024 alle kwartalen voldaan aan de kasgeldlimiet. Ook in 2024 zijn de overliquiditeiten geplaatst in de schatkist.. Hierdoor is er in alle kwartalen zelfs een negatieve vlottende schuld (liquiditeitsoverschot). In verband met de renteontwikkelingen op de geldmarkt wordt er vanaf 14 september 2022 weer rente vergoed door het Ministerie van Financiën op het saldo in de schatkist. De overnight rente is gelijk aan de Euro short-term rate €STR van de Europese Centrale Bank. De rente is in de loop van 2024 wat teruggelopen naar circa 2,9% eind 2024. Met het liquiditeitsbeheer is een renteopbrengst gerealiseerd van € 1.085.000.

c. Renterisiconorm

Met behulp van deze norm wordt voorkomen dat bij herfinanciering grote fluctuaties in rentelasten ontstaan. Dit wordt bereikt door een limiet te stellen aan dat deel van de vaste schuld waarover het rentepercentage in een jaar aangepast mag worden. De bedoelde aanpassing doet zich voor bij herfinanciering en renteherziening. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar, met een minimum van € 2.500.000,-.

Paragraaf Financiering

	Renterisico's vaste schuld	begroot 2024	werkelijk 2024
	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0
	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0
1	Renteherziening op vaste schuld (per saldo)	0	0
2	Aflossingen	3.057.543	3.057.543
3	renterisico op vaste schuld (1+2)	3.057.543	3.057.543
4	renterisiconorm	36.688.560	36.738.740
5a	Ruimte onder renterisiconorm	33.631.017	33.681.197
5b	Overschrijding renterisiconorm	0	0
	Berekening renterisiconorm		
	Begrotingsomvang per 1 januari	183.442.800	183.693.700
4a	Het bij ministeriële regeling vastgestelde %	20%	20%
4b	Renterisiconorm	36.688.560	36.738.740

In 2024 zijn geen nieuwe leningen aangetrokken en heeft er geen renteherziening plaatsgevonden. De afwijking in de renterisiconorm komt doordat het positieve saldo begroting 2024 toegevoegd is aan de algemene reserve.

d. Rentevisie

Er vindt geen rentetoerekening plaats aan reserves en voorzieningen.

De rentelasten worden geraamd op basis van de werkelijk te betalen rente over de aangetrokken geldleningen. Deze rente wordt verhoogd met de rente over nieuwe leningen o.b.v. de geraamde investeringen in de loop van het jaar en de nog uit te voeren investeringen uit voorgaande jaren. De financieringsrente over deze investeringen wordt berekend op basis van een gemiddeld rentepercentage van 3,5%. Financieringsrente voor investeringen wordt in het jaar van investeren voor de helft meegenomen. Er zijn geen nieuwe financieringen opgenomen in 2024.

e. Rentetoerekening grondexploitatie

Bij de begroting 2024 is de rente toerekening voor de grondexploitatie bepaald op 1,72%. Bij de nacalculatie komt het rentepercentage uit op 1,51%. De werkelijke rente wijkt minder dan 0,5% af van de prognose met als gevolg dat er geen verplichte correctie behoefde te worden toegepast in de rente toerekening grondexploitatie. Bij afronding van de activastaat is er wel uitgegaan van 1,51% rente.

Paragraaf Financiering

Begroting 2024		jaarrekening 2024	
(A) bestaande leningen + kasgeld 1-1-2024	€ 31.773.534	(A) bestaande leningen + kasgeld 1-1-2024	31.773.534
(B) rentelast bestaande leningen 1-1 + begrote rente kasgeld 2024	€ 1.200.678	(B) rentelast bestaande leningen 1-1 + rente kasgeld 2024	1.139.013
(C) Eigen vermogen 31-12-2023	€ 112.831.364	(C) Eigen vermogen 31-12-2023	132.225.583
(D) Vreemd Vermogen 31-12-2023	€ 94.536.412	(D) Vreemd Vermogen 31-12-2023	96.272.461
(E) Totaal Vermogen 31-12-2023 (C + D)	€ 207.367.776	(E) Totaal Vermogen 31-12-2023 (C + D)	228.498.044
(F) gewogen gemiddelde rentepercentage (B/A)	3,78%	(F) gewogen gemiddelde rentepercentage (B/A)	3,58%
(G) factor VV/TV (debt ratio) (D/E)	0,456	(G) factor VV/TV (debt ratio) (D/E)	0,421
(H) factor EV/TV (solvabiliteits ratio) (C/E)	0,544	(H) factor EV/TV (solvabiliteits ratio) (C/E)	0,579
(I) netto rentelast VPB (F * 75/100)	2,83%	(I) netto rentelast VPB (F * 75/100)	2,69%
(J) rentetoerekening grondexploitatie 2024 BBV (F*G)	1,72%	(J) rentetoerekening grondexploitatie 2024 BBV (F*G)	1,51%
(K) Disconteringsvoet grondexploitatie 2024 BBV (F*H + F*G)	3,78%	(K) Disconteringsvoet grondexploitatie 2024 BBV (F*H + F*G)	3,58%
(L) rentetoerekening grondexploitatie 2024 VPB (F*G)	1,72%	(L) rentetoerekening grondexploitatie 2024 VPB (F*G)	1,51%
(M) disconteringsvoet grondexploitatie 2024 VPB (F*H+I*G)	3,35%	(M) disconteringsvoet grondexploitatie 2024 VPB (F*H+I*G)	3,21%

f. Rentetoerekening taakvelden (renteomslag)

Het renteschema geeft inzicht in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Schema rentetoerekening		begroot 2024		werkelijk 2024	
A	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		1.375.678		1.139.013
B	De externe rentebaten	-/-	509.600	-/-	1.202.516
	Totaal door te rekenen externe rente		866.078		-63.503
C1	De rente die aan de facilitaire grondexploitatie moet worden doorberekend (-/-)	-5.459		3.358	
C2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (-/-)	0		0	
C3	De rentebaat van doorverstrekte leningen die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend(+)	0		0	
		-/-	-5.459	-/-	3.358
	Saldo door te rekenen externe rente		871.537		-66.861
D1	Rente over eigen vermogen	+	0	+	0
D2	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	+	0	+	0
	De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht overhead) toe te rekenen rente		871.537		0
E	De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht overhead) toegerekende rente (renteomslag 0,05%)	-/-	879.518	-/-	0
F	Renteresultaat op het taakveld treasury		7.981		0
	Afwijking in % t.o.v. werkelijke rente		0,92%		0,00%

In 2024 bedraagt de door te rekenen externe rente € -66.861. De rentebaten zijn hoger dan de rentelasten hierdoor ontstaat er een 'negatieve' renteomslag. Dan is er feitelijk geen sprake van een rentelast die aan taakvelden moet worden toegerekend, maar een rentebaat die ontstaat omdat op uitstaande gelden en het schatkistbankieren meer rente wordt ontvangen dan aan rente op aangetrokken lange financiering wordt betaald. Deze 'negatieve' aan de taakvelden toe te rekenen rente is

Paragraaf Financiering

een resultaat van treasurybeleid en beheer en wordt dan ook niet daadwerkelijk aan de taakvelden toegerekend, maar blijft op het taakveld treasury. Conform de notitie rente van Commissie BBV. In de begroting 2024 was de omslagrente berekend op 0,49%.

Indien de werkelijke rentelasten, die moeten worden toegerekend, afwijken van de rentelasten die op basis van de voorgecalculeerde renteomslag zijn toegerekend, is een correctie verplicht als het renteresultaat meer dan 25% bedraagt. De omslagrente is uiteindelijk vastgesteld op 0% en via nacalculatie verwerkt in de activa.

g. Leningenportefeuille

De tabel hieronder geeft inzicht in het verloop van de leningenportefeuille

Mutaties leningenportefeuille	werkelijk 2019	werkelijk 2020	werkelijk 2021	werkelijk 2022	werkelijk 2023	werkelijk 2024
Stand per 1 januari	57.938.364	53.555.647	49.279.439	38.080.134	34.828.206	31.773.533
Nieuwe leningen	-	-	-	-	-	-
reguliere aflossingen	4.382.717	4.276.208	11.199.305	3.251.928	3.054.673	3.057.543
vervroegde aflossingen	-	-	-	-	-	-
Stand per 31 december	53.555.647	49.279.439	38.080.134	34.828.206	31.773.533	28.715.990

In 2024 zijn er geen nieuwe leningen aangetrokken. Eind 2024 zijn er nog 12 leningen met een gemiddelde resterende looptijd van 12 jaar. De financieringsbehoefte is heel 2024 afgedekt door gebruik te maken van de overliquiditeit in de schatkist.

h. EMU-saldo

De macro-budgettaire doelstelling van de Wet Financiering Decentrale Overheden komt tot uitdrukking in het beheersen van de grenswaarde van het EMU-saldo. Het EMU-saldo is de referentiewaarde voor het vorderingensaldo van de overheid, binnen de Europese Unie. Het maximale vorderingstekort van Nederland is bepaald op 3% van het Bruto Binnenlands Product. Alle decentrale overheden hebben een aandeel in het bepalen van dit tekort van 0,4%.

daandeel in het bepalen van dit tekort van 6,4 %.

				T-1	T
				2023	2024
EMU-SALDO				7.819.020	14.565.051
EMU-SALDO referentiewaarde				-4.963.000	-5.586.000
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde				12.782.020	20.151.051

Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	1.481.548	2.970.143
			Uitzettingen	1.348.633	580.527
		Vlottende activa	Uitzettingen	6.293.218	6.447.054
			Liquide middelen	814.723	-812.249
			Overlopende activa	-225.311	3.256.761
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	-3.055.321	-3.057.543
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	250.790	-737.267
			Overlopende passiva	4.698.322	1.671.995
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				0	0

Het EMU-saldo is het bedrag waarmee de EMU-schuld veranderd. Bij een positief saldo neemt de EMU-schuld af. Het EMU-saldo voor onze gemeente komt uit op € 14.565.051, waardoor wordt bijgedragen aan een lagere schuld. De referentiewaarde is een indicatie hoeveel de gemeente had mogen bijdragen aan de (negatieve) schuld.

Paragraaf Grondbeleid

Algemeen

In de paragraaf Grondbeleid wordt beschreven hoe de gemeente het grondbeleid inzet om de bestuurlijke doelen te bereiken. Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht gemeenten om in de begroting en jaarrekening een paragraaf over het grondbeleid op te nemen (artikel 9 lid 2). Artikel 16 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) stelt de volgende onderdelen verplicht:

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen in de programma's;
- Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Visie op het grondbeleid

Op 3 februari 2022 werd de Nota Grondbeleid 2021 vastgesteld door de gemeenteraad. De Nota Grondbeleid 2021 richt zich op situationeel grondbeleid. Dit wil zeggen dat per casus wordt beoordeeld welke grondstrategie de gemeente het beste voert en welke regierol daarbij hoort, met als doel de ambities voor de betreffende gebiedsontwikkeling te kunnen realiseren.

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 werd de Nota Grondbeleid gewijzigd vastgesteld (raadsbesluit MPG2024, 11 juli 2024). In de Omgevingswet zijn de mogelijkheden van kostenverhaal bij gebiedsontwikkeling uitgebreid. Dit betreft zowel het facilitair als het actief grondbeleid. De actualisatie van de Nota Grondbeleid betreft de verwijzing naar de nu geldende wet- en regelgeving en de juiste artikelen. En een inhoudelijke actualisatie van de instrumenten om kosten te verhalen.

De systematiek van het gemeentelijk grondbeleid is nog passend en werd daarom niet gewijzigd.

De gemeente Goeree-Overflakkee werkt aan de hand van een drietal thema's: Duurzaam Innovatief Eiland, Aantrekkelijk Eiland en Vitaal Eiland. Deze thema's worden inhoudelijk uitgewerkt in de Omgevingsvisie en geborgd in de gemeentelijke programma-begroting.

Gebiedsontwikkeling is een van de instrumenten om de doelstellingen uit deze thema's te realiseren. Bij het nemen van besluiten rondom gebiedsontwikkeling speelt grondbeleid een belangrijke rol. Grondbeleid bepaalt in algemene zin mede de kaders waarbinnen de gemeente opereert in een ruimtelijke ontwikkeling. Denk daarbij aan de financiële kaders en de mate van regie die de gemeente wil of moet voeren om haar ambities waar te kunnen maken. Het grondbeleid handelt op basis van (maatschappelijke) doelen die in beleids- en toekomstvisies zijn vastgesteld.

Het grondbeleid richt zich op het vinden van een goede balans tussen maatschappelijk rendement en financieel effect. Het maatschappelijk rendement meten we langs de lat van de Brede Welvaart. In een Integrale Impactanalyse wordt een koppeling gemaakt tussen de 3 maatschappelijke thema's van onze gemeente (de 'eilanden') en de voor gebiedsontwikkeling meest van toepassing zijnde thema's van Brede Welvaart.

In de financiële analyse worden zowel de directe als de indirecte financiële effecten van de betreffende gebiedsontwikkeling gemeten. Het direct financieel effect zijn de geldstromen die optreden tijdens de looptijd van de gebiedsontwikkeling (denk aan grondexploitatie, grondverkoop en/of effecten voor het gemeentelijk vastgoed). Het indirect financieel effect zijn de financiële gevolgen van de gebiedsontwikkeling voor de algemene dienst/gemeentelijke exploitatie. Denk daarbij aan gevolgen voor kapitaalslasten, onderhoud en beheer openbare ruimte, inkomsten uit belastingen, het gemeentefonds.

Er is sprake van een wisselwerking tussen de Nota Grondbeleid 2021 en de gemeentelijke Nota Reserves en Voorzieningen en de Nota Risicomanagement.

Paragraaf Grondbeleid

De gemeente houdt bij het voeren van haar grondbeleid rekening met de notitie “Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2023)” van de commissie BBV, december 2023.

Meerjarenperspectief Grondbedrijf (MPG)

Jaarlijks wordt een Meerjarenperspectief Grondbedrijf (MPG) opgesteld. Om inzicht te krijgen in de financiële stand van zaken in de grondexploitaties actualiseren we deze (minimaal) één keer per jaar. In het MPG zijn, op basis van geactualiseerde exploitatieberekeningen, de financiële consequenties van alle projectactiviteiten vertaald in een meerjarige verloop van het grondbedrijf. Het MPG dient als toelichting op de jaarrekening en biedt een vooruitblik ten behoeve van de kadernota en begroting. Het MPG2025 wordt gelijktijdig met de Jaarrekening 2024 ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.

Grondexploitaties/PPS-projecten

Op 1 januari 2025 heeft de gemeente drie actieve grondexploitaties. Twee grondexploitaties hebben betrekking op bedrijventerreinen: Oostplaat III Middelharnis en Zuidelijke Randweg Middelharnis. De grondexploitatie Spuiplein Middelharnis werd in juni 2024 geactiveerd en voorziet in het realiseren van woningen alsmede herontwikkeling van het openbaar gebied.

In het boekjaar 2024 werd de publiek-private samenwerking (PPS) Suijssenwaerde beëindigd. Op 19 december 2024 stemde de gemeenteraad in met de liquidatie van de BBV/CV Suijssenwaerde en met de financiële afwikkeling van Suijssenwaerde.

Op 1 januari 2025 is er nog één PPS-project: Bedrijvenpark Oostflakkee waarin de gemeente bij aanvang aandelenkapitaal stortte (Eigen Vermogen). Deze publiek-private samenwerking bevindt zich in een liquidatietraject. Risico's verbonden met de grondovername door de gemeente van BPO BV/CV worden in het liquidatietraject meegewogen. Er is een verliesvoorziening Bedrijvenpark Oostflakkee (openstaande vorderingen) per 31-12-2024 van afgerond € 3,8 ton. Dit betreft een destijds, in de periode dat de gronduitgifte op BPO stagneerde, niet opgelegde rendementsuitkering. De afwikkeling van deze verliesvoorziening wordt eveneens in de eindafrekening van het liquidatietraject meegenomen. Voor de grondoverdracht op BPO en liquidatie van de samenwerkingsovereenkomst van BPO wordt een separaat raadsvoorstel aan de gemeenteraad voorgelegd.

Kerngegevens grondexploitaties	Boekwaarde		Verwacht planeconomisch resultaat		
	per 1-1-2025	V/N	einddatum per 1-1	eindwaarde	V/N
Projecten in realisatie					
<i>Actief grondbeleid</i>					
- Spuiplein Middelharnis	€ 264.652	N	2029	€ -4.102.805	N
- BT Oostplaat III	€ -574.319	V	2027	€ 673.985	V
- Zuidelijke Randweg	€ 275.820	N	2029	€ 468.848	V
<i>Overige activiteiten</i>					
- Bedrijvenpark Oostflakkee	€ 838.750	N	2026	€ -	-
totaal voorraad grond	€ 804.903	N		€ -2.959.972	N

Een positieve boekwaarde in de tabel betekent dat er meer uitgaven zijn geweest dan inkomsten.

Een negatieve boekwaarde in de tabel betekent dat er meer inkomsten zijn geweest dan uitgaven.

De boekwaarde wordt gepresenteerd vóór verwerking eventuele winstneming MPG2025.

De eindwaarde wordt gepresenteerd inclusief in voorgaande jaren genomen winst.

Risico's grondexploitaties/PPS-projecten

De gemeente dient, conform de geldende regelgeving, voldoende middelen gereserveerd te hebben om de voorziene negatieve risico's adequaat te dekken. Als het projectrisico als onvermijdelijk wordt aangemerkt is daarvoor een verliesvoorziening getroffen.

Paragraaf Grondbeleid

In het MPG2025 zijn voor de grondexploitaties de positieve en negatieve risico's berekend op basis van scenario's, met in achtname van het conjunctureel risico (het effect van landelijke tendensen). Het totaalbedrag aan projectrisico MPG2025 is afgerond **€808.386**.

Dit bedrag is ingebracht in het totaalbeeld van de risico's van de gemeente en verwerkt in de weerstandratio van de gemeente. Verwezen wordt naar de paragraaf Weerstandvermogen in deze jaarrekening 2024.

Winstneming

De gemeente volgt ten aanzien van (tussentijdse) winstneming de landelijke regelgeving uit de notitie "grondbeleid" van december 2023 van de commissie BBV. Winst dient genomen te worden over gerealiseerde kosten en baten. De winst wordt berekend volgens de voorgeschreven POC-methode waarin ook rekening wordt gehouden met het voorzichtigheidsbeginsel. Op basis van de resultaten uit het MPG2025 wordt geen tussentijds winst genomen.

Reserve Grondbeleid

De functie van de Reserve Grondbeleid staat in de Nota Grondbeleid 2021 als volgt beschreven:

Ter waarborging van de continuïteit van het grondbedrijf houden we een Reserve Grondbeleid in stand waaruit we via het grondbeleid actief invulling geven aan gewenste gebiedsontwikkelingen. Indien de omvang van de Reserve Grondbeleid hiervoor ontoereikend is, zal de algemene reserve worden aangesproken. Dit is een raadsbevoegdheid.

De Nota Grondbeleid bepaalt géén minimale omvang van de Reserve Grondbeleid.

Wel staat beschreven welke mutaties ten gunste of ten laste komen van de Reserve Grondbeleid:

- Verliesvoorzieningen voor actieve grondexploitaties komen ten laste van de Reserve Grondbeleid. Wanneer de Reserve Grondbeleid ontoereikend is, komt de verliesvoorziening ten laste van de algemene reserve.
- Winsten die tussentijds of bij afsluiting van een grondexploitatie worden genomen komen ten gunste van de Reserve Grondbeleid.

De omvang van de Reserve Grondbeleid is per 1-1-2025 afgerond **€ 1,52 mln**.

Het gepresenteerde bedrag is na verwerking van de mutaties als gevolg van het MPG2025.

Omvang Reserve Grondbeleid MPG2025	
Omvang Reserve Grondbeleid per 31-12-2024 (vóór verwerking MPG2025)	€ 1.578.004
winstneming actieve grondexploitaties	€ -
mutatie Verliesvoorzieningen	€ -60.605
omvang Reserve Grondbeleid per 1-1-2025 (na verwerking MPG2025)	€ 1.517.399

Paragraaf Lokale heffingen

Algemeen

De gemeente Goeree-Overflakkee kent de volgende belastingen, heffingen en retributies:

Algemene belastingen:

- Onroerendezaakbelastingen (OZB);
- Toeristenbelasting (land en water);
- Forensenbelasting;
- Bedrijveninvesteringszone (BIZ);
- Precariobelasting (vaste) standplaatsen;
- Precariobelasting terrassen.

Bestemmingsbelastingen:

- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing.

Retributies (leges en rechten):

- Lijkbezorgingsrechten;
- Marktgelden;
- Haven- en kadegeld;
- Leges.

Het SVHW (Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling) verzorgt de uitvoering van een aantal belastingsoorten. Dit zijn de OZB, hondenbelasting, toeristenbelasting, forensenbelasting, BIZ, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Toelichting opbrengsten algemene belastingen

Hieronder treft u een overzicht van de geraamde en werkelijke inkomsten uit 'algemene belastingen'. Een nadere toelichting per belastingsoort is onder het overzicht opgenomen.

Algemene belastingen	2024 begroot	2024 werkelijk	verschil	%
OZB (totaal)	€ 11.332.000	€ 11.123.734	€ -208.266	-1,84%
Toeristenbelasting (land en water)	€ 3.764.500	€ 3.695.247	€ -69.253	-1,84%
Forensenbelasting	€ 940.900	€ 1.014.734	€ 73.834	7,85%
Bedrijveninvesteringszone (BIZ)	€ 272.700	€ 276.930	€ 4.230	1,55%
Precariobelasting standplaatsen	€ 9.600	€ 10.136	€ 536	5,59%
Precariobelasting terrassen	€ 9.000	€ 10.990	€ 1.990	22,11%
Totaal	€ 16.328.700	€ 16.131.771	€ -196.929	-1,21%

➤ *Onroerendezaakbelastingen (OZB)*

De belangrijkste eigen inkomstenbron van de gemeente wordt gevormd door de OZB. Deze belasting wordt geheven van de eigenaren van woningen en van de eigenaren en de gebruikers van niet-woningen. De opbrengst van de OZB dient als algemeen dekkingsmiddel.

De grondslag voor de heffing is de WOZ-waarde. De tarieven van de OZB zijn mede afhankelijk van de op grond van de WOZ getaxeerde waarden. De WOZ-waarden voor 2024 hebben de waarde peildatum 1 januari 2023.

Voor de OZB worden verschillende tarieven gehanteerd voor woningen en niet-woningen. Door gebruik te maken van de mogelijkheid tot tariefdifferentiatie wordt de lastendruk evenwichtiger verdeeld.

Paragraaf Lokale heffingen

Algemene belastingen	2024 begroot	2024 werkelijk	verschil	%
Baten OZB gebruikers	€ 1.067.000	€ 1.023.031	€ -43.969	-4,12%
Baten OZB eigenaren	€ 8.591.000	€ 8.411.316	€ -179.684	-2,09%
Baten OZB eigenaren niet-woningen	€ 1.674.000	€ 1.689.387	€ 15.387	0,92%
	€ 11.332.000	€ 11.123.734	€ -208.266	-1,84%

➤ Toeristenbelasting (land en water)

Toeristenbelasting is een algemene belasting voor personen die hier overnachten tegen een vergoeding. De opbrengst is afhankelijk van het aantal overnachtingen in de gemeente. De opbrengst kan hierdoor per jaar wat variëren.

De opbrengst van deze belasting dient als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover de belastingopbrengsten staan geen specifieke uitgaven. Wel is jaarlijks een bedrag in de begroting opgenomen als dotatie aan de 'reserve toeristenbelasting'. Dit bedrag komt ten goede aan de recreatiesector, waarbij de gemeente in overleg met de Veero de besteding van deze gelden bepaald.

➤ Forensenbelasting

Deze belasting wordt geheven van personen die niet binnen de gemeente Goeree-Overflakkee wonen, maar wel voor 90 dagen of meer een woning voor zichzelf of hun gezin ter beschikking houden.

De opbrengst van deze belasting dient als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover de belastingopbrengsten staan geen specifieke uitgaven.

➤ BedrijvenInvesteringsZone (BIZ)

Een bedrijveninvesteringszone is een afgebakend gebied zoals een winkelgebied of een bedrijventerrein. In dit gebied investeren ondernemers en/of de eigenaren samen in de kwaliteit van hun bedrijfsomgeving. De gemeente treedt op als dienstverlener. De opbrengst wordt uitgekeerd aan de BIZ-stichtingen. De stichtingen zorgen voor de plannen en de uitvoering ervan.

Binnen onze gemeente zijn 4 zones actief. Dit zijn 2 winkelgebieden (Middelharnis en Ouddorp) en 2 bedrijventerreinen (Stellendam en Oude-Tonge).

Toelichting opbrengsten en kostendekkendheid bestemmingsheffingen en retributies

De bestemmingsheffingen en retributies zijn bedoeld om met de inkomsten uit de belastingheffing bepaalde gemeenteactiviteiten te bekostigen. Om te voorkomen dat gemeenten met deze specifieke belastingen ook andere activiteiten financieren, verbieden de wettelijke bepalingen in de Gemeentewet dat de geraamde baten de geraamde lasten mogen overschrijden. Door dit vereiste mogen de opbrengsten hooguit kostendekkend zijn.

Bij bepaalde rechten en leges waarbij de tarieven voor verschillende activiteiten in één belastingverordening worden geregeld, kan zich de vraag voordoen op welk niveau de kostendekkendheid moet worden getoetst. Het uitgangspunt daarbij is toetsing op verordeningenniveau, waarbij de geraamde lasten van alle benoemde activiteiten worden gedekt door de gezamenlijke baten uit de te heffen belastingen. Hierdoor is de zogenoemde kruissubsidiëring mogelijk; een verwacht overschot bij de ene activiteit wordt gebruikt voor de dekking van een verwacht tekort bij een andere activiteit. Het is daardoor niet nodig om de kostendekkendheid per activiteit te bepalen.

➤ Afvalstoffenheffing

De gemeente heeft de wettelijke plicht om bij hun percelen huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Met de afvalstoffenheffing kunnen gemeenten de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval bekostigen.

De afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing. Dit betekent dat de opbrengsten niet vrij besteedbaar zijn. Ook mag geen winst gemaakt worden om daarmee andere gemeentetaken te financieren. De

Paragraaf Lokale heffingen

afvalstoffenheffing hoeft niet kostendekkend te zijn en mag worden aangevuld uit de algemene middelen.

De heffing bestaat uit een vast deel en een variabel deel. Voor het restafval wordt een tariefdifferentiatie (difftar) toegepast. Dit is per lediging van een restafvalcontainer of per inworp in een ondergrondse container. Het vaste deel is in 2024 in rekening gebracht. Voor het variabele deel (restafval) gebeurt dit in het 1^e kwartaal van 2025.

Op basis van de kostenraming 2024 is een tarief berekend met als uitgangspunt het wettelijk toegestane kostendeckingspercentage van 80,0%. Op basis van de werkelijke inkomsten en uitgaven is voor 2019 een dekkingspercentage van 76,6% behaald.

In de loop van 2024 is inzamelrequentie van het restafval van 1x per 2 weken naar 1x per 4 weken gegaan. Dit heeft geresulteerd in beduidend minder aanbiedingen en daarom lagere inkomsten. Ook zijn er tegenvallende inkomsten uit de grondstoffen textiel en hout. Dit heeft mede geleid tot per saldo hogere inzamel- en verwerkingskosten.

Kostendekkendheid - Afvalstoffenheffing	Begroting 2024 - primair	Begroting 2024 - na wijziging	Werkelijk 2024	verschil
Kosten taakveld(en), incl (omslag)rente	7.211.800	7.177.000	7.381.164	-204.164
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen	-642.800	-642.800	-683.798	40.998
<i>Netto kosten taakveld:</i>	6.569.000	6.534.200	6.697.366	-163.166
<i>Toe te rekenen kosten:</i>				
- Overhead, incl (omslag)rente	-	-	-	-
- Kosten toe te rekenen van overige taakvelden (incl omslagrente)	382.100	382.100	365.330	16.770
- BTW *	1.484.400	1.484.400	1.517.321	-32.921
Totale kosten	8.435.500	8.400.700	8.580.017	-179.317
Opbrengst heffingen	-6.748.400	-6.748.400	-6.576.025	-172.375
Dekkingspercentage	80,0%	80,3%	76,6%	

* De BTW zoals opgenomen in de tabel (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool- en afvalstoffenheffing.

➤ Rioolheffing

De rioolheffing is een heffing om het beheer en onderhoud van het gemeentelijk rioolstelsel te bekostigen.

De opbrengsten van deze heffing dient als dekking van de uitgaven voor het in stand houden van de riolering, het afvoeren van huishoudelijk en bedrijfsafvalwater, het afvoeren van hemelwater en treffen van maatregelen ter voorkomen of beperken van nadelige gevolgen van de grondwaterstand.

Uitgangspunt is dat de tarieven op totaalniveau kostendekkend zijn. De hoogte van de rioolheffing is bij woningen een vast bedrag. Bij niet-woningen wordt de hoogte bepaald door een percentage van de WOZ-waarde.

In onderstaand overzicht is de nacalculatie van de rioolheffing opgenomen. Deze is berekend op basis van de uitgangspunten zoals benoemd in de begroting 2024. In de begroting was rekening gehouden met een dekkingspercentage van afgerond 99,0%. Bij het opstellen van de nacalculatie is de kostendekkendheid 104,8%. Dit hogere percentage wordt voornamelijk verklaard uit lagere kosten en een hogere opbrengst. Dit zijn:

- Lagere kosten als gevolg van lagere rentelasten. Toegerekend is 0%, terwijl er 0,5% geraamd was. Derhalve een voordeel van € 115.700,-.
- Lagere kosten als gevolg van een gecorrigeerde dotatie aan de voorziening "vervangingsinvestering riolering". Derhalve een voordeel van € 180.500,-.

Paragraaf Lokale heffingen

- De inkomsten uit rioolheffing zijn hoger dan de raming. Dit is met name te verklaren door het verschil tussen het – in de begroting – berekende aantal aansluitingen ten opzichte van het daadwerkelijke aantal aansluitingen waarover rioolheffing is verschuldigd.

Kostendekkendheid - Rioolheffing	Begroting 2024 - primair	Begroting 2024 - na wijziging	Werkelijk 2024	verschil
Kosten taakveld(en), incl (omslag)rente	4.734.300	4.638.300	4.400.352	237.948
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen	-	-	-	-
Netto kosten taakveld:	4.734.300	4.638.300	4.400.352	237.948
<i>Toe te rekenen kosten:</i>				
- Egalisatievoorziening Rioolheffing (onttrekking)			-	-
- Overhead, incl (omslag)rente	355.200	355.200	336.883	18.317
- Kosten toe te rekenen van overige taakvelden (incl omslagrente)	317.100	317.100	283.730	33.370
- BTW *	859.200	859.200	966.687	-107.487
Totale kosten	6.265.800	6.169.800	5.987.652	182.148
Opbrengst heffingen	-6.205.100	-6.205.100	-6.278.011	72.911
Dekkingspercentage	99,0%	100,6%	104,8%	

* De BTW zoals opgenomen in de tabel (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool- en afvalstoffenheffing.

➤ Lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door onze gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. Deze rechten worden in rekening gebracht bij de aanvrager dan wel ten behoeve van wie de dienst wordt verricht.

In onderstaand overzicht is de nacalculatie van de lijkbezorgingsrechten opgenomen. Het dekkingspercentage is iets lager, dan bij het opstellen van de begroting is ingeschat. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een lagere opbrengst van de rechten.

Kostendekkendheid - Begraafrechten	Begroting 2024 - primair	Begroting 2024 - na wijziging	Werkelijk 2024	verschil
Kosten taakveld(en), incl (omslag)rente	1.229.900	1.155.900	1.029.500	126.400
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen	-	-	-	-
Netto kosten taakveld:	1.229.900	1.155.900	1.029.500	126.400
<i>Toe te rekenen kosten:</i>				
- Overhead, incl (omslag)rente	318.000	318.000	405.600	-87.600
- BTW *	nvt	nvt	nvt	-
Totale kosten	1.547.900	1.473.900	1.435.100	38.800
Opbrengst heffingen	-1.046.800	-1.046.800	-998.260	-48.540
Dekkingspercentage	68%	71%	70%	

* De BTW zoals opgenomen in de tabel (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool- en afvalstoffenheffing.

➤ Marktgeld

Voor het innemen van een standplaats op de markt worden marktgelden geheven.

Marktgeld is een bestemmingsheffing. Er kunnen alleen kosten worden verhaald die verband houden met het gebruik van de standplaatsen op de markten. De kosten in 2024 zijn lager dan begroot. Dit komt met name door lagere energiekosten als gevolg van een nieuw, qua prijs gunstiger, contract. Hierdoor ligt de kostendekkenheid hoger dan in de begroting was voorzien.

Paragraaf Lokale heffingen

Kostendekkendheid - Marktgeelden	Begroting 2024 - primair	Begroting 2024 - na wijziging	Werkelijk 2024	verschil
Kosten taakveld(en), incl (omslag)rente	69.200	69.200	49.235	19.965
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen	-9.200	-9.200	-12.388	3.188
<i>Netto kosten taakveld:</i>	60.000	60.000	36.846	23.154
<i>Toe te rekenen kosten:</i>				
- Overhead, incl (omslag)rente	12.500	12.500	11.809	691
- BTW *	nvt	nvt	nvt	-
Totale kosten	72.500	72.500	48.655	23.845
Opbrengst heffingen	-39.400	-39.400	-35.288	-4.112
Dekkingspercentage	54,3%	54,3%	72,5%	

* De BTW zoals opgenomen in de tabel (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool- en afvalstoffenheffing.

➤ Haven- en kadegeld

Onder het havengeld wordt een recht geheven voor het kortstondig gebruik van de haven met een vaartuig of voor het genot van door of vanwege de gemeente in verband hiermee verleende diensten (passanten). Belastingplichtig voor het havengeld is de schipper van het vaartuig.

Onder het kadegeld wordt een recht geheven voor het gebruik van de haven voor het laden, lossen of opslaan van goederen of voor het genot van door of vanwege de gemeente in verband hiermee verleende diensten. Belastingplichtig is degene die van de haven gebruikt maakt om goederen te laden, te lossen of op te slaan.

Het gaat hier in hoofdzaak om de haven in Middelharnis.

Woonlastendruk 2024 (eigen woning) ten opzichte van omliggende, vergelijkbare gemeenten:

Woonlasten voor ¹	Goeree-Overflakkee	Schouwen-Duiveland	Veere	Hoeksche Waard
Eenpersoonhuishoudens	€ 904,-	€ 981,-	€ 767,-	€ 822,-
Meerpersoonhuishoudens	€ 938,-	€ 1.087,-	€ 861,-	€ 947,-

¹ Hieronder vallen de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Kwijtscheldingsbeleid gemeente

Op grond van de Invorderingswet 1990 kunnen gemeenten kwijtschelding verlenen voor gemeentelijke heffingen. Gemeenten beslissen zelf voor welke heffingen kwijtschelding mogelijk is.

In onze verordening kwijtschelding gemeentelijke belasting is bepaald dat kwijtschelding wordt verleend voor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

SVHW toetst en behandelt de verzoeken tot kwijtschelding.

In 2024 is € 135.400,- geraamd aan kwijtschelding.

In werkelijkheid is € 151.292,65 kwijtgescholden, waarvan € 149.957,43 betrekking heeft op afvalstoffenheffing.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Dit onderdeel gaat met name in op het beheren en de kosten van wegen, riolering, gebouwen, infrastructuurle kunstwerken en dergelijke. Het in stand houden van kapitaalgoederen, op het afgesproken kwaliteitsniveau, beslaat een substantieel deel van de begroting. Een goed overzicht is daarom van belang voor een juist inzicht in de financiële positie.

De openbare ruimte heeft een belangrijke maatschappelijke functie. Daarin vindt een groot aantal activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Daarvoor zijn veel kapitaalgoederen nodig met betrekking tot wegen, rioleringen, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen. De kwaliteit en het functioneren van de kapitaalgoederen en het onderhoud daarvan is bepalend voor de uitstraling van onze gemeente en uiteraard voor de benodigde vervangingsinvesteringen en structurele (groot) onderhoudslasten.

Onze gemeente beschikt over beleids- en beheerplannen voor de openbare ruimte. In beleidsplannen is het kwaliteitsniveau en het daarbij behorende kostenniveau opgenomen en verwerkt in de begroting. In de in 2025 geactualiseerde Beleidsnota reserves en voorzieningen is nader ingegaan op het vormen van voorzieningen en bestemmingsreserves om onder meer kosten voor (groot) onderhoud en investeringen meerjarig te kunnen dekken. Als alle beleidsplannen met betrekking tot het gewenste kwaliteitsniveau en de beschikbare middelen zijn vastgesteld, ontstaat inzicht in het onderhoudsniveau in relatie tot de benodigde middelen. In 2025 zal in het kader van het Integraal Maatschappelijk Beleidskader (IMBK) een nieuwe herijking plaats vinden van middelen, beeldkwaliteit en het areaal.

Onderhoudsvoorzieningen worden gevormd om de onderhoudslasten van een kapitaalgoed te egaliseren over de gebruiksduur van het kapitaalgoed. In de 'Notitie materiële vaste activa' schrijft de Commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) voor dat een onderhoudsvoorziening alleen mag worden gevormd indien een adequaat beheerplan voorhanden is. Zodoende mogen kosten van (groot) onderhoud alleen dan ten laste van een gevormde voorziening worden gebracht, indien een recent beheerplan van het desbetreffende kapitaalgoed aanwezig is. Indien het hieraan ontbreekt, kunnen de kosten van groot onderhoud wel door een daartoe gevormde reserve worden gedekt.

Wegen

Beleidskader / Beheerplan

Het beleid met betrekking tot het beheer en onderhoud van wegen in 2024 is gebaseerd op het Wegenbeheerplan 2018-2022. Hierin wordt voor de ca. 2,8 miljoen m² verharding voor de komende jaren een beeld geschetst over de financiële impact van het onderhoud en wordt het programma voor de komende jaren omschreven.

Kerncijfers Wegen	
> Elementenverharding (inclusief halfverharding)	1.943.907 m ²
> Asfaltverharding	864.641 m ²

Financiële consequenties

In onderstaande tabel worden de geraamde en de werkelijke kosten voor het begrotingsjaar 2024 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen wegen	Begroot 2024	Begroting na wijziging	Werkelijk 2024
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 1.761.800	€ 1.718.600	€ 1.665.187
Storting voorzieningen	€ -	€ -	€ 2.140
Kapitaallasten	€ 488.100	€ 427.400	€ 422.762
Totaal	€ 2.249.900	€ 2.146.000	€ 2.090.089

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Kunstwerken

Beleidskader / Beheerplan

In 2021 is het beheerplan Civiele Kunstwerken vastgesteld. In het beheerplan is het beleidskader gebaseerd op de Richtinggevende startnotitie Omgevingsvisie waarin is opgenomen dat de gemeente Goeree-Overflakkee een aantrekkelijk eiland wil zijn voor haar eigen inwoners en toeristen. Er wordt daarom ingezet op een openbare ruimte met een schone en fraaie uitstraling. Omdat op dit moment een forse achterstand bestaat in het onderhoud en beheer van de civiele kunstwerken, wordt de komende periode een kwaliteitsniveau B (redelijk) nagestreefd. Definitieve vaststelling van de beeldkwaliteit zal plaatsvinden binnen het Integraal Maatschappelijk Beleidskader.

De gemeente beheert een groot aantal civiele kunstwerken. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in kademuren (5.472 meter), glooiingen (9.356 meter), keerwanden (1.726 meter), 77 bruggen, 1 onderdoorgang, 9 sluizen, 15 stuwen, 4 uitkijktorens en een groot aantal kleine kunstwerken in de vorm van trappen en hekken. Bij sommige kunstwerken ontbreken parameters die informatie geven over de kwaliteit (bijvoorbeeld het jaar van aanleg of inspectieresultaten). Met name de kleinere kunstwerken zijn nog niet volledig in beeld en nog niet opgenomen in het beheersysteem.

De komende jaren ligt de focus op het op orde krijgen van de gegevens in het beheersysteem, de inspectie van alle civiele kunstwerken en het inhalen van achterstanden in het onderhoud. Hiervoor is in 2024 gestart met het inspecteren van de vaste bruggen en de sluizen, waaruit voor beide objectgroepen een MJOP volgt. Aansluitend volgen de MJOP's voor als objectgroepen, zoals keerwanden, kademuren en stuwen. In bijna alle kernen zijn grote vervangingsinvesteringen nodig aan de kademuren en glooiingen. Deze zijn opgenomen in het Masterplan Havens.

Financiële consequenties

In onderstaande tabel worden de geraamde en de werkelijke kosten voor het begrotingsjaar 2024 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen kunstwerken	Begroot 2024	Begroting na wijziging	Werkelijk 2024
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 1.209.200	€ 799.600	€ 681.316
Storting voorzieningen	€ 837.900	€ 15.000	€ 15.000
Kapitaallasten	€ 370.400	€ 306.600	€ 299.083
Totaal	€ 2.417.500	€ 1.121.200	€ 995.399

Openbare Verlichting

Beleidskader / Beheerplan

In de afgelopen contractperiode is het aantal armaturen, dat door de gemeente beheerd wordt, toegenomen van 10.800 naar 12.000 stuks. Het energieverbruik is in deze periode door het gebruik van led-verlichting in combinatie met het toepassen van een zgn. dimregime tussen 2018 en 2023 afgenomen met ca. 163.00 kWh. Door de fors gestegen energiekosten als gevolg van de oorlog in Oekraïne is er helaas geen financieel voordeel behaald.

Door het college is de "Beslisnotitie Exploitatie Openbare Verlichting 2025 – 2030" vastgesteld. In deze notitie zijn drie scenario's uitgewerkt. Het college heeft variant 3, "Alles LED in 6 jaar" daarvan gekozen. Na deze besluitvorming wordt het door de gemeente gekozen scenario uitgewerkt in het beleids- en beheerplan openbare verlichting 2025-2030.

De planperiode van 6 jaar is gerelateerd aan de contractduur van het onderhoudscontract voor het beheeren, vervangen en onderhouden van de openbare verlichting in de gemeente Goeree-Overflakkee.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Financiële consequenties

In onderstaande tabel worden de geraamde en de werkelijke kosten voor het begrotingsjaar 2024 weer-gegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen openbare verlichting	Begroot 2024	Begroting na wijziging	Werkelijk 2024
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 188.000	€ 188.000	€ 222.246
Storting voorzieningen	€ -	€ -	€ -
Kapitaallasten	€ 251.900	€ 238.900	€ 240.112
Totaal	€ 439.900	€ 426.900	€ 462.358

Naast het reguliere budget voor onderhoud van de openbare verlichting is er jaarlijks een budget voor renovatieprojecten. In 2024 bedroeg dit budget € 350.000,-. Het budget is met een bedrag van € 369.100,- meer dan volledig besteed. De overschrijding van het budget is te verklaren uit niet geplande vervangingen van masten en armaturen.

Groenvoorziening

Beleidskader / Beheerplan

In 2014 zijn alle groenelementen opgenomen in het beheerpakket groen. Dit vormt mede de basis voor het opgestelde groenkwaliteitsplan 2016. Dit groenkwaliteitsplan is opgebouwd uit de structuur van het groen, het beheren van het groen en de verbetering- en uitbreidingsvoorstellen op dit gebied. Tevens zijn keuzes gemaakt ten aanzien van de te hanteren kwaliteitsniveaus in relatie tot de kosten.

Het groenkwaliteitsplan, beschrijft de richtlijnen voor het onderhoud van het openbaar groen. Het plan gaat uit van het doelmatig beheren van de voorziening met daarbij het creëren van mogelijkheden voor het accentueren van bepaalde delen van deze voorzieningen. Een en ander dient afgestemd te worden in samenhang met de beschikbare financiële middelen.

Onderhoud van de groenvoorzieningen is in 2024 planmatig uitgevoerd.

Kerncijfers Groen		
> Aantal bomen	18.587	stuks
> Bosplantsoen	7.340	are
> Sierplantsoen	2.711	are
> Grassen	17.017	are
> Hagen	181	are

Financiële consequenties

In onderstaande tabel worden de geraamde en de werkelijke kosten voor het begrotingsjaar 2024 weer-gegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen groenvoorziening	Begroot 2024	Begroting na wijziging	Werkelijk 2024
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 389.100	€ 389.100	€ 365.700
Storting voorzieningen	€ -	€ -	€ 110
Kapitaallasten	€ 67.700	€ 67.700	€ 71.287
Totaal	€ 456.800	€ 456.800	€ 437.097

Begraafplaatsen

Beleidskader / Beheerplan

In 2023 is het beleids- en beheerplan begraafplaatsen vastgesteld. Het onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen is daarin afgestemd met het Groenkwaliteitsplan. Er wordt aandacht besteed aan het gewenste kwaliteitsniveau van het onderhoud op de begraafplaatsen. Een en ander is nader toegelicht in Hoofdstuk 4 Ruimtelijke kwaliteit van het beleids- en beheerplan. Bij het opstellen van het beheerplan is kritisch gekeken naar het onderhoudsniveau, waarbij het huidige intensieve beheer als aandachtspunt

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

geldt. Verder is de aanpak, daar waar nodig, geharmoniseerd. En plaatsgebonden kenmerken en gebruiken zijn als toetsingskader vastgelegd.

Onderhoud van de begraafplaatsen is in 2024 planmatig uitgevoerd.

Financiële consequenties

In onderstaande tabel worden de geraamde en de werkelijke kosten voor het begrotingsjaar 2024 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen begraafplaatsen	Begroot 2024	Begroting na wijziging	Werkelijk 2024
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 145.700	€ 145.700	€ 82.526
Storting voorzieningen	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000
Kapitaallasten	€ 134.700	€ 115.700	€ 107.386
Totaal	€ 345.400	€ 326.400	€ 254.913

Speelplaatsen

Beleidskader / Beheerplan

In 2017 is de speelnotitie vastgesteld. Dit plan gaat niet alleen uit van het beheren, maar ook van het doelmatig inzetten van voorzieningen afgestemd op leeftijdsgroepen en wensen. Uitgangspunt is om te voldoen aan de landelijke normen (Jantje Beton) voor het aantal speelvoorzieningen per leeftijdscategorie per 1000 inwoners: 3% van de buitenruimte van woonwijken is ingericht als speelplek. De speeltoestellen zijn periodiek getoetst of ze voldoen aan de wettelijke vereisten van het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen. De inspecties zijn vastgelegd in een logboek. Bij gebleken gebreken zijn reparaties uitgevoerd of het toestel is vervangen dan wel verwijderd. Thans heeft de gemeente Goeree-Overflakkee 825 speelobjecten in beheer.

Financiële consequenties

In onderstaande tabel worden de geraamde en de werkelijke kosten voor het begrotingsjaar 2024 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen speelvoorzieningen	Begroot 2024	Begroting na wijziging	Werkelijk 2024
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 63.900	€ 63.900	€ 72.498
Storting voorzieningen	€ -	€ -	€ -
Kapitaallasten	€ 63.800	€ 63.800	€ 59.196
Totaal	€ 127.700	€ 127.700	€ 131.694

Naast het reguliere budget voor onderhoud van de Speelplaatsen is er jaarlijks een budget voor het vervangen van speeltoestellen. In 2024 bedroeg dit budget (incl. het restantbudget 2023) € 125.100,-. Het budget is met een bedrag van € 125.700,- volledig besteed.

Waterwerken

Beleidskader / Beheerplan

In het waterplan wordt ingegaan op de knelpunten en risico's in het watersysteem. Het eilandelijk waterplan wordt gezien als paraplu waaraan diverse soorten aan water gerelateerd beleid opgehangen kan worden. Voorbeelden van beleidsplannen die gerelateerd zijn aan het 'waterplan', zijn het baggerplan, Programma Stedelijk Water (PSW), eilandelijk Grondwaterplan en basis rioleringsplannen. Met het waterschap wordt samengewerkt om te komen tot een integrale aanpak van alle aspecten die te maken hebben met riolering en water. In 2023 is het baggerbeheerplan geactualiseerd, een plan van aanpak gemaakt en inzichtelijk wat de meerjarige onderhoudskosten zullen zijn. In 2025 wordt het Programma Stedelijk Water geactualiseerd en wordt een nieuwe doorkijk gemaakt voor de te verwachten hoogte van de rioolheffing. Het plan wordt in het najaar 2025 ter besluitvorming aangeboden.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Financiële consequenties

In onderstaande tabel worden de geraamde en de werkelijke kosten voor het begrotingsjaar 2024 weer-gegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen waterwerken	Begroot 2024	Begroting na wijziging	Werkelijk 2024
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 184.500	€ 109.500	€ 77.952
Storting voorzieningen	€ -	€ -	€ -
Kapitaallasten	€ 2.700	€ 2.700	€ 2.473
Totaal	€ 187.200	€ 112.200	€ 80.424

Riolering

Beleidskader / Beheerplan

In het Programma Stedelijk Water (PSW) geeft de gemeente aan hoe ze denkt invulling te geven aan de zorgplichten, die ze heeft voor:

1. een doelmatige inzameling en transport van afvalwater dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen;
2. de doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater;
3. het in openbaar gemeentelijk gebied treffen van doelmatige maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of te beperken.

In het PSW, dat samen met het waterschap is gevormd en opgesteld, wordt aangegeven wat de jaarlijkse kosten zijn van exploitatie en vervanging voor de komende periode. Verder is in het kostendekkingsplan, als onderdeel van het PSW, aangegeven hoe deze kosten worden gedekt. Dit vormt de basis voor de berekening van de rioolheffing.

Het in het PSW aangegeven beleid wordt in de jaarlijks op te stellen operationele programma's (werkplannen) uitgewerkt op detailniveau. De operationele programma's en de projectplannen vormen de basis voor de te ramen onderhoudskosten in de begroting. In het PSW zijn vanuit efficiency oogpunt zoveel mogelijk crosslinks gelegd met het onderhoud van andere kapitaalgoederen. Waar mogelijk is aansluiting gezocht met het onderhoud aan wegen.

Kerncijfers Riolering		
> Riool	560	km
> Rioolkolken	±20.000	stuks
> Rioolgemalen	785	stuks

Financiële consequenties

In onderstaande tabel worden de geraamde en de werkelijke kosten voor het begrotingsjaar 2024 weer-gegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen riolering	Begroot 2024	Begroting na wijziging	Werkelijk 2024
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 530.400	€ 531.000	€ 583.051
Storting voorzieningen	€ 1.198.500	€ 1.198.500	€ 1.018.000
Kapitaallasten	€ 1.023.000	€ 934.800	€ 922.274
Totaal	€ 2.751.900	€ 2.664.300	€ 2.523.325

De lasten van groot onderhoud en van vervangingsinvesteringen worden gedekt uit de daartoe bestemde voorziening. In 2024 is ten laste van deze voorziening een mutatie van € 2.200.000,- geraamd. De werkelijke lasten waren € 2.278.000,-, waarbij wordt opgemerkt dat de afronding van projecten uit voorgaande jaren is. Ook met deze lasten is rekening gehouden in de voorziening.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Gebouwen en overig vastgoed

Beleidskader / Beheerplan

Het beleidskader voor de uitvoering van het planmatig onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen is de rapportage "Planmatig onderhoud 2023 – 2032". Hierin wordt inzichtelijk gemaakt welke structurele onderhoudswerkzaamheden noodzakelijk zijn, gekoppeld aan een toekomstvisie voor het gebruik van de gebouwen. Binnen het beleidskader is het efficiënt uitbesteden van planmatige onderhoudswerkzaamheden een doorlopend aandachtspunt.

Het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) gebouwen wordt 3-jaarlijks door het college vastgesteld. De gemeente Goeree-Overflakkee heeft ongeveer 120 gemeentelijke gebouwen waarop planmatig onderhoud plaatsvindt. Dit varieert van huisvesting van gemeentelijke diensten tot zwembaden en opstallen bij begraafplaatsen en monumentale kerktorens en van dorps- en verenigingsgebouwen tot brandweerkazernes. Tevens worden de gym- en sportzalen en een deel van de sportcomplexen onderhouden en beheerd.

In het kader van het Integraal Huisvesting Plan Onderwijs en de kansenversneller Maatschappelijk Vastgoed is de dotatie aan de onderhoudsvoorziening van een aantal dorpshuizen en gymzalen stopgezet (i.v.m. toekomstige nieuwbouw) per 1 januari 2026. Voor deze gebouwen geldt ook dat we in de komende periode terughoudend zijn met het planmatig onderhoud.

In 2024 is verenigingsgebouw "Ons Huis" in Herkingen verduurzaamd en heeft er, naast het planmatig onderhoud, een aanpassing van de entree plaatsgevonden.

Het voormalig verenigingsgebouw "De Schakel" in Dirksland is in 2024 verkocht en is na verbouwing in gebruik als huisartsenpraktijk.

De bibliotheek Zuid Hollandse Delta is van het Kerkepad 11 te Middelharnis verhuisd naar het Diekhuus. Naast het uitvoeren van bouwkundige aanpassingen is het gebouw ook verduurzaamd.

Financiële consequenties

In onderstaande tabel worden de geraamde en de werkelijke kosten voor het begrotingsjaar 2024 weergegeven:

Gebouwen en overig vastgoed - Onderhoud kapitaalgoederen	Begroet 2024	Begroting na wijziging	Werkelijk 2024
Verenigingsgebouwen/dorpshuizen	€ 132.000	€ 142.800	€ 147.205
Gymzalen	€ 22.000	€ 22.000	€ 13.143
Brandweerkazernes	€ 9.700	€ 9.700	€ 9.025
Woningen	€ 8.100	€ 8.100	€ 8.049
Recreatiecentrum de Staver	€ 118.300	€ 118.300	€ 115.830
Zwembad 't Zuiderdiep	€ 69.900	€ 89.900	€ 94.971
Sporthal De Gooye	€ 28.000	€ 28.000	€ 21.427
Sportcomplexen/terreinen	€ 392.300	€ 486.600	€ 378.683
Monumenten, torens en molens	€ 76.600	€ 377.600	€ 397.118
Webego	€ 64.500	€ 86.500	€ 65.940
Kinderopvang	€ 5.400	€ 5.400	€ 3.650
Woonwagencentra	€ 8.700	€ 8.700	€ 12.922
Huisvesting gemeentelijke gebouwen	€ 99.000	€ 144.000	€ 164.842
Gemeentelijke werkplaatsen	€ 25.900	€ 25.900	€ 30.507
Overige gebouwen	€ 59.200	€ 59.200	€ 52.388
Totaal	€ 1.119.600	€ 1.612.700	€ 1.515.699

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Gebouwen en overig vastgoed - Storting voorzieningen	Begroot 2024	Begroting na wijziging	Werkelijk 2024
Verenigingsgebouwen/dorpshuizen	€ 641.200	€ 486.400	€ 479.425
Gymzalen	€ 69.200	€ 69.200	€ 69.200
Brandweerkazernes	€ 12.400	€ 12.400	€ 12.400
Woningen	€ 23.500	€ 23.500	€ 18.987
Recreatiecentrum de Staver	€ 226.700	€ 226.700	€ 226.700
Zwembad 't Zuiderdiep	€ 72.000	€ 72.000	€ 72.000
Sporthal De Gooye	€ 44.000	€ 44.000	€ 44.000
Sportcomplexen/terreinen	€ 79.200	€ 79.200	€ -629.320
Monumenten, torens en molens	€ 54.500	€ 54.500	€ 125.098
Webego	€ 213.000	€ 213.000	€ 213.000
Kinderopvang	€ 22.000	€ 22.000	€ 22.000
Woonwagencentra	€ 46.500	€ 46.500	€ 47.426
Huisvesting gemeentelijke gebouwen	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
Gemeentelijke werkplaatsen	€ 131.500	€ 131.500	€ 131.500
Overige gebouwen	€ 126.500	€ 126.500	€ 126.500
Totaal	€ 2.062.200	€ 1.907.400	€ 1.258.916

Gebouwen en overig vastgoed - Kapitaallasten	Begroot 2024	Begroting na wijziging	Werkelijk 2024
Verenigingsgebouwen/dorpshuizen	€ 355.200	€ 241.500	€ 239.339
Gymzalen	€ 36.600	€ 24.600	€ 22.688
Brandweerkazernes	€ 15.700	€ 15.700	€ 14.838
Woningen	€ 64.100	€ 14.900	€ 7.850
Recreatiecentrum de Staver	€ 428.400	€ 412.900	€ 411.233
Zwembad 't Zuiderdiep	€ 122.100	€ 96.800	€ 95.961
Sporthal De Gooye	€ 25.800	€ 19.000	€ 19.873
Sportcomplexen/terreinen	€ 737.600	€ 674.000	€ 628.274
Monumenten, torens en molens	€ 20.800	€ 20.800	€ 19.351
Webego	€ 183.000	€ 137.600	€ 136.423
Kinderopvang	€ 16.900	€ 17.000	€ 23.996
Woonwagencentra	€ 25.100	€ 25.100	€ 22.223
Huisvesting gemeentelijke gebouwen	€ 578.900	€ 403.200	€ 400.166
Gemeentelijke werkplaatsen	€ 85.000	€ 85.000	€ 77.093
Overige gebouwen	€ 198.700	€ 175.100	€ 193.460
Totaal	€ 2.893.900	€ 2.363.200	€ 2.312.767

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente én een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

Er is sprake van bestuurlijk belang als:

- de gemeente een zetel in het bestuur heeft
- de gemeente stemrecht heeft

Er is sprake van financieel belang als:

- de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt zijn bij een faillissement van de verbonden partij
- het mogelijk is om financiële problemen bij de verbonden partij te verhalen op de gemeente.

Algemeen

Hieronder staan alle gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen of vennootschappen waar de gemeente Goeree-Overflakkee in deelneemt. De gemeenschappelijke regelingen voeren beleid en beheer op de betreffende terreinen uit voor de gemeente. Meestal kiest de gemeente voor een gemeenschappelijke regeling als de gemeente dit beleid niet zelf wil of doeltreffend kan uitvoeren. De deelname in het aandelenkapitaal van een aantal vennootschappen vloeit in hoofdzaak voort uit de van oudsher maatschappelijke belangen die door deze vennootschappen worden (of werden) nagestreefd.

Nr.	Gemeenschappelijke regelingen	Begrotingsonderdeel
1.	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)	Thema: Openbare orde en veiligheid
2.	GGD Rotterdam-Rijnmond	Thema: Ondersteuning en zorg voor de inwoners in een kwetsbare periode
3.	DCMR Milieudienst Rijnmond	Thema: Ruimte en wonen
4.	Jeugdhulp Rijnmond	Thema: Ondersteuning en zorg voor de inwoners in een kwetsbare periode
5.	Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW)	Algemene dekkingsmiddelen
Nr.	Vennootschappen en coöperaties	Begrotingsonderdeel
6.	ZEH	Algemene dekkingsmiddelen
7.	GBE Aqua B.V.	Algemene dekkingsmiddelen
8.	Stedin Holding N	Algemene dekkingsmiddelen
9.	Bedrijvenpark Oostflakkee beheer BV en CV (BPO)	Thema: Bedrijvigheid
10.	Suijssenwaerde BV en CV	Thema: Ruimte en wonen
11.	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	Algemene dekkingsmiddelen
12.	United Fish Auctions N.V. (UFA)	Thema: Bedrijvigheid
13.	Coöperatie Deltawind U.A.	Thema: Duurzame ontwikkeling
14.	Gemeentelijke Vervoercentrale Zeeland B.V. (GVC)	Thema: Ondersteuning en zorg voor de inwoners in een kwetsbare periode
15.	RAD HW B.V.	Thema: Leefomgeving
Nr.	Stichtingen en verenigingen	Begrotingsonderdeel
16.	Stichting CJG Rijnmond	Thema: Ondersteuning en zorg voor de inwoners in een kwetsbare periode

Paragraaf Verbonden partijen

nr.	Gemeenschappelijke regelingen	resultaat 2024	Eigen vermogen per 31-12		Vreemd vermogen per 31-12		Bijdrage door GO	
			2024	2023	2024	2023	2024 begroot	2024 werkelijk
1	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond VRR	€ 1.347.000	€ 11.745.000	€ 9.664.000	€ 89.099.000	€ 99.080.000	€ 3.927.800	€ 3.898.128
2	GGD Rotterdam-Rijnmond	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 575.900	€ 542.093
3	DCMR Milieudienst Rijnmond	€ 3.517.000	€ 8.189.000	€ 5.159.000	€ 16.565.000	€ 20.310.000	€ 2.123.600	€ 2.123.293
4	Jeugdhulp Rijnmond	€ 0	€ 0	€ 0	80,1 mln.	86,4 mln.	€ 6.329.991	€ 7.025.230
5	Samenw.Vastgoedinfo.Heffing en Waardebepaling	€ 2.526.000	€ 3.355.000	€ 1.450.000	29,8 mln	10,3 mln.	€ 864.000	€ 858.700

nr.	Vennootschappen en Cooperaties	resultaat 2024	Eigen vermogen per 31-12		Vreemd vermogen per 31-12		dividend	
			2024	2023	2024	2023	ontvangen in 2024	ontvangen in 2023
6	ZEH N.V.	nmb	nmb	nmb	nmb	nmb	€ 9.059.620,00	€ 1.891.361,00
7	GBE Aqua B.V.	€ 31.242.466	€ 313.081.059	€ 134.306.610	€ 1.610.098	€ 162.777.333	€ 190.126,00	€ -
8	Stedin Holding N.V.	152 mln	3370 mln	3221 mln	5704 mln	5063 mln	€ 644.944,00	€ 230.738,00
9	Bedrijvenpark Oostflakkee CV	€ 233.000	€ 10.897.000	€ 10.897.000	€ 260.000	€ 260.000	n.v.t.	n.v.t.
9a	Bedrijvenpark Oostflakkee BV	€ 6.000	€ 49.000	€ 49.000	€ 26.000	€ 26.000	n.v.t.	n.v.t.
10	Suijssenwaerde CV	€ 10.282	€ 0	€ -10.282.000	€ 162.000	€ 11.118.000	n.v.t.	n.v.t.
10a	Suijssenwaerde BV	€ 0	€ 0	€ -29.000	€ 0	€ 29.000	n.v.t.	n.v.t.
11	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	294 mln	4777 mln	4721 mln	123.164 mln	110.819 mln	€ 156.602,00	€ 181.253,00
12	United Fish Auctions N.V.	nmb	nmb	nmb	nmb	nmb	n.v.t.	n.v.t.
13	Coöperatie Deltawind U.A.	nmb	nmb	nmb	nmb	nmb	n.v.t.	n.v.t.
14	Gemeentelijke vervoercentrale Zeeland B.V.	€ 1.323	€ 530.504	€ 530.504	€ 1.920.304	€ 1.920.304	n.v.t.	n.v.t.
15	RAD HW	€ 355.525	€ 5.473.812	€ 5.118.287	€ 14.021.246	€ 11.866.277	n.v.t.	n.v.t.

nr.	Stichting en verenigingen	resultaat 2024	Eigen vermogen per 31-12		Vreemd vermogen per 31-12		Bijdrage door GO	
			2024	2023	2024	2023	2024 begroot	2024 werkelijk
16	Stichting CJG Rijnmond	-€ 443.441	€ 2.724.198	€ 3.167.639	€ 9.455.171	€ 9.354.286	€ 1.608.300	€ 1.617.693

1. Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Beleidsdoelstelling / openbaar belang	De gemeente Goeree-Overflakkee is ingedeeld in de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR). De VRR heeft als doel: het organiseren en coördineren van werkzaamheden ter voorkoming, beperking en bestrijding van brand, vervoer van zieken en ongeval-slachtoffers. organisatie en coördinatie bij ongevallen en rampen.
Vestigingsplaats	Rotterdam
Deelnemers	De gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Voorne aan Zee.
Bestuurlijk belang	De burgemeester is de vertegenwoordiger van de gemeente in het AB en DB.
Risico's	De personele capaciteit van de brandweervrijwilligers staat onder druk. Het werven van voldoende vrijwilligers die overdag beschikbaar zijn, is moeilijk. Zeker in kleinere dorpskernen is het steeds lastiger om de paraatheid 24 uur per dag, 7 dagen in de week te garanderen. De VRR heeft als prioriteit om de dekking op niveau te krijgen en te houden. Inzet blijft om voldoende vrijwilligers te vinden.
Ontwikkelingen	De aanleiding voor de VRR Ontwikkelagenda was dat het takenpakket van de VRR in het afgelopen decennium aanzienlijk is verbreed. De uitbreiding van taken is o.a. het gevolg van diverse nieuwe ontwikkelingen die gevolgen hebben voor de dienstverlening van de VRR. Om aan de huidige eisen te kunnen voldoen is een aantal scenario's ontwikkeld. In de vergadering van 8 december 2021 heeft het Algemeen Bestuur besloten om uitvoering te geven aan het scenario Basis op orde (scenario 2). In dit scenario zal de basisdienstverlening van de VRR op orde worden gebracht. Dat betekent dat de VRR beter is toegerust voor het bestrijden van incidenten in hoogbouw en de informatievoorziening en informatiebeveiliging wordt verbeterd. Verder kan de organisatie zich aanpassen op de nu al ervaren gevolgen van klimaatverandering en energietransitie. Ook zal de VRR vanuit dit scenario verder investeren en ontwikkelen in de coördinerende en netwerk-rol tijdens crises. Vanuit de regiogemeenten is op 18 juli van dit jaar een brief verzonden met daarin het verzoek om met scenario's te komen voor toekomstige bezuinigingsopties. Naar aanleiding van deze brief heeft het AB zich eind december 2024 gebogen over een drietal bezuinigingsscenario's, met 3%, 5% en 7% mogelijke besparingen. Dat leidde tot een richtinggevend besluit over 3% bezuinigen en mogelijk in het voorjaar een aanvulling tot 5%. Het AB heeft op 19 februari 2025 besloten om in de Kadernota 2026 een bezuiniging van 4% te verwerken. De Kadernota 2026 is op 6 maart ter

Paragraaf Verbonden partijen

	informatie aan de deelnemende gemeenten gestuurd, met het verzoek om deze door te sturen naar hun gemeenteraden. Op 23 april 2025 wordt de concept Begroting 2026 aangeboden aan het Dagelijks Bestuur waarna de zienswijzeprocedure start. In september 2025 volgt definitieve vaststelling door het Algemeen Bestuur.
--	---

2. GGD Rotterdam-Rijnmond

Beleidsdoelstelling/ openbaar belang	Het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de bevolking. En het voorkomen en vroegtijdig opsporen van ziekten onder de bevolking.
Vestigingsplaats	Rotterdam
Deelnemers	Gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Voorne aan Zee.
Bestuurlijk belang	Het bestuur van de GGD-RR bestaat uit de portefeuillehouders volksgezondheid van de deelnemende gemeenten. Wethouder B.J. Bruggeman is de vertegenwoordiger van de gemeente.
Risico's	Bij het opstellen van een begroting voor de gemeenschappelijke regeling GGD-RR wordt gewerkt met een cyclus van vier jaar. Elke vier jaar wordt de begroting opnieuw opgesteld. Gedurende vier jaar wordt het basistakenpakket niet meer gewijzigd, tenzij onvermijdelijk door onvoorziene ontwikkelingen. In 2024 is de begroting voor 2024-2027 opnieuw opgesteld. Er wordt wel jaarlijks geïndexeerd conform het indexatiepercentage van de Kring van Gemeentesecretarissen.
Ontwikkelingen	Besparing Naar aanleiding van de opdracht vanuit de colleges heeft de GGD-RR inzichtelijk gemaakt welke besparingen mogelijk zouden zijn om een bijdrage te leveren aan de tekorten die gemeenten op de begroting voorzien vanaf 2026. Omdat de GGD-RR al bij de vaststelling van de nieuwe 4-jarenbegroting gekozen had voor de wettelijke minimumvariant was reduceren van taken geen reële optie. Echter, door efficiëncymaatregelen van het concern Rotterdam is er wel een daling van de overhead gerealiseerd op de concernondersteuning die voor de begroting van de GGD-RR middels lagere tarieven voor overhead zijn doorberekend aan de GR GGD-RR. In afstemming met het Algemeen Bestuur van de GGD-RR is besloten dat de GGD-RR bij uitzondering en eenmalig afwijkt van de 4-jarige begrotingsdiscipline. Dit houdt in dat de GGD-RR de lagere overheadtarieven doorberekent in de prijzen van de producten. Uiteindelijk leidt dit tot een verlaging van de kosten voor het basistakenpakket waardoor de aangesloten gemeenten een lagere bijdrage betalen. Dit resulteert in een reductie van ca. 3,5% waarmee de gemeentelijke regeling een bijdrage levert aan de besparingsopgave van gemeenten. Verder is besloten dat de GGD-RR vooralsnog geen aanvullende claim van ca. 1 miljoen EUR doet op basis van de onderbezetting van ca. 10 fte van het team infectieziektebestrijding (IZB) die vanuit de herziene VISI-berekening van Bureau Berenschot d.d. 2023 zichtbaar is gemaakt. Hiermee wordt indirect een verdere bijdrage geleverd aan de bezuinigingsopgave van gemeenten. Indexatie en correctie inwoneraantallen Zoals vermeld is het indexpercentage van 5,2% in de begroting 2026 verwerkt, conform de brief van de kring van gemeentesecretarissen van de regio Rotterdam-Rijnmond. Daarnaast zijn ook de inwoneraantallen aangepast op basis van de meest recente cijfers van het CBS.

3. DCMR Milieudienst Rijnmond

Paragraaf Verbonden partijen

Beleidsdoelstelling / openbaar belang	De DCMR zorgt voor een leefbare en veilige regio, waar inwoners prettig kunnen wonen, werken en recreëren. Dit doen zij in opdracht van lokale en regionale overheden. Dat doet de DCMR onder meer door het maken van vergunningen en het handhaven van milieu- en veiligheidsregels.
Vestigingsplaats	Schiedam
Deelnemers	Gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Voorne aan Zee en de provincie Zuid-Holland
Bestuurlijk belang	Wethouder D.A. Markwat is de vertegenwoordiger van de gemeente in het AB.
Risico's	Het is gezien sommige adhoc werkzaamheden en vraag naar levering bijdragen advies in complexe onderwerpen (duurzaamheidsthema's, waterstof, biogas, elektrische batterijenopslagen etc) lastig om binnen de begroting van het werkplan te blijven zodat een kostenoverstijging ontstaat.
Ontwikkelingen	Financieel is ten opzichte van 2023 opnieuw een overstijging geweest. Voor 2025 hebben we de taken Reguleren, Toezicht en Handhaving, Bodem, Beleid en bedrijfsvoering (door 4 jaar structurele overstijging van de begroting) opnieuw tegen het licht gehouden en opnieuw, gemotiveerd begroot. Dit resulteert in een stijging van ruim 300.000,- . E.e.a. is in de begroting 2025 onderbouwd verantwoord en door de gemeenteraad geaccordeerd. Vanuit de regiogemeenten is op 18 juli van dit jaar een brief verzonden met daarin het verzoek om met scenario's te komen voor toekomstige bezuinigingsopties. Naar aanleiding van deze brief heeft het AB van de DCMR op 12 december 2024 een besluit genomen over de verkenning van de bezuinigingsmogelijkheden. Daarmee is besloten vanaf 2025 3% te bezuinigen. Daarnaast neemt de DCMR een inspanningsverplichting vanaf 2025 op zich om tot een verlaging van 2% op de overhead te komen. Voor een aantal (niet-basis)-taken kan worden heroverwogen of DCMR de (niet-VTH-gerelateerde) taak uitvoert of dat de gemeente de taak terugneemt of elders belegt. Als tegenhanger van mogelijke bezuinigingen geeft DCMR aan 1% structureel innovatiebudget nodig te hebben. Het algemeen bestuur heeft ook besloten om de tarieven in 2025 3% minder te laten stijgen dan de gemeentelijke budgetontwikkeling, waardoor een 3% efficiëncyslag is gemaakt. Ook in de tariefstelling voor 2024 was reeds door een scherpe sturing op kosten een efficiencywinst van 3,2% gerealiseerd.

4. Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

Beleidsdoelstelling/ openbaar belang	De Jeugdwet stelt de verplichting dat gemeenten binnen aangewezen regio's samenwerken met betrekking tot: het gezamenlijk organiseren van specifieke jeugdhulptaken (Veilig Thuis, jeugdreclassering en jeugdbescherming) en voor het gezamenlijk inkopen van specialistische jeugdhulp. Hierdoor kan er voldoende kwalitatief en kwantitatief aanbod geboden worden aan de inwoners van de individuele gemeenten.
Vestigingsplaats	Rotterdam
Deelnemers	Gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Voorne aan Zee.
Bestuurlijk belang	Wethouder B.J. Bruggeman is de vertegenwoordiger van de gemeente in het AB.
Risico's	De begroting voor diverse zorgkosten is in de loop van 2024 fors verhoogd. Maar als gevolg van het BBV zijn deze kosten geen deel meer van de GRJR-begroting en -jaarstukken, maar van die van de deelnemende gemeenten. Formeel ligt hier dus

Paragraaf Verbonden partijen

	ook dit risico.
Ontwikkelingen	Vanuit de regiogemeenten is op 18 juli van dit jaar een brief verzonden met daarin het verzoek om met scenario's te komen voor toekomstige bezuinigingsopties. Naar aanleiding van deze brief heeft het AB van de GRJR op 13 september 2024 de reactie op het verzoek vastgesteld. In de reactie is de totale begroting van de GRJR verdeeld in drie soorten uitgaven: 1. De gemeentelijke zorgkosten, zijnde circa 77% van de totale begroting. Deze zorgkosten zijn de primaire verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten zelf. De Regionale Bestuursopdracht Kostenbeheersing (RBOK), die tot doel heeft om te komen tot een betere kostenbeheersing, is al in februari 2024 door het AB van de GRJR vastgesteld. 2. De subsidies die de GRJR zelf verstrekt aan jeugdbescherming, jeugdreclassering en Veilig Thuis, zijnde circa 22% van de totale begroting. Het verzoek om scenario's aan te leveren is doorgezet aan deze gesubsidieerde instellingen. 3. De uitvoeringskosten van de GRJR zelf, zijnde circa 1% van de totale begroting. Mogelijkheden zijn aangegeven om gefaseerd 5% besparing te realiseren.

5. Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW)

Beleidsdoelstelling/ openbaar belang	Samenwerking bij het beheer en de uitvoering van vastgoedinformatie, heffing en invordering van waterschapsomslagen en gemeentelijke belastingen en de uitvoering van de Wet Waardering onroerende zaken. De gemeente heeft de heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen en de uitvoering van de WOZ ondergebracht bij SVHW.
Vestigingsplaats	Klaaswaal
Deelnemers	Gemeenten Altena, Alblasserdam, Albrandswaard, Barendrecht, Drimmelen, Goeree-Overflakkee, Hoeksche Waard, Hardinxveld-Giessendam, Krimpenerwaard, Lansingerland, Nieuwkoop, Ridderkerk, Voorne aan Zee en Waterschap Hollandse Delta.
Bestuurlijk belang	Wethouder J.W. Eijkenduijn is de vertegenwoordiger van de gemeente in het DB- AB.
Risico's	Het SVHW heeft in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing voor totaal € 700.000 aan risico's opgenomen. De belangrijkste risico's zijn: 1. Door de vele bezwaarschriften die worden ingediend moeten hoge proceskostenvergoedingen worden betaald. Deze zijn verwerkt in de begroting maar de omvang hiervan is lastig in te schatten. 2. Informatiebeveiliging en cybercrime. Informatiebeveiliging is steeds actueler. Er is weliswaar steeds meer aandacht voor, maar het risico wordt ook steeds groter. Denk hierbij aan datalekken. Het SVHW heeft een plan opgesteld hoe men hackers kan weren. Maar hoe goed je de beveiliging ook op orde hebt, het garandeert niet dat hacken onmogelijk is. Hackers bedenken steeds weer nieuwe mogelijkheden en schade ten gevolge daarvan is niet uit te sluiten. Vooralsnog is het risico door Het SVHW niet verzekerd. 3. Prijsontwikkelingen. SVHW maakt bij het opstellen van de begroting per programma een reële en actuele inschatting van de kosten. Er is geprobeerd om de hoge inflatie in 2022 van de energielasten en marktprijzen zo mogelijk in te schatten. Grote onzekerheid heerst hoe de inflatie zich zal ontwikkelen
Ontwikkelingen	Door een combinatie van factoren was ook in 2024 sprake van een stevige operationele druk binnen SVHW zoals onder andere: 1. Ondanks de afname van WOZ bezwaren t.o.v. 2023 waren er toch nog meer bezwaren dan gebruikelijk in de jaren voor 2023. Wel gaf dit lucht voor de organisatie en beperkte dit de kosten voor inhuur en proceskostenvergoedingen. 2. In 2024 is de gemeente Drimmelen toegetreden en in 2025 zal Geertruidenberg toetreden. 3. Het volgen van externe ontwikkelingen en wet- en regelgeving.

Paragraaf Verbonden partijen

	Ondanks deze operationele druk was de voortgang en het kwaliteitsniveau in de operationele processen over het algemeen goed. Het overgrote deel van de doelstellingen in 2024 zijn gerealiseerd en na het piekjaar 2023 is in 2024 weer aandacht besteed aan continu verbeteren van de processen. Doordat de NCNP bezwaren zijn uitbesteed, zijn alle bezwaren op tijd afgewikkeld en kon er tijdig gestart worden met de herwaardering.
--	---

6. Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH)	
Beleidsdoelstelling/ openbaar belang	ZEH richt zich op: - het produceren van energie - handel in energie - het aanbieden van energieproducten en diensten op de zakelijke markt. Kernenergie is een overheidszaak. Het indirecte openbaar belang zijn de aandelen van Kerncentrale Borssele die voor een gedeelte in handen zijn van ZEH. De aandelen ZEH zijn weer in handen van (lokale) overheden.
Vestigingsplaats	Middelburg
Aandeelhouders	Provincies Zeeland, Noord-Brabant, Zuid-Holland, gemeenten, Borsele, Goes, Hulst, Kapelle, Middelburg, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland, Sluis, Terneuzen, Tholen, Veere, Vlissingen, Bergen op Zoom, Woensdrecht en Goeree-Overflakkee.
Bestuurlijk belang	De gemeente bezit 1,89% van het geplaatst aandelenkapitaal. Wethouder J.W. Eijkenduijn is de vertegenwoordiger van de gemeente in de AvA.
Risico's	De omstandigheden op de energiemarkt blijven lastig. Ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Er wordt o.a. gesproken over verlenging van de openstelling van de kerncentrale.
Ontwikkelingen	In november 2021 is het dividendbeleid ZEH vastgesteld door de aandeelhouders. De verwachting is dat in de komende jaren extra dividend uitgekeerd wordt. In juni 2024 is er superdividend uitgekeerd over boekjaar 2023. Hierdoor was het mogelijk om de lening van GBE Aqua ineens af te lossen en is de verplichting om het ZEH dividend door te storten naar GBE Aqua komen te vervallen. De dividenden staan nu vrij ter beschikking aan de gemeente. Ter uitvoering van de aandeelhouderstrategie gaan er verkennende gesprekken opgestart worden om te komen tot een aandelenoverdracht van EPZ kerncentrale aan het Rijk. Ook in combinatie met de levensduurverlenging van de kerncentrale die het Rijk wenst.

7. GBE Aqua B.V.	
Beleidsdoelstelling/ openbaar belang	Door het drinkwaterbedrijf Evides te scheiden van de commerciële activiteiten van PZEM wordt de wettelijke eis om drinkwaterbedrijven in eigendom te houden van publieke aandeelhouders geborgd. Om deze ontvlechting te bewerkstelligen was het nodig om een nieuwe overheids-BV op te richten die 50% van het aandelenbelang van Evides opneemt. Dit heeft geresulteerd in de oprichting van het Gemeenschappelijk Bezit Evides Aqua BV (GBE Aqua). Het doel van GBEA is het houden en beheren van de aandelen in Evides en het uitoefenen van stemrecht daarop voor eigen rekening en risico, maar ten behoeve van de aandeelhouders van de vennootschap.
Vestigingsplaats	Middelburg
Aandeelhouders	De provincie Zeeland en de gemeenten Terneuzen, Middelburg, Vlissingen, Goes, Schouwen-Duiveland, Hulst, Sluis, Veere, Tholen, Borsele, Reimerswaal, Goeree-Overflakkee, Kapelle, Woensdrecht, Noord-Beveland, Bergen op Zoom.
Bestuurlijk belang	De gemeente bezit 1.892 aandelen elk nominaal € 10,- zijnde 1,892% van het totale aandelenkapitaal bij oprichting. Wethouder J.W. Eijkenduijn vertegenwoordigt de gemeente in de AvA.

Paragraaf Verbonden partijen

Risico's	De risico's zijn minimaal. Evides is een gereguleerd bedrijf die in principe niet failliet kan gaan. De ontvlechting leidt tot voordelen omdat er in deze nieuwe BV dividend uitgekeerd gaat worden. In de vorige constructie verdween het dividend in het resultaat van ZEH, nu komt het direct toe aan de aandeelhouders.
Ontwikkelingen	GBE Aqua heeft 50% van de aandelen Evides N.V. aangekocht. Hier is € 354,55 miljoen voor betaald. Voor de aankoop van deze aandelen heeft GBE Aqua een financiering aangetrokken bij de BNG bank met een looptijd van 6 jaar (juli 2027). In een aandeelhoudersovereenkomst is o.a. vastgelegd dat de aandeelhouders zich verplichten om jaarlijks de ZEH dividenden (minus de jaarlijkse omvang van het Evides dividend) middels een kapitaalstorting in te brengen in GBE Aqua. Met deze middelen lost GBE Aqua haar lening af. Eind juli 2024 is de lening vervroegd afgelost. Hierdoor ontstond er een financiële bate die door middel van een eenmalige uitkering ten laste van de agioreserve van GBE Aqua is uitgekeerd aan de aandeelhouders.

8. Stedin Holding NV

Beleidsdoelstelling/ openbaar belang	De vennootschap heeft als missie: Samen werk maken van een leefwereld vol nieuwe energie. Stedin vindt het haar belangrijkste opdracht om de energietransitie samen mogelijk te maken. Zodat klanten betrouwbare, betaalbare, veilige en duurzame energie hebben om te leven, wonen, werken en ondernemen, vandaag en in de toekomst.
Vestigingsplaats	Rotterdam
Aandeelhouders	De gemeenten, Aalsmeer, Achtkarspelen, Alblasserdam, Albrandswaard, Ameland, Amstelveen, Barendrecht, Bloemendaal, Borssele, Bunschoten, Capelle a/d IJssel, Castricum, Delft, Dordrecht, Eemnes, Goeree-Overflakkee, Goes, Gorinchem, Haarlemmermeer, Hardinxveld-Giessendam, Heemstede, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoekse Waard, Houten, Hulst, Kapelle, Krimpen a/d IJssel, Krimpenerwaard, Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Middelburg, Molenlanden, Nieuwegein, Nissewaard, Noardeast-Fryslan, Noord-Beveland, Papendrecht, Pijnacker-Nootdorp, Reimerswaal, Ridderkerk, Rijswijk, Rotterdam, Schiedam, Schiermonnikoog, Schouwen-Duiveland, Den Haag, Sliedrecht, Sluis, Soest, Terneuzen, Tholen, Uithoorn, Provincie Utrecht, Veere, Vijfheerenland, Voorne aan Zee, West Betuwe, Woudenberg, Zandvoort, Zeist, Provincie Zeeland, Zoetermeer, Zwijndrecht en de Staat der Nederlanden.
Bestuurlijk belang	De gemeente bezit 1,09% van het geplaatst aandelenkapitaal en 1.24% van de cumulatief preferente aandelen 2021. Wethouder J.W. Eijkenduijn is de vertegenwoordiger van de gemeente in de AvA.
Risico's	Op lange termijn is er onvoldoende regelbaar vermogen beschikbaar t.b.v. capaciteitsmanagement. Dit ligt aan het feit dat verduurzaming moment met gebeurt door elektrificering en niet door een mix van energiebronnen. Stedin probeert dit risico te beheersen door actief te zoeken naar flexcapaciteit in de markt, in te zetten op demping van elektriciteitsvraag en te zoeken naar samenwerkingsvormen met zowel landelijke als regionale en lokale overheden. De klantvraag naar capaciteit ontwikkelt zich snel en is moeilijk voorspelbaar. Het risico bestaat dat het uitbreiden van netcapaciteit niet snel genoeg gaat. Hierdoor kunnen situaties ontstaan waarbij Stedin niet kan voldoen aan de klantwens. In 2024 zijn belangrijke landelijke scenario's op specifieke punten aangevuld met de nieuwste inzichten. Hiermee zijn er strategische investeringsplannen (IP's) opgesteld. deze IP's zijn belangrijk voor uitbreiding van de netwerkcapaciteit. Ook werkt Stedin intensief samen met overheden en belanghebbenden om de ontwikkelingen in beeld te brengen en wat weer helpt om maatregelen te nemen die risico's verkleinen. Ondanks het feit dat er volop ingezet wordt om nieuwe netcapaciteit te ontwikkelen tegen de laagst mogelijke kosten, is de stijging van de netkosten van elektriciteit een belangrijk vraagstuk. Het risico bestaat dat de toekomstige netkosten voor de

Paragraaf Verbonden partijen

	energie transitie zo hoog worden dat dit het draagvlak in de maatschappij voor deze investeringen van netbeheerders aantast. Om grip te houden op de betaalbaarheid van de netkosten zijn er meerdere acties in gang gezet. Zo is, om te kunnen sturen op het ontwikkelen van een doelmatig energiesysteem, een visie ontwikkeld, waar onder meer prikkels voor efficiënte benutting en een optimale energiemix onderdeel van uitmaken. Ook is Stedin bezig met het uitwerken van een nieuw tarief voor kleinverbruikers om zoveel mogelijk het netgebruik te spreiden.
Ontwikkelingen	De aandeelhouders van Stedin Groep zijn op de algemene aandeelhoudersvergadering van 8 december 2023 unaniem akkoord gegaan met de toetreding van de Nederlandse Staat als aandeelhouder van het netwerkbedrijf. Met dit besluit versterkt de Staat het eigen vermogen van Stedin met € 500 miljoen en wordt daarmee voor 11,9% aandeelhouder. Hiermee kunnen ze blijven investeren in de uitbreidingen en verzwaring van het elektriciteitsnet. Op 27 maart 2024 zijn de provincies Zeeland en Utrecht en 19 nieuwe gemeenten uit het verzorgingsgebied van Stedin toegetreden als aandeelhouder. Samen versterkten zij het eigen vermogen met € 33 miljoen.

9. Bedrijvenpark Oostflakkee beheer B.V. en C.V. (BPO)	
Beleidsdoelstelling/ openbaar belang	Bedrijvenpark Oostflakkee (BPO) is opgericht voor de realisatie van 39,2 ha uitgeefbaar bedrijventerrein. Hiertoe is een ontwikkelingsmaatschappij opgericht met een BV-CV constructie. Het is een Publiek Private Samenwerking (PPS) met BNG-Gebiedsontwikkeling.
Vestigingsplaats	Den Haag
Aandeelhouders	Het is een Publiek Private Samenwerking (PPS) waarin BNG-Gebiedsontwikkeling voor 79,5% participeert en de gemeente voor 19,5%. 1% van de aandelen is in bezit van de beheerende BV. De gemeente heeft indertijd € 838.750,- ingebracht als aandeel (19,5%) in het eigen vermogen van deze ontwikkeling. Bij de beheer-BV is een aandelenkapitaal geplaatst van € 20.000,-, waarin de gemeente met €10.000,- deelneemt. De zeggenschap in de beheer-BV ligt voor 50% bij BNG-Gebiedsontwikkeling en 50% bij de gemeente.
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in de BV vertegenwoordigd door wethouder D. Markwat en in de CV door wethouder J.W. Eijkenduijn.
Risico's	De vastgestelde grondexploitatie geeft een positief resultaat op eindwaarde. Door BPO BV/CV zijn de planeconomische risico's in de grondexploitatie benoemd. In deze publiek-private samenwerking is het risico voor de gemeente dat het ingebracht Eigen Vermogen Gemeente bij het einde van de looptijd niet is terugverdiend. Dat risico is nihil. Deze publiek-private samenwerking bevindt zich echter in een liquidatietraject. Risico's verbonden met de grondovername door de gemeente van BPO BV/CV worden in het liquidatietraject meegewogen. Zij zijn medebepalend voor de grondbieding waarover de gemeente in onderhandeling is. Er is een verliesvoorziening Bedrijvenpark Oostflakkee (openstaande vorderingen) per 31-12-2024 van afgerond € 3,8 ton. Dit betreft een destijds, in de periode dat de gronduitgifte op BPO stagneerde, niet opgelegde rendementsuitkering. De afwikkeling van deze verliesvoorziening wordt in de eindafrekening van het liquidatietraject meegenomen.
Ontwikkelingen	Per 31-12-2024 is Fase 1 t/m 3 geheel verkocht. Echter is voor een kavel in Fase 3 van ca 8,25 ha de koop is gesloten maar nog niet geleverd. Deze grondinkomst 2025 verwacht. Fase 4, met een gepland netto uitgeefbaar oppervlak van 7,4 ha, komt pas beschikbaar na onherroepelijk omgevingsplan. BNG Gebiedsontwikkeling heeft in 2020 aan de gemeente voorgesteld alle nog resterende gronden (fase 1 t/m 4) over te nemen waarna BPO BV/CV opgeheven kan worden. Destijds hebben partijen naar elkaar uitgesproken dat de gemeente het aanbod en haar belangen serieus overweegt. In juli 2022 heeft het college van B&W aan aandeelhouder BNG Gebiedsontwikkeling laten weten bereid te zijn de onderhandelingsgesprekken te starten. Voorjaar 2023 stelde de AvA BPO een

Paragraaf Verbonden partijen

	stappenplan voor liquidatie vast. Sinds medio 2023 zijn partijen in onderhandeling over de prijsvorming van de over te nemen gronden. Over de methode tot bepaling van de liquidatiesom is op aandeelhoudersniveau overeenstemming bereikt. De definitieve liquidatiesom is afhankelijk van contractbesprekingen. Op peildatum 31-12-2024 is hierover nog geen commitment. Het sluiten van een grondoverdrachtsovereenkomst kan pas nadat de gemeente het bestuurlijk besluitvormingstraject heeft doorlopen. We verwachten de afsluiting van de PPS BPO in boekjaar 2025 af te ronden.
--	--

10. Project Suijssenwaerde beheer B.V. en C.V.

Beleidsdoelstelling/ openbaar belang	Voor de bouw van 221 recreatiewoningen in de Suijssenvolder, en 87 luxe appartementen, waarvan 40 voor permanente bewoning en 47 voor recreatiebewoning op de Handelskade, en 54 vrijstaande of geschakelde woningen op het Crispijnterrein te Oude-Tonge, is een PPS ontwikkelingsmaatschappij opgericht met een BV-CV constructie.
Vestigingsplaats	Den Haag
Aandeelhouders	Het is een PPS waarin BNG-Gebiedsontwikkeling voor 79,5% participeert en de gemeente voor 19,5%. De overige 1% is in bezit van de beherende BV. De gemeente heeft op 31-12-2023 € 844.846,- ingebracht als aandeel (19,5%) in het eigen vermogen van deze ontwikkeling. Bij de beheer-BV is een aandelenkapitaal geplaatst van € 20.000,- waarin de gemeente met €10.000,- deelneemt. De zeggenschap in de beheer-BV ligt voor 50% bij BNG-Gebiedsontwikkeling en 50% bij de gemeente.
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in de BV vertegenwoordigd door wethouder D. Markwat en in de CV door wethouder J.W. Eijkenduijn.
Risico's	Alle tekorten komen voor rekening van de deelnemende organisaties. Op peildatum 1-1-2024 is er een verliesvoorziening van € 642.215 gevormd, zijnde het bij aanvang gestort commanditair kapitaal gemeente. Daarnaast is er een verliesvoorziening Suijssenwaerde (dubieuze debiteuren) van € 331.819.
Ontwikkelingen	Met de verkoop van de gronden op de Handelskade heeft de CV Suijssenwaerde geen grondbezit meer, behoudens een kleine kavel waarover met de aanliggende eigenaar een koopovereenkomst werd gesloten. De inkomst uit grondverkoop is in de jaarrekening van Suijssenwaerde BV/CV verantwoord. De gebiedsontwikkeling Suijssenwaerde belandde met deze laatste grondverkoop in een stadium waarbij een PPS-constructie niet meer noodzakelijk was en kon worden geliquideerd. De liquidatie van de PPS Suijssenwaerde bestaat uit het ontbinden van de Suijssenwaerde CV en het opheffen van de Suijssenwaerde Beheer BV. In beide handelingen is het college van Burgemeester en Wethouders beslissingsbevoegd. Het college besloot hiertoe op 26 november 2024. De financiële afwikkeling is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Op 19 december 2024 stemde de gemeenteraad in met de liquidatie van de BBV/CV Suijssenwaerde en met de financiële afwikkeling van Suijssenwaerde. Op 20 december 2024 werd de beëindigingsovereenkomst van de BV/CV Suijssenwaerde door partijen getekend.
Afsluiting en liquidatie BV/CV Suijssenwaerde	Suijssenwaerde BV/CV werkte met uitvoeringsbudgetten, er was geen door de aandeelhouders vastgestelde grondexploitatie. Bij de eindafwikkeling van deze PPS zijn alle door partijen gemaakte kosten (en eventuele baten) in één finale afwikkeling betrokken. Al jaren was bekend dat de PPS Suijssenwaerde financieel onder water staat. Daarom zijn vanuit het grondbedrijf verliesvoorzieningen gevormd waaruit bij eindafwikkeling de gerealiseerde kosten konden worden gedekt. Omdat de verliesvoorzieningen ontoereikend waren zijn, op grond van de Nota Grondbeleid, de negatieve resultaten op de gebiedsontwikkeling ten laste gebracht van de Reserve Grondbeleid. Op peildatum 31-12-2024 is de boekwaarde op de PPS Suijssenwaerde volledig afgewikkeld naar € 0,-. Op 19 december 2024 besloot de gemeenteraad de liquidatie van Suijssenwaerde

Paragraaf Verbonden partijen

	financieel als volgt af te wikkelen: De boekwaarde van de geactiveerde deelneming in project Suijssenwaerde C.V., die per 1 januari 2024 € 844.846,26 bedraagt, voor een bedrag van € 642.215,- af te boeken uit de in eerdere jaren gevormde verliesvoorziening; Het aanvullend benodigde bedrag van € 202.631,- voor afboeking van de boekwaarde van de deelneming te dekken uit de Reserve grondbeleid; De openstaande vorderingen te dekken uit de Voorziening Dubieuze Debiteuren en het eenmalig voordeel van € 4.804,- te verwerken in de Jaarrekening 2024. Deze financiële afwikkeling is verwerkt in de Jaarrekening 2024 en wordt in het Meerjarenperspectief Grondbedrijf MPG2025 verantwoord.
--	---

11. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Beleidsdoelstelling / openbaar belang	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de inwoners.
Vestigingsplaats	Den Haag
Aandeelhouders	De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap.
Bestuurlijk belang	De gemeente bezit 0,13% van het geplaatst aandelenkapitaal. Wethouder J.W. Eijkenduijn is de vertegenwoordiger van de gemeente in de AvA.
Risico's	Er zijn geen specifieke risico's
Ontwikkelingen	Er hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank.

12. United Fish Auctions N.V. (UFA)

Beleidsdoelstelling / openbaar belang	Het doel van de vennootschap is onder meer: het in stand houden en exploiteren van een visafslag en het verlenen van diensten ten behoeve van de visserij.
Vestigingsplaats	Statutair gevestigd in Goedereede
Aandeelhouders	De gemeenten Goeree-Overflakkee en Den Haag.
Bestuurlijk belang	De gemeente bezit 63% van het geplaatst aandelenkapitaal. Wethouder H. van Putten is de vertegenwoordiger van de gemeente in de AvA.
Risico's	Steeds meer vissers worden van hun visgronden verdreven, doordat er steeds nieuwe natuurgebieden worden aangewezen op de Noord- en Waddenzee waar niet gevisst mag worden. Ook staat de visserij onder druk door de sterk gestegen energieprijzen. De visserij staat ook bekend om haar innovatiekracht en de optimalisering van bestaande technieken. Maar al met al is de conclusie dat de toekomst(bestendigheid) behoorlijk onder druk staat.
Ontwikkelingen	Visafslagen zien nog steeds de noodzaak tot samenwerking en verminderen op deze manier de overcapaciteit die er in Nederland aanwezig is. De focus ligt op de kwaliteit van dienstverlening, transparantie in de keten en wordt er sterker gekeken naar de klantverwachting. UFA heeft alle mogelijkheden om hierop in te spelen in huis en heeft aangegeven klaar te zijn om in deze ontwikkelingen een rol van betekenis te spelen. Inzake de ontwikkelingen m.b.t. de renovatie en nieuwbouw van het bestaande pand van Visafslag is duidelijk geworden dat de toegezegde subsidiebedragen hiervoor vanuit de gemeente Den Haag geen staatssteun zijn. Den Haag heeft aangegeven dat de ontwikkelingsovereenkomst met UFA getekend kan worden en dat UFA door kan gaan naar de volgende fase van de renovatie en nieuwbouw.

13. Coöperatie Deltawind U.A.

Beleidsdoelstelling / openbaar belang	Deltawind is een professionele coöperatieve vereniging, die zich richt op verantwoord energiegebruik en opwekking van duurzame energie op Goeree-Overflakkee. Samen met haar directe omgeving stimuleert en realiseert zij CO2-
---------------------------------------	---

Paragraaf Verbonden partijen

	reductie.
Vestigingsplaats	Statutair gevestigd in Oude-Tonge
Aandeelhouders	De gemeente Goeree-Overflakkee, naast diverse particuliere en zakelijke leden / obligatiehouders
Bestuurlijk belang	De gemeente Goeree-Overflakkee is lid van de vereniging. Wethouder J.W. Eijkenduijn is de vertegenwoordiger van de gemeente in de ledenvergadering. In 2019 bedroeg de obligatielening € 5.000.
Risico's	Er zijn geen specifieke risico's, maar de nieuwe projecten zijn wel risicovoller en minder rendabel dan de windprojecten.
Ontwikkelingen	Deltawind heeft diverse projecten in ontwikkeling, zoals: • Het lokaal energiecontract. Sinds juli 2024 stelt Deltawind stroom wat afkomstig is van Windpark Battennoert beschikbaar aan alle inwoners van Goeree-Overflakkee. • Bij Windpark Piet de Wit is, in samenwerking met Promill BV een energieopslagsysteem geplaatst met een vermogen aan 20 MWh aan opslagcapaciteit. • Om de koolstofdioxide (CO₂) in de atmosfeer te verminderen, zijn Deltawind, Zeeuwind en de boerenorganisatie ZLTO een samenwerking aangegaan om te komen tot een unieke en lokale manier van koolstofbinding. Hierbij wordt een deel van de opbrengst van Windpark Krammer geïnvesteerd om meer CO₂ uit de atmosfeer te halen en langdurig vast te leggen in landbouwbodems in de vorm van koolstof.

14. Gemeentelijke Vervoercentrale Zeeland B.V. (GVC)

Beleidsdoelstelling / openbaar belang	Het doelgroepenvervoer bundelen en alle regie (ritaanninge, planning en administratie) van het vervoer centraliseren. Door aansluiting bij het regiemodel van de GVC ontstaan er mogelijkheden om het vervoer efficiënter te organiseren. De regie ligt niet meer bij de afzonderlijke vervoerders.
Vestigingsplaats	Statutair gevestigd in Terneuzen
Aandeelhouders	Samenwerkingsverband Oosterschelderegio (7 gemeenten), Samenwerkingsverband Collectief Vervoer Zeeuws-Vlaanderen (3 gemeenten), Provincie Zeeland, gemeente Goeree-Overflakkee.
Bestuurlijk belang	De gemeente bezit 9% van het geplaatst aandelenkapitaal. Wethouder B.J. Bruggeman is de vertegenwoordiger van de gemeente in de AvA.
Risico's	Er zijn geen specifieke risico's.
Ontwikkelingen	In het kader van de Regionale Mobiliteitsstrategie van de provincie/gemeenten Zeeland maakt de GVZ een doorontwikkeling door. De GVZ gaat al het vervoer in Zeeland coördineren. De huidige bestuursstructuur past hier niet bij, daarom wordt er één GR gerealiseerd: de GR Publiek Vervoer Zeeland met de Mobiliteitscentrale Zeeland als BV. Hier worden voorbereidingen voor getroffen zodat de samenwerking met de GVZ gecontinueerd kan worden.

15. RAD HW B.V.

Beleidsdoelstelling / openbaar belang	De BV drijft een onderneming gericht op het uitvoeren van publieke taken in het afval- en grondstoffenbeheer, waaronder in ieder geval verstaan word: - het inzamelen, het vervoeren, het (doen) be- of verwerken, het verhandelen van afval en grondstoffen en het adviseren hierover, - de inzameling van bedrijfsafval en -grondstoffen, inclusief het inzamelen, het vervoeren, het (doen) be- of verwerken, het verhandelen, het uitvoeren van taken op het gebied van beheer en onderhoud van de openbare ruimte - en het verzorgen van beleidsadvies, beleidsvoorbereiding en het vervullen van een expertisefunctie richting de gemeente, inwoners en partners op de taakgebieden van de BV.
Vestigingsplaats	Westmaas
Aandeelhouders	Gemeente Hoekse Waard en Goeree-Overflakkee
Bestuurlijk belang	De gemeente bezit 36% (5.626 aandelen) van het geplaatst aandelenkapitaal.

Paragraaf Verbonden partijen

	Wethouder Markwat is de vertegenwoordiger de gemeente in de AvA.
Risico's	Er zijn geen specifieke risico's.
Ontwikkelingen	n.n.b.

16. Stichting CJG Rijnmond

Beleidsdoelstelling / openbaar belang	CJG Rijnmond is er voor zwangeren, ouders en kinderen van 0 tot 18 jaar in de regio Rotterdam-Rijnmond en biedt (preventieve) jeugdgezondheidszorg. De professionals van het CJG geven antwoord op vragen over opvoeden opgroeien en gezondheid en werken samen met professionals in de keten.
Vestigingsplaats	Rotterdam (met lokale hoofdvestiging in Middelharnis en lokale nevenvestigingen in Oude-Tonge, Dirksland en Goedereede.
Deelnemers	Gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Goeree-Overflakkee, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Voorne aan Zee.
Bestuurlijk belang.	Wethouder B.J. Bruggeman is de vertegenwoordiger van de gemeente in de stichting.
Risico's	Er zijn een aantal risico's te benoemen waarvan de kans groot of middel is en de impact middel en/of groot is: schaarste van (zorg)professionals. De beschikbaarheid van voldoende (zorg)professionals is cruciaal voor een goede kwaliteit van de dienstverlening. Door krapte op de arbeidsmarkt wordt het steeds lastiger om goed personeel te werven en vast personeel te blijven binden. Naast deze inspanningen, zien ze ook een druk op de salarislasten en het extern voor langere tijd moeten inhuren van personeel tegen hogere kosten. De beheersmaatregel is dat het HRM-beleid van CJG erop gericht is dat ze zowel voor huidige als toekomstige personeelsleden een aantrekkelijke werkgever willen zijn. Dit willen zij bereiken door te streven naar marktconforme arbeidsvoorwaarden. Ook zien zij het belang van programma's die gericht zijn op duurzame inzetbaarheid en persoonlijke ontwikkeling. Ook wordt er gekeken naar mogelijkheden om medewerkers met een ander profiel aan te trekken en naar mogelijkheden meer te differentiëren in taken tussen zorgprofessionals De omvang van de ontvangen subsidies is onzeker. Door een aantal onzekerheden is het lastig om de kosten niet of niet tijdig in overeenstemming te brengen met te ontvangen subsidiegelden. Dit heeft o.a. te maken met het (te) laat ontvangen van de subsidiebeschikkingen, het wel/niet behalen van prestatieafspraken en hoogte van de aangevraagde subsidie in relatie tot de afgesproken indexatiemethodiek. Om deze onzekerheden/risico's te beperken worden er vanaf het tweede kwartaal -1 gesprekken gevoerd met de gemeenten over de dienstverlening van het volgende jaar. Ook worden er enkele keren per jaar in individuele accountgesprekken of in de RvHPB voortgangsrapportages besproken om indien nodig de prestatieafspraken en/of de terugbetaling te herijken. Het 'ravijnjaar' 2026 en verder vormt ook een risico. Zowel lokaal als regionaal wordt gekeken wat er in de dienstverlening van het CJG wel en niet meer kan. Uiteraard moeten wettelijke taken worden uitgevoerd (zie ook bij 'ontwikkelingen' de tekst over het wettelijke basispakket). Gemeenten zijn intensief met CJG Rijnmond in gesprek hierover om de dienstverlening zo goed als mogelijk te kunnen blijven bieden aan de inwoners.
Ontwikkelingen	Het CJG wordt intensief meegenomen in de financiële uitdaging waar de gemeente voor staat in 2026 en is hen gevraagd hier alvast op te anticiperen door onder meer nog kritischer te kijken naar de eigen bedrijfsvoering en dienstverlening Het wettelijke basispakket uit 2016 vormt de basis voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg door CJG Rijnmond en is voor alle gemeenten in de regio gelijk (er moet door de gemeenten unaniem worden ingestemd met de inhoud van het basispakket). Inmiddels zijn er binnen de JGZ en in de wereld om ons heen

Paragraaf Verbonden partijen

verschillende zaken veranderd. Daarom zijn aanpassingen in de dienstverlening nodig, ook op basis van nieuwe kaders en richtlijnen waar het CJG zich aan dient te houden, zoals het Kader Verantwoorde Zorg, Het Landelijk Professioneel Kader en geldende JGZ-richtlijnen. Momenteel wordt in opdracht van de regiogemeenten door een onafhankelijk bureau onderzoek gedaan naar de haalbaarheid en het financiële kader met het oog op het naderende 'ravijnjaar' 2026.

Ook is het CJG een belangrijke partner in de lokale doorontwikkeling van het voorliggend veld, waarin zij samen met de andere partners in het voorliggend veld met de gemeente bekijken waar krachtenbundeling mogelijk is. Dit kan zowel inhoudelijke als financiële voordelen opleveren.

Het CJG merkt dat er een tendens is, mede vanuit de stijging van de huisvestingskosten de afgelopen jaren en de druk op de financiële middelen bij onze gemeenten, om het aantal locaties in onze regio te verminderen. Dit heeft in 2024 geresulteerd in het sluiten van drie locaties. De dienstverlening is geïntegreerd in andere locaties in het gebied.

Ten aanzien van de huisvesting hebben ze, mede ingegeven door bovengenoemde ontwikkelingen in 2024, een start gemaakt met het ontwikkelen van een nieuwe visie op huisvesting voor de lange termijn. Deze visie zal dienen als advies naar opdrachtgevers en als ondersteuning bij de beoordeling van toekomstige nieuwe huisvestingsvraagstukken.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Volgens artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording bevat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, een inventarisatie van de risico's, en een beknopte weergave van het weerstandsbeleid:

Identificatie risico's

In de kadernota risicomanagement wordt het beleid omtrent risico's beschreven. In een onderliggende uitvoeringsnota wordt voor de organisatie richting gegeven aan de uitvoering van het risicobeleid. De risico's worden geïnterpreteerd middels zogenaamde risico-overleggen.

Om een analyse en beoordeling van risico's te kunnen maken is het nodig om risico's in te delen in kansen (de waarschijnlijkheid waarbij een risico zich voor kan doen) en gevolgen (de hoogte van de (financiële) impact van het risico). De beoordeling van risico's wordt verkregen door kansen en gevolgen in te delen in klassen en deze vervolgens met elkaar te vermenigvuldigen. $\text{Risico} = \text{kans} \times \text{gevolg}$.

Top tien risico's

De al eerder geïnterpreteerde risico's van de top 10 zijn vanuit de organisatie geactualiseerd. In deze paragraaf wordt de nieuwe top 10 gepresenteerd.

Nieuwe top 10 risico's *(bedragen in blauw zijn gewijzigd)*

Risico-oorzaak	Gebeurtenis/ gevolg	Invloed op weerstands- vermogen na <u>huidige</u> actualisatie jaarrekening 2024	Invloed op weerstands- vermogen voorgaande actualisatie begroting 2025	Invloed op weerstands- vermogen actualisatie begroting 2024
1. Fluctuatie Algemene Uitkering Gemeentefonds	Kans op verlaging algemene uitkering waardoor er een tekort in de begroting kan ontstaan	€ 900.000	€ 900.000	€ 876.000
2. Openeinde-regelingen: - leerlingenvervoer - minimabeleid - wmo voorzieningen + vervoer - uitkeringen - jeugdhulp + vervoer - TONK - kinder-opvangtoeslag (KOTA) - kindpakket	Kans op hogere kosten dan van tevoren ingecalculeerd	€ 787.500	€ 787.500	€ 525.000
3. Brand in de gemeente waarbij in hoge mate giftige stoffen of asbest vrij komt	De opruimingskosten kunnen niet meer verzekerd worden	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000
4. <i>Schadeclaims</i>	<i>Geen tot weinig grip op uitkomsten schadeclaims</i>	<i>€ 483.500</i>	<i>€ 533.000</i>	<i>€ 533.000</i>

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risico-oorzaak	Gebeurtenis/ gevolg	Invloed op weerstands- vermogen na <u>huidige</u> actualisatie jaarrekening 2024	Invloed op weerstands- vermogen voorgaande actualisatie begroting 2025	Invloed op weerstands- vermogen actualisatie begroting 2024
5. Contractmanagement Sociaal Domein	Borging van contractmanagement vindt nog onvoldoende plaats	€ 450.000	€ 150.000	€ 150.000
6. Diverse risico's inzake ICT incidenten (hacking systeem, phishing ed.)	Risico op meer incidenten	€ 412.500	€ 412.500	€ 375.000
7. Rechtspositionele fricties	Kans op hogere uitgaven	€ 400.500	€ 400.500	€ 400.500
8. Fraude risico's	Dit betreft diverse risico's op het gebied van fraude	€ 391.200	€ 350.000	PM
9. Uitval van systeem	Dit risico is gericht op het herstellen van de dienstverlening	€ 375.000	€ 375.000	€ 375.000
10. Risico op borgstelling SBSM	Ingeval de instelling in gebreke blijft dan zal de gemeente het restant moeten voldoen	€ 303.750	€ 303.750	€ 303.750

Toelichting gewijzigde risico's:

Schadeclaims: Omdat een schadeclaim is weggefallen, is het risicobedrag naar beneden bijgesteld.

Contractmanagement Sociaal Domein: Op dit moment zit de organisatie nog niet op het gewenste niveau voor wat betreft contractmanagement. Zolang dit niet breder geborgd is binnen de organisatie blijft dit een risico. Op dit moment hebben we alleen contractmanagement op Jeugd, Wmo en leerlingenvervoer (dit is ook kwetsbaar in kwaliteit en capaciteit). We hebben nu onvoldoende (brede en specifieke) kennis.

Fraude risico's: Er zijn diverse fraude risico's in beeld gebracht. Daar waar mogelijk zijn deze als financieel risico opgenomen. Denk bijvoorbeeld aan het bestel- en betaalproces. Het risicobedrag is verhoogd aangezien er risico's zijn bijgekomen zoals fraude risico's op grondexploitatie.

Weerstandscapaciteit:

Naast de hiervoor genoemde risico's van de top 10, zijn er nog meer risico's met financiële gevolgen met een kleinere omvang. Door middel van het actualiseren van de risico's is het totale beslag op het weerstandsvermogen ten opzichte van vorige actualisatie verhoogd van € 9.491.500 naar € 9.774.500 Dit is een verhoging van € 283.000 afgerond.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

PM risico's:

Op dit moment staan er ook risico's als PM opgenomen. Een aantal daarvan zijn hieronder uitgewerkt:

- Afhankelijkheid Amerika met betrekking tot diverse software.
In verband met de situatie in Amerika bestaat er een risico dat diverse software vanuit Amerika welke gebruikt wordt binnen de gehele organisatie stopt met het leveren van diensten of dat de tarieven worden verhoogd. De situatie wordt intern gemonitord.
- Wet collectieve warmte (Wcb): Er is een wettelijke verplichting om in 2050 alle gebouwen van het aardgas af te halen. Netcongestie is een risico. Dit is geen direct financieel risico maar een maatschappelijk/economisch risico (niet voldoen aan de doelstellingen). Er is een kans dat all electric niet meer haalbaar is. Dan moet er uitgeweken worden naar andere opties.
- Risico's in het kader van bezuinigingen. Dit kunnen zowel financiële als niet financiële risico's zijn. Denk aan vertraging van projecten en het niet goed kunnen uitvoeren van (wettelijke) taken. Het is belangrijk dat er oog is voor het lange termijn perspectief.

Welke noemenswaardige risico's hebben zich daadwerkelijk voorgedaan in 2024:

- Inhuur derden/niet kunnen invullen van vacatures.

Dit risico is binnen de begroting of binnen het (bedrijfs)proces opgevangen.

De weerstandscapaciteit bestaat uit onderstaande onderdelen. In het bedrag van de totale financiële risico's zijn ook de risico's met betrekking tot de Grexen opgenomen voor een bedrag van afgerond € 808.400. Dit is volgens de methodiek beschreven in de Nota Grondbeleid en de Nota Risicomanagement. Zie voor meer informatie over de risico's met betrekking tot de Grexen de paragraaf Grondbeleid.

Bedragen x € 1.000	jaarrekening 2023	primitieve begr. 2024	jaarrekening 2024
Algemene reserve**	€ 30.571	€ 26.829	€ 37.984
Bestemmingsreserves (niet geblokkeerd)	€ 50.157	€ 28.736	€ 46.621
Post onvoorzien	€ 50	€ 50	€ 50
Totaal weerstandscapaciteit	€ 80.778	€ 55.615	€ 84.655
Totaal Financiële risico's***	€ 10.201	€ 10.026	€ 10.582
Weerstandscapaciteit / financiële risico's	7,92	5,55	8,00

** algemene reserve is exclusief jaarrekeningresultaat.

*** financiële risico's betreffen € 9.774.500 gemeentebrede risico's en € 808.400 Grex risico's

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit. In de wet staat geen absolute norm hiervoor opgenomen. In de toelichting op artikel 11 BBV is aangegeven dat gemeenten hiervoor zelf beleid moeten maken en een norm moeten

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

vaststellen. Met betrekking tot de beoordeling van de ratio wordt in de kadernota risicomanagement de volgende tabel gehanteerd:

Categorie	Ratio	Betekenis
A	> 2	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	> 0,6	Ruim onvoldoende

Zoals uit bovenstaande opstelling blijkt kan de gemeente **uitstekend** middelen vrij maken om eventuele risico's op te vangen.

Kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenten voortaan een basis set van vijf financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarrekening. De berekeningswijze is vastgelegd in een ministeriële regeling. Naast de vijf verplichte kengetallen zijn er ook niet verplichte kengetallen berekend om een indruk te geven van de financiële positie van de gemeente. De kengetallen zijn:

Signaleringswaarden Provincie						
Verplichte kengetallen	jaarrekening 2023	primitieve begr. 2024	jaarrekening 2024	minst risico	neutraal	meest risico
Netto schuldquote	6,65%	26,21%	0,42%	< 90%	90% - 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-2,02%	17,70%	-7,68%	< 90%	90% - 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	57,87%	54,17%	61,55%	> 50%	20% - 50%	< 20%
Grondexploitatie	2,41%	1,86%	1,76%	< 20%	20% - 35%	> 35%
Structurele exploitatieruimte	8,94%	0,01%	8,73%	> 0%	= 0%	< 0%
Belastingcapaciteit	96,57%	96,45%	95,76%	< 95%	95% - 105%	> 105%
Overige kengetallen	jaarrekening 2023	primitieve begr. 2024	jaarrekening 2024	minst risico	neutraal	meest risico
Debratio	42,13%	45,83%	39,41%	< 50%	50% - 80%	> 80%
Investerings versus schulden	17,88%	23,46%	15,26%	< 55%	55% - 75%	> 75%
Brutoschuld per inwoner	€ 1.208	€ 1.139	€ 1.159	< € 2.500	€ 2.500 - € 2.700	> € 2.700
Nettoschuld per inwoner	€ -69	€ 544	€ -291	< € 1.800	€ 1.800 - € 2.000	> € 2.000
Reserves per inwoner	€ 2.550	€ 2.126	€ 2.922	> € 2.000	€ 1.400 - € 2.000	< € 1.400

Netto schuldquote:

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Analyse: Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen 0% en 90%. Als de netto schuldquote tussen 100% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog. Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente zich in de gevarenzone. Zoals uit de berekening te zien is ligt de schuldquote onder de 90%. De daling van de schuldquote ten opzichte van de begroting 2024 wordt vooral veroorzaakt doordat er geen nieuwe lening aangetrokken is in 2024 en forse overliquiditeit die in de schatkast geplaatst is. De verlaging wordt tevens onder meer veroorzaakt door reeds ontvangen specifieke uitkeringen die nog besteed moeten worden.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing**Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen:**

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c, van het BBV).

Analyse: In vergelijking met 1.a. is te zien dat de netto schuldquote een verlaging laat zien van ongeveer 8% wanneer deze gecorrigeerd is voor de verstrekte leningen.

Solvabiliteitsratio:

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserves als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Analyse: Een solvabiliteitsratio boven de 50% is het minst risicovol. Uit de berekening blijkt dat de gemeente boven deze norm uitkomt. Het eigen vermogen is gestegen in vergelijking met het voorgaande jaar door het voordelige resultaat 2024 en toevoeging aan de algemene reserve/bestemmingsreserves.

Kengetal grondexploitatie:

De boekwaarde van de voorraden grond is van belang omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Voor de berekening van dit kengetal worden de voormalige niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken (ingevolge artikel 17 onderdeel van het BBV = exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

Analyse: Deze berekening laat de verhouding zien van de verwachte baten grondexploitatie ten opzichte van de totale baten van de gemeente. Hoe lager het percentage, hoe minder groot het risico is. Het kengetal grondexploitatie zit onder de 2% en valt binnen de categorie minst risico (<20%).

Structurele exploitatieruimte:

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

Het onderscheid tussen structureel en incidenteel is ook in een notitie van de commissie BBV vastgelegd en moet conform het BBV ook in de begroting en jaarstukken worden onderbouwd. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Analyse: De structurele exploitatieruimte ligt ruim boven de 0%. Dit betekent dat de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten. Er is flexibele ruimte. Ten opzichte van het voorgaande jaar is deze licht gedaald doordat de structurele lasten iets sneller gestegen zijn dan de structurele baten.

Belastingcapaciteit woonlasten meerpersoonshuishouden:

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 en uit te drukken in een percentage.

Analyse: De gemeente Goeree-Overflakkee zit ongeveer 4% onder het landelijke gemiddelde.

Debratio:

De mate waarmee het balansbezit is belast met schuld.

Analyse: Onder de 50% is het minst risicovol. In de tabel is te zien dat de ratio op afgerond 39% uitkomt. Het vreemd vermogen is licht gestegen ten opzichte van 2023. Dit wordt vooral veroorzaakt door toename van de voorzieningen (verliesvoorziening) en toename van specifieke uitkeringen die nog niet uitgevoerd zijn. Hier tegenover staat dat er geen geldlening aangetrokken is omdat er gedurende het jaar gebruik is gemaakt van de toevoegingen/onttrekkingen binnen de schatkist. De debratio is het omgekeerde van de solvabiliteitsratio.

Investerings versus schulden:

Hoeveel procent van de investeringen is gefinancierd met schulden.

Analyse: Een percentage onder de 55% is minst risicovol. Onze gemeente zit hier fors onder. Het percentage is afgenomen doordat investeringen niet gefinancierd zijn met vreemd vermogen (leningen) maar uit lopende (incidentele) inkomsten. Hoe lager het percentage hoe positiever het kengetal.

Bruto en netto schuld per inwoner:

Bruto schuld: totaal van alle schulden, uitgedrukt in € per inwoner.

Netto schuld: omvang van de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet voor de publieke taak, in mindering gebracht op de bruto schuld, uitgedrukt in € per inwoner.

Analyse: Een netto schuld onder de € 1.800 is minst risicovol. Onze gemeente zit hier ruim onder. Er is geen netto schuld meer per inwoner. Dit is onder andere veroorzaakt door de forse overliquiditeit die geplaatst is in de schatkist.

De bruto schuld is gedaald ten opzichte van 2023, dit komt door de aflossing op bestaande leningen.

Reserves per inwoner:

Eigen vermogen van de gemeente uitgedrukt in € per inwoner.

Analyse: De reserves per inwoner groter dan € 2.000 per inwoner is het minst risicovol. De gemeente zit hier boven. Het totale eigen vermogen inclusief resultaat telt mee in de berekening van de reserves per inwoner.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Samenvatting en conclusie kengetallen 2024

De gemeente heeft een robuuste solvabiliteit. De gemeente kan hierbij makkelijk aan haar financiële verplichtingen voldoen. De beheersing van risico's is, uitgedrukt in de weerstandsratio, uitstekend. Er is structurele exploitatieruimte in 2024 omdat de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten.

De belastingdruk ligt lager dan het landelijk gemiddelde. De reserves per inwoner zijn hoger dan de minst risicovolle signaleringswaarde van de Provincie. Er is sprake van een zeer lage bruto schuld per inwoner. Er is zelfs geen nettoschuld per inwoner meer op balansdatum. Tot slot is de activa gefinancierd met weinig vreemd vermogen.

De financiële positie van de gemeente over het jaar 2024 is erg goed te noemen.

Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

In 2023 is de Wet open overheid (hierna Woo) in werking getreden, die burgers het recht geeft op toegang tot overheidsinformatie. Burgers kunnen een verzoek indienen bij een bestuursorgaan om informatie openbaar te maken. Het bestuursorgaan neemt daarop een besluit. Dit heet passieve openbaarmaking. In 2024 is hier weinig in veranderd. De processen om Woo-verzoeken te behandelen waren al ingericht. In 2024 zijn dan ook ongeveer 83 Woo-verzoeken afgehandeld.

De wet introduceert ook actieve openbaarmaking, waarbij de overheid uit eigen beweging informatie deelt. Deze variant is nieuw en om deze te implementeren moet veel werk verricht worden. Er zijn zeventien informatiecategorieën die actief openbaar gemaakt moeten worden, verdeeld over vier tranches. Het Rijk geeft daarbij het tempo aan. Op 1 november 2024 moesten overheidsorganisaties de eerste fase afronden. Het ging voor ons om de volgende categorieën:

- wetten en andere algemeen verbindende voorschriften,
- overige besluiten van algemene strekking,
- informatie over organisatie en werkwijze, en
- bereikbaarheidsgegevens.

Onze gemeente voldoet daaraan. De eerste twee categorieën maakten we al bekend door plaatsing van deze besluiten in het elektronisch Gemeentebblad. Het gaat onder andere om onze verordeningen, nadere regelingen, aanwijzingsbesluiten en beleidsregels. De laatste twee categorieën zijn in 2024 openbaar gemaakt via het Register van Overheidsorganisaties (ROO-register), toegankelijk in de Woo-index. (De Woo-index is een centrale vindplaats waar per organisatie de locaties van de onder de Woo gepubliceerde documenten vermeld zijn).

De overige drie tranches hebben nog geen uitroldatum. Waarschijnlijk moeten deze in 2025 en 2026 geïmplementeerd worden. In 2024 is een extern bureau gestart met het maken van een plan van aanpak voor de (verdere) implementatie van de Woo. Begin 2025 wordt dit plan opgeleverd.

Voor de uitvoering van de Woo ontvangen we zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen ontvangen we tot en met 2026. Ze zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie. De structurele middelen lopen op tot en met 2026 en blijven daarna constant. De structurele middelen zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van de systemen. Onderstaande tabel geeft een beeld van de middelen die we besteed hebben in 2024. De middelen zijn ingezet voor het inhuren van een extern bureau dat de organisatie ondersteunt bij de implementatie van de Woo en de Wet modernisering elektronisch berichtenverkeer.

2024	Budget beschikbaar	Uitgegeven	Storting in reserve om beschikbaar te blijven voor dit doel na 2024
Woo-implementatie	€ 165.300,-	€ 39.100,-	€ 120.000,-

Regionale ontwikkelingen

De Regio Deal 3de tranche was de start van een gerichte samenwerking tussen de regiogemeenten Goeree-Overflakkee, Hoeksche Waard, Nissewaard, Voorne aan Zee en externe stakeholders. Met hulp van het Rijk zijn binnen de vier programmalijnen Agrifood, Duurzaamheid, Landschap & Toerisme, Onderwijs & Arbeidsmarkt mooie projecten gerealiseerd. Op een natuurlijke wijze hebben de vier gemeenten, ieder met hun specifieke kwaliteiten, samengewerkt met zichtbare resultaten. De Regio Deal Zuid-Hollandse Delta heeft in 2020 € 7,5 miljoen aan rijksmiddelen ontvangen. Met de € 7,5 miljoen van de regio zelf liep de investering in de brede welvaart in dit gebied, samen met het bedrijfsleven, op tot meer dan € 15 miljoen. Per juli 2024 zijn door de bestuurstafel 85 businesscases gestart met een totale waarde van € 14,4 miljoen. Eind 2024 zijn de laatste businesscases voorgedragen voor besluitvorming. Deze investeringen lopen, inclusief de bijdragen vanuit de andere sectoren, op tot een bedrag van € 25 miljoen. Het vliegwiel brede welvaart werkt dus.

Ondanks de successen van de eerste Regio Deal zijn er zorgen. Door vergrijzing en ontgroening zijn grote tekorten op de arbeidsmarkt ontstaan en is de kansenongelijkheid fors gestegen. Voorzieningen verdwijnen, het verenigingsleven kalft af, kwetsbare wijken in onze dorpen en steden dreigen verder af te glijden en de ondernemers in en buiten de regio missen gekwalificeerd personeel. Ook zijn we onvoldoende voorbereid op de naderende landbouw- en energietransities. Voor een succesvolle ommezwaai zijn samenwerken met onze partners en de hulp van de Rijksoverheid cruciaal.

Met gezamenlijke inzet is daarom een nieuwe dealaanvraag uit de 5de tranche ontstaan, “Next Step”. In februari 2024 is deze aanvraag toegekend. De urgentie van een Next Step Regio Deal vinden we ook in verschillende externe publicaties, zoals in het rapport “Elke regio telt”. Hierin staat de spiraal van verschraving omschreven wat voor onze regio een blauwdruk kan worden. Uit het onderzoek van DRIFT, wat met de provincie Zuid-Holland is opgesteld, blijkt dat de transities voor deze regio opgavegericht opgepakt moeten worden: een gezonde en klimaatbestendige leefomgeving, vitale wijken en kernen en een innovatieve, bereikbare, duurzame economie en arbeidsmarkt. Met als gevolg een focusadvies dat vanuit de urgentie, zoals benoemd door RaboResearch (rapporten Brede Welvaart en Mainport Zuid-Holland), is gedestilleerd voor de arbeidsmarkt en de energie- en circulaire transitie. RaboResearch laat ook zien dat het subjectief welzijn significant verslechtert, net als huisvesting en sociale contacten. Daarnaast geeft het Waterschap Hollandse Delta in haar Watervisie aan dat waterkwaliteit (verziltiging) en waterkwantiteit (verdroging) al binnen 15 jaar de toekomstige ruimtelijke inrichting van de regio stuurt. De investeringen die noodzakelijk zijn voor onze veranderende toekomst, zijn afhankelijk van de keuzes die we gisteren hadden moeten maken. Dit benadrukt de noodzaak om ecologie en economie in balans te brengen.

De Regio Deal 5^e tranche bestaat uit een investering van 10 miljoen vanuit de regio en € 10 miljoen subsidie vanuit het Rijk. Bij de Regio Deal 3^e tranche ging het nog om publieke investeringen vanuit de regio, nu mogen ook private investeringen worden meegenomen als investering vanuit de regio. In deze 5^e tranche wordt samengewerkt op basis van vier programma's: economie, landschap, leefbaarheid en regionale triple helix samenwerking. Momenteel worden de eerste businesscases beoordeeld met de bedoeling dat voor de zomer aan de goedgekeurde projecten subsidie kan worden uitbetaald.

Naast de samenwerking in Regio Deal verband werken we ook op andere thema's steeds vaker samen met de “buren”. Deze samenwerking was er al in een aantal dossiers of samenwerkingsverbanden (met name sociaal domein) maar wordt steeds breder. De opgaven worden steeds groter en we kunnen deze niet alleen oppakken. Zoals bijvoorbeeld het mobiliteitsvraagstuk of het vraagstuk over de beschikbaarheid van zoet water. Ook ten aanzien van de diverse opgaven van het Rijk is samenwerking van belang.

Regionale ontwikkelingen

En het samen optrekken met gemeenten met eenzelfde standpunt maakt nu eenmaal meer impact bij Provincie of Rijk. Dat is bijvoorbeeld gebleken bij het ruimtelijk beleid van de Provincie. Doordat meerdere gemeenten opmerkingen hadden over dit beleid is uiteindelijk in samenwerking met de VZHG een brief geschreven die ook op het bureau van de minister terecht is gekomen.

Het is daarvoor wel nodig dat we onze eigen agenda en boodschap scherp hebben. Alleen dan kunnen we goed beslagen ten ijs komen in dergelijke trajecten. Dit zullen we verder gaan uitwerken.

gemeente
Goeree-Overflakkee

Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten

Omschrijving Programma	Primitieve begroting 2024 lasten	Primitieve begroting 2024 baten	Saldo	Begroting na wijziging 2024 lasten	Begroting na wijziging 2024 baten	Saldo	Rekening 2024 lasten	Rekening 2024 baten	Saldo
Programmalijn Aantrekkelijk eiland	52.752.200	-25.180.200	27.572.000	58.823.600	-27.795.400	31.028.200	57.943.721	-30.727.772	27.215.949
Openbare orde en veiligheid	6.126.100	-248.600	5.877.500	6.444.700	-248.600	6.196.100	6.282.277	-233.710	6.048.567
Mobiliteit	788.500	-231.500	557.000	1.367.700	-231.500	1.136.200	1.172.718	-241.338	931.380
Ruimte en wonen	8.058.000	-3.295.900	4.762.100	13.897.900	-4.842.700	9.055.200	14.419.404	-5.978.189	8.441.215
Leefomgeving	31.881.300	-15.624.500	16.256.800	31.819.900	-15.918.500	15.901.400	31.362.742	-17.601.969	13.760.773
Bedrijvigheid	5.898.300	-5.779.700	118.600	5.293.400	-6.554.100	-1.260.700	4.706.579	-6.672.565	-1.965.986
Programmalijn Vitaal eiland	77.465.000	-18.664.900	58.800.100	91.437.600	-33.301.400	58.136.200	88.800.640	-35.232.370	53.568.270
Blijvend ontwikkelen	7.633.400	-1.040.900	6.592.500	20.122.800	-3.608.800	16.514.000	19.234.995	-3.853.185	15.381.809
Gemeenschapszin & sociale veiligheid	7.725.900	-1.448.100	6.277.800	8.285.000	-2.095.600	6.189.400	7.612.828	-2.181.031	5.431.797
Gezondheid en welzijn	10.463.800	-2.556.700	7.907.100	9.673.000	-2.550.600	7.122.400	9.086.399	-3.201.483	5.884.916
De inwoner in regie	7.824.900	-2.294.900	5.530.000	13.362.100	-10.796.200	2.565.900	12.853.276	-11.127.131	1.726.145
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	43.817.000	-11.324.300	32.492.700	39.994.700	-14.250.200	25.744.500	40.013.143	-14.869.539	25.143.604
Programmalijn Duurzaam en innovatief eiland	2.554.700	-2.052.700	502.000	2.651.700	-2.483.300	168.400	2.368.960	-2.034.404	334.555
Duurzame ontwikkeling	2.554.700	-2.052.700	502.000	2.651.700	-2.483.300	168.400	2.368.960	-2.034.404	334.555
Programmalijn Betrokken eiland	4.903.800	-1.120.900	3.782.900	5.607.900	-1.279.700	4.328.200	5.657.809	-1.400.269	4.257.541
Dienstverlening	2.310.700	-1.120.900	1.189.800	2.735.800	-1.279.700	1.456.100	2.710.051	-1.380.137	1.329.914
Bestuurs- en kabinetszaken	2.593.100	-	2.593.100	2.872.100	-	2.872.100	2.947.758	-20.132	2.927.627
Subtotaal programma's	137.675.700	-47.018.700	90.657.000	158.520.800	-64.859.800	93.661.000	154.771.130	-69.394.815	85.376.316
Lokale heffingen	864.300	-11.357.000	-10.492.700	764.300	-11.357.000	-10.592.700	834.786	-11.155.480	-10.320.694
Algemene uitkeringen	-	-99.228.800	-99.228.800	-	-105.179.200	-105.179.200	-	-105.508.656	-105.508.656
Dividend	30.000	-2.391.100	-2.361.100	3.900	-10.011.800	-10.007.900	-	-10.062.002	-10.062.002
Saldo financieringsfunctie	1.375.700	-1.394.100	-18.400	1.140.700	-1.223.200	-82.500	1.139.014	-1.114.106	24.908
Overige algemene dekkingsmiddelen	1.178.700	-7.200	1.171.500	2.100	-88.100	-86.000	203.684	-92.862	110.823
subtotaal algemene dekkingsmiddelen	3.448.700	-114.378.200	-110.929.500	1.911.000	-127.859.300	-125.948.300	2.177.485	-127.933.106	-125.755.622
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	102.817	-	102.817
Overhead	21.752.600	-163.400	21.589.200	20.964.900	-117.600	20.847.300	20.460.100	-480.388	19.979.711
Onvoorzien	50.000	-	50.000	50.000	-	50.000	-	-	-
Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	162.927.000	-161.560.300	1.366.700	181.446.700	-192.836.700	-11.390.000	177.511.531	-197.808.309	-20.296.778
<i>Toevoeging/onttrekking reserves</i>									
Programmalijn Aantrekkelijk eiland	1.394.700	-1.834.900	-440.200	3.387.850	-6.364.350	-2.976.500	3.414.038	-6.053.845	-2.639.807
Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mobiliteit	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ruimte en wonen	-	-347.900	-347.900	761.800	-4.834.850	-4.073.050	761.800	-4.800.287	-4.038.487
Leefomgeving	107.600	-808.200	-700.600	683.700	-1.250.700	-567.000	683.700	-1.224.652	-540.952
Bedrijvigheid	1.287.100	-678.800	608.300	1.942.350	-278.800	1.663.550	1.968.538	-28.906	1.939.632
Programmalijn Vitaal eiland	-	-30.000	-30.000	12.780.900	-3.546.100	9.234.800	5.810.621	-3.028.959	2.781.662
Blijvend ontwikkelen	-	-	-	-	-847.200	-847.200	-	-627.683	-627.683
Gemeenschapszin & sociale veiligheid	-	-	-	25.000	-25.200	-200	12.500	-25.149	-12.649
Gezondheid en welzijn	-	-	-	1.031.800	-120.500	911.300	-	-120.500	-120.500
De inwoner in regie	-	-	-	9.221.700	-530.200	8.691.500	3.295.721	-470.427	2.825.293
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	-	-30.000	-30.000	2.502.400	-2.023.000	479.400	2.502.400	-1.785.200	717.200
Programmalijn Duurzaam en innovatief eiland	261.100	-184.500	76.600	1.154.500	-252.100	902.400	1.149.963	-123.368	1.026.595
Duurzame ontwikkeling	261.100	-184.500	76.600	1.154.500	-252.100	902.400	1.149.963	-123.368	1.026.595
Programmalijn Betrokken eiland	-	-	-	73.800	-176.400	-102.600	73.800	-166.400	-92.600
Dienstverlening	-	-	-	73.800	-176.400	-102.600	73.800	-166.400	-92.600
Bestuurs- en kabinetszaken	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	18.860.000	-19.833.100	-973.100	37.618.600	-33.286.700	4.331.900	32.604.770	-20.120.174	12.484.596
Subtotaal reserves	20.515.800	-21.882.500	-1.366.700	55.015.650	-43.625.650	11.390.000	43.053.191	-29.492.746	13.560.446
Het gerealiseerde resultaat	183.442.800	-183.442.800	-	236.462.350	-236.462.350	-	220.564.723	-227.301.055	-6.736.332

Presentatie van het structureel saldo (bedragen x € 1.000)	Rekening 2024
Saldo van Baten en lasten	20.297
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-13.560
Resultaat	6.736
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	23.993
Structureel saldo	30.729

Analyse begrotingsafwijkingen

Omschrijving Programma	Begroting na wijziging 2024 lasten	Begroting na wijziging 2024 baten	Saldo	Rekening 2024 lasten	Rekening 2024 baten	Saldo	Afwijking lasten 2024	Afwijking baten 2024	Saldo
Programmalijn Aantrekkelijk eiland	58.823.600	-27.795.400	31.028.200	57.943.721	-30.727.772	27.215.949	-879.879	-2.932.372	-3.812.251
Openbare orde en veiligheid	6.444.700	-248.600	6.196.100	6.282.277	-233.710	6.048.567	-162.423	14.890	-147.533
Mobiliteit	1.367.700	-231.500	1.136.200	1.172.718	-241.338	931.380	-194.982	-9.838	-204.820
Ruimte en wonen	13.897.900	-4.842.700	9.055.200	14.419.404	-5.978.189	8.441.215	521.504	-1.135.489	-613.985
Leefomgeving	31.819.900	-15.918.500	15.901.400	31.362.742	-17.601.969	13.760.773	-457.158	-1.683.469	-2.140.627
Bedrijvigheid	5.293.400	-6.554.100	-1.260.700	4.706.579	-6.672.565	-1.965.986	-586.821	-118.465	-705.286
Programmalijn Vitaal eiland	91.437.600	-33.301.400	58.136.200	88.800.640	-35.232.370	53.568.270	-2.636.960	-1.930.970	-4.567.930
Blijvend ontwikkelen	20.122.800	-3.608.800	16.514.000	19.234.995	-3.853.185	15.381.809	-887.805	-244.385	-1.132.191
Gemeenschapszin & sociale veiligheid	8.285.000	-2.095.600	6.189.400	7.612.828	-2.181.031	5.431.797	-672.172	-85.431	-757.603
Gezondheid en welzijn	9.673.000	-2.550.600	7.122.400	9.086.399	-3.201.483	5.884.916	-586.601	-650.883	-1.237.485
De inwoner in regie	13.362.100	-10.796.200	2.565.900	12.853.276	-11.127.131	1.726.145	-508.824	-330.931	-839.755
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	39.994.700	-14.250.200	25.744.500	40.013.143	-14.869.539	25.143.604	18.443	-619.339	-600.896
Programmalijn Duurzaam en innovatief eiland	2.651.700	-2.483.300	168.400	2.368.960	-2.034.404	334.555	-282.740	448.896	166.155
Duurzame ontwikkeling	2.651.700	-2.483.300	168.400	2.368.960	-2.034.404	334.555	-282.740	448.896	166.155
Programmalijn Betrokken eiland	5.607.900	-1.279.700	4.328.200	5.657.809	-1.400.269	4.257.541	49.909	-120.569	-70.659
Dienstverlening	2.735.800	-1.279.700	1.456.100	2.710.051	-1.380.137	1.329.914	-25.749	-100.437	-126.186
Bestuurs- en kabinetszaken	2.872.100	-	2.872.100	2.947.758	-20.132	2.927.627	75.658	-20.132	55.527
Subtotaal programma's	158.520.800	-64.859.800	93.661.000	154.771.130	-69.394.815	85.376.316	-3.749.670	-4.535.015	-8.284.684
Lokale heffingen	764.300	-11.357.000	-10.592.700	834.786	-11.155.480	-10.320.694	70.486	201.520	272.006
Algemene uitkeringen	-	-105.179.200	-105.179.200	-	-105.508.656	-105.508.656	-	-329.456	-329.456
Dividend	3.900	-10.011.800	-10.007.900	-	-10.062.002	-10.062.002	-3.900	-50.202	-54.102
Saldo financieringsfunctie	1.140.700	-1.223.200	-82.500	1.139.014	-1.114.106	24.908	-1.686	109.094	107.408
Overige algemene dekkingsmiddelen	2.100	-88.100	-86.000	203.684	-92.862	110.823	201.584	-4.762	196.823
subtotaal algemene dekkingsmiddelen	1.911.000	-127.859.300	-125.948.300	2.177.485	-127.933.106	-125.755.622	266.485	-73.806	192.678
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	102.817	-	102.817	102.817	-	102.817
Overhead	20.964.900	-117.600	20.847.300	20.460.100	-480.388	19.979.711	-504.800	-362.788	-867.589
Onvoorzien	50.000	-	50.000	-	-	-	-50.000	-	-50.000
Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	181.446.700	-192.836.700	-11.390.000	177.511.531	-197.808.309	-20.296.778	-3.935.169	-4.971.609	-8.906.778
Toevoeging/onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programmalijn Aantrekkelijk eiland	3.387.850	-6.364.350	-2.976.500	3.414.038	-6.053.845	-2.639.807	26.188	310.505	336.693
Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mobiliteit	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ruimte en wonen	761.800	-4.834.850	-4.073.050	761.800	-4.800.287	-4.038.487	-	34.563	34.563
Leefomgeving	683.700	-1.250.700	-567.000	683.700	-1.224.652	-540.952	-	26.048	26.048
Bedrijvigheid	1.942.350	-278.800	1.663.550	1.968.538	-28.906	1.939.632	-	-	-
Programmalijn Vitaal eiland	12.780.900	-3.546.100	9.234.800	5.810.621	-3.028.959	2.781.662	-6.970.279	517.141	-6.453.138
Blijvend ontwikkelen	-	-847.200	-847.200	-	-627.683	-627.683	-	219.517	219.517
Gemeenschapszin & sociale veiligheid	25.000	-25.200	-200	12.500	-25.149	-12.649	-12.500	51	-12.449
Gezondheid en welzijn	1.031.800	-120.500	911.300	-	-120.500	-120.500	-1.031.800	-	-1.031.800
De inwoner in regie	9.221.700	-530.200	8.691.500	3.295.721	-470.427	2.825.293	-	-	-
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	2.502.400	-2.023.000	479.400	2.502.400	-1.785.200	717.200	-	-	-
Programmalijn Duurzaam en innovatief eiland	1.154.500	-252.100	902.400	1.149.963	-123.368	1.026.595	-4.537	128.732	124.195
Duurzame ontwikkeling	1.154.500	-252.100	902.400	1.149.963	-123.368	1.026.595	-4.537	128.732	124.195
Programmalijn Betrokken eiland	73.800	-176.400	-102.600	73.800	-166.400	-92.600	-	10.000	10.000
Dienstverlening	73.800	-176.400	-102.600	73.800	-166.400	-92.600	-	10.000	10.000
Bestuurs- en kabinetszaken	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	37.618.600	-33.286.700	4.331.900	32.604.770	-20.120.174	12.484.596	-5.013.830	13.166.526	8.152.696
Subtotaal reserves	55.015.650	-43.625.650	11.390.000	43.053.191	-29.492.746	13.560.446	-11.962.459	14.132.904	2.170.446
Het gerealiseerde resultaat	236.462.350	-236.462.350	-	220.564.723	-227.301.055	-6.736.332	-15.897.627	9.161.295	-6.736.332

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

De cijfermatige analyse geeft inzicht in het verschil tussen de werkelijke en geraamde baten en lasten, teneinde een verklaring te geven voor het verschil tussen het geraamde resultaat (nihil) en het werkelijke resultaat (ad. € 6.736.332,- positief). Afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau vormen de basis voor de gemaakte analyse. De analyse is voor lasten (U) en baten (I) afzonderlijk uitgevoerd en afwijkingen worden op hoofdlijnen toegelicht. Thema's waarvan de afwijking gelijk of kleiner dan € 100.000,- is, worden niet verder toegelicht bij onderstaande overzichten. De analyse valt uiteen in de volgende onderdelen:

- A. Baten en lasten per programmalijn, onderverdeeld per thema;
- B. Investeringsbudgetten.

A. Baten en lasten per programmalijn, onderverdeeld per thema

Programmalijn	Begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
Aantrekkelijk eiland			
Openbare orde en veiligheid	€ 6.196.100	€ 6.048.567	€ 147.533
Mobiliteit	€ 1.136.200	€ 931.380	€ 204.820
Ruimte en Wonen	€ 4.982.150	€ 4.402.728	€ 579.422
Leefomgeving	€ 15.334.400	€ 13.219.820	€ 2.114.580
Bedrijvigheid	€ 402.850	€ -26.354	€ 429.204
Vitaal eiland			
Blijvend ontwikkelen	€ 15.666.800	€ 14.754.127	€ 912.673
Gemeenschapszin & sociale veiligheid	€ 6.189.200	€ 5.419.148	€ 770.052
Gezondheid en welzijn	€ 8.033.700	€ 5.764.416	€ 2.269.284
De inwoner in regie	€ 11.257.400	€ 4.551.438	€ 6.705.962
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	€ 26.223.900	€ 25.860.804	€ 363.096
Duurzaam en innovatief eiland			
Duurzame ontwikkeling	€ 1.070.800	€ 1.361.150	€ -290.350
Betrokken eiland			
Dienstverlening	€ 1.353.500	€ 1.237.314	€ 116.186
Bestuurs- en kabinetszaken	€ 3.335.900	€ 3.358.118	€ -22.218
Algemene Dekkingsmiddelen	€ -101.182.900	€ -93.618.989	€ -7.563.911
Totaal baten en lasten	€ -	€ -6.736.332	€ 6.736.332

Programmalijn Aantrekkelijk eiland

Aantrekkelijk eiland - Openbare orde en veiligheid	Begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 6.444.700	€ 6.282.277	€ 162.423
baten	€ -248.600	€ -233.710	€ -14.890
dotatie reserve	€ -	€ -	€ -
aanwending reserve	€ -	€ -	€ -

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

Lasten Openbare orde en veiligheid

- Bijdrage VRR (€ 27.800,-)

Bij het opstellen van de begroting is de gemeentelijke bijdrage hoger geraamd, dan in de begroting 2024 van de VRR is aangegeven. Het verschil was bedoeld voor het opvangen van eventuele risico's vanuit de brandweerfunctie, dit is echter niet nodig geweest.

- Ondermijning (€ 79.400,-)

Op 2 februari 2023 is ingestemd met het Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026. De in dit plan genoemde budgetten zijn structureel opgenomen in de begroting. In navolging van 2023 blijkt in 2024, dat niet alle budgetten nodig zijn voor het uitvoeren van het beleid en dit verklaard daarmee ook het restant budget. Vanaf 2026 zal in het kader van het project "samen keuzes maken" een deel van het budget worden opgevoerd als bezuinigingsvoorstel.

- Salarissen en kosten inhuur toezicht en handhaving (€ 43.700,-)

Deze kosten zijn voor 2024 voordelig uitgevallen ten opzichte van de begroting. Dit wordt mede verklaard uit het feit, dat het BOA-team bijna volledig uit eigen mensen bestaat. Daarnaast is de aangestelde inhuur uitgevallen en niet vervangen.

Aantrekkelijk eiland - Mobiliteit	Begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 1.367.700	€ 1.172.718	€ 194.982
baten	€ -231.500	€ -241.338	€ 9.838
dotatie reserve	€ -	€ -	€ -
aanwending reserve	€ -	€ -	€ -

Lasten Mobiliteit

- Duurzaam veilig en verkeercirculatieplan (€ 80.400,-)

Het budget is bedoeld voor het nemen van fysieke maatregelen ter bevordering van de verkeersveiligheid. Een aantal maatregelen waren wel voorbereid, maar niet gerealiseerd in het boekjaar 2024. Dit verklaard het voordeel. Voorgesteld wordt bij de bestemming van het rekeningresultaat een deel van het budget in 2025 opnieuw beschikbaar te stellen.

- Verkeerseducatie en training (€ 108.000,-)

Met betrekking tot het Regionaal Programma Verkeersveiligheid Goeree-Overflakkee 2022-2024 is in 2024 minder besteed dan geraamd. Dit komt mede door tekort aan personele capaciteit.

Aantrekkelijk eiland - Ruimte en wonen	Begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 13.897.900	€ 14.419.404	€ -521.504
baten	€ -4.842.700	€ -5.978.189	€ 1.135.489
dotatie reserve	€ 761.800	€ 761.800	€ -
aanwending reserve	€ -4.834.850	€ -4.800.287	€ -34.563

Lasten Ruimte en wonen

- Monumenten (€ 86.500,-)

Door het ontbreken voldoende personele capaciteit is niet toegekomen aan het uitvoeren van diverse onderzoeken, waaronder het onderzoek naar cultuurhistorische borging en beleving van de kerkenpaden.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

Daarnaast zijn diverse budgetten gericht op monumentenbehoud in 2024 niet volledig besteed.

- Fort Prins Frederik (€ 208.700,-)

Voor het beheer van de gebouwen en omliggende terreinen van het Fort Prins Frederik in Ooltgensplaat zijn – net als in 2022 en 2023 – de budgetten niet volledig besteed.

- Grondexploitaties

De grondexploitaties hebben geen invloed op het saldo van de jaarrekening, omdat hierbij sprake is van een verrekening met de boekwaarde. Deze zijn hier dan ook niet nader toegelicht. Een toelichting op de grondexploitaties is opgenomen in het MPG 2025.

Voor planschades en overige kosten was in 2024 geraamd een budget van in totaal € 63.600,-. Beide bedragen bleken in 2024 niet nodig te zijn. Tot slot bleken de kosten van aankoop van gronden en terreinen en sloopkosten per saldo € 8.900,- lager dan verwacht.

- Omgevingsvergunning: activiteit bouwen (-/- € 227.700,-)

Voor het kunnen afwikkelen van omgevingsvergunningen bleek meer capaciteit nodig dan geraamd, waardoor meer is uitgegeven aan inhuur. Daarnaast is meer besteed aan de inhuur van externe advisering. Hiertegenover staan extra opbrengsten uit bouwleges, die verderop nader zijn toegelicht.

- Omgevingsvergunning: activiteit wet milieubeheer (-/- € 381.500,-)

De afrekening van de DCMR tot en met 2024 heeft tot gevolg dat er meer dan begroot aan diensten is afgenomen, die in de rekening zijn verantwoord. Voornamelijk betreft dit de variabele werkafspraken.

Baten Ruimte en wonen

- Diverse anterieure overeenkomsten (-/- € 243.000,-)

Als gevolg van het aangepaste beleid met betrekking tot anterieure overeenkomsten, waarbij meer kosten worden verhaald op ontwikkelaars, is voor de “grotere” anterieure overeenkomsten fors meer binnengekomen. Met betrekking tot de “kleinere” ontwikkelingen bleken de inkomsten lager uit te vallen dan verwacht.

- Startersleningen (€ 30.600,-)

De werkelijke ontvangen rente m.b.t. de startersleningen bleek € 30.600,- hoger dan geraamd.

- Structuur- en bestemmingsplannen (€ 90.400,-)

De leges voor principeverzoeken bleken uiteindelijk € 25.200,- hoger dan geraamd. Daarnaast heeft zowel bij de baten als bij de lasten een verrekening plaatsgevonden van € 120.000,- met een ontwikkelaar in verband met een exploitatiebijdrage in het kader van de ontwikkeling van de Goede Ree en een bijdrage van de gemeente in de aanleg van het park.

- Grondexploitaties

De grondexploitaties hebben geen invloed op het saldo van de jaarrekening, omdat hierbij sprake is van een verrekening met de boekwaarde. Deze zijn hier dan ook niet nader toegelicht. Een toelichting op de grondexploitaties is opgenomen in het MPG 2025.

- Leges bouwactiviteiten (€ 1.083.000,-)

Aan opbrengsten uit leges in verband met vooroverleg is € 24.200,- meer aan baten ontvangen dan geraamd.

Door de invoering van de Omgevingswet en de daaruit voortvloeiende veranderingen met betrekking tot leges was, tot de 2^e rapportage 2024, de verwachting dat de geraamde bate

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

van € 1.699.900,- nipt zou worden gerealiseerd. Uiteindelijk zijn de werkelijke inkomsten aan leges uit vergunningen voor bouwactiviteiten ruim € 1.030.000,- hoger uitgekomen dan geraamd. Dit vindt voornamelijk zijn oorzaak in de forse toename van het aantal aanvragen voor een omgevingsvergunning.

Aantrekkelijk eiland - Leefomgeving	Begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 31.819.900	€ 31.362.742	€ 457.158
batens	€ -15.918.500	€ -17.601.969	€ 1.683.469
dotatie reserve	€ 683.700	€ 683.700	€ -
aanwending reserve	€ -1.250.700	€ -1.224.652	€ -26.048

Lasten Leefomgeving

- Bruggen (€ 54.400,-)

Uit 2023 is budget overgekomen voor het uitvoeren van extra onderhoud aan civiele kunstwerken (bruggen e.d.). De daadwerkelijke uitvoering van deze werkzaamheden is qua kosten lager uitgevallen, waardoor er een voordeel is op deze post.

- Straatreiniging (€ 95.600,-)

Onder de post Straatreiniging valt ook het budget voor “onkruidbestrijding op verharding”. De werkzaamheden worden na aanbesteding door een aannemer uitgevoerd. In het budget is rekening gehouden met extra werkzaamheden mocht de overlast toenemen door toename van het onkruid als gevolg van gunstige groeiomstandigheden. In 2024 is dit surplus niet nodig geweest en dit verklaard een groot deel van het voordeel op deze post.

- Openbaar groen (€ 199.500,-)

De onderschrijding wordt verklaard uit doorbelaste kosten, die lager zijn dan geraamd. De doorbelaste kosten bestaan onder andere uit onderhoud van het wagenpark, overig materieel en werkplaatsen. Daarnaast is de onderschrijding te verklaren uit een lagere besteding van de diverse onderhoudsbudgetten. Daarnaast is ten opzichte van de begroting meer loonkostensubsidie ontvangen voor medewerkers ‘begeleid werken’, werkzaam voor de buitendienst. Dit in combinatie met van het UWV ontvangen Ziekteverzuimuitkeringen voor dezelfde doelgroep.

- Afvalinzameling (-/- € 247.600,-)

De hogere kosten met betrekking tot het product afvalinzameling worden voornamelijk verklaard uit de hogere afrekening van de Dienstverleningsovereenkomst met de RAD. Deze is hoger door onder andere hogere verwerkingskosten van diverse afvalsoorten en de substantiële verlaging van de vergoeding voor de grondstoffen textiel en hout.

- Riolering (€ 227.400,-)

De lagere kosten zijn hoofdzakelijk het gevolg van lagere rentelasten. Toegerekend is 0%, terwijl er 0,5% geraamd was. Derhalve een voordeel van € 115.700,-, dat deels is ingezet voor het dekken van extra kosten voor onderhoud van het rioolstelsel. Per saldo resteert voor dit onderdeel van de verklaring een voordeel van € 46.900,-.

Er heeft een correctie plaatsgevonden op de dotatie aan de voorziening “vervangingsinvestering Riolering” van € 181.500,-. De dotatie wordt gedaan op basis van het door de raad goedgekeurde ‘Programma Stedelijk Water 2021-2025’. In dit plan zijn 2 financiële uitwerkingen opgenomen, waarbij gekozen is voor de nadere uitwerking van variant 1. In de begroting is echter voor de dotatie aan de voorziening uitgegaan van variant 2, hetgeen leidt tot eerder genoemde correctie en daarmee een voordeel.

Toelichting van de belangrijkste verschillen**(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)**

- **Begraafplaatsen (€ 138.700,-)**

De onderschrijding wordt verklaard uit doorbelaste kosten, die lager zijn dan geraamd. De doorbelaste kosten bestaan onder andere uit onderhoud van het wagenpark, overig materieel en werkplaatsen. Daarnaast is de onderschrijding te verklaren uit een lagere besteding van de diverse onderhoudsbudgetten.

Baten Leefomgeving

- **Onderhoud wegen groot (€ 296.200,-)**

Voor het uitvoeren van graafwerkzaamheden door derden in de openbare ruimte zijn leges verschuldigd. In 2024 zijn omvangrijke aanvragen voor het aanleggen van het glasvezelnetwerk verwerkt, dit heeft geleid tot een aanzienlijk hogere legesopbrengst. Daarnaast zijn er in de reguliere aanvragen een aantal omvangrijke projecten behandeld.

- **Vergoeding herstelwerkzaamheden kabel- en leidingwerkzaamheden (2024 € 115.700,-)**

De kabel- en leidingbedrijven zijn bij graafwerkzaamheden aan de gemeente een vergoeding verschuldigd voor het uitvoeren van herstelwerkzaamheden aan het straatwerk en/of groenvoorzieningen. In 2024 is deze bijdrage hoger dan geraamd, mede als gevolg van de werkzaamheden aan het glasvezelnetwerk.

- **Vergoeding herstelwerkzaamheden kabel- en leidingwerkzaamheden (€ 1.107.500,-)**

Voor het uitvoeren van de herstelwerkzaamheden is afgelopen jaren gespaard en dit is als verplichting opgenomen in de balans. Echter het gespaarde bedrag wordt niet gezien als verplichting en had op een andere wijze in de balans opgenomen moeten worden. Als correctie wordt de verplichting opgeheven en valt als voordeel vrij in het resultaat 2024. Bij het voorstel "resultaatbestemming" wordt gevraagd het bedrag op te nemen in een bestemmingsreserve.

- **Inzameling afval (€ 95.300,-)**

Van de stichting NEDVANG (Afvalfonds) is, als gevolg van een toegenomen hoeveelheid ingezamelde PMD, een hogere vergoeding ontvangen. Daarnaast zijn de vergoedingen zelf ook in de loop van 2024 verhoogd. De definitieve afrekeningen zijn altijd pas laat in het jaar bekend, waardoor deze niet verwerkt zijn in de laatste tussentijdse rapportage.

- **Vergoeding voor Riolaansluiting op verzoek van derden (€ 47.600,-)**

Het realiseren van een riolaansluiting op verzoek van derden valt niet onder de reguliere rioolwerkzaamheden. De opbrengsten vallen weg tegen de gerealiseerde kosten, waaronder de uitbestede werkzaamheden en ambtelijke uren voor het behandelen van de aanvraag.

- **Afvalstoffenheffing (-/- € 172.400,-)**

In de loop van 2024 is inzamelfrequentie van het restafval van 1x per 2 weken naar 1x per 4 weken gegaan. Dit heeft geresulteerd in beduidend minder aanbiedingen en daarom lagere inkomsten.

- **Riolering (€ 73.000,-)**

De inkomsten uit rioolheffing zijn hoger dan de raming. Dit is met name te verklaren door het verschil tussen het – in de begroting – berekende aantal aansluitingen als basis ten opzichte van het daadwerkelijke aantal aansluitingen waarover rioolheffing is verschuldigd.

- **Begraafrechten (€ 71.000,-)**

De inkomsten op de post begraafrechten zijn hoger als gevolg van de herstelregeling ten gevolge van het begraafplaatsenbeleid. Hierbij moet gedacht worden aan opbrengsten uit het verlengen van het grafrecht.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

Aantrekkelijk eiland - Bedrijvigheid	Begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 5.293.400	€ 4.706.579	€ 586.821
baten	€ -6.554.100	€ -6.672.565	€ 118.465
dotatie reserve	€ 1.942.350	€ 1.968.538	€ -26.188
aanwending reserve	€ -278.800	€ -28.906	€ -249.894

Lasten Bedrijvigheid

- Onderhoud Havens (€ 229.700,-)

Het voordeel laat zich verklaren uit de volgende redenen:

- De keersluis van Middelharnis maakt onderdeel uit van de primaire waterkering die ons eiland beschermt tegen hoog water uit het Haringvliet. Bij de tussentijdse rapportage is voor een periode van 5 jaar een calamiteitenbudget beschikbaar gesteld van € 100.000,-. Dit budget is in 2024 niet nodig geweest en is daarom de verklaring van het voordeel.
- Voor de havens aan het Volkerak is budget beschikbaar voor acties in het kader van blauwalgoverlast. In 2024 is dit budget niet volledig besteed en resteert een budget van € 42.000,-.
- Algemeen onderhoud aan havens wordt op dit moment alleen op basis van meldingen uitgevoerd. Deze afwachtende houding heeft te maken met de investeringen die op basis van de planning in het Masterplan Havens op termijn worden uitgevoerd. Dit levert voor 2024 ten opzichte van de begroting een voordeel op van € 70.200,-.

- Bevordering toerisme (€ 288.600,-)

In de begroting is € 200.000,- geraamd voor de uitvoering van het Convenant Toeristische Impuls. Dit budget is beschikbaar om initiatieven vanuit de sector te ondersteunen. Het toekennen van de bijdrage gaat in overleg met de VEERO. In 2024 is slechts € 3.400,- uitgekeerd. Dekking van deze kosten vindt plaats vanuit de reserve Toeristenbelasting.

Het restant van het voordeel, ad € 92.000,-, bestaat uit de onderbesteding van diverse budgetten. Deze budgetten zijn voornamelijk gericht op het verbeteren van het toeristisch product en wordt vaak besteed in samenwerking of op initiatief van de samenwerkende partijen. In 2024 zijn er, zoals hiervoor ook al aangegeven, minder initiatieven geweest en is het bijbehorende budget niet besteed.

- Gebiedsgerichte aanpak (€ 52.900,-)

Dit product bestaat uit diverse budgetten, waaronder de Toeristische recreatieve impuls en Expeditie Haringvliet (Waterbus). De besteding hiervan heeft niet volledig plaatsgevonden, mede omdat voor sommige activiteiten alternatieve dekking, in de vorm van bijdragen van derden, is gevonden.

Baten Bedrijvigheid

- Afwikkeling subsidieregeling Landschapstafel Haringvliet (€ 60.300,-)

De afgelopen jaren is de gemeente als penvoerder betrokken geweest bij het uitvoeren van de subsidieregeling "Landschapstafel Haringvliet". Deze subsidie is in 2024 volledig afgewikkeld en het voordeel betreft vergoeding voor de penvoerder.

- Vrijval voorziening Ouddorp Bad (€ 52.300,-)

Bij de afronding van het project Gebiedsontwikkeling Ouddorp Bad, waarbij in 2018/2019 het sterk dichtgegroeide en verruigde duingebied weer open en beter toegankelijk is gemaakt door fiets-, wandel- en ruiterroutes, is een bedrag gereserveerd voor het onderhoud van het gebied voor een periode van 3 jaar, alvorens deze werkzaamheden weer terug zouden gaan

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

naar 'Natuurmonumenten'. Het restant van deze voorziening valt vrij ten gunste van het resultaat.

Aanwending reserve Bedrijvigheid

- Reserve toeristische voorzieningen (-/- € 220.100,-)

Van het geraamde budget Convenant Besteding Toeristische impuls (€ 200.000,-) is maar € 3.400,- uitgegeven. Daarnaast zijn er geen projecten van het uitvoeringsprogramma toeristische/recreatieve visie uitgevoerd (raming € 20.000,-). En als bijdrage voor het openbaar toilet in Ouddorp resteert nog € 3.400,-.

- Reserve ORB materiaal (-/- € 29.800,-)

Met de nieuwbouw van de reddingspost aan de Brouwersdam is nog niet gestart. Daarom heeft de onttrekking voor de inventaris nog niet plaatsgevonden. Daardoor kon het restant van de reserve nog niet vrijvallen.

Programmalijn Vitaal eiland

Vitaal eiland - Blijvend ontwikkelen	Begroting 2024	Rekening 2024	Verschil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 20.122.800	€ 19.234.995	€ 887.805
baten	€ -3.608.800	€ -3.853.185	€ 244.385
dotatie reserve	€ -	€ -	€ -
aanwending reserve	€ -847.200	€ -627.683	€ -219.517

Lasten Blijvend ontwikkelen

- Huisvestingsplannen onderwijs (€ 46.700,-)

Voor inhuur van externe expertise was beschikbaar € 15.000,-. Hiervan is minder gebruik gemaakt, zodat sprake is van een voordeel van € 11.800,-. Daarnaast is van de verantwoorde salariskosten € 31.600,- toegerekend aan IHP Ouddorp in verband met inzet van personeel ten behoeve van projectleiding.

- Beroepscampus (€ 72.000,-)

De zakelijke lasten bleken € 32.900,- lager dan geraamd. Ook was sprake van een lagere vergoeding van huur met betrekking tot gymnastiekonderwijs en compensatie van huur van onderwijsruimte.

- Bijzonder basisonderwijs – tijdelijke huisvesting (€ 80.500,-)

Voor kosten van tijdelijke huisvesting in verband met renovatie van de Albert Schweitzer-school en de Oranje Nassaschool was een budget beschikbaar van € 613.200,-. Uiteindelijk is hiervan besteed € 532.700,-.

- Bijzonder basisonderwijs huisvesting (€ 191.900,-)

Als gevolg van uitloop in de planning met betrekking de diverse IHP-projecten is sprake van een forse vrijval van geraamde afschrijvingslasten, namelijk voor een bedrag van € 151.800,-. Daarnaast is een beschikbaar budget voor verhuiskosten van € 40.000,- niet besteed.

- Onderwijsbegeleiding (€ 43.000,-)

De inzet en kostentoe rekening van een medewerker voor IHP-projecten veroorzaakt een voordeel op het personele deel van dit budget.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

- **Onderwijsachterstandenbeleid (€ 176.500,-)**

De onder dit budget opgenomen NPO-middelen zijn niet volledig in 2024 besteed. De geraamde Rijksbijdrage is ook € 79.000,- lager. Het restant wordt in 2025 ingezet. Daarnaast heeft de afrekening van de subsidie over 2023 geleid tot restitutie.

- **Vervoerskosten schoolbezoek (€ 51.500,-)**

Het deelbudget “zelfstandig op reis” is niet gebruikt, ook de vergoedingen aan ouders zijn achtergebleven.

- **Volwasseneneducatie (-/- € 62.800,-)**

Er is meer ingezet in het kader van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB). Dit budget wordt gefinancierd met ontvangen centrummiddelen, de inkomsten zijn ook navenant hoger dan begroot.

- **Bibliotheekwerk (-/- € 98.200,-)**

De lastenoverschrijding is veroorzaakt door hogere subsidiëring van de huisvestingskosten en de doorbetaling van een Rijkssubsidie, die door hogere baten wordt gecompenseerd.

- **Uitvoering WSW (€ 152.600,-)**

Het budget voor te gebruiken grond- en hulpstoffen, alsook de salariskosten zijn lager dan de (bijgestelde) begroting.

- **Nieuw Beschut Werken (€ 132.000,-)**

Als gevolg van lagere dan begrote instroom zijn de personele kosten lager dan was geraamd.

- **Wet participatiebudget (€ 85.900,-)**

Een aantal deelbudgetten zijn niet volledig besteed, zoals jobcoaching en de kosten van (tijdelijk) personeel.

Baten Blijvend ontwikkelen

- **Onderwijsachterstandenbeleid (-/- € 84.500,-)**

De van het Rijk ontvangen bijdrage (NPO-gelden) is conform de uitgaven € 79.000,- lager dan was begroot. Het restant wordt in 2025 ingezet.

- **Volwasseneneducatie (€ 70.700,-)**

Er is meer ingezet in het kader van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB). Dit budget wordt gefinancierd met ontvangen centrummiddelen, de inkomsten zijn ook navenant hoger dan begroot.

- **Bibliotheekwerk (€ 90.000,-)**

De lastenoverschrijding is veroorzaakt door hogere subsidiëring van de huisvestingskosten en de doorbetaling van een Rijkssubsidie, die door hogere baten wordt gecompenseerd.

- **Uitvoering WSW (-/- € 21.500,-)**

De begrote omzet van GO Werkt in 2024 is niet volledig gerealiseerd.

- **Vrijval voorziening verlofrechten Webego (€ 207.300,-)**

Bij het opheffen van de rechtspersoon Webego BV is de voorziening verlofrechten uit de BV opgeheven.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

Aanwending reserve Blijvend ontwikkelen

- Algemene reserve (-/- € 219.500,-)

Voor de tijdelijke huisvesting van CBS Albert Schweitzerschool en Oranje Nassauschool resteert een bedrag van € 137.300,-. Daarnaast zijn de kosten van het afboeken van de boekwaarde (€ 42.200,-) en de verhuiskosten (€ 40.000,-) van deze scholen nog niet geweest.

Vitaal eiland - Gemeenschapszin & sociale veiligheid	Begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 8.285.000	€ 7.612.828	€ 672.172
baten	€ -2.095.600	€ -2.181.031	€ 85.431
dotatie reserve	€ 25.000	€ 12.500	€ 12.500
aanwending reserve	€ -25.200	€ -25.149	€ -51

Lasten Gemeenschapszin & sociale veiligheid

- Exploitatie diverse accommodaties (SRGO) (-/- € 98.600,-)

In 2024 zijn kosten gemaakt voor de inhuur van een interim directeur voor de St. SRGO. Deze kosten zijn doorberekend aan de St. SRGO.

- Toerekening multifunctionele accommodaties (€ 48.600,-)

Als gevolg van lagere kosten bij de diverse accommodaties heeft een lagere doorrekening plaatsgevonden naar de post Toerekening multifunctionele accommodaties.

- Cultuur- en Erfgoedbehoud (RO) (€ 134.000,-)

Door gebrek aan capaciteit is het budget voor advieskosten van derden niet besteed en de onderhoudsuitgaven van de kunstobjecten in de openbare ruimte zijn lager geweest dan geraamd.

- Cultuur- en Erfgoedbehoud (MO) (€ 56.200,-)

Als gevolg van mutaties in de bezetting is er minder besteed voor o.a. het deelbudget erfgoedlijnen algemeen.

- Kunst en cultuur (€ 195.500,-)

Als gevolg van mutaties in de bezetting hebben de cultuureducatie en -activiteiten niet of in mindere mate plaatsgevonden. Ook het doorgeschoven budget uit 2023 is niet besteed.

- Erfgoedlijnen (€ 148.300,-)

De geraamde uitgaven, ad. € 140.500,-, voor de projecten Sommelsdijkse Havendijk en Kreekbeleving Ooltgensplaat zijn niet gerealiseerd. Voorgesteld wordt bij de bestemming van het rekeningresultaat het budget in 2025 opnieuw beschikbaar te stellen. Het project Kreekbeleving Dirksland is afgerond met een voordeel van € 7.800,-.

- Leefbaarheid & Vitaliteit (€ 68.400,-)

Dit product bevat het deelbudget GALA-gezondheidsachterstanden. Dit deel is verrekend met kosten van een ander budget, waardoor hier een voordeel ontstaat.

- Leefbaarheid & Vitaliteit- overig (€ 152.400,-)

Het budget voor project- en prestatiesubsidies is niet volledig besteed, mogelijk als gevolg van de langzame start van projecten en activiteiten na de coronajaren.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

Vitaal eiland - Gezondheid en welzijn	Begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 9.673.000	€ 9.086.399	€ 586.601
baten	€ -2.550.600	€ -3.201.483	€ 650.883
dotatie reserve	€ 1.031.800	€ -	€ 1.031.800
aanwending reserve	€ -120.500	€ -120.500	€ -

Lasten Gezondheid en welzijn

- Sportcombinatiefunctie (€ 55.700,-)

Een aantal geraamde uitgaven konden ten laste van de tijdelijke GALA-budgetten verantwoord worden, waardoor een voordeel ontstaat op het regulier begrote budget.

- Minimabeleid (€ 69.700,-)

Het beschikbaar gestelde budget voor de gestarte pilot gratis OV is niet volledig benut.

- Minimabeleid - schuldhelpverlening (€ 75.600,-)

De kosten voor de KOTA- uitvoering zijn € 38.000,- lager dan geraamd, de hiervoor te ontvangen Rijksbijdrage is navenant lager. Daarnaast is het budget voor uitvoering van het schuldhelpverlening uitvoeringsplan niet volledig ingezet

- Meermiddelen preventie (€ 69.100,-)

Diverse geraamde uitgaven zijn bekostigd uit de NPO- en GALA-middelen, waardoor het budget in 2024 niet volledig besteed is.

- Openbare gezondheidszorg (€ 149.000,-)

Het begrote (tijdelijke) budget voor GALA-valpreventie is grotendeels niet besteed. De inkomsten van het Rijk zijn navenant lager. Ook het GALA-budget Aanpak overgewicht en Obesitas is niet volledig besteed.

- Jeugdgezondheidszorg (€ 59.600,-)

De onderbesteding betreft een restitutie van de subsidie 2023, minder inzet op implementatie van de verwijzindex en het niet volledig besteden van het GALA- budget Kansrijke Start.

- Toerekening multifunctionele accommodaties (€ 93.200,-)

Als gevolg van lagere kosten bij de diverse accommodaties heeft een lagere doorrekening plaatsgevonden naar de post Toerekening multifunctionele accommodaties.

Baten Gezondheid en welzijn

- Vrijval voorzieningen onderhoud sport (€ 723.100,-)

Wegens het ontbreken van voldoende onderbouwing dienen de voorzieningen onderhoud sport vrij te vallen. Dit betreft voorzieningen onderhoud sport algemeen, sportvelden Oostplaat en sport MOP.

Dotatie reserve Gezondheid en welzijn

- Dotatie resultaatbestemming (-/- € 1.031.800,-)

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2023 is een begrotingswijziging opgesteld om het resultaat toe te voegen aan de Reserve Sociaal Domein. Volgens gewijzigde inzichten kan dit echter niet via de exploitatie verwerkt worden, maar dient dit rechtstreeks in de balans verwerkt te worden. Dit verklaart het verschil tussen begroting en werkelijkheid.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

Vitaal eiland - De inwoner in regie	Begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 13.362.100	€ 12.853.276	€ 508.824
baten	€ -10.796.200	€ -11.127.131	€ 330.931
dotatie reserve	€ 9.221.700	€ 3.295.721	€ 5.925.979
aanwending reserve	€ -530.200	€ -470.427	€ -59.773

Lasten De inwoner in regie

- Algemeen maatschappelijk werk (€ 39.600,-)

De afrekening van de subsidie 2023 heeft geleid tot restitutie.

- Vreemdelingen (€ 83.400,-)

De afrekening van de subsidie 2023 heeft geleid tot restitutie van € 43.100,-. De inburgeringskosten zijn lager dan begroot als gevolg van gedeeltelijke eigen personele inzet.

- Opvang vluchtelingen Oekraïne (€ 493.700,-)

De werkelijke kosten inzake de opvang van de Oekraïense vluchtelingen zijn lager dan geraamd.

- Exploitatie flexwoningen LOO (-/- € 118.700,-)

De kosten van inzet van ambtelijke capaciteit en de benodigde externe inhuur zijn hoger dan was voorzien.

- Opvang Asielzoekers (-/- € 224.700,-)

De werkelijke kosten inzake de beveiliging en aanverwante kosten rondom de Asielboot in Middelharnis zijn hoger dan geraamd.

- Woonvoorzieningen (€ 111.200,-)

Een bij de tweede tussentijdse rapportage voorziene dure woningaanpassing is nog niet gerealiseerd.

- Vervoersvoorzieningen (€ 47.800,-)

De bij de tweede tussentijdse rapportage voorziene toename van inzet van vervoersvoorzieningen is gedeeltelijk niet in 2024 gerealiseerd.

- Ctw/regiotaxi (€ 44.100,-)

Het deelbudget "zelfstandig op reis" is niet gebruikt en daarnaast is er een gering voordeel op de vervoerskosten.

Baten De Inwoner in regie

- Vreemdelingen/Statushouders (€ 750.000,-)

De baten met betrekking tot vreemdelingen/statushouders zijn € 750.000,- hoger dan geraamd als gevolg van het behalen van de taakstelling. Uiteraard zijn hiervoor ook kosten gemaakt.

- Opvang vluchtelingen Oekraïne/Exploitatie flexwoningen LOO (-/- € 451.100,-)

Met betrekking tot de opvang van Oekraïense vluchtelingen is sprake van een hogere bate dan geraamd voor de opvang in de flexwoningen LOO vanaf augustus 2024. Hier staat tegenover een lagere vergoeding dan geraamd voor de opvang die voortvloeit uit de opvang in de flexwoningen LOO. Per saldo is hier sprake van een nadeel van € 451.100,-.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

Dotatie reserve De inwoner in regie

- Reserve opvang vluchtelingen (-/- € 204.300,-)

Voor de opvang van vluchtelingen is € 204.300,- minder gestort in de reserve dan geraamd.

- Dotatie resultaatbestemming (-/- € 5.721.700,-)

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2023 is een begrotingswijziging opgesteld om het resultaat toe te voegen aan de Reserve opvang vluchtelingen. Volgens gewijzigde inzichten kan dit echter niet via de exploitatie verwerkt worden, maar dient dit rechtstreeks in de balans verwerkt te worden. Dit verklaart het verschil tussen begroting en werkelijkheid.

Vitaal eiland - Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	Begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 39.994.700	€ 40.013.143	€ -18.443
baten	€ -14.250.200	€ -14.869.539	€ 619.339
dotatie reserve	€ 2.502.400	€ 2.502.400	€ -
aanwending reserve	€ -2.023.000	€ -1.785.200	€ -237.800

Baten Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode

- Eigen bijdrage WMO maatwerkvoorzieningen en opvang (€ 75.800,-)

De toename van het gebruik van de hulp bij het huishouden en Wmo hulpmiddelen heeft ertoe geleid dat meer eigen bijdragen zijn opgelegd door het CAK en zijn ontvangen door de gemeente.

- Wmo nieuwe taken uit AWBZ (€ 42.100,-)

De afrekening van een regresvordering inzake een woningaanpassing heeft plaatsgevonden.

- Slachtofferhulpverlening (€ 189.400,-)

Van de centrumgemeente is een bedrag ontvangen voor de bekostiging van de subsidie van een opvangvoorziening.

- Bijdrage vrouwenopvang (€ 313.000,-)

De vooruit ontvangen post op de balans is vrijgefallen in de exploitatie en dient bij de resultaatbestemming toegevoegd te worden aan de Reserve Sociaal Domein.

Aanwending reserve Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode

- Reserve Sociaal Domein (-/- € 237.800,-)

De geraamde dekking voor een communicatieadviseur maatschappelijke ontwikkelingen en een inkomensconsulent (€ 84.800,-) bleek niet nodig. Evenals de raming voor Integrale aanpak verslaving (€ 146.000,-) en de raming voor woningdelen statushouders (€ 6.700,-).

Toelichting van de belangrijkste verschillen
(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

Programmalijn Duurzaam en innovatief eiland

Duurzaam en innovatief eiland - Duurzame ontwikkeling	Begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 2.651.700	€ 2.368.960	€ 282.740
batens	€ -2.483.300	€ -2.034.404	€ -448.896
dotatie reserve	€ 1.154.500	€ 1.149.963	€ 4.537
aanwending reserve	€ -252.100	€ -123.368	€ -128.732

Lasten Duurzame ontwikkeling

- Regiodeal – Pijler Duurzaamheid (-/- € 186.900,-)

De gemeente Goeree-Overflakkee is in het kader van de Regiodeal trekker van de Pijler Duurzaamheid. Dit houdt in dat besteding van de regiodealgelden, beschikbaar voor deze pijler, via de gemeente Goeree-Overflakkee wordt uitbetaald aan de initiatiefnemers. Deze uitgaven worden gedekt uit de beschikbare rijksmiddelen, waardoor er per saldo geen lasten zijn voor de gemeente.

- Energie – Warmte (-/- € 61.000,-)

De kosten van inhuur, extern advies en onderzoeken zijn hoger dan geraamd.

- Energie – Klimaatkrachtig GO (-/- € 23.100,-)

De kosten van ambtelijke inzet en externe inhuur waren hoger dan was begroot. De kosten van onderzoeken en communicatie vielen lager uit dan was voorzien.

- SPUK Lokale aanpak isolatie (€ 43.500,-)

In 2024 is voor Lokale aanpak van isolatie voor een lager bedrag aan subsidie verstrekt dan was verwacht.

- Energie – Stad Aardgasvrij (€ 116.900,-)

De advieskosten van externe deskundigen zijn € 10.800,- hoger dan geraamd. Daarnaast is aan subsidies voor de overgang naar een aardgasvrij Stad aan 't Haringvliet € 23.000,- meer uitgegeven dan geraamd. De kosten van inzet van ambtelijke capaciteit en inhuur waren € 130.400,- lager dan was voorzien. Dekking daarvan vindt plaats uit de ontvangen PAW-middelen.

- Klimaatbeleid (€ 380.700,-)

De kosten van inhuur bleken € 49.600,- hoger dan was voorzien. Het geraamde budget voor uitgaven ten laste van de ontvangen CDOKE middelen is voor € 401.700,- niet ingezet. De kosten voor energielabels, de inzet van eigen personeel en de overige kosten bleken per saldo € 28.700,- lager dan was geraamd.

Baten Duurzame ontwikkeling

- Regiodeal – Pijler Duurzaamheid (€ 186.900,-)

Zie de opmerking onder 'lasten Duurzame ontwikkeling'.

- Klimaatbeleid (-/- € 801.700,-)

Van de geraamde inzet van CDOKE middelen voor een bedrag van € 1.045.400,- bleek uiteindelijk, op basis van werkelijke kosten, maar te hoeven worden ingezet € 246.800,-. Het resterende gedeelte is overgeboekt naar de post Vooruit ontvangen middelen op de balans.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

- SPUK Aanpak Energie armoede (-/- € 235.000,-)
De werkelijke inzet van ontvangen middelen ten behoeve van de aanpak van energie armoede bleek € 235.000,- lager dan verwacht.
- Energie - Stad Aardgasvrij (Hydrogen City) (-/- € 54.800,-)
Als gevolg van lagere kosten dan geraamd, bleek ook een lagere dekking nodig uit de ontvangen PAW-middelen. Daarnaast is een van Stedin te ontvangen bijdrage van € 15.000,- niet ontvangen.
- Energie – Lokale aanpak isolatie (-/- € 43.500,-)
Als gevolg van lagere werkelijke kosten dan was voorzien heeft ook voor een lager bedrag dekking van deze kosten uit van het rijk ontvangen middelen plaatsgevonden.
- Energie – Circulair (€ 105.500,-)
Voor een bedrag van € 105.500,- heeft dekking van gemaakte kosten plaatsgevonden vanuit daarvoor van het rijk ontvangen middelen.
- Energie – Warmte (€ 114.800,-)
Voor een hoger bedrag dan was voorzien heeft dekking van kosten uit rijksmiddelen kunnen plaatsvinden.
- Energie – Klimaatkrachtig GO (€ 286.800,-)
Voor een bedrag van € 286.800,- was het mogelijk gemaakte kosten te dekken door van het rijk ontvangen middelen.

Aanwending reserve Duurzame ontwikkeling

- Reserve duurzaamheid (-/- € 48.800,-)
De lasten voor de coördinator energiearmoede zijn niet gedekt ten laste van de reserve, maar gedeclareerd voor dekking uit de CDOKE middelen.
- Reserve budgetoverheveling (-/- € 50.600,-)
Voor de energietransitie was € 50.600,- minder nodig dan geraamd.
- Reserve ex-BWS gelden (-/- € 29.300,-)
Voor duurzaam onderwijs en duurzaamheidseducatie was € 39.700,- geraamd, terwijl de werkelijke lasten € 10.400,- waren.

Programmalijn Betrokken eiland

Betrokken eiland - Dienstverlening	Begroting 2024	Rekening 2024	Verschil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 2.735.800	€ 2.710.051	€ 25.749
baten	€ -1.279.700	€ -1.380.137	€ 100.437
dotatie reserve	€ 73.800	€ 73.800	€ -
aanwending reserve	€ -176.400	€ -166.400	€ -10.000

Baten Dienstverlening

- Leges burgerzaken (€ 58.900,-)
Als gevolg van het aanvragen van meer reisdocumenten en rijbewijzen zijn er meer leges ontvangen dan was begroot.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

- Streekarchief (€ 29.300,-)

De inzet van de ontvangen subsidie “Heerlijkeheidsarchieven” is hoger dan was begroot.

Betrokken eiland - Bestuurs- en kabinetszaken	Begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 3.342.900	€ 3.387.813	€ -44.913
batens	€ -7.000	€ -29.695	€ 22.695
dotatie reserve	€ -	€ -	€ -
aanwending reserve	€ -	€ -	€ -

Afwijkingen zijn kleiner dan € 100.000,-, vandaar geen verdere toelichting.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2024	Rekening 2024	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 22.455.100	€ 22.300.346	€ 154.754
batens	€ -127.969.900	€ -128.403.932	€ 434.032
dotatie reserve	€ 37.618.600	€ 32.604.770	€ 5.013.830
aanwending reserve	€ -33.286.700	€ -20.120.174	€ -13.166.526

Lasten Algemene dekkingsmiddelen

- Saldi kostenplaatsen (€ 474.100,-)

De lagere werkelijke uitgaven op het totaal van de kostenplaatsen kent meerdere oorzaken. De energiekosten voor onder andere het gemeentehuis en het gebouw Pascal 40 zijn flink lager dan de raming (€ 316.300,-). De brandstofkosten en de kosten voor het onderhoud van de tractiemiddelen zijn ook lager dan de raming (€ 164.700,-).

- Lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen (-/- € 70.200,-)

Om aan te sluiten met de voorziening dubieuze debiteuren, zoals in de jaarverantwoording van het SVHW staat, is een storting gedaan.

- Deelnemingen (-/- € 201.700,-)

De boekwaarde van het project Suijssenwaerde is per 31 december 2024 volledig afgeschreven.

- Te betalen vennootschapsbelasting (-/- € 102.800,-)

Er is een voorlopige aanslag VPB betaald, hiermee is geen rekening gehouden in de raming

- Onvoorzien (€ 50.000,-)

Er zijn in 2024 geen uitgaven geweest ten laste van het budget voor onvoorziene uitgaven.

Baten Algemene dekkingsmiddelen

- Algemene Uitkering Gemeentefonds (€ 329.400,-)

De daadwerkelijk ontvangen Algemene Uitkering in 2024 is hoger dan de raming. Dit wordt met name veroorzaakt door de uitkering die is ontvangen op basis van de Decemercirculaire 2024 en een ontvangen afrekening van voorgaande jaren.

- Onroerendezaakbelasting (-/- € 209.000,-)

De inkomsten via de OZB ontvangen zijn lager dan de raming.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

- Vrijval voorziening knelpunten organisatie (€ 263.200,-)
Wegens het ontbreken van voldoende onderbouwing dient deze vrij te vallen.

Dotatie reserve Algemene dekkingsmiddelen

- Dotatie resultaatbestemming (-/- € 5.013.800,-)

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2023 is een begrotingswijziging opgesteld om het resultaat toe te voegen aan de Reserve Kapitaallasten. Volgens gewijzigde inzichten kan dit echter niet via de exploitatie verwerkt worden, maar dient dit rechtstreeks in de balans verwerkt te worden. Dit verklaart het verschil tussen begroting en werkelijkheid.

Aanwending reserve Algemene dekkingsmiddelen

- Algemene Reserve (-/- € 13.166.500,-)

De geplande onttrekking van € 1.673.800,- voor budgetoverheveling is werkelijk niet geboekt. Daarnaast is via het resultaat van de jaarstukken 2023 € 287.100,- gestort in de Algemene Reserve, wat niet had gemoeten. Dit is in 2024 weer onttrokken aan deze reserve. Daarnaast is de begrote resultaatbestemming 2023 van € 11.779.800,- niet verwerkt via de exploitatierekening.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

B. Investerings

De analyse van de investeringen bestaat uit twee onderdelen. Onderdeel 1 betreft een analyse op hoofdlijnen, waarbij hoofdzakelijk wordt ingezoomd op het totaal beschikbare investeringsbudget voor 2024. Onderdeel 2 betreft een meer gedetailleerd overzicht van de investeringsplanning 2024 en daarbij een toelichting van de grootste afwijkingen.

Onderdeel 1

Investeringsbudget

Het investeringsbudget betreft het budget welke uw raad bij de vaststelling van de Begroting 2024 beschikbaar heeft gesteld. Daarnaast zijn meegenomen de restant investeringsbudgetten 2023, welke naar 2024 zijn doorgeschoven.

In onderstaand overzicht is op hoofdlijnen aangegeven hoe het investeringsbudget is opgebouwd en is toegelicht welke ontwikkelingen hebben plaatsgevonden na het vaststellen van de Begroting 2024. Deze mutaties zijn opgenomen en nader toegelicht in de tussentijdse rapportages 2024 of afzonderlijke raadsvoorstellen.

Ontwikkeling investeringsbudgetten - 2024 -	
Verloop investeringsbudgetten (vanaf 1 januari 2024)	
* Restantbudgetten 2023 en voorgaande jaren	€ 52.175.322
* Investeringsbudgetten 2024	€ 44.169.600
* Mutaties investeringsbudgetten 2024	€ 18.815.081
<i>Totale beschikbaar gestelde investeringsbudgetten</i>	€ 115.160.003

Opgemerkt wordt dat in het totaal van de investeringsbudgetten 2024, ad € 115.160.003,-, de totale raming van de nu in voorbereiding zijnde IHP-projecten is opgenomen. Dit is een bedrag van € 85.148.981,-, waarvan in 2024 hoofdzakelijk voorbereidingskosten, ad € 1.528.500,-, zijn gemaakt. In 2025 is gestart met de realisatie van de eerste scholen.

Planning van de realisatie

Het investeringsbudget wordt beschikbaar gesteld voor een bepaald begrotingsjaar. Zoals afgelopen jaren is gebleken worden veelal de grotere – meer complexe – projecten niet in het desbetreffende begrotingsjaar afgerond. Door de complexiteit en omvang van een project duurt bijvoorbeeld de voorbereidingstijd tot en met de aanbesteding gemiddeld al een jaar tot anderhalf jaar.

Het realisatiepercentage op basis van de geraamde investeringsbudgetten 2024 bedraagt 11%. Het percentage is gebaseerd op betaalde facturen ten opzichte van het beschikbaar gestelde budget en zegt daarmee niet altijd iets over de feitelijke status van een project. Daarom is in 2021, bij het opstellen van de tussentijdse rapportages, gestart met het inzichtelijk maken van de werkelijk geplande uitgaven in het begrotingsjaar en zodoende inzicht te geven in het financiële verloop van het project. Ten opzichte van de geplande uitgaven is het realisatiepercentage 83%.

Van het beschikbaar gestelde budget, ad € 115.160.003,-, is € 13.126.752,- besteed. Het restant is € 102.033.251,-, dit is inclusief het nadelig resultaat van € 83.878,- op diverse afgeronde investeringen. Per saldo schuift € 102.117.129,- door naar 2025, dit is inclusief het budget voor het IHP van € 83.620.569,-.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

In onderdeel 2 van deze analyse worden de grotere afwijkingen/feitelijke status nader toegelicht. *Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat in de begroting 2025 (doorrekening kapitaallasten), door een aanname te doen van de door te schuiven budgetten tot en met 2024, al is geanticipeerd op de mogelijkheid dat budgetten worden doorgeschoven.*

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de besteding van de beschikbaar gestelde budgetten:

Analyse investeringen obv status	Beschikbaar Investeringsbud get 2024	Geplande uitgaven 2024	Aantal budgetten	Werkelijk uitgaven - 2024
* projecten afgerond in 2024	€ 3.752.489	€ 3.752.489	27	€ 3.836.367
* projecten met langere doorlooptijd	€ 111.407.514	€ 12.168.035	51	€ 9.290.385
* projecten welke zijn herzien	€ -	€ -	6	€ -
	€ 115.160.003	€ 15.920.524	84	€ 13.126.752
Gemiddelde budgettaire realisatie tov planning 2024 =				11%
Gemiddelde budgettaire realisatie tov begroting 2024 =				82%

Bovenstaande tabel is afgeleid van het overzicht van alle projecten, waarop de analyse, zoals opgenomen in onderdeel 2, is gebaseerd. Uit een nadere analyse van bovenstaand overzicht blijkt dat:

- per saldo een nadeel van € 83.900,- (verschil beschikbaar budget en werkelijke uitgaven) is gerealiseerd op de afgeronde projecten;
- € 102 mln. aangemerkt kan worden als investeringen welke in 2025 zullen worden afgerond, dan wel worden gestart met de uitvoering ervan;
- voor 6 projecten geldt dat deze zijn komen te vervallen in 2024 of opnieuw zijn gepland en daarom opgenomen in de begroting 2025.

Onderdeel 2

Programmalijn / thema	Opbouw en wijzigingen investeringsplanning 2024				Realisatie investeringsplanning			
	Restant 2023	Begroting 2024	Wijzigingen 1e & 2e TR of afzonderlijk raadsbesluit	Begroting 2024 (SALDO)	Looptijd	Uitgaven 2024	Nog te besteden eind 2024	Status/toelichting
AANTREKKELIJK EILAND								
Openbare orde en veiligheid	€ 172.500	€ 1.095.000	€ -825.000	€ 442.500	2023/2024	€ 248.993	€ 193.507	nee
Mobiliteit	€ 1.829.088	€ 952.000	€ 83.000	€ 2.864.088	2023/2024	€ 1.943.107	€ 920.981	ja
Leefomgeving	€ 4.478.458	€ 7.232.100	€ 695.900	€ 12.406.458	2023/2027	€ 4.786.490	€ 7.619.968	ja
Ruimte en Wonen	€ 2.505.023	€ 300.000	€ 680.000	€ 3.485.023	2023/2024	€ 400.432	€ 3.084.591	ja
Bedrijvigheid	€ 1.147.476	€ -	€ -	€ 1.147.476	2023/2024	€ 565.915	€ 581.561	ja
VITAAL EILAND								
Blijvend ontwikkelen	€ 37.690.906	€ 31.835.000	€ 17.755.181	€ 87.281.087	2023/2026	€ 2.573.838	€ 84.707.249	ja
Gemeenschapszin & Sociale veiligheid	€ 1.276.258	€ 1.075.000	€ -	€ 2.351.258	2023/2024	€ 667.344	€ 1.683.914	ja
Gezondheid en Welzijn	€ 521.762	€ -	€ 150.000	€ 671.762	2023/2024	€ 111.553	€ 560.209	nee
BETROKKEN EILAND								
Dienstverlening	€ 30.000	€ -	€ -30.000	€ -	2023	€ -	€ -	nee
Algemene Dekkingsmiddelen / Bedrijfsvoering								
I&A	€ 559.144	€ 350.000	€ -	€ 909.144	2023/2024	€ 356.036	€ 553.108	nee
Huisvesting gemeentelijke organisatie	€ 1.594.707	€ 1.270.500	€ -	€ 2.865.207	2023/2025	€ 1.402.297	€ 1.462.910	ja
Tractie (Voertuigen en materieel)	€ 370.000	€ 60.000	€ 306.000	€ 736.000	2023/2023	€ 70.748	€ 665.252	ja
Totalen	€ 52.175.322	€ 44.169.600	€ 18.815.081	€ 115.160.003		€ 13.126.752	€ 102.033.251	

Algemeen

In het overzicht is op hoofdlijnen de status van de diverse investeringsprojecten aangegeven. Een gedetailleerd overzicht vindt u aan het eind van dit onderdeel. Hieronder zijn de grootste afwijkingen toegelicht.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

Aantrekkelijk eiland

Mobiliteit

Onder dit thema valt hoofdzakelijk het verkeerscirculatieplan (VCP) Middelharnis. In het voorjaar van 2023 is gestart met de voorbereiding van een aantal onderdelen daarvan, namelijk:

- Kruispunt Rottenburgseweg – Doetinchemsestraat: aanleg van een rotonde;
- Kruispunt Doetinchemsestraat – Zuidelijke Randweg: aanleg van een rotonde;
- Bredere fietsstroken langs de Doetinchemsestraat in rood asfalt.

Deze onderdelen zijn gezien het werkgebied als één project opgepakt. Inmiddels is het project, met uitzondering van de beplanting, afgerond.

Naast bovengenoemde onderdelen van het VCP zijn er nog een aantal onderdelen, voor een bedrag van € 860.000,-, die in 2025 opgepakt kunnen worden. Op dit moment wordt gewerkt aan een concreet voorstel, hierna wordt gestart met de definitieve voorbereidingswerkzaamheden.

Leefomgeving

Het totale budget voor 2024 (inclusief restantkredieten) bedraagt € 12.406.458,-. Eind 2024 is hiervan nog te besteden € 7.619.968,-.

- Reconstructie wegen (in combinatie met rioleringswerkzaamheden) 2021/2022/2023/2024 (€ 1.979.987,-)

De realisatie van het investeringsbudget 'Reconstructies in combinatie met rioleringswerkzaamheden' is mede afhankelijk van de realisatie van de gekoppelde rioleringsprojecten.

Het budget bestaat uit een bijdrage aan de volgende projecten:

- 2021 – Aansluiten hemelwaterafvoer Westelijke Achterweg Middelharnis;
- 2021 – Vervanging riolering Christiaan de Vrieslaan Middelharnis;
- 2022 – Vervanging riolering Ringstraat Sommeldijk;
- 2024 – Vervangen Riolering Prins Hendrikweg Ouddorp;
- 2022/2023/2024 – Vervanging riolering Berkenlaan.

- Rioleringsprojecten 2021/2022/2023 (€ 2.226.346,-)

Het totaal beschikbaar gestelde (restant)budget bedraagt € 2.226.346,- en heeft voor het grootste gedeelte betrekking op een vijftal projecten, namelijk:

- 2021 – Aansluiten hemelwaterafvoer Westelijke Achterweg Middelharnis – in uitvoering;
- 2021 – Vervanging riolering Christiaan de Vrieslaan Middelharnis – in uitvoering;
- 2022 – Vervanging riolering Ringstraat Sommeldijk – in afronding;
- 2022/2023 – Rioolvervanging riolering Berkenlaan Middelharnis – (spaar-)bijdrage aan het totale project;
- 2023 – Vervangen Riolering Prins Hendrikweg Ouddorp - voorbereidingsbudget.

Met uitzondering van het project "vervangen Riolering Prins Hendrikweg Ouddorp" zijn alle projecten in uitvoering. Het project Ringstraat Sommeldijk zit begin 2025 in de afrondende fase.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de doorlooptijd van de projecten, inclusief de voorbereidingsperiode, vrij lang is. Een van de belangrijkste redenen hiervoor is de wettelijke verplichting om kabel- en leidingbedrijven de mogelijkheid te geven – volgens hun eigen planning – werkzaamheden aan hun netwerk uit te voeren.

- Rioleringsprojecten 2024 (€ 1.270.757,-)

Het totaal budget beschikbaar voor de rioleringsprojecten 2024 bedraagt € 2.200.000,-. Eind 2024 is hiervan nog te besteden € 1.270.757,- en bestaat uit de volgende projecten:

- Riolvervanging Berkenlaan te Middelharnis – (spaar-)bijdrage aan het totale project;
- Riolvervanging Prins Hendrikweg in Ouddorp – uitvoeringsbudget;
- Riolvervanging door middel van relining – verschillende locaties binnen de gemeente – in uitvoering;
- Vervangingsbudget elektrische installaties - in uitvoering.

Ruimte en Wonen

- Gebiedsontwikkeling (€ 1.684.037,-)

In vervolg op de proeftuin Omgevingswet Den Bommel is in 2018 vanuit sociaaleconomisch oogpunt en gebiedsontwikkeling € 300.000,- structureel investeringsbudget voor vergelijkbare trajecten voor andere woonkernen opgenomen. Inmiddels is de uitwerking van het plan voor de kern Oude-Tonge gereed en wordt gestart met de uitvoering.

Voor 2024 is – inclusief het budget van 2019, 2020, 2021 en 2023 – nog € 1.684.037,- budget beschikbaar. Hiervan is € 1.402.900,- gereserveerd voor het project Oude-Tonge en € 249.500,- voor twee projecten in Ooltgensplaat, waarvan er één (Vergroening Langeweg Ooltgensplaat) in 2024 is afgerond. Voor het restant wordt nog een bestemming gezocht.

Een bedrag van € 91.500,- is gereserveerd voor gebiedsontwikkeling in Nieuwe-Tonge. Dit budget is ontstaan als compensatie voor de aanleg van het Windpark Krammer. Op dit moment wordt nog gezocht naar een geschikt project.

- Spuiplein Middelharnis - aanleg vervangend parkeerterrein (€ 878.360,-)

In uw raadsvergadering van 9 maart 2023 heeft u een investeringsbudget van € 1.000.000,- beschikbaar gesteld voor het vervangende parkeerterrein voor het Spuiplein. Inmiddels is gestart met de aanleg ervan. De werkzaamheden worden naar verwachting tweede kwartaal 2025 afgerond

Bedrijvigheid

Onder dit thema zijn investeringen opgenomen die zijn gericht op de verbetering van het toeristisch product of de beleving van het winkelcentrum. Van de vijf onder dit thema opgenomen projecten zijn er drie afgerond. De overige projecten zijn op moment van schrijven nog in voorbereiding of in de afrondende fase.

Vitaal eiland

Blijvend ontwikkelen

- Integraal Huisvestingplan Schoolgebouwen – Korte termijn (€ 45.620.569,-)

Voor de eerste fase van het IHP was totaal € 22.205.000,- beschikbaar, zoals blijkt uit onderstaand overzicht. Tot op heden is aan dit budget € 26.538.500,- toegevoegd. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

- In 2023 is voor het IHP project Sommelsdijk door uw raad een aanvullend investeringsbudget beschikbaar gesteld van € 8.565.100,-. De voorbereidingen voor dit project zijn in volle gang;
- In de Kadernota 2024 is het beschikbare budget met € 7.800.000,- bijgesteld voor bijkomende kosten, zoals bijvoorbeeld bouw- en woonrijp maken, sloopkosten van bestaande bebouwing, extra kosten realisatie beweegboxen en kosten van infrastructuur, kiss & ride- en groenvoorzieningen. Deze mutatie is inmiddels verwerkt in de Begroting 2024 en in onderstaand overzicht;
- Op 29 februari 2024. zijn door uw raad de investeringsbudgetten beschikbaar gesteld voor de renovatie van de Albert Schweitzerschool in Stad aan 't Haringvliet € 2.603.500,- en de Oranje Nassauschool in Nieuwe-Tonge € 3.267.200,-. Ten aanzien van de reeds in de begroting opgenomen budgetten betekent dit een mutatie van € 1.188.500,-;
- Bij het opstellen van de kadernota 2025 is voorgesteld het budget bij te stellen met:
 - Actualisatie van het investeringsbudget op basis van leerlingenprognoses en indexatie met een bedrag van € 3.321.000,-;
 - Budget, ad € 1.100.000,-, voor renovatie / groot onderhoud De Bommelstee in combinatie met het IHP Den Bommel.
- Op 11 juli 2024 heeft uw raad ingestemd met het investeringsbudget voor de MFA Nieuwe-Tonge. Ten aanzien van het reeds in de begroting opgenomen IHP-budget is dit een mutatie van € 3.834.900,-.

Met betrekking tot de nu lopende IHP projecten is tot en met 2024 voor een totaalbedrag van € 3.122.931,- aan voorbereidingskosten gemaakt, zodat op dit moment nog beschikbaar is € 45.620.569,-.

Onderstaand overzicht is een nadere specificatie van de verschillende IHP-projecten.

Overzicht IHP projecten - Korte termijn	Prognose gereed	Beschikbaar budget	Indexatie (Kadernota 2025)	Extra budget = vastgesteld IHP	Totaal budget	Totaal uitgaven tm 2024	Restant
IHP - Nieuwe Tonge							
* PC Basisschool Oranje Nassau	2025	2.548.900		718.200	3.267.100	505.896	2.761.204
* OBS De Pannebakker	2026	1.909.600	441.800	3.834.900	6.186.300	224.488	5.961.812
IHP Stad aan 't Haringvliet							
* PC Basisschool Albert Schweitzerschool	2025	2.133.300		470.200	2.603.500	381.615	2.221.885
* OBS De Molenvliet	2026	1.631.100	152.100		1.783.200	220.269	1.562.931
IHP Sommelsdijk							
* Fusieschool JC van Gent en D'n Tuun	2026	4.186.700		8.565.100	12.751.800	901.385	11.850.415
IHP Den Bommel							
* PC Basisschool 't Kompas	2026	2.033.000	787.100	1.100.000	3.920.100	109.490	3.810.610
* OBS Ollie B Bommel	2026	1.619.300	740.800		2.360.100	180.997	2.179.103
IHP Ouddorp							
* OBS De Westhoek	2026	3.470.900	717.700		4.188.600	382.931	3.805.669
IHP Ooltgensplaat							
* CBS De Hoeksteen	2026	2.672.200	563.000		3.235.200	215.860	3.019.340
Budget extra voorzieningen (Kadernota 2024)	2027		1.152.000	7.295.600	8.447.600	-	8.447.600
** Algemene kosten - nog te verdelen over projecten						-	-
Totaal		22.205.000	4.554.500	21.984.000	48.743.500	3.122.931	45.620.569

- Integraal Huisvestingplan Schoolgebouwen – Middellange termijn (€ 38.000.000,-)
Voor fase 2 van het IHP is in de Begroting 2024 een bedrag geraamd van € 31.500.000,-. Inmiddels is dit bedrag in de kadernota 2025 bijgesteld met € 6.500.000,- voor de MFA Stelendam (Haagse Huus en gymzaal). De totaal verwachte investering komt hierdoor op een bedrag van € 38.000.000,-. Hieronder een overzicht van de scholen die in deze fase zijn op-

Toelichting van de belangrijkste verschillen (rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

genomen. Opgemerkt wordt dat het investeringsbedrag per school/IHP-project nog niet is bepaald en met de voorbereiding van de projecten nog moet worden gestart.

Overzicht IHP projecten - Middellange termijn	Prognose gereed	Beschikbaar budget	Indexatie (ladernota 2025)	Extra budget = vastgesteld IHP	Totaal budget	Totaal uitgaven tm 2024	Restant
Begroting 2024 - realisatie (restant na verdeling)	div.	6.934.000	-4.546.400		2.387.600	-	2.387.600
Begroting 2024 - aanvullende voorzieningen	2028	7.200.000	1.499.700		8.699.700	-	8.699.700
IHP Herkingen							
Prins Johan Frisoschool	2026	2.434.300	253.000		2.687.300		2.687.300
IHP Stellendam							
Basisschool Het Kompas Nederlands Hervormd Onderwijs	2029	2.086.700	434.600	6.500.000	9.021.300		9.021.300
Basisschool Stellegors	2029	2.661.900	554.500		3.216.400		3.216.400
IHP Middelharnis							
Groen van Prinsterer basisschool	2028	3.701.100	619.600		4.320.700		4.320.700
IHP Oude Tonge							
Rooms Katholieke Basisschool de Nobelaer	2028	4.039.100	676.200		4.715.300		4.715.300
IHP Melissant							
Openbare basisschool Roxenisse	2029	2.442.900	508.800		2.951.700		2.951.700
Totaal		31.500.000	-	6.500.000	38.000.000	-	38.000.000

Gemeenschapszin & Sociale Veiligheid

- Duurzaamheidsmaatregelen gemeentelijke gebouwen fase 3, 4 en 5 (€ 1.683.914,-)

In 2018 is aan een extern bureau opdracht gegeven om gemeentelijke gebouwen te voorzien van energielabels en het uitbrengen van energie- en duurzaamheidsadviezen. Voorts is door de VNG de ambitie uitgesproken dat overheidsvastgoed in 2040 energieneutraal dient te zijn. Ook als gemeente hebben we een hoog ambitieniveau uitgesproken voor het verduurzamen van ons gemeentelijk vastgoed.

Het restant van de reeds uit eerdere jaren beschikbare budgetten is, inclusief het budget 2024, € 2.4 mln. Ten laste van dit bedrag is ook gedekt het gemeentelijk aandeel in de verbetering van de ventilatie van scholen, waarvoor via de SUVIS-regeling subsidie is ontvangen van het rijk.

Van diverse panden is de verduurzaming inmiddels, nagenoeg volledig, afgerond.

In 2024 is een deel van het budget ingezet voor verduurzamingsmaatregelen van het Diekhuus. Deze werkzaamheden zijn gelijktijdig uitgevoerd met de aanpassingen van het Diekhuus ten behoeve van het onderbrengen van de bibliotheek. Ook hebben verduurzamingsmaatregelen plaatsgevonden aan het Oude Raadhuis in Middelharnis als onderdeel van de renovatie daarvan.

Algemene dekkingsmiddelen / Bedrijfsvoering

- Huisvesting gemeentelijke organisatie (€ 1.462.910,-)

Een deel van de opgenomen investeringsbudgetten is benodigd om het gemeentehuis in stand en leefbaar te houden. Daarbij hoort ook het budget voor het vervangen van de bureaus en bureaustoelen.

Onder deze categorie valt ook de renovatie en verduurzaming van de werkplaats in Oude-Tonge (district Oost). Inmiddels heeft de gunning van dit project plaatsgevonden.

Toelichting van de belangrijkste verschillen**(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)**

De projecten met betrekking tot het gemeentehuis en Rondeel zijn in 2024. De overige projecten zullen in 2025 worden gerealiseerd.

- Voorbereidingsbudget - Huisvesting gemeentelijke organisatie (€ 472.700,-)

Op 10 oktober jl. (presentatieavond) is uw raad geïnformeerd over de voortgang van dit project. In de raadsvergadering van 17 oktober jl. is het voorstel voor het vaststellen van een kader voor de maatschappelijke voorziening in het nieuwe gemeentehuis aangehouden. Behandeling en besluitvorming heeft plaatsgevonden op 19 december 2024.

Het project bevindt zich momenteel in de definitiefase, waarin antwoord wordt gezocht op de vragen: Welke wensen zijn er? Wat is er nodig, nu én in de toekomst? Welke eisen stellen we aan het resultaat? Het resultaat van deze fase is een integraal programma van eisen, met drie onderdelen: gemeentehuis, maatschappelijke voorziening(en) én betaalbare huurwoningen. In deze fase is onder andere opdracht verleend aan adviseurs voor het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek en een stedenbouwkundig plan. Voor de ontwikkeling van een stedenbouwkundig plan zijn conditioneringsonderzoeken uitgevoerd.

Op basis van de huidige planning zal aan het eind van de definitiefase aan uw raad, aan de hand van een afwegingskader, een voorkeursvariant ter besluitvorming worden aangeboden. Dit staat gepland in het tweede kwartaal 2025. In de daaropvolgende fase, de ontwerpfase, zal worden gevraagd een uitvoeringsbudget beschikbaar te stellen.

De planning voorziet ook in tussentijdse voortgangsrapportages en presentaties in de raadsklankbordgroep.

- Tractie – voertuigen en materieel (€ 657.357,-)

Van het vervangingsplan zijn nog niet alle investeringen gerealiseerd. Dit heeft met name te maken met het maken van de juiste keuze van het type voertuig in relatie tot duurzaamheid en verwachte levertijden die doorlopen tot in 2025.

Toelichting van de belangrijkste verschillen (rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

Gedetailleerd totaaloverzicht investeringen

Investeringsplanning 2024 (incl niet bestede of ingezette budgetten 2023 - per 1 januari 2024)										
Legenda: = Investering wordt in 2024 afgerond. = Er is gestart met de voorbereiding en uitvoering van de investering. Afronding vindt plaats in 2025. = Investering komt te vervallen in 2024. Schuift qua uitvoering door of vervalt volledig. N = nog niet gestart met de voorbereiding van de investering P = planning- en voorbereidende fase (opstellen programma van eisen en indien nodig de aanbesteding). R = realisatiefase (er is gestart met de uitvoering/realisatie van de investering) P/R = Er kunnen meerdere projecten zijn samengevat onder 1 investering. Daarom is het mogelijk dat sommige projecten in voorbereiding zijn en sommige in de realisatiefase zitten. A = de investering is afgerond V = investering is komen te vervallen										
Investerings - omschrijving	Restant 2023	Begroting 2024 & wijzigingen 1e tr	Wijzigingen 1e tr 2024	Wijzigingen 2e tr 2024 & losse raadsvoorstellen	Begroting 2024 incl restant '23 & wijzigingen 1e & 2e tr	termijn start	termijn gereed	Investeringsbudget - planning realisatie		
								Uitgaven 2024	Nog te besteden tov begroting	Status
AANTREKKELIJK EILAND										
<u>Openbare orde en veiligheid</u>										
Brandweer - 3 waterwagens (15 kuub)	€ 825.000			€ -825.000	€ -	2024	2024	€ -	€ -	V
ORB - Voertuig 4x4 - vervanging 2 voertuigen	€ 150.000				€ 150.000	2024	2024	€ 154.896	€ -4.896	A
BOA-voertuig 4x4 - vervanging	€ 120.000				€ 120.000	2024	2024	€ 94.097	€ 25.903	A
Aanleg - Uitrict brandweerkazerne Olympiaweg/N215 Sommelsdijk	€ 172.500				€ 172.500	2023	2027	€ -	€ 172.500	N
<u>Mobiliteit</u>										
VCP Ouddorp II - 3e fase Fietsstraat Koolweg	€ 92.000			€ -92.000	€ -	2024	2025	€ -	€ -	V
VCP Middelhamis/Sommelsdijk - micromaatregelen - 2023	€ 1.650.923			€ 175.000	€ 1.825.923	2023	2024	€ 1.797.458	€ 28.465	R
VCP Middelhamis/Sommelsdijk - micromaatregelen - 2024		€ 860.000			€ 860.000	2024	2025	€ -	€ 860.000	P
Uitbreiding parkeerterrein Goedereede	€ 178.165				€ 178.165	2023	2023	€ 145.650	€ 32.515	R
<u>Leefomgeving</u>										
Reconstructie wegen 2021	€ 260.000				€ 260.000	2021	2024	€ 180.000	€ 80.000	R
Reconstructie wegen 2022	€ 1.000.000				€ 1.000.000	2022	2025	€ 500.000	€ 500.000	R
Reconstructie wegen 2023	€ 684.119			€ 118.000	€ 802.119	2023	2024	€ 512.022	€ 290.097	R
Reconstructie wegen 2024		€ 1.250.000		€ -118.000	€ 1.132.000	2024	2025	€ 22.110	€ 1.109.890	R
Herinrichting Kaai-Schelpenpad Dirksland		€ 1.700.000			€ 1.700.000	2024	2026	€ 304.396	€ 1.395.604	P/R
Overname keersluis en brug - Suijsenwaarde (technische renovatie)	€ 6.228				€ 6.228	2022	2024	€ 8.434	€ -2.206	P/R
Aanschaf (nivellerings-)pomp - haven Middelhamis	€ 150.000				€ 150.000	2023	2024	€ 7.480	€ 142.520	P/R
Herstel kademuur Mhs - locatie Parel van de Delta				€ 52.000	€ 52.000	2024	2024	€ 52.944	€ -944	A
Renovatie/vervanging openbare verlichting 2024	€ 350.000				€ 350.000	2024	2024	€ 369.083	€ -19.083	A
Renovatie Klassieke Armaturen	€ 410.000				€ 410.000	2024	2025	€ -	€ 410.000	P
Renovatie Gasmasten	€ 90.000				€ 90.000	2024	2025	€ -	€ 90.000	P
Groenvoorziening - Cirkelmaaiër (vervangingsinvestering)	€ 50.000				€ 50.000	2024	2024	€ 32.500	€ 17.500	A
Groenvoorziening - Zitmaaier (vervangingsinvestering)	€ 30.000				€ 30.000	2024	2024	€ 7.682	€ 22.318	A
Groenvoorziening - Bladzuigwagen (vervangingsinvestering)	€ 45.000				€ 45.000	2024	2024	€ 56.180	€ -11.180	A
Groenvoorziening - Onkruidwaterkokers (vervangingsinvestering)	€ 90.000				€ 90.000	2024	2024	€ 67.605	€ 22.395	A
Materieel Gladheidsbestrijding (vervangingsbudget)	€ 631.100			€ -631.100	€ -	2024	2025	€ -	€ -	V
Begraafplaatsen - Grafitten & bekisting (vervanging)		€ 30.000			€ 30.000	2024	2024	€ 38.195	€ -8.195	A
Begraafplaatsen - plaatsen urnenmuren diverse begraafplaatsen	€ 63.843				€ 63.843	2023	2024	€ 23.082	€ 40.761	A
Speelvoorzieningen beleid 2023	€ 50.058				€ 50.058	2023	2024	€ 50.174	€ -116	A
Speelvoorzieningen beleid 2024		€ 75.000			€ 75.000	2024	2025	€ 75.489	€ -489	A
Groot onderhoud- & vervangingsinvesteringen Riolerings 2021	€ 692.293			€ 95.000	€ 787.293	2021	2023	€ 220.225	€ 567.068	R
Groot onderhoud- & vervangingsinvesteringen Riolerings 2022	€ 749.976			€ 465.000	€ 1.214.976	2022	2024	€ 990.011	€ 224.965	R
Groot onderhoud- & vervangingsinvesteringen Riolerings 2023	€ 821.941			€ 715.000	€ 1.536.941	2023	2024	€ 102.628	€ 1.434.313	R
Groot onderhoud- & vervangingsinvesteringen Riolerings 2024		€ 2.200.000			€ 2.200.000	2024	2025	€ 929.243	€ 1.270.757	P/R
Werkvoertuig Strandonderhoud	€ 35.000				€ 35.000	2024	2024	€ 41.895	€ -6.895	A
Afvalinzameling - Herziening Grondstoffenbeleidsplan 2020 - 2025	€ 246.000				€ 246.000	2024	2024	€ 195.112	€ 50.888	A
<u>Ruimte en wonen</u>										
Gebiedsontwikkeling (structureel investeringsbudget) - Oude Tonge (2019/20/21)	€ 793.355				€ 793.355	2021	2025	€ 67.517	€ 725.838	P
Gebiedsontwikkeling (Compensatie Windpark Krammer) - Oude-Tonge	€ 77.000				€ 77.000	2021	2025	€ -	€ 77.000	P
Gebiedsontwikkeling (structureel investeringsbudget) - 2022	€ 278.579				€ 278.579	2022	2025	€ 88.880	€ 189.699	P
Gebiedsontwikkeling (Compensatie Windpark Krammer) - Nieuwe-Tonge	€ 91.500				€ 91.500	2021	2025	€ -	€ 91.500	N
Gebiedsontwikkeling (structureel investeringsbudget) 2023 & 2024	€ 300.000	€ 300.000			€ 600.000	2023	2026	€ -	€ 600.000	N
Spuiplein Middelhamis - aanleg vervangend parkeerterrein	€ 903.117				€ 903.117	2023	2024	€ 24.757	€ 878.360	R
Fort Prins Frederik - restauratie fase 3	€ -108.528			€ 60.000	€ -48.528	2021	2023	€ 48.539	€ -97.067	A
Fort Prins Frederik - openbare verlichting en nutsvoorzieningen	€ 120.000		€ 620.000		€ 740.000	2022	2025	€ 170.739	€ 569.261	R
Fort Prins Frederik - renovatie riolerings	€ 50.000				€ 50.000	2022	2024	€ -	€ 50.000	P

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2024 ten opzichte van begroting 2024)

Investerings - omschrijving	Restant 2023	Begroting 2024 & wijzigingen 1e tr	Wijzigingen 1e tr 2024	Wijzigingen 2e tr 2024 & losse raadsvoorstellen	Begroting 2024 incl restant '23 & wijzigingen 1e & 2e tr	termijn		investeringsbudget - planning realisatie		
						start	gereed	Uitgaven 2024	Nog te besteden tov begroting	Status
Bedrijvigheid										
Toiletvoorziening Noordzeestranden (vernieuwing)	€ 200.000				€ 200.000	2023	2024	€ 202.032	€ -2.032	A
Vernieuwing verplaatsbare reddingspost (Brouwersdam) + Toiletunit	€ 556.255				€ 556.255	2021	2024	€ 19.235	€ 537.020	P
Strandje Twins - Ouddorp	€ 225.374				€ 225.374	2019	2025	€ 193.535	€ 31.839	R
Summerboulevard Brouwerdam	€ 20.664				€ 20.664	2022	2024	€ 8.687	€ 11.977	A
Vervangen sanitaire unit - Haven Middelhamnis	€ 145.183				€ 145.183	2022	2024	€ 142.427	€ 2.756	A
VITAAL ELAND										
Blijvend ontwikkelen										
Pascal 40 - GOWerkt - diverse aanpassingen (vnl klimaatinstallaties)	€ 175.000				€ 175.000	2023	2024	€ 112.627	€ 62.373	R
Pascal 40 - GOWerkt - renovatie en herinrichting kantoorgedeelte		€ 300.000			€ 300.000	2024	2024	€ 242.821	€ 57.179	R
Pascal 40 - GOWerkt - Vervangingsinvesteringen bureaustoelen		€ 35.000			€ 35.000	2024	2024	€ -	€ 35.000	P
Verhuizing Bibliotheek naar Diekhuus	€ 629.028				€ 629.028	2021	2024	€ 667.009	€ -37.981	A
Uitvoering Integraal Huisvestingsplan Schoolgebouwen =										
IHP - Korte termijn (Voorbereiding v.a. 2020-2023 + start bouw 2024)	€ 36.823.800		€ 1.188.500	€ 9.136.681	€ 47.148.981	2020	2026	€ 1.528.412	€ 45.620.569	P/R
IHP - Middellange termijn (Voorbereiding v.a. 2023/2024 + start bouw 2026/2027)		€ 31.500.000		€ 6.500.000	€ 38.000.000	2024	2028	€ -	€ 38.000.000	P/R
IHP - Passend Onderwijs - voorbereidingsbudget				€ 870.000	€ 870.000	2024	2028	€ 11.515	€ 858.485	P
Voorbereidingsbudget - Uitbreiding Beroepscampus t.b.v. RGO(K)				€ 60.000	€ 60.000	2024	2027	€ 3.281	€ 56.719	R
Fietsregeling WSW en nieuw beschut	€ 63.078				€ 63.078	2023	2024	€ 8.174	€ 54.904	R
Gemeenschapszin & Sociale Veiligheid										
Duurzaamheidsmaatregelen gemeentelijke gebouwen - fase 3/4	€ 1.057.923				€ 1.057.923	2022	2024	€ 427.571	€ 630.352	R
Duurzaamheidsmaatregelen gemeentelijke gebouwen - fase 5		€ 1.000.000			€ 1.000.000	2024	2025	€ -	€ 1.000.000	P
Ons Huis Herkingen - Aanpassen Entree	€ 218.335				€ 218.335	2023	2024	€ 226.100	€ -7.765	A
Upgrade gemeentelijke accommodaties - fase 3		€ 75.000			€ 75.000	2024	2024	€ 13.673	€ 61.327	R
Gezondheid en Welzijn										
Investeringsplan voetbalaccommodaties - Projectplan Vitale Voetbalsport - fase 3	€ 382.839				€ 382.839	2022	2025	€ 24.082	€ 358.757	R
Vervangen douche installatie Sporthal De Staver - 2023	€ 59.023				€ 59.023	2023	2024	€ 58.646	€ 377	A
Toekomst Zwembaden - onderzoek	€ 79.900				€ 79.900	2019	2025	€ 22.529	€ 57.371	P
Voorbereidingsbudget - Uitbreiding ruimte bewegingsonderwijs Mhs-SD(K)				€ 150.000	€ 150.000	2024	2026	€ 6.296	€ 143.704	P
BETROKKEN ELAND										
Dienstverlening										
Programmaplan Participatie - aanschaf platform	€ 30.000		€ -30.000		€ -	2023	2024	€ -	€ -	V
Algemene Dekkingsmiddelen / Bedrijfsvoering										
I&A (informatie en automatisering)										
Informatiebeleidsplan - jaarschijf 2022/2023/2024	€ 559.144	€ 350.000			€ 909.144	2023	2025	€ 356.036	€ 553.108	R
Huisvesting gemeentelijke organisatie										
Gemeentehuis - renovatie entree	€ 149.903				€ 149.903	2022	2024	€ 149.917	€ -13	A
Gemeentehuis - aanpassen collegevleugel & restaurant	€ 177.000		€ -177.000		€ -	2020	2024	€ -	€ -	V
Gemeentehuis - vervangen erkers	€ 418.295		€ 177.000		€ 595.295	2023	2024	€ 598.516	€ -3.221	A
Gemeentehuis - uitbreiding/vervanging klimaatinstallaties	€ 127.467				€ 127.467	2023	2024	€ 166.431	€ -38.964	A
Gemeentehuis - toegangscontrolesysteem	€ 56.159				€ 56.159	2023	2024	€ 34.144	€ 22.015	R
Gemeentehuis - inrichting vergaderruimten Havenhoofd		€ 40.000			€ 40.000	2024	2024	€ -	€ 40.000	P
Rondeel - diverse aanpassingen (vnl klimaatinstallaties)	€ 193.218				€ 193.218	2023	2024	€ 241.055	€ -47.837	A
Werkplaats District Oost (Oude Tonge) - renovatie en verduurzaming		€ 830.000			€ 830.000	2024	2025	€ 50.168	€ 779.832	P
Vervangingsinvestering bureaus en bureaustoelen		€ 400.500			€ 400.500	2024	2025	€ 960	€ 399.540	P
Voorbereidingsbudget - Huisvesting gemeentelijke organisatie	€ 472.665				€ 472.665	2023	2025	€ 161.107	€ 311.558	P
Tractie (Voertuigen en materieel)										
Kipperwagens 2 stuks (district Oost)	€ 35.000				€ 35.000	2023	2024	€ -	€ 35.000	P
Vervangen tractor door BE-trekker (district midden)	€ 95.000				€ 95.000	2023	2024	€ 2.673	€ 92.327	P
Minigraver + trailer district Oost		€ 60.000	€ -60.000		€ -	2024	2024	€ -	€ -	V
Transportmiddelen heetwaterkokers (onkruidbestrijding)	€ 240.000				€ 240.000	2023	2025	€ -	€ 240.000	P
Voertuig - Directievoerders/Toezichthoudend team L&W			€ 37.500		€ 37.500	2024	2024	€ 36.306	€ 1.194	A
Veegwagen - vervangingsinvestering					€ 290.000	2024	2025	€ -	€ 290.000	P
Voertuig algemeen gebruik - 2e deelauto					€ 38.500	2024	2024	€ 31.768	€ 6.732	A
Totale	€ 52.175.322	€ 44.169.600	€ 1.756.000	€ 17.059.081	€ 115.160.003			€ 13.126.752	€ 102.033.251	

Aanwending onvoorzien

In de programmaverantwoording wordt inzicht gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorziene uitgaven. In het boekjaar 2024 is geen gebruik gemaakt van de post onvoorzien.

Begrotings- wijziging	Datum raads- besluit	Omschrijving	Incidenteel	Structureel	Saldo
	9-11-2023	Primaire begroting 2024		50.000	50.000
		Totaal begrotingswijzigingen 2024			0
		Uitgaven			0 0
Restant bedrag onvoorzien per 31 december 2024					50.000

Overzicht van de incidentele baten en lasten

Incidentele lasten (> € 10.000)	Geraamd 2024	Werkelijk 2024
Thema's		
Ruimte en wonen: planschadeuitkering	30.000	1.532
Blijvend ontwikkelen: CBS Albert Schweitzerschool en Oranje Nassauschool	82.200	42.200
Blijvend ontwikkelen: verwijderen fietsenstalling Koningin Julianaweg	29.000	22.288
Gemeenschapszin & sociale veiligheid: Energiefonds G-O	23.200	25.149
Leefomgeving: Soorten management plan	37.500	26.900
Leefomgeving: Eenmalige hogere bijdrage RAD	146.000	192.400
Ruimte en wonen: Verliesvoorziening Spuiplein	4.042.200	4.102.805
Ruimte en wonen: recreatieve verbindingen Noordrand	14.500	10.476
Leefomgeving: Vervangende veegwagen	55.000	62.338
Blijvend ontwikkelen: Tijdelijke huisvesting scholen	613.200	532.742
De inwoner in regie: Asielboot Havenhoofd Middelhamis beveiliging	280.800	436.703
Dienstverlening: Restauratie voormalig raadhuis	285.000	289.782
Bedrijfsvoering: Vormen voorziening RVU	59.200	59.200
Subtotaal thema's	5.697.800	5.804.515
Reserves		
Algemene dekkingsmiddelen: digitale archiefstukken	94.000	94.000
Algemene dekkingsmiddelen: Superdividend ZEH	7.160.000	7.160.000
Algemene dekkingsmiddelen: Wet open overheid	120.000	120.000
Algemene dekkingsmiddelen: resultaatbestemming	5.013.800	-
Algemene dekkingsmiddelen: resultaat 2e TR	3.944.800	3.944.800
Algemene dekkingsmiddelen: Resultaat 1e TR	501.100	501.100
Algemene dekkingsmiddelen: Resultaat jaarstukken 2023	-	13.453.619
Algemene dekkingsmiddelen: Septemercirculaire AU	1.924.900	1.924.900
Bedrijvigheid: Cultuur en erfgoed historische havens baggeren	54.400	54.400
Bedrijvigheid: Cultuur en erfgoed historische havens onderhoud	55.300	55.300
Bedrijvigheid: Havens in beheer bij derden baggeren	163.100	163.100
Bedrijvigheid: Havens in beheer bij derden onderhoud	187.600	187.600
Bedrijvigheid: Havens in eigen beheer baggeren	108.800	108.800
Bedrijvigheid: Havens in eigen beheer onderhoud	146.100	146.100
Bedrijvigheid: Initiatiefvoorstel "vervolg werkgroep louter"	25.000	25.000
Bedrijvigheid: Liquidatie ZWD - bijdrage is vervallen	38.300	38.300
Bedrijvigheid: Resultaatbestemming 2023	430.250	430.250
Bedrijvigheid: Meeropbrengst extra tariefsverhoging toeristenbelas	623.500	649.688
Bedrijvigheid: Zandsuppletie	110.000	110.000
De inwoner in regie: Opvang Oekraïense vluchtelingen	3.500.000	3.295.721
De inwoner in regie: resultaatbestemming	5.721.700	-
Dienstverlening: Archief en informatiebeheer	73.800	73.800
Duurzame ontwikkeling: Aanpak energiearmoede	287.100	287.100
Duurzame ontwikkeling: Bijdrage maatschappelijke participatie en inkomsten windpark	95.100	99.800
Duurzame ontwikkeling: Energiebeleid	370.500	370.500
Duurzame ontwikkeling: Regionale energiestrategie	72.800	68.840
Duurzame ontwikkeling: opstalovereenkomst windturbines zuiderdieppolder	166.000	160.723
Duurzame ontwikkeling: Transitievisie Warmte	154.000	154.000
Duurzame ontwikkeling: Energietransitie / Klimaatkrachtig GO	9.000	9.000

Overzicht van de incidentele baten en lasten

Incidentele lasten (> € 10.000)	Geraamd 2024	Werkelijk 2024
Gemeenschapszin & Sociale vitaliteit: Resultaatbestemming	12.500	-
Gemeenschapszin & Sociale vitaliteit: Cultuurfonds	12.500	12.500
Gezondheid en welzijn: resultaatbestemming 2023	1.031.800	-
Leefomgeving: Civieltechnische kunstwerken	113.500	113.500
Leefomgeving: baggerwerkzaamheden	350.100	350.100
Leefomgeving: onderhoud bruggen	80.200	80.200
Leefomgeving: overige kunstwerken	27.400	27.400
Leefomgeving: Soorten managementplan	112.500	112.500
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode: Slachtofferhulpverlening	2.502.400	2.502.400
Ruimte en wonen: Omgevingswet	761.800	761.800
Subtotaal reserves	36.155.650	37.646.841
TOTAAL LASTEN	41.853.450	43.451.356

Incidentele baten (> € 10.000)	Geraamd 2024	Werkelijk 2024
Thema's		
Vastgoed: Opbrengst grondverkoop	92.500	142.513
Blijvend ontwikkelen: verwijderen fietsenstalling Koningin Julianaweg	14.500	-
Algemene dekkingsmiddelen: Superdividend ZEH	7.160.000	7.160.000
Blijvend ontwikkelen: Afboeking gestort kapitaal vm Webego	-	18.151
Blijvend ontwikkelen: Vrijval voorziening verlofrechten GO-werkt		207.335
Ruimte en wonen: Verkoop garageloods	80.000	80.000
Ruimte en wonen: Opstalrecht	35.000	37.676
Ruimte en wonen: verhuur Groene Zoom Sommelsdijk	13.000	12.222
Ruimte en wonen: Project onrechtmatig grondgebruik	61.500	59.440
Ruimte en wonen: Vrijval verliesvoorz nog uit te voeren werken	7.416	45.032
Welgelegen Ouddorp en Prinsesselaan Sommelsdijk		
Ruimte en wonen: Vrijval voorziening begeleidingskosten DCMR MER procedures Wind		34.980
Gemeenschapszin & sociale veiligheid: Verkoop de schakel	357.600	357.539
Gemeenschapszin & sociale veiligheid: Vrijval voorziening verkoop de schakel	134.300	134.300
Gezondheid en Welzijn: Vrijval voorzieningen onderhoud sport		723.087
Leefomgeving: Vrijval voorziening garantietermijn aanleg groen		144.000
Bedrijvigheid: Vrijval voorziening Ouddorp Bad		52.288
Algemene dekkingsmiddelen; Vrijval voorziening knelpunt organisatie		263.200
Algemene dekkingsmiddelen: Verkoop participaties APPA fonds	80.900	80.842
Subtotaal thema's	8.036.716	9.552.605
Reserves		
Algemene dekkingsmiddelen: Aanpak energiearmoede	-	287.100
Algemene dekkingsmiddelen: Resultaatbestemming	11.779.800	-
Algemene dekkingsmiddelen: Budgetoverheveling	1.673.800	-
Algemene dekkingsmiddelen: saldo primaire begroting 2024	250.900	250.900
Bedrijvigheid: Bijdrage openbaar toilet	4.000	519
Bedrijvigheid: bijdrage promotie VVV	25.000	25.000
Bedrijvigheid: Convenant besteding toeristische impuls	200.000	3.388
Bedrijvigheid: Inventaris nieuwbouw reddingspost Brouwersdam	29.800	-

Overzicht van de incidentele baten en lasten

Incidentele baten (> € 10.000)	Geraamd 2024	Werkelijk 2024
Bedrijvigheid: Oosterduinpad brug	20.000	-
Blijvend ontwikkelen: CBS Albert Schweitzerschool en Oranje Nassauschool	234.000	151.800
Blijvend ontwikkelen: Tijdelijke huisvesting scholen	613.200	475.883
De inwoner in regie: Asielboot Havenhoofd Middelhamis beveiliging	280.800	280.800
De inwoner in regie: Flexwoningen Oekraïense vluchtelingen	249.400	189.627
Dienstverlening: Actualiteit Lijkbezorging	15.000	5.000
Dienstverlening: Archief en informatiebeheer	32.000	32.000
Dienstverlening: Restauratie voormalig raadhuis	129.400	129.400
Duurzame ontwikkeling: Aanpak energiearmoede	48.800	-
Duurzame ontwikkeling: Bijdrage energiefonds GO	1.000	-
Duurzame ontwikkeling: Duurzaamheidseducatie G-O	17.900	-
Duurzame ontwikkeling: Energiescans ondernemers en maatschappelijke organisaties	30.000	29.948
Duurzame ontwikkeling: Energietransitie	55.600	5.055
Duurzame ontwikkeling: Stad aardgasvrij	69.000	69.000
Duurzame ontwikkeling: Energietransitie / klimaatkrachtig GO	9.000	9.000
Duurzame ontwikkeling: Duurzaam onderwijs	20.800	10.365
Gemeenschapszin & sociale veiligheid: Stichting Zijn	230.000	230.000
Gemeenschapszin & sociale veiligheid: Bijdrage Energiefonds GO	25.200	25.149
Gezondheid en welzijn: Renovatie voetbalveld	92.500	92.500
Gezondheid en welzijn: opstallen den Bommel	28.000	28.000
Leefomgeving: Eenmalige hogere bijdrage RAD	146.000	146.000
Leefomgeving: Masterplan Havens	950.000	934.550
Leefomgeving: soorten Management plan	150.000	139.403
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode: Integrale aanpak verslaving	146.000	-
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode: Jeugdhulp	750.000	750.000
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode: Optimalisatie werkprocessen sociaal domein	351.500	289.400
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode: procesplan fase 2 integrale aanpak verslavingsproblematiek	30.000	30.000
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode: Reserve opvang vluchtelingen	6.700	-
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode: Stichting Goed voor Goed	404.800	404.800
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode: MO- communicatieadviseur	43.000	20.000
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode: MO kwartiermaker IAV	45.000	45.000
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode: Data-analist IAV	16.000	16.000
Ruimte en wonen: Grondaankoop Groene Zoom	7.200	520
Ruimte en wonen: Herinrichting Spuiplein	1.616.900	1.616.900
Ruimte en wonen: Herinrichting Spuiplein	2.425.300	2.425.300
Ruimte en wonen: Herinrichting Spuiplein	-	60.605
Ruimte en wonen: Invoering omgevingswet	302.700	53.604
Ruimte en wonen: planschadeuitkering	30.000	-
Ruimte en wonen: Recreatieve verbindingen Noordrand	14.500	10.476
Ruimte en wonen: Afboeken boekwaarde PPS Suijssenwaarde	-	202.631
Ruimte en wonen: Resultaatbestemming	430.250	430.250
Subtotaal reserves	24.030.750	9.905.873
TOTAAL BATEN	32.067.466	19.458.478
Saldo incidentele baten & lasten	9.785.984	23.992.878

Overzicht van de incidentele baten en lasten

Toelichting

Toelichting Incidentele lasten			
Omschrijving	Geraamd 2024	Werkelijk 2024	Toelichting
Leefomgeving: Eenmalige hogere bijdrage RAD	146.000	192.400	Het voorbereiden en doorvoeren van de verschillende maatregelen zo-als beschreven in de beleidsnotitie Herziening Grondstoffenbeleidsplan 2020-2025 brengt een aantal eenmalige projectkosten met zich mee. Het gaat onder andere om kosten voor communicatie en projectleiding.
Ruimte en wonen: Verliesvoorziening Spuiplein	4.042.200	4.102.805	Er is sprake van een verlieslatend plan waardoor is besloten om een verliesvoorziening te vormen
Blijvend ontwikkelen: Tijdelijke huisvesting scholen	613.200	532.742	Er is besloten om de huidige scholen te renoveren hiervoor moet er tijdelijke huisvesting plaats vinden.
De inwoner in regie: Asielboot Havenhoofd Middelhamnis beveiliging	280.800	436.703	Voor het realiseren van een veilige opvang van asielzoekers op het Havenhoofd voor omwonenden, bedrijven, bezoekers van de openbare ruimte, de asielzoekers zelf en het personeel van het schip wordt, voorlopig voor een periode van 3 maanden, een beveiligingsdienst ingezet.
Bestuurs- en kabinetszaken: Pensioenverplichtingen wethouders storting voorziening	262.000	262.000	Ter dekking van pensioenverplichtingen van (voormalig) wethouders is een voorziening aanwezig die jaarlijks wordt aangevuld op basis van de actuariële waarde berekeningen. Uit de ontvangen berekeningen en de verplichtingen 2024 blijkt dat bovenop de geraamde storting een aanvullende storting nodig is. De voornaamste reden hiervan is een verlaging van de rekenrente, oftewel hogere inleg voor hetzelfde eindkapitaal.
Dienstverlening: Restauratie voormalig raadhuis	285.000	289.782	Door diverse oorzaken, onder andere meer houtrot dan verwacht, noodzakelijk herstel van stucwerk als gevolg van waterinsijpeling, eerdere toepassing van verschillende verfsystemen, alsmede een stuk verduurzaming, is aanvullend budget nodig.
Algemene dekkingsmiddelen: resultaatbestemming	5.013.800	-	Op advies van de accountant wordt de resultaatbestemming niet via de exploitatie verwerkt.
De inwoner inregie: resultaatbestemming	5.721.700	-	Op advies van de accountant wordt de resultaatbestemming niet via de exploitatie verwerkt.
Gezondheid en welzijn: resultaatbestemming 2023	1.031.800	-	Op advies van de accountant wordt de resultaatbestemming niet via de exploitatie verwerkt.

Overzicht van de incidentele baten en lasten

Toelichting Incidentele baten (bedragen > € 100.000,-)			
Omschrijving	Geraamd 2024	Werkelijk 2024	Toelichting
Algemene dekkingsmiddelen: Superdividend ZEH	7.160.000	7.160.000	Dit jaar wordt een extra superdividend van ZEH (Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij, voorheen PZEM) uitgekeerd
Gemeenschapszin & sociale veiligheid: Verkoop de schakel	357.600	357.539	Het voormalig verenigingsgebouw De Schakel in Dirksland is verkocht.
Gemeenschapszin & sociale veiligheid: Vrijval voorziening verkoop de schakel	134.300	134.300	In 2024 hoeft ook geen toevoeging aan de onderhoudsvoorziening meer plaats te vinden en de aanwezige onderhoudsvoorziening per 1 januari 2024 van € 134.300,- komt te vervallen, waardoor sprake is van een eenmalig voordeel.
Algemene dekkingsmiddelen: Resultaatbestemming	11.779.800	-	Op advies van de accountant wordt de resultaatbestemming niet via de exploitatie verwerkt.
Blijvend ontwikkelen: Vrijval voorziening verlofrechten GO-werkt	-	207.335	Vrijval voorziening op advies van accountant
Gezondheid en Welzijn: Vrijval voorzieningen onderhoud sport	-	723.087	Vrijval voorziening op advies van accountant
Leefomgeving: Vrijval voorziening garantietermijn aanleg groen	-	144.000	Vrijval voorziening op advies van accountant
Algemene dekkingsmiddelen; Vrijval voorziening knelpunt organisatie	-	263.200	Vrijval voorziening op advies van accountant

Overzicht van structurele mutaties reserves

LASTEN	BEGROTING 2024 (na wijziging)			REKENING 2024		
Omschrijving Thema	Toevoeging reserve	waarvan structureel	waarvan incidenteel	Toevoeging reserve	waarvan structureel	waarvan incidenteel
Aantrekkelijk eiland						
Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-	-	-
Mobiliteit	-	-	-	-	-	-
Ruimte en wonen	761.800	-	761.800	761.800	-	761.800
Leefomgeving	683.700	-	683.700	683.700	-	683.700
Bedrijvigheid	1.942.350	-	1.942.350	1.968.538	-	1.968.538
Vitaal eiland						
Blijvend ontwikkelen	-	-	-	-	-	-
Gemeenschapszin & Sociale vitaliteit	25.000	-	25.000	25.000	-	25.000
Gezondheid en welzijn	1.031.800	-	1.031.800	1.031.800	-	1.031.800
De inwoner in regie	9.221.700	-	9.221.700	9.017.421	-	9.017.421
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	2.502.400	-	2.502.400	2.502.400	-	2.502.400
Duurzaam en innovatief eiland						
Duurzame ontwikkeling	1.154.500	-	1.154.500	1.149.963	-	1.149.963
Betrokken eiland						
Dienstverlening	73.800	-	73.800	73.800	-	73.800
Bestuurs- en kabinetzaken	-	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	37.618.600	-	37.618.600	37.618.570	-	37.618.570
Totaal	55.015.650	-	55.015.650	54.832.991	-	54.832.991

BATEN	BEGROTING 2024 (na wijziging)			REKENING 2024		
Omschrijving Thema	Onttrekking reserve	waarvan structureel	waarvan incidenteel	Onttrekking reserve	waarvan structureel	waarvan incidenteel
Aantrekkelijk eiland						
Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-	-	-
Mobiliteit	-	-	-	-	-	-
Ruimte en wonen	4.834.850	-	4.834.850	4.800.287	-	4.800.287
Leefomgeving	1.250.700	4.700	1.246.000	1.224.652	4.700	1.219.952
Bedrijvigheid	278.800	-	278.800	28.906	-	28.906
Vitaal eiland						
Blijvend ontwikkelen	847.200	-	847.200	627.683	-	627.683
Gemeenschapszin & Sociale vitaliteit	25.200	-	25.200	25.149	-	25.149
Gezondheid en welzijn	120.500	-	120.500	120.500	-	120.500
De inwoner in regie	530.200	-	530.200	470.427	-	470.427
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	2.023.000	-	2.023.000	1.785.200	-	1.785.200
Duurzaam en innovatief eiland						
Duurzame ontwikkeling	252.100	-	252.100	123.368	-	123.368
Betrokken eiland						
Dienstverlening	176.400	-	176.400	166.400	-	166.400
Bestuurs- en kabinetzaken	-	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	33.286.700	722.200	32.564.500	31.899.974	722.204	31.177.770
Totaal	43.625.650	726.900	42.898.750	41.272.546	726.904	40.545.642

Rechtmatigheidsverantwoording**Gemeente Goeree-Overflakkee Jaarstukken 2024****Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders**

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 3 april 2025 vastgestelde normenkader 2024 van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 6.616.941 (3% van € 220.564.723). De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid aangezien er een aantal bevindingen zijn boven de rapporteringsgrens van € 100.000. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Wet Normering Topinkomens

In de Wet Normering Topinkomens worden inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak, genormeerd en openbaar gemaakt. Jaarlijks worden de bezoldigingsnormen in een ministeriële regeling vastgesteld. Voor 2024 geldt als norm € 233.000. De gemeentesecretaris en de (plaatsvervangend) raadsgriffier ontvangen een bezoldiging die beneden deze norm ligt.

Aandachtsgebieden	Leidinggevende topfunctionaris met dienstbetrekking	Leidinggevende topfunctionaris met dienstbetrekking
Naam:	S. van Heeren-de Keizer	W.M. van Esch
Functie (functienaam)	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris
In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-apr-24	1-sep-16
In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	heden	13-jun-24
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%	100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	105.820	73.679
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	17.462	10.511
Totaal bezoldiging	123.281	84.190
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	175.548	104.690
Vergelijkende cijfers 2023		
(Fictieve) dienstbetrekking		Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)		100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		169.619
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn		22.643
Totaal bezoldiging	-	192.262
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000

Aandachtsgebieden	Leidinggevende topfunctionaris met dienstbetrekking
Naam:	G. Brand
Functie (functienaam)	Raadsgriffier
In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-mei-19
In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	heden
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	113.430
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	18.445
Totaal bezoldiging	131.875
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000
Vergelijkende cijfers 2023	
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	104.706
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	18.212
Totaal bezoldiging	122.918
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000

Balans per 31 december 2024

Activa	31-12-2024		31-12-2023	
Bedragen in euro's				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		1.595.365		1.233.019
-kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.382.753		1.213.769	
-Bijdrage aan activa in eigendom van derden	212.612		19.250	
		159.646.618		152.928.258
materiële vaste activa				
Investeringen met een economisch nut:				
-gronden uitgegeven in erfpacht	3.053.876		3.053.876	
-overige investeringen met een economisch nut	105.628.250		101.281.512	
-Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	28.485.122		29.337.052	
-Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	22.479.370		19.255.818	
		26.871.199		23.320.529
financiële vaste activa				
Kapitaalverstrekking aan:				
- deelnemingen	10.853.110		7.882.967	
Leningen aan:				
-Overige langlopende leningen	16.018.089		15.437.562	
		188.113.182		177.481.806
Totaal vaste activa				
Vlottende activa				
Voorraden		10.789		222.328
-Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-298.725		222.328	
-Gereed product en handelsgoederen	309.514		-	
		40.709.418		34.262.364
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
-Vorderingen op openbare lichamen	2.091.613		1.092.402	
-Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd korter dan één jaar	31.800.000		27.500.000	
-Overige vorderingen	6.817.805		5.355.962	
-Overige uitzettingen	-		314.000	
		302.338		1.114.588
Liquide middelen				
-Kassaldi	6.797		5.585	
-Banksaldi	295.541		1.109.002	
		18.673.720		15.416.958
Overlopende activa				
-De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	4.118.866		827.293	
-Overige nog te ontvangen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	14.554.854		14.589.666	
		59.696.264		51.016.238
Totaal vlottende activa				
Totaal generaal		247.809.446		228.498.044
Recht op verliescompensatie o.g.v. de Wet op de vennootschapsbelasting '69		-		-

Balans per 31 december 2024

Passiva	31-12-2024	31-12-2023
Bedragen in euro's		
Vaste passiva		
Eigen vermogen	152.522.360	132.225.583
-Algemene reserves	37.984.218	30.571.003
-Bestemmingsreserves	107.801.810	88.200.961
-Gerealiseerd resultaat	6.736.332	13.453.619
Voorzieningen	34.770.023	33.632.583
-Egalisatievoorziening	17.305.391	19.425.823
-Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.137.630	5.110.438
-Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	8.488.849	9.096.322
-Verliesvoorziening	3.838.153	-
Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar	28.715.991	31.773.534
-Onderhandsleningen van:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	28.715.991	31.773.534
Totaal vaste passiva	216.008.374	197.631.700
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar:	4.944.501	5.681.768
-Overige schulden	4.944.501	5.681.768
Overlopende passiva	26.856.571	25.184.576
-Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	10.311.153	10.787.916
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	14.916.562	11.872.177
-Overige vooruitontvangen bedragen	1.628.856	2.524.483
Totaal vlottende passiva	31.801.072	30.866.344
Totaal generaal	247.809.446	228.498.044
<i>Gewaarborgde geldleningen</i>	<i>120.632.737</i>	<i>112.130.988</i>

Toelichting op de balans**Waarderingsgrondslagen en resultaatbepaling****Inleiding**

Onderstaande samenvatting van grondslagen voor waardering en resultaatbepaling is bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten.

Waarderingsgrondslagen:**Algemeen**

De jaarrekening is opmaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde.

Vaste activa**Immateriële vaste activa***Algemeen*

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken geldlening.

Bijdrage aan activa in eigendom van derden

Geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdrage, verminderd met de afschrijvingen.

Materiële vaste activa*Algemeen*

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de verbruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de betreffende investering in mindering gebracht.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven'

Wanneer investeringen grotendeels of meer betrekking hebben op riolering, het inzamelen van

Toelichting op de balans

huishoudelijk afval of gemeentelijke begraafplaatsen, worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggedragen als ze niet langer noodzakelijk blijken. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2008 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt

Gronden verworven met het oog op gebiedsontwikkeling, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld, worden in de regel geduid als 'warme gronden'.

Deze gronden worden verantwoord onder de materiële vaste activa (art. 52 lid 1 sub a BBV) tegen de verwervingskosten. Het toerekenen van andere kosten is daarbij niet toegestaan.

In de bepaling of er bij deze 'warme gronden' sprake is van een duurzame waardevermindering, zoals bedoeld in artikel 65 BBV lid 1, kan onder de volgende cumulatieve voorwaarden uitgegaan worden van de waarde in toekomstige bestemming in plaats van de geldende bestemming:

- de gronden moeten deel uitmaken van een door de raad vastgestelde omgevingsvisie of programma voor (een) concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd én;
- de (toekomstige) bestemming(en)/functies (ontwikkeling) betreffende het plangebied dien(en)t goed onderbouwd te worden én;
- de gebiedsontwikkeling mag niet zodanig conflicteren met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan, bijvoorbeeld op het gebied van milieu of bereikbaarheid én;
- de visie/het masterplan mag niet strijdig zijn met beleid van de provincie en/of rijk én;
- periodiek (minimaal eens in de 2 jaar) worden de gronden getaxeerd tegen de waarde volgens de toekomstige bestemming, met inachtneming van de inherente onzekerheden van de ontwikkelmogelijkheden.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investeringen met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd. Over de verwachte toekomstige gebruiksduur wordt afgeschreven.

De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op financiële verordening Goeree-Overflakkee 2024. Deze verordening is vastgesteld in de raadsvergadering van 21 maart 2024. In artikel 14 staat het volgende vermeld:

Toelichting op de balans**Waardering en afschrijving vaste activa**

1. Burgemeester en wethouders bieden de raad een Nota waardering en afschrijving aan. Deze nota wordt door de raad vastgesteld en behandelt in ieder geval:
 - a. de wijze waarop voorstellen voor investeringen worden aangeboden en geautoriseerd door de raad, in aanvulling op wat in deze verordening is vastgelegd;
 - b. de afschrijvingsmethode en afschrijvingstermijn per categorie;
 - c. welke activa worden gewaardeerd en tegen welke waarde; Investerings met een aanschaffingswaarde kleiner dan € 25.000,- worden niet geactiveerd; en
 - d. overige van belang zijnde aspecten ten aanzien van waardering en afschrijving.
2. Burgemeester en wethouders bieden de raad jaarlijks een meerjareninvesteringsplanning aan als onderdeel van de begroting, waarbij inzicht wordt verschaft in de geplande investeringen en de daarmee gepaard gaande kapitaallasten voor de komende begrotingsperiode.

De Nota waardering en afschrijving is nog niet in de raad behandeld.

De volgende termijnen worden aangehouden o.b.v. de afschrijvingstabel oude financiële verordening:

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa	maximale afschrijvingstermijn in jaren
gronden en terreinen	0
woonruimten:	
woonruimten	40
woonwagens	30
bedrijfsgebouwen:	
algemeen (incl. school- en verenigingsgebouwen)	50
nood- en tijdelijke gebouwen	20
bouwkundige aanpassingen/renovatie	25
reddings- en strandpost en daarbij behorende opstallen	25
grond- weg- en waterbouwkundige werken:	
riolering algemeen	50
riolering persleidingen	50
riolering gemalen bouwkundig	50
riolering gemalen elektrisch/mechanisch	15
wegen - aanleg en reconstructie van wegen, pleinen, rotondes en fietspaden	25
openbare verlichting - masten	30
openbare verlichting - armaturen	15
verkeersmeubilair - w.o.abri's, plattegrondkasten e.d.	5
civiele kunstwerken (aanleg-renovatie-vervanging):	
bruggen en tunnels	25-75
kademuren	25-75
watergangen	25-75
beschoeiingen	15
steigers, stuwen en remmingswerken	25
overige (w.o. geluidswallen-duikers-keermuren)	25-75
begraafplaatsen - aanleg	40
begraafplaatsen - herinrichting	25
sportaccommodaties:	
aanleg kunst- en natuurgrasvelden	30
aanleg toplaag en renovatie van kunst- en natuurgrasv.	10
aanschaf (ondergrondse) containers afvalinzameling	10
vervoersmiddelen:	
groot materieel - w.o. vrachtwagens, glasheidsbestrijdingsmaterieel, tractoren, reinigingsvoertuigen	10
personenauto's bestelwagens, lichte transportmidelen	8
klein materieel - w.o. maaimachines e.d.	8
machines, apparaten en installaties:	
klein materieel - w.o. gereedschappen, apparatuur e.d.	5
investeringen begraafplaatsen (grafliften e.d.)	8
investeringen reiniging en milieu	10
inventaris/meubilair	10
installaties/machines	15
ict:	
hard- en software	5
mobiele devices (smartphones, notebooks, laptops, tablets)	3

Toelichting op de balans

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt boven de verkrijgingsprijs.

De verstrekte leningen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de ontvangen aflossingen.

Vlottende activa

Vorraden

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

Onder voorraden is opgenomen de waarde van de bouwgrondexploitatie. De waarde van deze gronden is gebaseerd op de verkrijgingsprijs, vermeerderd met de kosten van voorbereiding, toezicht bouw- en woonrijp maken en verminderd met de opbrengst van grondverkoop en eventuele bijdragen. De voorraden bouwgrondexploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel lagere marktwaarde o.a. door het vormen van verliesvoorzieningen. Winstbepaling op grondexploitaties wordt gebaseerd op de methode van "percentage of completion" (POC-methode). Deze methode is voorgeschreven in de notitie Grondexploitaties van de commissie BBV en de daaropvolgende uitwerking in de "nadere uitleg tussentijds winstnemen" van maart 2018.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald aan de hand van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Reserves

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves en risicoreserve alsmede het exploitatieresultaat over het verslagjaar.

Toelichting op de balans

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De voorziening wethouders pensioen is berekend op basis van de contante waarde gestoeld op actuariële grondslagen.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten, zoals overlopend vakantiegeld en vakantiedagen, toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Toelichting op de balans: Passiva

Afschrijving vindt in principe lineair plaats. Indien op een andere wijze wordt afgeschreven wordt dit gemotiveerd aangegeven.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de Financiële verordening Goeree-Overflakkee 2024, het Controleprotocol 2021-2024 (inclusief normen- en toetsingskader) en op basis van de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - o Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader 2024 zoals op 03-04-2025 door de raad is vastgesteld;
 - o Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten op programmaniveau en overschrijdingen van uitgaven op investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de Financiële verordening Goeree-Overflakkee 2024 (artikel 7 en 10) is beschreven wanneer deze overschrijdingen 'acceptabel' zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten op programmaniveau, onderschrijdingen van lasten op programmaniveau en onderschrijdingen van uitgaven op investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld (conform artikel 7 en 10 van de Financiële verordening Goeree-Overflakkee 2024).
 - o Ten aanzien van het M&O criterium is het M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen Financiële verordening en Controleprotocol. Dit betekent dat:
 - o Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 6.964.306) van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves is gehanteerd waarboven cumulatieve rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsongduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - o Een rapportagegrens van € 100.000 is gehanteerd waarboven individuele rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsongduidelijkheden in de paragraaf Bedrijfsvoering worden opgenomen en nader worden toegelicht.

Immateriële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2024:

verloop immateriële vaste activa	boekwaarde 31-12-2023	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen	bijdragen van derden	afwaarderingen	boekwaarde 31- 12-2024
kosten sluiten geldleningen, agio/disagio	0						0
kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.213.769	1.261.246		155.812	936.451		1.382.753
bijdragen aan activa in eigendom van derden	19.250	195.112		1.750			212.612
totaal	1.233.020	1.456.358	0	157.562	936.451	0	1.595.365

Toelichting op de balans: Passiva

Materiële vaste activa met economisch nut

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

verloop materiële vaste activa economisch nut	boekwaarde 31-12-2023	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen	bijdragen van derden	afwaarderings	boekwaarde 31-12-2024
gronden uitgegeven in erfpacht	3.053.876						3.053.876
totaal	3.053.876	0	0	0	0	0	3.053.876

verloop materiële vaste activa economisch nut	boekwaarde 31-12-2023 voor	correctie	boekwaarde 31-12-2023	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen	bijdragen van derden	afwaarderings	boekwaarde 31-12-2024
gronden en terreinen	24.907.012,39	-341.813	24.565.199	211.824,49	19.341,78	21.887,99			24.735.794
woonruimten	162.936,56		162.937	3.698.523,01			162.936,56		3.698.523
bedrijfsgebouwen	56.652.863,95		56.652.864	4.668.189,54	92.461	3.083.759,19	703.883,52		57.440.950
grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	7.611.890,57		7.611.891	783.919,09		546.333,40	599.736,59		7.249.740
vervoermiddelen	2.041.614,69	366.989,73	2.408.604	369.809,50	130.000	498.328,01			2.150.086
machines, apparaten en installaties	9.899.706,08	114.173,71	10.013.880	1.531.723,50	170.696	1.038.299,72			10.336.607
overige materiële vaste activa	5.487,33	13.046,78	18.534	960		2.943,84			16.551
totaal	101.281.511,57	152.396,87	101.433.908	11.264.950	412.499	5.191.552	1.466.557	0	105.628.250

Materiële vaste activa van de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut met heffing weer:

verloop materiële vaste activa economisch nut met heffing	boekwaarde 31-12-2023	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen	bijdragen van derden	afwaarderings	boekwaarde 31-12-2024
gronden en terreinen	788.830						788.830
grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	28.177.151	1.712.025,19	1.508.943	1.047.779,45			27.332.453
vervoermiddelen	76.530			9.566			66.964
machines, apparaten en installaties	294.541	38.195,04		35.860			296.875
overige materiële vaste activa	0						0
totaal	29.337.052	1.750.220	1.508.943	1.093.206	0	0	28.485.122

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop:

verloop materiële vaste activa maatschappelijk nut	boekwaarde 31-12-2023	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen	bijdragen van derden	afwaarderings	boekwaarde 31-12-2024
gronden en terreinen							0
woonruimten							0
bedrijfsgebouwen	0						0
grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	18.652.856	6.071.910,36		919.346,43	1.977.288,63		21.828.131
vervoermiddelen	0						0
machines, apparaten en installaties	577.191	125.662,81		60.362,76			642.491
overige materiële vaste activa	25.771			17.024,00			8.747
totaal	19.255.818	6.197.573	0	996.733	1.977.289	0	22.479.370

Toelichting op de balans: Passiva

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2024 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

verloop financiële vaste activa	boekwaarde 31-12-2023 voor aftrek verlies voorz.	verliesvoorziening 31-12-2023	boekwaarde 31-12-2023 na aftrek verlies voorz.	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen/aflissingen	verliesvoorziening 31-12-2024	boekwaarde 31-12-2024
kapitaalverstrekking aan:								
deelnemingen	7.882.967		7.882.967	2.970.142,99				10.853.110
leningen aan:								
woningbouwcorporaties	0		0					0
overige verbonden partijen	1.683.596	642.216	1.041.381		642.215	202.631		838.750
overige :								
overige langlopende leningen	14.396.181		14.396.181	1.535.205,27	746.150,60	5.896,00		15.179.339
overige uitzettingen > 1 jaar								
totaal	23.962.744	642.216	23.320.529	4.505.348	1.388.366	208.527	0	26.871.200

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie en
- Gereed product en handelsgoederen.

Van de bouwgronden in exploitatie wordt het verloop in 2024 in de volgende tabel weergegeven:

Voorraden; verloop in exploitatie genomen bouwgronden (1/2)	boekwaarde 31-12-2023 voor correctie	correctie	boekwaarde 31-12-2023 voor aftrek verlies voorz.	verliesvoorziening 31-12-2023	boekwaarde 31-12-2023 na aftrek verlies voorz.	investeringen	opbrengsten
Westplaat Middelharnis	0		0		0		
Zuidelijke Randweg Middelharnis	788.326		788.326		788.326	89.041	601.547
Oostplaat III Middelharnis	-565.998		-565.998		-565.998	-8.547	
Spuikwartier	0	341.813	341.813	0	341.813	197.839	275.000
totaal	222.328	341.813	564.141	0	564.141	278.333	876.547

Voorraden; verloop in exploitatie genomen bouwgronden (2/2)	boekwaarde 31-12-2024 voor aftrek verlies voorz.	mutatie verliesvoorziening 2024	verliesvoorziening 31-12-2024	boekwaarde 31-12-2024 na aftrek verlies voorz.
Westplaat Middelharnis	0			0
Zuidelijke Randweg Middelharnis	275.820			275.820
Oostplaat III Middelharnis	-574.545			-574.545
Spuikwartier	264.652	264.652	264.652	0
totaal	-34.073	264.652	264.652	-298.725

De geprognosticeerde kosten en opbrengsten m.b.t. de gronden in exploitatie zijn als volgt:

Complexen	nog te realiseren kosten	nog te realiseren opbrengsten
Zuidelijke Randweg	682.071	1.438.191
Oostplaat III	198.853	293.007
Spuiplein	4.769.400	1.207.527
Totaal diverse complexen	5.650.324	2.938.725

Toelichting op de balans: Passiva

Kosten en opbrengstenindices

Voor de kostenparameter wordt de trend van de GWW-index (Grond- Weg en Waterbouw) en plankosten/VTU (voorbereiding, toezicht, uitvoering) gevolgd. Over het algemeen lopen de ontwikkelingen in de GWW-sector achter de woningbouwrends aan. In 2024 was nog sprake van 3% kostenstijging. De GWW-sector heeft net als de bouwsector te maken met stijgende materiaalkosten, personeelstekorten, stikstofproblematiek en ontoereikende budgetten bij de overheid. Door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt en de aanzienlijke bouwopgaven in Nederland blijft de vraag naar (ambtelijke)capaciteit onverminderd hoog. Gecombineerd met de inflatie leidt dit tot een verder stijging van de personeelskosten. Hierdoor zal de prijsstijging in 2025 naar verwachting met 5% stijgen. Op de middellange termijn wordt een meer dan gematigde stijgen van de bouwkosten en personeelstekorten verwacht. Extreme prijsstijgingen zoals in 2022/2023 worden niet voorzien. Naar verwachting zullen de GWW-kostenstijgingen stabiliseren naar 3,5%. Pas na 2026 zal de stijging naar verwachting verder afvlakken naar 2%.

Voor de stijging van de opbrengsten in de grondexploitatie wordt een onderscheid gemaakt tussen grondexploitaties voor woningbouw en grondexploitaties voor bedrijventerreinen. De gemeente heeft op het moment van dit schrijven één actieve grondexploitatie voor woningbouw lopen. Met de ontwikkelaar zijn prijsafspraken gemaakt. Voor nieuwe ontwikkelingen wordt per project de grondwaarde residueel bepaald. Voor toekomstige grondexploitaties is het wel wenselijk naar de landelijke trends te kijken en de parameters te bepalen. De productie van nieuwbouwwoningen komt langzaam weer op gang na een dip. Of deze opleving blijvend is, blijft onzeker. Het aantal verleende bouwvergunningen in de laatste maanden is met meer dan 20% gedaald ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder. De focus in nieuwbouwprojecten ligt op betaalbare woningen, wat resulteert in kleinere nieuwbouwwoningen en hogere vierkante meterprijzen. Door het beperkte aanbod op de markt voor bestaande woningen en de kwalitatief goede duurzaamheidsaspecten, neemt de vraag naar nieuwbouwwoningen toe, wat leidt tot een opwaartse prijsdruk op nieuwbouw. Op lange termijn wordt verwacht dat door overheidsingrijpen een stabilisering van de markt. Vanaf 2025 wordt er onderscheid gemaakt in een prijsindexatie voor de vrije sector en betaalbaar.

2025		2026		2027		2028	
Vrije sector	Betaalbaar	Vrije sector	Betaalbaar	Vrije sector	Betaalbaar	Vrije sector	Betaalbaar
9,50%	2,00%	6,50%	1,50%	6,50%	1,50%	2,00%	2,00%

De bedrijventerreinen op Goeree-Overflakkee kunnen worden beschouwd als Top-, midden- of basislocatie. De Outlook Grondexploitaties van Metafoor schetst in 2025 t/m 2027 een prijsindexatie tussen de 0% en 2%. Op de lange termijn (vanaf 2028) wordt een opbrengstenstijging van 2% verwacht. De grondwaardes van de bedrijventerreinen werden in november 2024 via de comparatieve methode getoetst. Daarnaast is gekeken naar de lokale marktontwikkeling op Goeree-Overflakkee. Momenteel zijn er nagenoeg geen bouw kavels meer beschikbaar. Landelijk gezien kenmerkt de markt voor bedrijfskavels zich door krapte voor toplocaties. Goeree-Overflakkee valt in de categorie "middenlocaties". De groei is dan ook relatief beperkt. Naast de geschetste marktonwikkelingen speelt de lokale marktdynamiek een grote rol in de prijsvorming. Schaarste in het aanbod heeft een opwaarts effect op de grondprijs. Voor het MPG2025 wordt een percentage van 2% toegepast. Deze prijsindexatie is bekrachtigd door vaststelling van de Grondprijzenbrief 2025. Gelet op de landelijke verwachtingen uit Metafoor Outlook en de lokale marktdynamiek worden de volgende prijsindexaties gehanteerd.

Van het gereed product en handelsgoederen wordt het verloop in 2024 in de volgende tabel weergegeven:

Voorraden							
Bedragen in euro's	Boekw aarde 31-12-2023	Correctie	Investerings	Des- investerings	afschrijvingen	Afw aarding	Boekw aarde 31-12-2024
gereed product en handelsgoederen	-	309.514		-	-		309.514

Toelichting op de balans: Passiva

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar Bedragen in euro's	Boekwaarde 31-12-2024	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2024	Balanswaarde 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	2.091.613	-	2.091.613	1.092.402
Uitzettingen in Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	31.800.000	-	31.800.000	27.500.000
Overige vorderingen	7.562.818	745.013	6.817.805	5.355.961
Overige uitzettingen	-	-	-	314.000
Totaal	41.454.431	745.013	40.709.417	34.262.363

Uitzettingen in Rijksschatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Uitzettingen in Rijksschatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar:

Het drempelbedrag voor het zogenaamde schatkistbankieren bedraagt € 3.668.856. Dit drempelbedrag is gebaseerd op een gemiddelde. Per kwartaal mag gemiddeld per kalenderdag maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist aangehouden worden. In 2024 was er alle kwartalen voldoende ruimte onder het maximale drempelbedrag. Per 1 januari 2024 was er € 27.500.000 overtollige middelen in de schatkist. Per 31 december 2024 was er € 31.800.000 in de schatkist geplaatst.

Schatkistbankieren Bedragen in euro's	1e kwartaal 2024	2e kwartaal 2024	3e kwartaal 2024	4e kwartaal 2024
Som van per dag werkelijk buiten schatkist gelaten banksaldo	45.956.831	50.260.197	37.553.813	37.451.351
Aantal dagen in het kwartaal	91	91	92	92
Gemiddeld buiten schatkist	505.020	552.310	408.194	407.080
Berekening drempelbedrag per 1 januari				
Begrotingsomvang per 1 januari	183.442.800	183.442.800	183.442.800	183.442.800
Bij ministeriële regeling vastgesteld %	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Maximaal buiten schatkist aanhouden	3.668.856	3.668.856	3.668.856	3.668.856
Toets schatkistbankieren				
Werkelijk buiten schatkist gehouden	505.020	552.310	408.194	407.080
Toegestaan bedrag	3.668.856	3.668.856	3.668.856	3.668.856
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	3.163.836	3.116.546	3.260.662	3.261.776

Overige uitzettingen

Per 1 juli 2024 zijn de voorwaarden van het ASR APPA-fonds aangepast. Hierdoor is de mogelijkheid om uit te treden uit het fonds. Het college heeft 4 juni 2024 besloten om uit te treden uit het fonds. De inkoop van de participaties door het fonds heeft op 21 juni 2024 plaatsgevonden tegen de dan geldende intrinsieke waarde. De participaties zijn verkocht voor € 394.842. De verkrijgingsprijs in 2006 had een nominale waarde van € 314.000.

Toelichting op de balans: Passiva

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Bedragen in euro's		
Kassaldi	6.797	5.585
Banksaldi	295.541	1.109.002
Totaal	302.338	1.114.588

De banksaldi per 31 december 2024 bestaan voornamelijk uit tegoeden van de BNG en de Rabo bankrekening.

Overlopende activa

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Nog te ontvangen voorschotbedragen	Saldo 31-12-2023	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2024
Bedragen in euro's				
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Subsidie Landschapstafel Haringvliet	330.487		330.487	-
Subsidie Gebiedsgerichte Aanpak Goeree-Overflakkee	158.979		158.979	-
GGA kosten Proeftuin van Pallandtpolder 2021	1.870		1.870	-
Subsidie Kwaliteitsimpuls Havenkanaal SD	44.000		44.000	-
Vergoeding kosten fieldlab N59	43.408			43.408
Subsidie gebiedsgerichte aanpak	241.748		241.748	-
Prov. subsidie Erfgoedlijn 2021 Den Bommel	6.800		6.800	-
Nog te ontvangen subsidie provincie inzake Fort		67.516		67.516
Nog te ontvangen subsidie Vliegende Brigade Versnellen		37.127		37.127
Nog te ontvangen COA huurderingsvergoeding		6.589		6.589
Nog te ontvangen nomvergoeding Oekraïne Flexwoningen 2024		1.247.344		1.247.344
Nog te ontvangen nomvergoeding Oekraïne regulier 2024		1.911.862		1.911.862
Nog te ontvangen vergoeding uitvoeringskosten verstrekkingen Leefgeld Oekraïne POO 2024		14.904		14.904
Nog te ontvangen vergoeding verstrekkingen Leefgeld Oekraïne GOO en POO 2024		361.321		361.321
Nog te ontvangen SPUK Sport		428.795		428.795
Totaal	827.293	4.075.458	783.885	4.118.866

Toelichting op de balans: Passiva

De specificatie van de overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen is als volgt:

Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Bedragen in euro's		
Nog te ontvangen bedragen	13.618.014	13.688.122
Vooruitbetaalde bedragen	936.840	901.544
Totaal	14.554.854	14.589.666

Reserves

Het verloop van de reserves in 2024 wordt in onderstaande overzicht weergegeven.

Overzicht Reserves 2024						
	1-jan-24	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Verm. ter dekking van afschr.	31-dec-24
Algemene reserve						
Algemene reserve	44.024.621	10.580.800	16.621.203	-	-	37.984.218
Subtotaal	44.024.621	10.580.800	16.621.203	-	-	37.984.218
Bestemmingsreserves						
Reserve ORB materiaal	29.797	-	-	-	-	29.797
Reserve verkeerscirculatieplan	156.668	-	-	-	-	156.668
Reserve kunstwerken	3.311.770	822.900	-	-	-	4.134.670
Reserve bedrijventerreinen	1.712.700	430.250	-	-	-	2.142.950
Reserve aandelen GBE Aqua	3.221.904	2.950.000	-	-	-	6.171.904
Reserve beeldende kunst	-	12.500	-	12.500	-	25.000
Reserve recreatieve voorziening Haringvliet en Volkerak	311.400	-	-	-	-	311.400
Reserve Grevelingenfonds	195.200	38.300	-	-	-	233.500
Reserve sociale uitkeringen	498.050	-	-	-	-	498.050
Reserve Sociaal Domein	6.124.849	2.502.400	1.660.200	1.031.800	-	7.998.849
Reserve opvang vluchtelingen	4.693.385	3.295.721	470.427	5.721.700	-	13.240.379
Reserve wind- en zonneparken	409.808	99.800	25.149	-	-	484.459
Reserve duurzaamheid	939.215	880.440	78.000	-	-	1.741.654
Reserve gebiedsontwikkeling Noordrand	330.281	160.723	10.476	-	-	480.528
Reserve Omgevingswet	955.608	761.800	53.604	-	-	1.663.804
Reserve dorpsvernieuwing Herkingen	71.101	-	-	-	-	71.101
Reserve kwaliteitsverbetering dorpskernen	47.642	-	-	-	-	47.642
Reserve bovenwijkse voorzieningen	268.933	-	-	-	-	268.933
Reserve grondbeleid	3.827.785	-	2.310.386	-	-	1.517.399
Reserve organisatieontwikkeling	82.481	-	-	-	-	82.481
Reserve privacy en gegevensbeheer	48.648	-	-	-	-	48.648
Reserve budgetoverheveling	2.733.665	1.007.900	416.955	-	-	3.324.610
Reserve Eneco gelden	18.859.970	-	18.859.970	-	-	-0
Reserve toeristische voorzieningen	1.326.546	649.688	28.906	-	-	1.947.328
Reserve ex-BWS gelden	86.157	-	10.365	-	-	75.792
Reserve bijdrage kapitaallasten	37.957.400	18.859.970	-	5.013.800	726.904	61.104.266
Subtotaal	88.200.961	32.472.391	23.924.439	11.779.800	726.904	107.801.810
Totaal reserves	132.225.583	43.053.191	40.545.642	11.779.800	726.904	145.786.028

Toelichting op de balans: Passiva

Hieronder volgt de aard en reden van elke reserve en de toevoegingen en onttrekkingen daaraan.

Toelichting Reserves 2024		
Algemene reserve		
Algemene reserve	Doel:	<i>De Algemene Reserve is de reserve ter opvang van algemene financiële tegenvallers, zoals mogelijke negatieve rekeningsaldi.</i>
		Toevoeging 4.210.000 Superdividend ZEH 3.944.800 Resultaat 2e TR 2024 501.100 Resultaat 1e TR 2024 1.924.900 Septembercirculaire AU 10.580.800 Onttrekking 287.100 Aanpak energiearmoede (ovb naar reserve duurzaamheid) 29.948 Energiescans ondernemers en maatschappelijke organisaties 475.883 CBS Albert Schweitzerschool en Oranje Nassauschool - tijdelijke huisvesting 2.425.300 Vorming verliesvoorziening Spuiplein 151.800 CBS Albert Schweitzerschool en Oranje Nassauschool - voorbereidingskosten 11.779.800 Resultaatbestemming diverse reserves 146.000 Eenmalige hogere bijdrage RAD a.g.v. herziening Grondstoffenbeleidsplan 139.403 Soorten Management Plan 934.550 Projectplan 'Projectopgave havens Goeree-Overflakkee' 520 Grondaankoop Groene Zoom Sommelsdijk 250.900 Saldo primaire begroting 2024 16.621.203
Thema/Onderdeel: Diversen		
Bestemmingsreserves		
Reserve ORB materiaal	Doel:	<i>Deze reserve is ter dekking van lasten met betrekking tot ORB materieel.</i>
Thema/Onderdeel: Bedrijvigheid		Toevoeging - Geen - Onttrekking - Geen -
Reserve verkeerscirculatieplan	Doel:	<i>Planmatige inzet voor verbeteren van verkeerstechnische en verkeersveilige situaties.</i>
Thema/Onderdeel: Mobiliteit		Toevoeging - Geen - Onttrekking - Geen -

Toelichting op de balans: Passiva

Reserve kunstwerken <i>Thema/Onderdeel:</i> Leefomgeving / Bedrijvigheid	Doel: <i>Voor het uitvoeren van werkzaamheden aan civieltechnische kunstwerken.</i>													
	<table> <tr><td colspan="2">Toevoeging</td></tr> <tr><td>326.300</td><td>Storting kunstwerken - baggeren</td></tr> <tr><td>496.600</td><td>Storting kunstwerken - onderhoud</td></tr> <tr><td><u>822.900</u></td><td></td></tr> <tr><td colspan="2">Onttrekking</td></tr> <tr><td>-</td><td>Geen</td></tr> <tr><td><u>-</u></td><td></td></tr> </table>	Toevoeging		326.300	Storting kunstwerken - baggeren	496.600	Storting kunstwerken - onderhoud	<u>822.900</u>		Onttrekking		-	Geen	<u>-</u>
Toevoeging														
326.300	Storting kunstwerken - baggeren													
496.600	Storting kunstwerken - onderhoud													
<u>822.900</u>														
Onttrekking														
-	Geen													
<u>-</u>														
Reserve bedrijventerreinen <i>Thema/Onderdeel:</i> Bedrijvigheid	Doel: <i>Dekking kosten bedrijventerreinen.</i>													
	<table> <tr><td colspan="2">Toevoeging</td></tr> <tr><td>430.250</td><td>Overheveling van reserve grondbeleid (winstneming Oostplaat en Zuidelijke Randweg 2023)</td></tr> <tr><td><u>430.250</u></td><td></td></tr> <tr><td colspan="2">Onttrekking</td></tr> <tr><td>-</td><td>Geen</td></tr> <tr><td><u>-</u></td><td></td></tr> </table>	Toevoeging		430.250	Overheveling van reserve grondbeleid (winstneming Oostplaat en Zuidelijke Randweg 2023)	<u>430.250</u>		Onttrekking		-	Geen	<u>-</u>		
Toevoeging														
430.250	Overheveling van reserve grondbeleid (winstneming Oostplaat en Zuidelijke Randweg 2023)													
<u>430.250</u>														
Onttrekking														
-	Geen													
<u>-</u>														
Reserve aandelen GBE Aqua <i>Thema/Onderdeel:</i> Algemene dekkingsmiddelen	Doel: <i>De dividenduitkering van PZEM wordt ingezet als agio kapitaalstorting aan GBE Aqua.</i>													
	<table> <tr><td colspan="2">Toevoeging</td></tr> <tr><td>2.950.000</td><td>Superdividend ZEH</td></tr> <tr><td><u>2.950.000</u></td><td></td></tr> <tr><td colspan="2">Onttrekking</td></tr> <tr><td>-</td><td>Geen</td></tr> <tr><td><u>-</u></td><td></td></tr> </table>	Toevoeging		2.950.000	Superdividend ZEH	<u>2.950.000</u>		Onttrekking		-	Geen	<u>-</u>		
Toevoeging														
2.950.000	Superdividend ZEH													
<u>2.950.000</u>														
Onttrekking														
-	Geen													
<u>-</u>														
Reserve beeldende kunst <i>Thema/Onderdeel:</i> Gemeenschapszin & sociale veiligheid	Doel: <i>Uitvoering geven aan de beleidsnota Kunst, Cultuur en Erfgoed.</i>													
	<table> <tr><td colspan="2">Toevoeging</td></tr> <tr><td>12.500</td><td>Resultaatbestemming 2023</td></tr> <tr><td>12.500</td><td>Cultuurfonds</td></tr> <tr><td><u>25.000</u></td><td></td></tr> <tr><td colspan="2">Onttrekking</td></tr> <tr><td>-</td><td>Geen</td></tr> <tr><td><u>-</u></td><td></td></tr> </table>	Toevoeging		12.500	Resultaatbestemming 2023	12.500	Cultuurfonds	<u>25.000</u>		Onttrekking		-	Geen	<u>-</u>
Toevoeging														
12.500	Resultaatbestemming 2023													
12.500	Cultuurfonds													
<u>25.000</u>														
Onttrekking														
-	Geen													
<u>-</u>														
Reserve recreatieve voorziening Haringvliet en Volkerak <i>Thema/Onderdeel:</i> Bedrijvigheid	Doel: <i>Reserve ten behoeve van vrijgekomen middelen Haringvliet en Volkerak naar aanleiding van het opheffen van natuur- en recreatieschap ZWD. Besteding komt ten gunste aan het gebied.</i>													
	<table> <tr><td colspan="2">Toevoeging</td></tr> <tr><td>-</td><td>Geen</td></tr> <tr><td><u>-</u></td><td></td></tr> <tr><td colspan="2">Onttrekking</td></tr> <tr><td>-</td><td>Geen</td></tr> <tr><td><u>-</u></td><td></td></tr> </table>	Toevoeging		-	Geen	<u>-</u>		Onttrekking		-	Geen	<u>-</u>		
Toevoeging														
-	Geen													
<u>-</u>														
Onttrekking														
-	Geen													
<u>-</u>														

Toelichting op de balans: Passiva

Reserve Grevelingenfonds <i>Thema/Onderdeel:</i> Bedrijvigheid	Doel: <i>Reserve ten behoeve van vrijgekomen middelen Grevelingen naar aanleiding van opheffen van het natuur- en recreatieschap Zuid Westelijke Delta (ZWD). Besteding komt ten gunste aan het recreatiegebied Grevelingen en heeft een relatie met de Voorziening Grevelingenfonds.</i>																							
	Toevoeging <table> <tr> <td>38.300</td> <td>Liquidatie ZWD -bijdrage is vervallen</td> </tr> <tr> <td><u>38.300</u></td> <td></td> </tr> </table> Onttrekking <table> <tr> <td>-</td> <td>Geen</td> </tr> <tr> <td><u>-</u></td> <td></td> </tr> </table>	38.300	Liquidatie ZWD -bijdrage is vervallen	<u>38.300</u>		-	Geen	<u>-</u>																
38.300	Liquidatie ZWD -bijdrage is vervallen																							
<u>38.300</u>																								
-	Geen																							
<u>-</u>																								
Reserve sociale uitkeringen <i>Thema/Onderdeel:</i> Ondersteuning en zorg voor inw oners in een kw etsbare periode	Doel: <i>Egalisatie van kosten voortvloeiend uit gemeentelijke taken op het gebied van sociale uitkeringen.</i>																							
	Toevoeging <table> <tr> <td>-</td> <td>Geen</td> </tr> <tr> <td><u>-</u></td> <td></td> </tr> </table> Onttrekking <table> <tr> <td>-</td> <td>Geen</td> </tr> <tr> <td><u>-</u></td> <td></td> </tr> </table>	-	Geen	<u>-</u>		-	Geen	<u>-</u>																
-	Geen																							
<u>-</u>																								
-	Geen																							
<u>-</u>																								
Reserve Sociaal Domein <i>Thema/Onderdeel:</i> Blijvend ontw ikkelen / Gezondheid en Welzijn / Ondersteuning en zorg voor inw oners in een kw etsbare periode	Doel: <i>Ter dekking van lasten voortvloeiend uit de taken participatiewet, minimabeleid, WMO en jeugdwet.</i>																							
	Toevoeging <table> <tr> <td>1.031.800</td> <td>Resultaatbestemming 2023</td> </tr> <tr> <td>2.502.400</td> <td>Slachtofferhulpverlening</td> </tr> <tr> <td><u>3.534.200</u></td> <td></td> </tr> </table> Onttrekking <table> <tr> <td>750.000</td> <td>Jeugdhulp</td> </tr> <tr> <td>20.000</td> <td>MO - communicatieadviseur</td> </tr> <tr> <td>45.000</td> <td>MO - Kwartiermaker IAV</td> </tr> <tr> <td>164.400</td> <td>OWSD</td> </tr> <tr> <td>16.000</td> <td>MO - Data-analist IAV</td> </tr> <tr> <td>230.000</td> <td>Stichting ZIJN</td> </tr> <tr> <td>404.800</td> <td>Stichting Goed voor Goed</td> </tr> <tr> <td>30.000</td> <td>Procesplan fase 2 Integrale aanpak verslavingsproblematiek</td> </tr> <tr> <td><u>1.660.200</u></td> <td></td> </tr> </table>	1.031.800	Resultaatbestemming 2023	2.502.400	Slachtofferhulpverlening	<u>3.534.200</u>		750.000	Jeugdhulp	20.000	MO - communicatieadviseur	45.000	MO - Kwartiermaker IAV	164.400	OWSD	16.000	MO - Data-analist IAV	230.000	Stichting ZIJN	404.800	Stichting Goed voor Goed	30.000	Procesplan fase 2 Integrale aanpak verslavingsproblematiek	<u>1.660.200</u>
1.031.800	Resultaatbestemming 2023																							
2.502.400	Slachtofferhulpverlening																							
<u>3.534.200</u>																								
750.000	Jeugdhulp																							
20.000	MO - communicatieadviseur																							
45.000	MO - Kwartiermaker IAV																							
164.400	OWSD																							
16.000	MO - Data-analist IAV																							
230.000	Stichting ZIJN																							
404.800	Stichting Goed voor Goed																							
30.000	Procesplan fase 2 Integrale aanpak verslavingsproblematiek																							
<u>1.660.200</u>																								
Reserve opvang vluchtelingen <i>Thema/Onderdeel:</i> De inw oner in regie	Doel: <i>Ter dekking van kosten realisatie flexwoningen en opvang van vluchtelingen.</i>																							
	Toevoeging <table> <tr> <td>5.721.700</td> <td>Resultaatbestemming 2023</td> </tr> <tr> <td>3.295.721</td> <td>Opvang Oekraïense vluchtelingen</td> </tr> <tr> <td><u>9.017.421</u></td> <td></td> </tr> </table> Onttrekking <table> <tr> <td>189.627</td> <td>Flexwoningen Oekraïense vluchtelingen</td> </tr> <tr> <td>280.800</td> <td>Asielboot vluchtelingen Middelharnis</td> </tr> <tr> <td><u>470.427</u></td> <td></td> </tr> </table>	5.721.700	Resultaatbestemming 2023	3.295.721	Opvang Oekraïense vluchtelingen	<u>9.017.421</u>		189.627	Flexwoningen Oekraïense vluchtelingen	280.800	Asielboot vluchtelingen Middelharnis	<u>470.427</u>												
5.721.700	Resultaatbestemming 2023																							
3.295.721	Opvang Oekraïense vluchtelingen																							
<u>9.017.421</u>																								
189.627	Flexwoningen Oekraïense vluchtelingen																							
280.800	Asielboot vluchtelingen Middelharnis																							
<u>470.427</u>																								

Toelichting op de balans: Passiva

Reserve wind- en zonneparken <i>Thema/Onderdeel:</i> Duurzame ontwikkeling	Doel: <i>Vanuit het windpark in de Van Pallandtpolder en een tweetal gerealiseerde zonneparken – Melissant en Ooltgensplaat – ontvangt de gemeente een vergoeding.</i>
	Toevoeging 17.405 Bijdrage maatschappelijke participatie zonnepark Ooltgensplaat 4.955 Bijdrage maatschappelijke participatie zonnepark Melissant 2024 10.000 Bijdrage maatschappelijke participatie zonnepark Middelharnis 2024 67.440 Inkomsten windpark Van Pallandtpolder 2024 99.800
	Onttrekking 25.149 Bijdrage energiefonds GO 25.149
Reserve duurzaamheid <i>Thema/Onderdeel:</i> Duurzame ontwikkeling	Doel: <i>Deze reserve is ter dekking voor de uitvoering van transitieopgaven duurzaamheid.</i>
	Toevoeging 154.000 Transitievisie Warmte 68.840 Regionale Energie Strategie 287.100 Aanpak energiearmoede 370.500 Energiebeleid 880.440
	Onttrekking 9.000 Energietransitie / Klimaatkrachtig GO (ovb naar reserve budgetoverheveling) 69.000 Stad Aardgasvrij 78.000
Reserve gebiedsontwikkeling Noordrand <i>Thema/Onderdeel:</i> Ruimte en wonen	Doel: <i>Deze reserve is ter dekking van de lasten voortvloeiend uit de gebiedsontwikkeling Noordrand.</i>
	Toevoeging 160.723 Opstalovereenkomst windturbines Zuiderdieppolder 160.723
	Onttrekking 10.476 Recreatieve verbindingen Noordrand 10.476
Reserve Omgevingswet <i>Thema/Onderdeel:</i> Ruimte en wonen	Doel: <i>Deze reserve is ter dekking van de kosten m.b.t. de Omgevingswet.</i>
	Toevoeging 761.800 Restantbudget Omgevingswet 761.800
	Onttrekking 53.604 Bijdrage kosten invoering omgevingswet 53.604

Toelichting op de balans: Passiva

Reserve dorpsvernieuwing Herkingen <i>Thema/Onderdeel:</i> Ruimte en wonen	Doel: <i>Deze reserve is ingesteld voor de renovatie in de dorpskern van Herkingen.</i>
	Toevoeging - Geen - Onttrekking - Geen -
Reserve kwaliteitsverbetering dorpskernen <i>Thema/Onderdeel:</i> Ruimte en wonen	Doel: <i>Deze reserve is gevormd voor kwaliteitsverbetering van de dorpskernen.</i>
	Toevoeging - Geen - Onttrekking - Geen -
Reserve bovenwijkse voorzieningen <i>Thema/Onderdeel:</i> Ruimte en wonen	Doel: <i>Dekking bovenplanse voorzieningen met een directe relatie met grondexploitatie.</i>
	Toevoeging - Geen - Onttrekking - Geen -
Reserve grondbeleid <i>Thema/Onderdeel:</i> Ruimte en wonen	Doel: <i>Deze reserve is gevormd voor het opvangen van financiële risico's en calamiteiten op het gebied van grondbeleid teneinde de continuïteit van het grondbedrijf te kunnen waarborgen.</i>
	Toevoeging - Geen - Onttrekking 60.605 Aanvullende storting verliesvoorziening Spuiplein 202.631 Afboeking boekwaarde pps Suijssenwaerde 1.616.900 Vorming verliesvoorziening Spuiplein 430.250 Resultaatbestemming (ovb deel van de winstnemingsplan Oostplaat en Zuidelijke Randweg) 2.310.386
Reserve organisatieontwikkeling <i>Thema/Onderdeel:</i> Algemene dekkingsmiddelen	Doel: <i>Beschikbaar voor dekking van (een deel) van de kosten van de organisatieontwikkeling.</i>
	Toevoeging - Geen - Onttrekking - Geen -

Toelichting op de balans: Passiva

Reserve privacy en gegevensbeheer <i>Thema/Onderdeel:</i> Algemene dekkingsmiddelen	Doel: <i>Reserve voor extra werkzaamheden op het gebied van privacy en gegevensbeheer als gevolg van nieuwe Europese wetgeving.</i>
	Toevoeging - Geen - Onttrekking - Geen -
Reserve budgetoverheveling <i>Thema/Onderdeel:</i> Diversen	Doel: <i>Deze reserve is gevormd voor budgetoverheveling.</i>
	Toevoeging 94.000 Digitale archiefstukken 73.800 Archief- en informatiebeheer 25.000 Initiatiefvoorstel 'Vervolg werkgroep Louter' 9.000 Energietransitie / Klimaatkrachtig GO (ovb van reserve duurzaamheid) 110.000 Zandsuppletie 113.500 Civieltechnische kunstwerken 350.100 Baggerwerkzaamheden 112.500 Soortenmanagementplan 120.000 Wet open overheid <u>1.007.900</u> Onttrekking 32.000 Projectleider en inkoopadviseur projecten Streekarchief 129.400 Restauratie voormalig raadhuis Middelharnis 5.000 Actualisering beleid lijkbezorging 125.000 Optimalisatie werkprocessen Sociaal Domein 92.500 Voetbalaccommodaties - Renovatie veld MSV en AV Flakkee 28.000 Voetbalaccommodaties - opstallen Den Bommel 5.055 Energietransitie <u>416.955</u>
Reserve Eneco gelden <i>Thema/Onderdeel:</i> Algemene dekkingsmiddelen	Doel: <i>De opbrengst van de verkochte aandelen Eneco is in deze reserve gestort.</i>
	Toevoeging - Geen - Onttrekking 18.859.970 Overheveling naar reserve bijdrage kapitaallasten - nieuwe investeringen <u>18.859.970</u>
Reserve toeristische voorzieningen <i>Thema/Onderdeel:</i> Bedrijvigheid	Doel: <i>In overleg met de sector een bijdrage leveren aan het verbeteren en uitbreiden van de openbare toeristische voorzieningen.</i>
	Toevoeging 649.688 Opbrengst recreatieve heffingen <u>649.688</u> Onttrekking 3.388 Convenant besteding toeristische impuls 519 Bijdrage openbaar toilet Ouddorp 25.000 Bijdrage promotie VVV <u>28.906</u>

Toelichting op de balans: Passiva

Reserve ex-BWS gelden	Doel:	Reserve is volledig geormerkt om de kosten voor projecten gebiedsgerichte aanpak te dekken.	
		Toevoeging - Geen - Onttrekking 10.365 Duurzaam onderwijs 10.365	
Thema/Onderdeel: Duurzame ontw ikkeling			
Reserve bijdrage kapitaallasten	Doel:	Dekking kapitaallasten van investeringen.	
		Toevoeging 5.013.800 Resultaatbestemming 2023 18.859.970 Overheveling van reserve Eneco-gelden 23.873.770 Onttrekking 726.904 Bijdrage afschrijving diverse investeringen 726.904	
Thema/Onderdeel: Diversen			

Toelichting op de balans: Passiva

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2024 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Overzicht Voorzieningen 2024					
	1-jan-24	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-dec-24
Egalisatievoorzieningen					
Voorziening onderhoud sport	691.008	67.592	723.087	35.514	0
Voorziening onderhoud Fort Prins Frederik	90.472	36.674	127.146	-	-
Voorziening Ouddorp Bad (onderhoud)	52.288	-	52.288	-	0
Voorziening riolering ter afdekking (nw) vervangingsinv.	9.350.258	1.015.500	-	2.277.838	8.087.920
Voorziening onderhoud gebouwen	9.241.797	2.112.476	134.300	2.002.503	9.217.470
Sub totaal	19.425.823	3.232.243	1.036.821	4.315.854	17.305.390
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Voorziening wethouderspensioenen	4.027.593	523.550	6.566	244.390	4.300.187
Voorziening wachtgeld wethouders	135.712	-	12.171	71.485	52.057
Voorziening garantietermijn aanleg groen	-	144.000	144.000	-	-
Voorziening spaarverlof	280.860	67.023	-	-	347.882
Voorziening RVU	-	97.627	-	-	97.627
Voorziening begeleidingskst. DCMR MER-proc. Wind	34.980	-	34.980	-	-0
Voorziening nog uit te voeren werken Welgelegen	80.965	-	37.616	43.348	0
Voorziening nog uit te voeren werken Gemeentewerf	70.901	-	-	-	70.901
Voorziening nog uit te voeren werken Korteweg	13.752	-	-	13.752	-
Voorziening nog uit te voeren werken Prinsesselaan	32.611	-	7.416	25.195	-
Voorziening nog uit te voeren werken Westplaat	266.065	-	-	164.090	101.975
Voorziening nog uit te voeren werken Oranjeweg	167.000	-	-	-	167.000
Sub totaal	5.110.438	832.200	242.748	562.260	5.137.630
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden					
Voorziening verlofrechten vm Webego-Gowerkt	207.335	-	207.335	-	0
Voorziening schenking kleuterschool obs OPL	20.098	-	-	-	20.098
Voorziening Grevelingenfonds	9.076.223	152.657	-	760.130	8.468.751
Sub totaal	9.303.657	152.657	207.335	760.130	8.488.849
Totaal voorzieningen	33.839.918	4.217.100	1.486.904	5.638.244	30.931.869

Toelichting op de balans: Passiva

Hieronder volgt de aard en reden van elke voorziening en de toevoegingen en aanwendungen daaraan.

Thema: Diversen	Aanwending
	2.002.503 Bijdrage kosten onderhoud
	134.300 Vrijval voorziening onderhoud De Schakel
	<u>2.136.803</u>
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	
Voorziening wethouderspensioenen	Doel: <i>Toekomstige wethouders pensioenen bekostigen.</i>
Thema: Bestuurs- en kabinetszaken	Toevoeging
	-5.583 Pensioenkapitaal ging niet door
	529.132 Toevoeging o.b.v. actualisatie noodzakelijke hoogte voorziening
	<u>523.550</u>
Thema: Bestuurs- en kabinetszaken	Aanwending
	6.566 Vrijval voorziening
	244.390 Uitkering vm wethouders
	<u>250.956</u>
Voorziening wachtgeld wethouders	Doel: <i>Dekking verplichtingen t.b.v. voormalig wethouders.</i>
Thema: Bestuurs- en kabinetszaken	Toevoeging
	- Geen
	-
Thema: Bestuurs- en kabinetszaken	Aanwending
	12.171 Vrijval voorziening
	71.485 Uitkering vm wethouders
	<u>83.655</u>
Voorziening garantietermijn aanleg	Doel: <i>Voorziening gevormd voor garantietermijn aanleg groen.</i>
Thema: Leefomgeving	Toevoeging
	93.400 Storting garantietermijn groen LOO
	30.000 Storting onderhoudstermijn Ringstraat
	20.600 Storting onderhoudstermijn Langeweg
	<u>144.000</u>
Thema: Leefomgeving	Aanwending
	144.000 Vrijval voorziening
	<u>144.000</u>
Voorziening spaarverlof	Doel: <i>Voorziening gevormd voor spaarverlof.</i>
Thema: Algemene dekkingsmiddelen	Toevoeging
	67.023 Aanvulling voorziening
	<u>67.023</u>
Thema: Algemene dekkingsmiddelen	Aanwending
	- Geen
	-

Toelichting op de balans: Passiva

Voorziening onderhoud gebouwen	Doel: <i>Dekking van het op een onderhoudsplan gebaseerd onderhoud.</i>
	Toevoeging 33.924 Storting SIM subsidie 15.552 SPUK regeling subsidie <u>2.063.000</u> Storting onderhoud diverse gebouwen 2.112.476 Aanwending 2.002.503 Bijdrage kosten onderhoud <u>134.300</u> Vrijval voorziening onderhoud De Schakel 2.136.803
<i>Thema: Diversen</i>	
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	
Voorziening wethouderspensioenen	Doel: <i>Toekomstige wethouders pensioenen bekostigen.</i>
	Toevoeging -5.583 Pensioenkapitaal ging niet door <u>529.132</u> Toevoeging o.b.v. actualisatie noodzakelijke hoogte voorziening 523.550 Aanwending 6.566 Vrijval voorziening <u>244.390</u> Uitkering vm wethouders 250.956
<i>Thema: Bestuurs- en kabinetszaken</i>	
Voorziening wachtgeld wethouders	Doel: <i>Dekking verplichtingen t.b.v. voormalig wethouders.</i>
	Toevoeging <u>-</u> Geen - Aanwending 12.171 Vrijval voorziening <u>71.485</u> Uitkering vm wethouders 83.655
<i>Thema: Bestuurs- en kabinetszaken</i>	
Voorziening garantietermijn aanleg	Doel: <i>Voorziening gevormd voor garantietermijn aanleg groen.</i>
	Toevoeging 93.400 Storting garantietermijn groen LOO 30.000 Storting onderhoudstermijn Ringstraat <u>20.600</u> Storting onderhoudstermijn Langeweg 144.000 Aanwending <u>144.000</u> Vrijval voorziening 144.000
<i>Thema: Leefomgeving</i>	
Voorziening spaarverlof	Doel: <i>Voorziening gevormd voor spaarverlof.</i>
	Toevoeging <u>67.023</u> Aanvulling voorziening 67.023 Aanwending <u>-</u> Geen -
<i>Thema: Algemene dekkingsmiddelen</i>	

Toelichting op de balans: Passiva

Voorziening RVU <i>Thema:</i> Algemene dekkingsmiddelen	Doel: <i>Voorziening voor de kosten van de RVU-regeling voor het ambtelijk personeel.</i> Toevoeging 97.627 Vorming voorziening 97.627 Aanwending - Geen -
Voorziening begeleidingskosten DCMR MER-proc.Wind <i>Thema:</i> Ruimte en wonen	Doel: <i>Voorziening inzake begeleidingskosten van de DCMR met betrekking tot MER-procedures Wind.</i> Toevoeging - Geen - Aanwending 34.980 Vrijval voorziening 34.980
Voorziening nog uit te voeren werken Welgelegen <i>Thema:</i> Ruimte en wonen	Doel: <i>Deze voorziening is gevormd ter dekking van de nog te maken kosten met betrekking tot de reeds afgesloten grondexploitatie Welgelegen Ouddorp.</i> Toevoeging - Geen - Aanwending 37.616 Vrijval voorziening 43.348 Nog uit te voeren - woonrijp maken openbaar gebied 80.964
Voorziening nog uit te voeren werken vm gemeentewerf <i>Thema:</i> Ruimte en wonen	Doel: <i>Deze voorziening is gevormd ter dekking van de nog te maken kosten met betrekking tot de reeds afgesloten grondexploitatie vm. gemeentewerf Middelharnis.</i> Toevoeging - Geen - Aanwending - Geen -
Voorziening nog uit te voeren werken Korteweg <i>Thema:</i> Ruimte en wonen	Doel: <i>Deze voorziening is gevormd ter dekking van de nog te maken kosten met betrekking tot de reeds afgesloten grondexploitatie Korteweg Stellendam.</i> Toevoeging - Geen - Aanwending 13.752 Nog uit te voeren - woonrijp maken openbaar gebied 13.752

Toelichting op de balans: Passiva

Voorziening nog uit te voeren werken Prinsesselaan <i>Thema:</i> Ruimte en wonen	Doel:	Deze voorziening is gevormd ter dekking van de nog te maken kosten met betrekking tot de reeds afgesloten grondexploitatie Prinsesselaan Sommelsdijk.
		Toevoeging - Geen - Aanwending 25.195 Aanleg groen en overige voorzieningen 7.416 Vrijval voorziening 32.611
Voorziening nog uit te voeren werken Westplaat <i>Thema:</i> Ruimte en wonen	Doel:	Deze voorziening is gevormd ter dekking van de nog te maken kosten met betrekking tot de reeds afgesloten grondexploitatie Westplaat Middelharnis/Sommelsdijk.
		Toevoeging - Geen - Aanwending 164.090 Diverse kosten 164.090
Voorziening nog uit te voeren werken Oranjeweg <i>Thema:</i> Ruimte en wonen	Doel:	Deze voorziening is gevormd ter dekking van de nog te maken kosten met betrekking tot de reeds afgesloten grondexploitatie Oranjeweg Achthuizen.
		Toevoeging - Geen - Aanwending - Geen -
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's		
Voorziening verlofrechten vm Webego-GO werkt <i>Thema:</i> Blijvend ontw ikkelen	Doel:	Verlofrechten van voormalig Webego-Gowerkt.
		Toevoeging - Geen - Aanwending 207.335 Vrijval voorziening 207.335
Voorziening schenking kleuterschool obs OPL <i>Thema:</i> Blijvend ontw ikkelen	Doel:	Rentebaten van legaat P. van Weel komen ten bate van kleuterschool.
		Toevoeging - Geen - Aanwending - Geen -

Voorziening Grevelingenfonds	<i>Voorziening is gevormd ten behoeve van vrijgekomen middelen Grevelingen naar aanleiding van opheffen van natuur- en recreatieschap Zuid Westelijk Delta.</i> Doel: <i>De voorziening heeft als doel een bijdrage te leveren in het onderhoud van de openbare voorzieningen op en rond de Grevelingen.</i> <i>De gemeente Goeree-Overflakkee fungeert als kassier voor deze middelen.</i>									
	Toevoeging <table style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: right;">20.235</td> <td>Storting deelnemersbijdrage gem SD 2024</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;"><u>132.422</u></td> <td>Rente lening grevelingenfonds 2024</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">152.657</td> <td></td> </tr> </table> Aanwending <table style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: right;"><u>760.130</u></td> <td>Diverse kosten Grevelingenfonds</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">760.130</td> <td></td> </tr> </table>	20.235	Storting deelnemersbijdrage gem SD 2024	<u>132.422</u>	Rente lening grevelingenfonds 2024	152.657		<u>760.130</u>	Diverse kosten Grevelingenfonds	760.130
20.235	Storting deelnemersbijdrage gem SD 2024									
<u>132.422</u>	Rente lening grevelingenfonds 2024									
152.657										
<u>760.130</u>	Diverse kosten Grevelingenfonds									
760.130										
Thema: Bedrijvigheid										

Toelichting op de balans: Passiva

Vaste schulden

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

Vaste schulden	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Bedragen in euro's		
Onderhandse leningen van: - binnenlandse banken en overige financiële instellingen	28.715.991	31.773.534
Totaal	28.715.991	31.773.534

Verloop vaste schulden	Boekwaarde 31-12-2023	Verminderings	Aflossingen 2024	Boekwaarde 31-12-2024
Bedragen in euro's				
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	31.773.534		3.057.543	28.715.991
Totaal	31.773.534	-	3.057.543	28.715.991

De totale rentelast voor het jaar 2024 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 1.138.178. In de financieringsparagraaf wordt ingegaan op de financieringspositie en rente. De aflossingsverplichting voor 2025 bedraagt € 2.985.546.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Bedragen in euro's		
Overige schulden	4.944.501	5.681.768
Totaal	4.944.501	5.681.768

Toelichting op de balans: Passiva

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is al volgt:

Overlopende passiva	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Bedragen in euro's		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	10.311.153	10.787.916
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	14.916.562	11.872.177
Overige vooruitontvangen bedragen, die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.628.856	2.524.483
Totaal	26.856.571	25.184.576

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Toelichting op de balans: Passiva

Toelichting Bedragen in euro's	Saldo 31-12-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgevalen bedragen of terugbetalingen	Saldo 31-12-2024
Ontvangen van rijk:				
Gebundelde uitkering SZW	24.508,00		12.254	12.254,00
COA	30.000,00			30.000,00
PAW Stad aan 't Haringvliet	3.370.157,70		197.199	3.172.959,06
OAB saldo 2020/2021/2022	189.600,00			189.600,00
TOZO 2021	158.008,00	85.203	135.138	108.073,00
Spec. uitk. stimul. verkeersveiligheidsmaat. 20/21	149.000,50		149.001	-
Min. I en W (Sisa E544) Klimaatadaptieve maatregelen	468.600,00	667.024	100.107	1.035.517,00
Spec. uitk. stimul. verkeersveiligheidsmaat. 22/23	179.917,36			179.917,36
DUO inz. Covid-19 gerelateerde onderw ijsvertragingen	508.573,66		290.495	218.078,66
BBZ afrekening	153.882,00	129.657	87.070	196.469,00
Ovb. restant middelen preventieakkoord 2022 balans	24.671			24.670,50
Restant budget rijksmiddelen energiearmoede 2022	702.248		28.515	673.732,46
Overboeking vooruit ontvangen SUVIS SMDB Sommelsd	150.000			150.000,00
Vooruitontvangen KOTA 2022	43.142,72			43.142,72
Vooruitontvangen middelen opvang Oekraiense vluchteli	42.888,95		42.889	-
Meerkosten Energie Openbare zw embaden	731.384,51			731.384,51
RVO Dumava - De Landing	79.641,17			79.641,17
RVO Dumava - Diekhuus - Bibliotheek	95.189,57		95.190	-
Ministerie van Onderw ijs t.b.v. verbouw ing Bibliotheek	220.000,00	220.000	220.000	220.000,00
SPUK verduurzaming slecht geïsoleerde w oningen	1.004.240,00		106.528	897.712,11
Spuk regionale structuur NFLW 2023	139.386,43		139.386	-
Deel transitiekostenvergoeding BUCA LOO	236.591,85		162.937	73.655,29
Afrekening SUVIS Prins Maurits	64.215,25			64.215,25
Afrekening SUVIS Eben-Haëzer	7.517,74			7.517,74
Spuk begeleiding/opvang Oekraiense peuters saldo 202	58.681,00		39.891	18.790,00
Verr. ministerie ivm lager aantal plaatsen	42.413,00			42.413,00
Ontv. middelen AU 2023 minus gemaakte kosten	110.857,60		62.393	48.465,03
Afrekening leefgeld POO 2023	19.107,84		19.108	-
Afrekening uitvoeringskosten leefgeld POO 2023	43.960,00		43.960	-
Overboeking restant CDOKE middelen 2023	842.501,17		771.889	70.611,98
Vooruitontvangen (niet besteed) GALA 2023	228.300,00	102.700		331.000,00
Vooruitontvangen onderw ijsroute		26.891		26.891,00
Vooruitontvangen 2023 HAR	162.000,00			162.000,00
Vooruitontvangen Inburgeringsw et 2023 b1-route	521.126,00		531	520.595,00
Vooruitontvangen SPUK versterking cliëntondersteuning		50.000		50.000,00
Vooruitontvangen RVO verduurzamen Ons Dorpshuis NT		50.219		50.218,77
Vooruitontvangen RVO verduurzamen De Bommelstee		52.488		52.487,52
Vooruitontvangen RVO verduurzamen De Melishof		39.094		39.094,26
NFLW middelen 2024		76.029		76.028,67
Middelen SPUK LAI 2024		1.918.068		1.918.068,00
CDOKE middelen 2024		1.045.420		1.045.420,00
Middelen lokale aanpak isolatie 2024		249.660		249.660,00
CDOKE aardgasvrij 2025		286.650		286.650,00
Indexering CDOKE vanaf 2023		40.071		40.071,47
Vooruitontvangen RVO van FM		21.560		21.559,96
Vooruitontvangen SIM subsidies onderhoud Fort		127.146		127.146,00
Ontvangen overig:				
Projectmiddelen RPV-GO	720.165	54.709	37.624	737.250
Projectmiddelen IRP	23.515			23.515
Prov. Z-H BDU 2015 ontsluiting Nieuw e Tonge G15006	30.300			30.300
Prov. Z-H subsidie Boerenw andelpad	4.995			4.995
Subsidie regionale weg N215 Melissant-Dirksland	107.814			107.814
Haalbaarheidsonderzoek Den Bommel	6.200			6.200
Subsidie ruiterspaden	100.271			100.271
Subsidie Opladen aan Zee	21.427	5.357		26.784
Prov. Subsidie - Erfgoedlijn 2023 - Kreekbeleving	12.775			12.775
Verplichting Stad Aardgasvrij Zealous Minds	7.406			7.406
Overboeking RES gelden 2023 Provincie Zuid Holland	35.000	35.000		70.000
Deel subsidie Vliegende Brigade Mheerse erf-Campi		35.522		35.522
Subsidie ontmoetingsruimte Capellew eg/Mercuriuslaa		80.000		80.000
Deel subsidie Vliegende Brigade Capellew eg-Kl. Boe		21.112		21.112
Vooruitontvangen deel subsidie Retailvisie 2024		16.879		16.879
Vooruitontvangen IZA middelen 2025		350.028		350.028
Totaal	11.872.178	5.786.487	2.742.103	14.916.562

Toelichting op de balans: Passiva

Vooruitontvangen bedragen, die ten bate van volgende begrotingsjaren komen Bedragen in euro's	Saldo 31-12-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgevalen bedragen of terugbetalingen	Saldo 31-12-2024
Vooruitontvangen inzake huw elijk 2025		600		600
Vooruit ontvangen project Raak	1.884			1.884
Vooruit ontvangen project gezonde slagkracht (ZonMw)	41.647			41.647
Vooruit ontvangen reclamegelden markt Ouddorp	2.757		648	2.108
Vooruitontvangen vergoeding kunststof inzamelbakken	27.000			27.000
Vooruit ontvangen reclamegelden markt Middelharnis	4.836		1.945	2.891
Vooruit ontvangen m.b.t herstel kabels en leidingen	176.445		176.445	-
Vooruit ontvangen m.b.t. pilot Thuisloosheid	30.000			30.000
Vooruit ontvangen m.b.t. Sanering verkeerslaw aai	39.998		39.998	-
Vooruitontvangen bijdrage Waterschap kosten 2018	31.822			31.822
Overb. aanleg 2 parkeerplaatsen Dorpsweg 4 Ouddorp	10.000			10.000
Vooruitontv. herstellw erkz. kabels/leidingen 2021/2022	335.000		335.000	-
Vooruitontvangen middelen gem Nissew aard	196.231		196.231	-
Overboeking restantbudget CMK 2022	13.104			13.104
Vooruitontvangen bedrag Shere Masten BV	3.234		3.234	-
Voorne aan Zee inzake Regiodeal Drinkwater Tappunt	17.800			17.800
Vooruitontvangen subsidie heerlijkheidsarchieven	128.804	97.920	157.400	69.324
Gem. Rotterdam AMR Rijnmond 2020-2022 subsidie	135.117			135.117
Programma kind-/gezinsbescherming (inzet S. Hest)	29.417			29.417
Vooruitontv. herstellw erkz. kabels en leidingen '23	596.000		596.000	-
Vooruitontvangen middelen Gem. Nissew aard 2023	236.223		236.223	-
Anterieure overeenkomst Hof van Lucard procedure	114.065	105.340		219.404
Anterieure overeenkomst Hernesseroord civieltechn.	169.000			169.000
Anterieure overeenkomst Hernesseroord procedure	64.800		23.561	41.239
Anterieure overeenk. Poortvliet O'dorp procedure	59.900		15.000	44.900
Anterieure overeenkomst Nollepolder procedure	59.400		32.146	27.254
Anterieure overeenkomst Nieuw e Engeltjeskreek		83.606		83.606
Anterieure overeenkomst Capelleweg-Mercuriuslaan		114.987		114.987
Anterieure overeenkomst Kleine Boezem		138.670		138.670
Anterieure overeenkomst Menheerse Erf		256.029		256.029
Anterieure overeenkomst Campingterrein Oude-Tonge		67.274		67.274
Gemeente Rotterdam inzake ontvangen EU gelden		33.779		33.779
Vooruitontvangen bijdrage huisartsen Pilot 2025		20.000		20.000
Totaal	2.524.483	918.204	1.813.831	1.628.856

Toelichting op de balans: Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Overige langlopende verplichtingen

Kredietrisico's zijn afgedekt voor het aangaan van kortkredietfaciliteiten bij de BNG tot totaal € 2 miljoen.

Per 31/12/2024 zijn er de volgende niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen van minimaal € 100.000 met een looptijd van circa 3 jaar.

	omschrijving	bedrag
1	dienstverlening m.b.t. veiligheid	2.117.000
2	dienstverlening m.b.t. gezondheidszorg	1.700.000
3	dienstverlening algemeen	100.000
4	aansluiting en transport energie diverse adressen	250.000
5	schoonmaak	124.000
6	verzekeringen	345.000
7	onderhoud infrastructuur ICT	654.000
8	onderhoud infrastructuur openbare verlichting en ruimte	847.000
	Totaal	6.137.000

Gewaarborgde geldleningen

Het in de balans opgenomen bedrag voor gewaarborgde geldleningen bestaat uit de volgende garantstellingen:

Gewaarborgde geldleningen	Oorspronkelijk bedrag	Gew aarborgd deel gemeente	Bedrag per 1-1-2024	Gew aar-borgde deel gem. 1-1-2024	Bedrag per 31-12-2024	Gew aarborgde deel gem. 31-12-2024
Bedragen in euro's			1-1-2024	1-1-2024	31-12-2024	31-12-2024
Sportverenigingen	37.520	100%	4.448	4.448	-	-
Sportverenigingen	572.500	50%	289.032	144.516	164.518	82.259
Woningbouw verenigingen	6.709.579	100%	2.646.570	2.646.570	1.865.382	1.865.382
Woningbouw verenigingen	254.499.197	50%	164.847.434	82.423.717	199.177.097	99.588.549
Verzorgings- en verpleeghuizen	4.874.745	100%	1.621.245	1.621.245	985.745	985.745
Overig	28.650.000	100%	15.814.480	15.814.480	18.110.803	18.110.803
Totaal	295.343.541		185.223.209	102.654.976	220.303.545	120.632.737

Er zijn geen betalingen inzake de borg- en garantstellingen gedaan.

Nieuwe gewaarborgde geldleningen 2024:

- RAD HW B.V., geldlening verstrekt door de Bank Nederlandse Gemeenten van € 2.625.000.
- Woningbouwvereniging Oost West Wonen, geldleningen verstrekt door de Bank Nederlandse Gemeenten van € 21.000.000.

Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw staat borg voor de leningen van de Woningbouwverenigingen als deze hun verplichtingen niet na kunnen komen.

Pas als het WSW deze verplichtingen niet meer kan overnemen, is de gemeente 50% achtervang voor het WSW. De Staat is achtervang voor de andere 50%.

Vennootschapsbelasting

O.b.v. een ingeschatte fiscale positie is een over het jaar 2024 een vennootschapsbelasting verschuldigd van circa € 118.000.

SISA verantwoording

SiSa staat voor single information en single audit. Dit betekent eenmalige informatieverstrekking, eenmalige accountantscontrole. D.m.v. SiSa wordt verantwoord hoe specifieke uitkeringen zijn besteed. De doelstelling van SiSa is het verminderen van de verantwoordings- en controlelasten voor gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen (de mede-overheden). Het Rijk vraagt daarom per specifieke uitkering minder verantwoordingsinformatie en controle.

De verantwoordingsinformatie wordt verstrekt aan het CBS die namens het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de intermediaire rol vervult tussen mede-overheden en vakdepartementen.

Voor de Gemeente Goeree-Overflakkee zijn 31 specifieke uitkeringen van toepassing te weten:

1. Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek;
2. Specifieke uitkering voor de bekostiging van de kwijtschelding gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire;
3. Regeling specifieke uitkering informatiepunten digitale overheid;
4. Regeling specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB);
5. Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen;
6. Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen;
7. Brede doeluitkering verkeer en vervoer;
8. Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027;
9. Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023;
10. Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2024;
11. Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) gemeentedeel 2024;
12. Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2024;
13. Wet inburgering 2021 gemeentedeel 2024;
14. Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gemeentedeel 2024;
15. Regeling specifieke uitkering onderwijsroute deel gemeente 2024;
16. Regeling sportakkoord 2024-2025;
17. Specifieke uitkering cliëntondersteuning;
18. Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026;
19. Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026;
20. Regiodeals 5^e tranche;
21. Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 2e ronde;
22. Specifieke uitkering ventilatie in scholen;
23. Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw;
24. Aanpak energiarmonde;
25. Regiodeals 3e tranche;
26. Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen;
27. Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners enz. in het kader van het nationaal isolatieprogramma;
28. Regeling specifieke uitkering regionale structuur nationaal programma lokale warmtetransitie;
29. Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw;
30. Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid;
31. Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne.

Op de volgende pagina's zijn de overzichten met de specifieke uitkeringen opgenomen.

SISA verantwoording

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverzekering asia - d.d. 7-01-2025									
Verstrekkerscode	Uitvoeringscode	Specifieke uitkering	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	BZ	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toelagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgevoerde plannen van aanpak in (jaar T)	Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	Endeantwoord (Ja/Nee)
				8	8	Ja	Nee	Nee	
				Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	
				Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatief besteding (tm jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatief besteding (tm jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met toelagenproblematiek tot de kindregeling (artikel 3)	
				Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	
				Aard controle R Indicator: B2/06	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle R Indicator: B2/08	Aard controle R Indicator: B2/09	Aard controle R Indicator: B2/10	
				Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	
				Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatief besteding (tm jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Cumulatief besteding (tm jaar T) werkelijke kosten van aanpak cumulatief (tm jaar T) (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel d x aantal ruzoepacten en/of PWA's cumulatief (tm jaar T) (artikel 3)	
				Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten	
				Aard controle R Indicator: B2/08	Aard controle R Indicator: B2/09	Aard controle R Indicator: B2/10	Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle R Indicator: B2/12	
				651.911	€ 110.525	€ 0	€ 0	€ 0	
				Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	
				Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (tm jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (tm jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal ruzoepacten en/of PWA's cumulatief (tm jaar T) (artikel 3)	
				Keuze nombrbedragen	Keuze nombrbedragen	Keuze nombrbedragen	Keuze nombrbedragen	Keuze nombrbedragen	
				Aard controle R Indicator: B2/10	Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle R Indicator: B2/12	Aard controle R Indicator: B2/13	Aard controle R Indicator: B2/14	
				€ 21.340	€ 31.485	€ 21.410	€ 23.350	€ 0	
				Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	
				Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (tm jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal diagesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal diagesprekken cumulatief (tm jaar T) (artikel 3)	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPLUK B2 regeling	
				Keuze nombrbedragen	Keuze nombrbedragen	Keuze nombrbedragen	Keuze nombrbedragen	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24	
				Aard controle R Indicator: B2/20	Aard controle R Indicator: B2/21	Aard controle R Indicator: B2/22	Aard controle R Indicator: B2/23	€ 0	
				655.671	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

SISA verantwoording

[illegible]

SIS-bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverzekering als... d.d. 7-01-2025														
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering in het kader van COVID-19 gerelateerde onderwijsvoorzorgingen	Besteding (jaar T) voor specifieke uitkeringen op grond van de huisvesting in de vorm van een opgevoelde	Besteding (jaar T) voor specifieke uitkeringen op grond van de huisvesting in de vorm van een opgevoelde	Besteding (jaar T) voor specifieke uitkeringen op grond van de huisvesting in de vorm van een opgevoelde	Besteding (jaar T) voor specifieke uitkeringen op grond van de huisvesting in de vorm van een opgevoelde	Besteding (jaar T) voor specifieke uitkeringen op grond van de huisvesting in de vorm van een opgevoelde	Besteding (jaar T) voor specifieke uitkeringen op grond van de huisvesting in de vorm van een opgevoelde	Besteding (jaar T) voor specifieke uitkeringen op grond van de huisvesting in de vorm van een opgevoelde	Besteding (jaar T) voor specifieke uitkeringen op grond van de huisvesting in de vorm van een opgevoelde	Besteding (jaar T) voor specifieke uitkeringen op grond van de huisvesting in de vorm van een opgevoelde	Besteding (jaar T) voor specifieke uitkeringen op grond van de huisvesting in de vorm van een opgevoelde	Besteding (jaar T) voor specifieke uitkeringen op grond van de huisvesting in de vorm van een opgevoelde	Besteding (jaar T) voor specifieke uitkeringen op grond van de huisvesting in de vorm van een opgevoelde
			Correctie besteding (jaar T-1)	Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	€ 0	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Aard controle R Indicator: D14/03	€ 0	Opgebouwde reserve (jaar T)	Aard controle R Indicator: D14/04	Eindeantwoord (Ja/Nee)		
			€ 230.495											
			€ 0	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	€ 508.575	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Nee					
			Hieronder per regio één gemeente (code) selecteren en in de kolommen er naast de specifieke uitkeringen voor het Nationaal Programma Onderwijs											
			1	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09		Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11						
			2											
			10											
	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzorgingen	Beschikkingnummer/afdelingsnummer	Aard van de activiteit (jaar T)	Besteding (jaar T)	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01	Aard controle R Indicator: D23/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/03	Aard controle R Indicator: D23/04	Aard van de activiteit (jaar T)	Besteding (jaar T)	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05	Aard controle R Indicator: D23/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07
			1	SB 230 102	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorzorging	€ 220.000	€ 0	€ 0	€ 0	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorzorging	€ 220.000	€ 0	€ 0	€ 0
			2	SB 240 130	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorzorging	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorzorging	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			100											
				Eindeantwoord (Ja/Nee)										
			1	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07										
			2	Ja										
			2	Nee										

SISA verantwoording

SISA bijlage verantwoording informatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatie verwerking Sisa - d.d. 7-01-2025									
lenW	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SISA tussen medioverhoeden)	Provinciale beschikking en/of verordening	Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B.01	Aard controle R Indicator: E27B.02	Aard controle R Indicator: E27B.03	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoord oerige bestedingen
					1 P24-2013-4359236 2 P24-2013-4359236 3 P24-2014-45843249 4 P24-2014-493843407 Kopie beschikkingnummer	€ 0 € 0 € 0 € 0 Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T)	€ 0 € 0 € 0 € 0 Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Indien de correctie een positieve waarde heeft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoordde bestedingen	Aard controle R Indicator: E27B.04 € 0 € 0 € 0 € 0 Eindeverantwoording (Ja/Nee)
					1 P24-2013-4359236 2 P24-2013-4359236 3 P24-2014-45843249 4 P24-2014-493843407 Beschikkingnummer	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B.06 € 0 € 0 € 0 € 0 Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B.07 € 0 € 0 € 0 € 0 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Regeling is ingetrokken Regeling is ingetrokken Regeling is ingetrokken Regeling is ingetrokken Besteding (jaar T) ten laste van cofinanciering	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B.10 Ja Ja Ja Ja Besteding (t/m jaar T) cofinanciering cumulatief
lenW	E44	Tijdelijke impulsregeling klimaatdata 2021-2027			1 5000004844 en 500000688 2 5000004844 en 500000688 15	Aard controle n.v.t. Indicator: E44.01 € 100.107 Aard controle R Indicator: E44.02 € 100.107	Aard controle n.v.t. Indicator: E44.03 € 100.107	Aard controle R Indicator: E44.04 € 203.247	Aard controle n.v.t. Indicator: E44.05 € 203.247 Nee
					Kopie beschikkingnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgeleid in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
					1 5000004844 en 500000688 2 5000004844 en 500000688 15	Aard controle n.v.t. Indicator: E44.07 Westelijke Achterweg Middelham	Aard controle n.v.t. Indicator: E44.08 Nee		
					Kopie beschikkingnummer	Zakelijke uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) van SISA tussen medioverhoeden		
					1 5000004844 en 500000688 2 5000004844 en 500000688 15	Aard controle n.v.t. Indicator: E44.10 Ja	Aard controle n.v.t. Indicator: E44.12 € 203.247	Correctie cofinanciering (jaar T-1) van SISA tussen medioverhoeden	Aard controle n.v.t. Indicator: E44.13 € 203.247 Nee

SISA verantwoording

S.2W	G3	SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025									
		Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Aard controle R Indicator G3/01	Aard controle R Indicator G3/02	Aard controle R Indicator G3/03	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	Aard controle R Indicator G3/05	Aard controle R Indicator G3/06
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		€ 0	€ 24.172	€ 113.981	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		BBZ 2004 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ 2004 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ 2004 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ 2004 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ 2004 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	Gederde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) exclusief BOB i.v.m. de hersteoperatie kinderopvangzorgslagafaire	Gederde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteoperatie kinderopvangzorgslagafaire	Gederde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteoperatie kinderopvangzorgslagafaire	Gederde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteoperatie kinderopvangzorgslagafaire	Gederde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteoperatie kinderopvangzorgslagafaire
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Aard controle R Indicator G3/07	Aard controle R Indicator G3/08	Aard controle R Indicator G3/09	Aard controle R Indicator G3/10	Aard controle R Indicator G3/11	Aard controle R Indicator G3/12	Aard controle R Indicator G3/13	Aard controle R Indicator G3/14	Aard controle R Indicator G3/15	Aard controle R Indicator G3/16
		Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

SISA verantwoording

SZW	G10	Wet inburgering 2021, gemeentedeel 2024	SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverzekering sisa - d.d. 7-9-2025				
			Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering	
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03		
			€ 1.176.005	€ 43.137	Ja		
SZW	G12	Kultuurschulden publieke schulden SZW domein herenboerderij kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T) op grond van de Wgr	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering	
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03		
			€ 0	€ 0	Ja		
SZW	G13	Onderwijsroute, deel gemeente 2024	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T) op grond van de Wgr	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering	
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 19.117	€ 0	€ 0	Ja	

[illegible]

SISA verantwoording

VWS	H4	SISA bijlage: verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverzekering asia - d.d. 7-01-2025				
		Regeling specifieke uitkering simulering sport 2024-2025	Omvangrijke uitkeringen sport 2024-2025			
Gemeenten		Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02	Totale werkelijke bekijnde uitkering		
		Activiteiten		Totale werkelijke bekijnde uitkering per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Ontvoren zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstenverleend door derden
VWS	H4	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/04	€ 20	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06
		1 5200240 Bommeste		€ 20	€ 20	
		2 5200250 Guldenswei		€ 692		
		3 5200260 Buurthuis Achthuis		€ 46		
		4 5200270 Centrum		€ 459		
		5 5200280 Haagse Huis		€ 144		
		6 5200290 Dorpsplein		€ 862		
		7 5300410 Dorpsplein		€ 862		
		8 5300420 Gymzaal Molenlaan		€ 36		€ 422
		9 5300430 Gymzaal Kerkstraat		€ 1.488	€ 432	€ 917
		10 5300440 Gymzaal K. van		€ 53	€ 5	€ 392
		11 5300470 Gymzaal Oudemeide		€ 391		€ 175
		12 5300500 Sportcomplex Dordrecht		€ 8.867	€ 103	€ 8.867
		13 5300510 Sportcomplex Dordrecht		€ 326		€ 200
		14 5300520 De Slaver		€ 3.242		
		15 5300530 Zuidendep		€ 9.915		
		16 5300540 Gooye		€ 1.013		
		17 5300550 Sportcomplex		€ 1.853		€ 1.018
		18 5300560 Sportcomplex Nieuwe		€ 4.562		
		19 5300570 WFB		€ 12.410		
		20 5300580 VV Stieldam		€ 12.557		
		21 5300590 Sportterrein Dikland		€ 4.054		
		22 5300600 Sportterrein Molislaant		€ 622		
		23 5300610 Oude-Torpe voetbal		€ 8.435		
		24 5300620 Oude-Torpe voetbal		€ 2.822		
		25 5300630 Sportterrein Achthuis		€ 3.639		
		26 5300640 Sportterrein den		€ 2.208		
		27 5300650 Sportterrein		€ 2.466		
		28 5300660 Oudeplaat		€ 2.466		€ 4.313
		29 5300670 Bommeste		€ 51.145		
		30 5300680 Haagse Huis		€ 94		
		31 5300690 Dorpsplein		€ 94		
		32 5300700 Dorpsplein		€ 94		
		33 5300710 Zuidendep		€ 22.746		
		34 5300720 Gooye		€ 699		
		35 7530022 onderzoek toekomst		€ 1.888		
		36 Vrije voetbalsport		€ 1.888		
		37 7530036 verwerking douche Sluwer		€ 5.288		
		38 7530038 Gooye dakbedekking		€ 1.689		
		39 Diversen		€ 93		€ 8.389
		40				
VWS	H21	Specifieke uitkering clientondersteuning				
		Gerealiseerde activiteit h21 projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (n jaar T) (Ja/Nee)	Indicator: H21/01	Indicator: H21/02	Indicator: H21/03	Indicator: H21/04
VWS		Aard controle n.v.t. Indicator: H21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/02	€ 0	Aard controle R Indicator: H21/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/04
		Nee	Besteding moet nog plaats vinden (medio 2025 t/m medio 2026)	€ 0	€ 0	Nee

SISA verantwoording

VWS	H30	SISA bijlage verantwoording informatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverzekering alsa - d.d. 7.01.2025									
		Naam onderdeel	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Totaalbeding (jaar T) toegakend per onderdeel	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/03	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (tm jaar T) per onderdeel	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Meegevoert aan de monitoring (Ja/ Nee/ n.v.t.)?
		1 Lokaal Sportakkoord	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	€ 42.147	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	€ 47.780	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/03	€ 97.304	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Ja	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
		2 Brede regeling combinatiefuncties		€ 288.545		€ 276.988		€ 927.134		Ja	
		3 Terugdringen		€ 64.842		€ 104.883		€ 167.129		Ja	
		4 Gezondheidszaken		€ 51.874		€ 57.541		€ 92.084		Ja	
		5 Mentale Gezondheid		€ 18.210		€ 15.661		€ 37.447		Ja	
		6 Aanpak overgewicht en obesitas		€ 58.737		€ 34.082		€ 36.132		Ja	
		7 Valpreventie		€ 154.000		€ 57.136		€ 99.554		Ja	
		8 Leermogeling		€ 32.421		€ 25.643		€ 59.168		Ja	
		9 OKO & Voorgesigndeling		€ 8.106		€ 12.969		€ 20.750		Ja	
		10 Alcoholproblematiek		€ 115.116		€ 120.577		€ 245.694		Ja	
		11 Mentale sociale basis		€ 32.421		€ 31.122		€ 62.543		Ja	
		12 Een team eenzaamheid		€ 32.421		€ 31.122		€ 62.543		Ja	
		13 Wiedzif op receipt		€ 30.800		€ 29.566		€ 46.884		Ja	
		14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD		€ 8.106		€ 7.881		€ 15.662		Ja	
		15 Coördinatiekosten regionale aanpak		€ 23.867		€ 23.892		€ 51.591		Ja	
VWS	H39	Specifieke uitering 12A-doelen 2023-2026 (SISA huizen medoverheden)									
		Nee	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Besteding (jaar T)							
		Heronder per regel den code selecteren en in de kolommen aanpak de verantwoordingsinformatie voor de medoverheid invullen									
		Aard controle n.v.t. Indicator: H39/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H39/02	€ 309.136							
		1 061303 Gemeente Nissewaard		€ 309.136							
		2									

[illegible]

SISA verantwoording

[illegible]

SISA verantwoording

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverzekering asia - d.d. 7-01-2025									
VRO	J75B	Regionale 3 ^e tranche	Hieronder per regel den code selecteren en in de kolommen verantwoordingsinformatie voor de medioverheid invullen	Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/02	Een pijl per regel Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/03	Betreeft pijl Besteding per pijl (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Aard controle R Indicator: J75B/04	Cofinanciering per pijl (jaar T)
		SISA tussen medioverheden							
			1061930 Gemeente Nissewaard	1061930 Gemeente Nissewaard	DGNV LG/2020676	Governance	€ 0	€ 0	€ 0
			2061930 Gemeente Nissewaard	2061930 Gemeente Nissewaard	DGNV LG/2020676	Duurzaamheid	€ 431.873	€ 0	€ 0
			4061930 Gemeente Nissewaard	4061930 Gemeente Nissewaard	DGNV LG/2020676	Landbouw en leefomgeving	€ 0	€ 0	€ 5.280
			5061930 Gemeente Nissewaard	5061930 Gemeente Nissewaard		Landbouw en leefomgeving	€ 0	€ 0	€ 5.280
			100			Totale cumulatieve besteding per pijl (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Toslochting		
			Hieronder verspreidt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator J75B/01 in de kolommen hemaast de verantwoordingsinformatie voor de medioverheid invullen						
			1061930 Gemeente Nissewaard	1061930 Gemeente Nissewaard	Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/06	Aard controle R Indicator: J75B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/08	Aard controle R Indicator: J75B/09	
			2061930 Gemeente Nissewaard	2061930 Gemeente Nissewaard	€ 108.676	€ 50.000	Governance	Duurzaamheid	
			4061930 Gemeente Nissewaard	4061930 Gemeente Nissewaard	€ 1.913.488	€ 1.700.000	Aard	Aard	
			5061930 Gemeente Nissewaard	5061930 Gemeente Nissewaard	€ 0	€ 1.000.000	Aard	Aard	
			5		€ 0	€ 51.089	Landbouw en leefomgeving	Landbouw en leefomgeving	
			100			Totale compensabele BTW (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen						
			Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/10	Aard controle R Indicator: J75B/11		Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/12			
			1	€ 0	€ 23.798	Nee			
			2						
			3						
			Projectraam	Cumulatief aantal flex- of transformatieleningen gerealiseerd per project (t/m jaar T) - betreft totaal	Cumulatief aantal flex- of transformatieleningen gerealiseerd voor Ontkenden of vergunninghouders per project (t/m jaar T) - betreft totaal		Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project - inclusief uitvoering door derden	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) per project - inclusief uitvoering door derden	
			1	Aard controle n.v.t. Indicator: J85/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J85/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J85/03		Aard controle R Indicator: J85/04	Aard controle R Indicator: J85/05
			2	Flexwoning Middelhamts	110	110	€ 20.535.022	€ 6.190.729	
			20	Kapite projectnaam	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			1	Aard controle n.v.t. Indicator: J85/06	Aard controle n.v.t. Indicator: J85/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J85/08			
			2	Flexwoning Middelhamts	Ja	Nee			
			20						

[illegible]

Baten en lasten per taakveld

Taakveld		Begroting na wijziging 2024			Werkelijk 2024			Thema
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	
0.	Bestuur en ondersteuning							
0.1	Bestuur	-	2.875.841	2.875.841	-20.132	2.950.833	2.930.701	Bestuurs- en kabinetzaken
0.2	Burgerzaken	-1.097.100	1.635.000	537.900	-1.163.109	1.609.562	446.453	Dienstverlening
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-10.100	217.400	207.300	-18.278	114.802	96.524	Ruimte en wonen / Leefomgeving / Dienstverlening
0.4	Overhead	-117.600	21.923.509	21.805.909	-480.388	21.430.032	20.949.644	Alle thema's
0.5	Treasury	-11.587.200	1.326.436	-10.260.764	-11.555.415	1.307.714	-10.247.700	Algemene dekkingsmiddelen
0.61	OZB woningen	-8.591.000	342.995	-8.248.005	-8.411.316	379.862	-8.031.454	Algemene dekkingsmiddelen
0.62	OZB niet-woningen	-2.741.000	62.172	-2.678.828	-2.712.418	52.848	-2.659.570	Algemene dekkingsmiddelen
0.63	Parkeerbelasting	-13.300	-	-13.300	-28.147	-	-28.147	Mobiliteit
0.64	Belastingen overig	-25.000	105.494	80.494	-31.746	176.044	144.298	Algemene dekkingsmiddelen
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-105.179.200	-	-105.179.200	-105.508.656	-	-105.508.656	Algemene dekkingsmiddelen
0.8	Overige baten en lasten	-	50.000	50.000	-	-	-	Algemene dekkingsmiddelen
0.9	Vernootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-	Algemene dekkingsmiddelen
0.10	Mutaties reserves	-43.625.650	55.033.571	11.407.921	-29.492.746	43.088.012	13.605.266	Alle thema's
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-	-	-	Alle thema's
	Subtotaal	-172.987.150	83.572.418	-89.414.732	-159.422.352	71.222.528	-88.199.824	
1.	Veiligheid							
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-167.000	3.077.262	2.910.262	-162.473	2.893.217	2.730.744	Openbare orde en veiligheid
1.2	Openbare orde en veiligheid	-81.600	2.620.400	2.538.800	-77.737	2.607.337	2.529.600	Openbare orde en veiligheid / Bedrijvigheid
	Subtotaal	-248.600	5.697.662	5.449.062	-240.210	5.500.554	5.260.344	
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat							
2.1	Verkeer en vervoer	-972.800	13.964.531	12.991.731	-2.504.304	13.451.245	10.946.941	Leefomgeving / Mobiliteit
2.2	Parkeren	-	13.000	13.000	-1.145	9.173	8.028	Mobiliteit
2.3	Recreatieve havens	-354.400	1.135.300	780.900	-353.047	948.550	595.503	Bedrijvigheid
2.4	Economische havens en waterwegen	-	-	-	-	-	-	Bedrijvigheid
2.5	Openbaar vervoer	-	-	-	-	-	-	Mobiliteit
	Subtotaal	-1.327.200	15.112.831	13.785.631	-2.858.496	14.408.968	11.550.471	
3.	Economie							
3.1	Economische ontwikkeling	-79.500	510.200	430.700	-61.741	496.761	435.020	Bedrijvigheid
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.200.200	1.080.500	-119.700	-1.014.293	1.090.311	76.018	Ruimte en wonen / Bedrijvigheid / Algemene dekkingsmiddelen
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-388.400	346.400	-42.000	-401.111	326.960	-74.151	Bedrijvigheid / Leefomgeving
3.4	Economische promotie	-5.404.000	1.837.200	-3.566.800	-5.542.097	1.501.793	-4.040.305	Ruimte en wonen / Bedrijvigheid
	Subtotaal	-7.072.100	3.774.300	-3.297.800	-7.019.241	3.415.824	-3.603.417	
4.	Onderwijs							
4.1	Openbaar basisonderwijs	-	137.300	137.300	-	113.475	113.475	Blijvend ontwikkelen
4.2	Onderwijs huisvesting	-56.900	3.631.800	3.574.900	-54.328	3.258.471	3.204.143	Blijvend ontwikkelen
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.572.200	3.753.900	2.181.700	-1.551.639	3.565.801	2.014.162	Blijvend ontwikkelen
	Subtotaal	-1.629.100	7.523.000	5.893.900	-1.605.967	6.937.746	5.331.779	

Baten en lasten per taakveld

Taakveld		Begroting na wijziging 2024			Werkelijk 2024			Thema
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	
5.	Sport, cultuur en recreatie							
5.1	Sportbeleid en activering	-350.100	675.900	325.800	-367.251	615.700	248.449	Gemeenschapszin & sociale veiligheid / Gezondheid en welzijn
5.2	Sportaccommodaties	-1.974.000	7.165.500	5.191.500	-2.820.317	7.136.319	4.316.002	Gemeenschapszin & sociale veiligheid / Gezondheid en welzijn
5.3	Cultuurspresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-54.900	799.800	744.900	-71.472	620.854	549.382	Blijvend ontwikkelen / Gemeenschapszin & sociale veiligheid
5.4	Musea	-179.200	1.036.800	857.600	-206.714	739.814	533.099	Gemeenschapszin & sociale veiligheid / Dienstverlening
5.5	Cultureel erfgoed	-109.600	919.200	809.600	-184.111	883.409	699.298	Ruimte en wonen / Gemeenschapszin & sociale veiligheid / Dienstverlening
5.6	Media	-83.300	1.043.800	960.500	-164.955	1.142.016	977.061	Blijvend ontwikkelen
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-394.500	7.405.900	7.011.400	-395.412	7.045.341	6.649.930	Ruimte en wonen / Leefomgeving / Bedrijvigheid / Gemeenschapszin en sociale veiligheid
	Subtotaal	-3.145.600	19.046.900	15.901.300	-4.210.232	18.183.453	13.973.221	
6.	Sociaal domein							
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-12.382.500	14.766.600	2.384.100	-12.867.062	14.263.106	1.596.044	Blijvend ontwikkelen / Gemeenschapszin & sociale veiligheid / Gezondheid en welzijn / De inwoner in regio / Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-2.812.600	4.990.500	2.177.900	-3.274.636	4.976.375	1.701.740	Gezondheid en welzijn / Inwoner in regio / Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.3	Inkomensregelingen	-11.336.000	13.704.000	2.368.000	-11.370.720	13.544.143	2.173.423	Gezondheid en welzijn / Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.4	WSW en beschut werk	-1.890.000	8.481.300	6.591.300	-2.075.872	8.160.054	6.084.182	Blijvend ontwikkelen
6.5	Arbeidsparticipatie	-	2.633.700	2.633.700	-	2.547.752	75.915	Blijvend ontwikkelen
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-107.500	3.539.000	3.431.500	-110.396	3.362.831	3.252.436	De inwoner in regio / Dienstverlening
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	-260.500	4.458.300	4.197.800	-336.314	4.471.946	4.135.632	Gemeenschapszin & sociale veiligheid / Gezondheid en welzijn / De inwoner in regio / Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.71b	Begeleiding (WMO)	-	2.645.600	2.645.600	-	2.608.186	2.608.186	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.71c	Dagbesteding (WMO)	-	1.830.100	1.830.100	-	1.758.039	1.758.039	Gezondheid en welzijn / Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.71d	Overige maatwerkarrangementen WMO)	-	142.900	142.900	-42.051	117.966	75.915	Blijvend ontwikkelen
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-	-	-	Blijvend ontwikkelen
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	-	1.791.800	1.791.800	-	996.172	996.172	De inwoner in regio / Dienstverlening
6.72b	Jeugdhulp behandeling	-	4.106.600	4.106.600	-	4.446.170	4.446.170	Gemeenschapszin & sociale veiligheid / Gezondheid en welzijn / De inwoner in regio / Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	-	1.352.000	1.352.000	-	1.731.866	1.731.866	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	-	355.500	355.500	-	9.740	9.740	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.73a	Pleegzorg	-	656.900	656.900	-	453.699	453.699	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.73b	Gezinsgericht	-	-	-	-	-	-	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	-	2.266.200	2.266.200	-	3.113.553	3.113.553	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-	626.400	626.400	-	293.034	293.034	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	608.500	608.500	-	692.186	692.186	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.74c	Gesloten plaatsing	-	-	-	-	-	-	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.81a	Beschermde wonen (WMO)	-	1.162.800	1.162.800	-	1.171.503	1.171.503	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.81b	Maatschappelijke - en vrouwenopvang (WMO)	-	140.300	140.300	-	-	-	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.82a	Jeugdbescherming	-	-	-	-	-	-	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.82b	Jeugdreclassering	-	181.800	181.800	-	599.715	599.715	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
	Subtotaal	-28.789.100	70.440.800	41.651.700	-29.877.051	69.318.036	39.440.985	

Baten en lasten per taakveld

Taakveld		Begroting na wijziging 2024			Werkelijk 2024			Thema
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	
7.	Volksgezondheid en milieu							
7.1	Volksgezondheid	-316.500	3.227.900	2.911.400	-226.033	2.821.565	2.595.531	Gezondheid en welzijn / Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
7.2	Riolering	-6.231.800	4.711.527	-1.520.273	-6.362.887	4.531.204	-1.831.683	Leefomgeving
7.3	Afval	-7.434.000	7.396.913	-37.087	-7.358.822	7.706.020	347.198	Leefomgeving
7.4	Milieubeheer	-2.483.300	4.815.500	2.332.200	-2.034.404	4.897.780	2.863.375	Ruimte en wonen / Leefomgeving / Duurzame ontwikkeling
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-1.096.000	1.221.200	125.200	-1.167.860	1.082.575	-85.285	Leefomgeving
	Subtotaal	-17.561.600	21.373.040	3.811.440	-17.150.006	21.039.144	3.889.137	
8.	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing							
8.1	Ruimtelijke Ordening	-1.041.300	2.114.700	1.073.400	-893.101	2.115.872	1.222.771	Ruimte en wonen
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	-138.200	394.800	256.600	-213.516	546.365	332.849	Ruimte en wonen
8.3	Wonen en bouwen	-2.522.400	7.411.899	4.889.499	-3.810.882	7.876.234	4.065.351	Ruimte en wonen
	Subtotaal	-3.701.900	9.921.399	6.219.499	-4.917.499	10.538.470	5.620.971	
TOTALEN		-236.462.350	236.462.350	-	-227.301.055	220.564.723	-6.736.332	

Baten en lasten per programma per taakveld

Omschrijving Programma en taakveld	Primitieve begroting 2024 lasten	Primitieve begroting 2024 baten	Saldo	Begroting na wijziging 2024 lasten	Begroting na wijziging 2024 baten	Saldo	Rekening 2024 lasten	Rekening 2024 baten	Saldo
Programma lijn Aantrekkelijk eiland	53.395.732	-27.015.100	26.380.632	61.460.282	-34.159.750	27.300.532	60.550.973	-36.781.617	23.769.356
0.10 Mutaties reserves	1.394.700	-1.834.900	-440.200	3.387.850	-6.364.350	-2.976.500	3.414.038	-6.053.845	-2.639.807
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	35.800	-10.100	25.700	35.800	-10.100	25.700	19.689	-18.278	1.411
0.5 Treasury	156.100	-156.100	-	156.100	-264.100	-108.000	152.657	-291.249	-138.591
0.63 Parkeerbelasting	-	-13.300	-13.300	-	-13.300	-13.300	-	-28.147	-28.147
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.077.262	-167.000	2.910.262	3.077.262	-167.000	2.910.262	2.893.217	-162.473	2.730.744
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.276.500	-81.600	2.194.900	2.592.800	-81.600	2.511.200	2.593.473	-77.737	2.515.736
2.1 Verkeer en vervoer	12.794.831	-721.600	12.073.231	13.964.531	-972.800	12.991.731	13.451.245	-2.504.304	10.946.941
2.2 Parkeren	21.000	-	21.000	13.000	-	13.000	9.173	-1.145	8.028
2.3 Recreative havens	1.208.800	-354.400	854.400	1.135.300	-354.400	780.900	948.550	-353.047	595.503
3.1 Economische ontwikkeling	483.400	-80.100	423.300	510.200	-79.500	430.700	496.761	-61.741	435.020
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	923.500	-1.035.900	-112.400	1.079.600	-1.200.200	-120.600	887.680	-1.009.489	-121.809
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	346.400	-388.400	-42.000	346.400	-388.400	-42.000	326.960	-401.111	-74.151
3.4 Economische promotie	2.429.000	-4.649.000	-2.220.000	1.837.200	-5.404.000	-3.566.800	1.501.793	-5.542.097	-4.040.305
5.5 Cultureel erfgoed	462.300	-1.800	460.500	503.800	-1.800	502.000	423.307	-74.475	348.833
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	7.855.300	-394.500	7.460.800	7.405.600	-394.500	7.011.100	7.045.341	-395.412	6.649.930
7.2 Roliering	4.794.427	-6.231.800	-1.437.373	4.698.427	-6.231.800	-1.533.373	4.519.611	-6.362.887	-1.843.276
7.3 Afval	7.388.913	-7.391.200	-2.287	7.396.913	-7.434.000	-37.087	7.706.020	-7.358.822	347.198
7.4 Milieubeheer	1.974.900	-	1.974.900	2.176.900	-	2.176.900	2.540.413	-	2.540.413
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	1.295.200	-1.096.000	199.200	1.221.200	-1.096.000	125.200	1.082.575	-1.167.860	-85.285
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.481.400	-207.500	1.273.900	2.114.700	-1.041.300	1.073.400	2.115.872	-893.101	1.222.771
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	385.000	-130.800	254.200	394.800	-138.200	256.600	546.385	-213.516	332.849
8.3 Wonen en bouwen	2.610.999	-2.089.100	521.899	7.411.899	-2.522.400	4.889.499	7.876.234	-3.810.882	4.065.351
Programma lijn Vitaal eiland	77.465.000	-18.694.900	58.770.100	104.218.500	-36.847.500	67.371.000	94.611.261	-38.261.329	56.349.932
0.10 Mutaties reserves	-	-30.000	-30.000	12.780.900	-3.546.100	9.234.800	5.810.621	-3.028.959	2.781.662
1.2 Openbare orde en veiligheid	27.600	-	27.600	27.600	-	27.600	13.865	-	13.865
4.1 Openbaar basisonderwijs	137.300	-	137.300	137.300	-	137.300	113.475	-	113.475
4.2 Onderwijs huisvesting	2.834.000	-56.900	2.777.100	3.631.800	-56.900	3.574.900	3.258.471	-54.328	3.204.143
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.237.600	-944.600	2.293.000	3.753.900	-1.572.200	2.181.700	3.585.801	-1.551.839	2.014.162
5.1 Sportbeleid en activering	642.200	-319.000	323.200	675.900	-350.100	325.800	615.700	-367.251	248.449
5.2 Sportaccommodaties	6.962.400	-1.922.900	5.039.500	7.165.500	-1.974.000	5.191.500	7.136.319	-2.820.317	4.316.002
5.3 Cultuurproductie, cultuurparticipatie en Musea	700.400	-54.900	645.500	798.800	-54.900	744.900	620.854	-71.472	549.382
5.4 Cultureel erfgoed	349.300	-	349.300	500.000	-12.800	487.200	161.484	-11.000	150.484
5.5 Media	33.100	-107.800	-74.700	49.100	-107.800	-58.700	50.503	-109.636	-59.133
5.6 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	993.500	-33.000	960.500	1.043.800	-83.300	960.500	1.142.016	-164.955	977.061
5.7 Samenkracht en burgerparticipatie	300	-	300	300	-	300	-	-	-
6.1 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	8.751.300	-3.470.500	5.280.800	14.766.600	-12.382.500	2.384.100	14.263.106	-12.667.062	1.596.044
6.2 Inkomensregelingen	4.677.400	-170.500	4.506.900	4.990.500	-2.812.600	2.177.900	4.976.375	-3.274.636	1.701.740
6.3 WSW en beschut werk	11.908.000	-9.046.000	2.862.000	13.704.000	-11.336.000	2.368.000	13.544.143	-11.370.720	2.173.423
6.4 Arbeids participatie	7.782.700	-1.950.000	5.832.700	8.481.300	-1.890.000	6.591.300	8.160.054	-2.075.872	6.084.182
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.322.800	-	2.322.800	2.633.700	-	2.633.700	2.547.752	-	2.547.752
6.71 Hulp bij het huishouden (WMO)	3.289.000	-91.300	3.197.700	3.522.900	-91.300	3.431.600	3.345.385	-89.083	3.256.302
6.71a Begeleiding (WMO)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.71b Dagbesteding (WMO)	3.098.300	-260.500	2.837.800	4.458.300	-260.500	4.197.800	4.471.946	-336.314	4.135.632
6.71c	2.295.600	-	2.295.600	2.645.600	-	2.645.600	2.608.186	-	2.608.186
	1.935.300	-	1.935.300	1.830.100	-	1.830.100	1.758.039	-	1.758.039

Baten en lasten per programma per taakveld

Omschrijving Programma en taakveld	Primitieve begroting 2024 lasten	Primitieve begroting 2024 baten	Saldo	Begroting na wijziging 2024 lasten	Begroting na wijziging 2024 baten	Saldo	Rekening 2024 lasten	Rekening 2024 baten	Saldo
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	238.900	-	238.900	142.900	-	142.900	117.966	-42.051	75.915
6.72a Jeugdhulp begeleiding	2.083.300	-	2.083.300	1.791.800	-	1.791.800	996.172	-	996.172
6.72b Jeugdhulp behandeling	1.056.600	-	1.056.600	4.106.600	-	4.106.600	4.446.170	-	4.446.170
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	1.052.000	-	1.052.000	1.352.000	-	1.352.000	1.731.866	-	1.731.866
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	655.500	-	655.500	355.500	-	355.500	9.740	-	9.740
6.73a Pleegzorg	1.056.900	-	1.056.900	656.900	-	656.900	453.699	-	453.699
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	2.266.200	-	2.266.200	2.266.200	-	2.266.200	3.113.553	-	3.113.553
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	1.926.400	-	1.926.400	626.400	-	626.400	293.034	-	293.034
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	808.500	-	808.500	608.500	-	608.500	692.186	-	692.186
6.81a Beschermd wonen (WMO)	1.162.800	-	1.162.800	1.162.800	-	1.162.800	1.171.503	-	1.171.503
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	140.300	-	140.300	140.300	-	140.300	-	-	-
6.82a Jeugdbescherming	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.82b Jeugdreclassering	181.800	-	181.800	181.800	-	181.800	599.715	-	599.715
7.1 Volksgezondheid	2.857.700	-237.000	2.620.700	3.227.900	-316.500	2.911.400	2.821.565	-226.033	2.595.531
Programmalijn Duurzaam en innovatief eiland	2.815.800	-2.237.200	578.600	3.806.200	-2.735.400	1.070.800	3.518.922	-2.157.772	1.361.150
0.10 Mutaties reserves	261.100	-184.500	76.600	1.154.500	-252.100	902.400	1.149.963	-123.368	1.026.595
7.2 Riolering	-	-	-	13.100	-	13.100	11.593	-	11.593
7.4 Milieubeheer	2.554.700	-2.052.700	502.000	2.638.600	-2.483.300	155.300	2.357.367	-2.034.404	322.962
Programmalijn Betrokken eiland	5.389.841	-1.146.900	4.242.941	6.156.241	-1.463.100	4.693.141	6.174.738	-1.576.232	4.598.507
0.1 Bestuur	2.596.841	-	2.596.841	2.875.841	-	2.875.841	2.950.833	-20.132	2.930.701
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	73.800	-176.400	-102.600	73.800	-166.400	-92.600
0.2 Burgerzaken	1.606.200	-1.067.100	539.100	1.635.500	-1.097.100	537.900	1.609.562	-1.163.109	446.453
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	181.600	-	181.600	181.600	-	181.600	95.113	-	95.113
0.4 Overhead	482.300	-26.000	456.300	470.800	-7.000	463.800	440.055	-9.563	430.492
5.4 Musea	435.500	-37.600	397.900	536.800	-166.400	370.400	578.330	-195.714	382.616
5.5 Cultureel erfgoed	71.300	-	71.300	366.300	-	366.300	409.599	-	409.599
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	16.100	-16.200	-100	16.100	-16.200	-100	17.447	-21.313	-3.867
Algemene dekkingsmiddelen	44.376.426	-134.348.700	-89.972.274	60.821.126	-161.256.600	-100.435.474	55.708.828	-148.524.106	-92.815.277
0.10 Mutaties reserves	18.877.921	-19.833.100	-955.179	37.636.521	-33.286.700	4.349.821	32.649.591	-20.120.174	12.529.417
0.4 Overhead	22.228.909	-137.400	22.091.509	21.452.709	-110.600	21.342.109	20.989.978	-470.825	20.519.152
0.5 Treasury	1.431.436	-3.792.400	-2.360.964	1.170.336	-11.323.100	-10.152.764	1.155.057	-11.264.166	-10.109.109
0.61 OZB woningen	342.995	-8.591.000	-8.248.005	342.995	-8.591.000	-8.248.005	379.862	-8.411.316	-8.031.454
0.62 OZB niet-woningen	62.172	-2.741.000	-2.678.828	62.172	-2.741.000	-2.678.828	52.848	-2.712.418	-2.659.570
0.64 Belastingen overig	205.494	-25.000	180.494	105.494	-25.000	80.494	176.044	-31.746	144.298
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-99.228.800	-99.228.800	-	-105.179.200	-105.179.200	-	-105.508.656	-105.508.656
0.8 Overige baten en lasten	1.218.900	-	1.218.900	50.000	-	50.000	-	-	-
0.9 Vermoedingsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-	102.817	-	102.817
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	8.600	-	8.600	900	-	900	202.631	-4.804	197.827
Totaal programma's	183.442.800	-183.442.800	-	236.462.350	-236.462.350	-	220.564.723	-227.301.055	-6.736.332

gemeente
Goeree-Overflakkee

Bijlagen

Financieel overzicht Sociaal Domein

Financieel overzicht Nieuw Sociaal Domein ("GRIP-begroting")					
	Begroot uitgavenbudget		Werkelijke uitgaven		Saldo
omschrijving:	2023	2024	2023	2024	2024
WMO:	€ 5.384.100	€ 5.478.200	€ 4.790.744	€ 5.146.900	€ 331.300
Jeugd:	€ 11.564.100	€ 13.091.100	€ 11.348.208	€ 13.533.300	€ -442.200
Participatie:	€ 90.000	€ 90.000	€ 95.148	€ 95.148	€ -5.148
Cluster overstijgend in sociaal domein (0-100 jaar):	€ 4.469.600	€ 5.467.000	€ 4.241.857	€ 5.356.916	€ 110.084
Totalen:	€ 21.507.800	€ 24.126.300	€ 20.475.957	€ 24.132.264	€ -5.964

Mutaties reserves begroot t.o.v. werkelijk

Reserve	Toevoegingen 2024			Onttrekkingen 2024		
	Geraamd	Werkelijk	Vershil	Geraamd	Werkelijk	Vershil
Algemene Reserve	10.580.800	24.034.419	-13.453.619	18.290.200	16.621.203	1.668.997
Reserve ORB materiaal	-	-	-	29.800	-	29.800
Reserve kunstwerken	822.900	822.900	-	-	-	-
Reserve bedrijventerreinen	430.250	430.250	-	-	-	-
Reserve aandelen GBE Aqua	2.950.000	2.950.000	-	-	-	-
Reserve beeldende kunst	25.000	25.000	-	-	-	-
Reserve Grevelingenfonds	38.300	38.300	-	-	-	-
Reserve Sociaal Domein	3.534.200	3.534.200	-	1.891.300	1.660.200	231.100
Reserve opvang vluchtelingen	9.221.700	9.017.421	204.279	536.900	470.427	66.473
Reserve wind- en zonneparken	95.100	99.800	-4.700	26.200	25.149	1.051
Reserve Duurzaamheid	884.400	880.440	3.960	126.800	78.000	48.800
Reserve gebiedsontwikkeling Noordrand	166.000	160.723	5.277	14.500	10.476	4.024
Reserve Omgevingswet	761.800	761.800	-	302.700	53.604	249.096
Reserve grondbeleid	-	-	-	2.047.150	2.310.386	-263.236
Reserve budgetoverheveling	1.007.900	1.007.900	-	477.500	416.955	60.545
Reserve Enecogelden	-	-	-	18.860.000	18.859.970	30
Reserve toeristische voorzieningen	623.500	649.688	-26.188	249.000	28.906	220.094
Reserve ex-BWS gelden	-	-	-	38.700	10.365	28.335
Reserve bijdrage kapitaallasten	23.873.800	23.873.770	30	734.900	726.904	7.996
TOTAAL	55.015.650	68.286.610	-13.270.960	43.625.650	41.272.546	2.353.104

Besteding Web-middelen

A. Inhoudelijke verantwoording van de ingezette WEB middelen.

1.	2	3	4	5	6	7	8
nr	Naam van de organisatie	Soort organisatie (bv stichting o.i.d.)	Doel van de activiteit	Duur van de activiteit	Intensiteit (bv aantal uren)	startdatum	einddatum
1	Albeda	Stichting	WEB activiteiten gericht op taalverhoging tbv participatie, inclusief aanbod Oekraïners Maatwerkaanbod, taalverhoging medio Q4	40 weken	Wekelijks, afhankelijk van taalniveau 1 of 2 dagdelen per week, buiten schoolvakanties 13 weken	1-1-2024 1-9-2024	31-12-2024 31-12-2024
2	Bibliotheek	Stichting	WEB activiteiten gericht op verbeteren taal;-reken- en digitale vaardigheden	Doorlopend 2024	divers, afhankelijk van activiteit	1-1-2024	31-12-2024
3	NL-training	BV	WEB activiteiten gericht op taalvaardigheden	Traject duurt gemiddeld 15 weken	Wekelijks, 2 dagdelen per week, buiten schoolvakanties	1-1-2024	31-12-2024

1	2	3	9	10	11
nr	Naam van de organisatie	Soort organisatie (bv stichting o.i.d.)	plaats van activiteit	aantal deelnemers	toegekend bedrag
1	Albeda	Stichting	Middelharnis	92	€ 105.138,-
	Bibliotheek	Stichting	Middelharnis	divers, afhankelijk van activiteit	€ 41.651,82
3	NL-training	BV	Middelharnis	30	€ 27.000,-

Besteding Web-middelen

B. Financiële verantwoording van de ingezette WEB middelen tbv toelichting op de jaarrekening

Gemeente Goeree-Overflakkee			
1	2	3	4
cat	Inzet van het lokale deel van de WEB middelen	Toelichting	Lokale WEB middelen
1a	Toegekende WEB middelen voor	(incl extra middelen ad € 3.557,54)	€ 156.449,64
2b	Niet bestede WEB middelen uit 2023		€ 19.047,00
	beschikbaar		€ 175.496,64
2a	Inzet bij regionaal opleidingscentra (ROC)	Kosten van de activiteiten in 2024	€ 105.138,00
2b	Inzet bij taalaanbieders die geen ROC zijn	Kosten van de activiteiten in 2024	€ 41.651,82
2c	Regionale inzet bij taalaanbieders die geen ROC zijn.	Kosten van de activiteiten in 2024	€ 27.000,00
	Totaal ingezet		€ 173.789,82
	Saldo (budget -/- inzet)		€ 1.706,82
bovenstaande verdeling in %			
1a	Inzet bij regionale opleidingscentra (ROC)		60 %
1b	Inzet bij taalaanbieders die geen ROC zijn		40 %
	Totaal		100,0%

WEB-activiteiten

In 2024 zijn voor de gemeente Goeree-Overflakkee diverse activiteiten uitgevoerd in het kader van de WEB, welke zijn gericht op de bestrijding van laaggeletterdheid en het verbeteren van reken- en digitale vaardigheden. Deze activiteiten staan open voor inwoners die ouder zijn dan 18 jaar, laaggeletterd (onder niveau 2F/B1 op lezen, schrijven, spreken, luisteren), laaggecijferd (rekenen), digitale basisvaardigheden (moeite met digitale basisvaardigheden) en niet-inburgeringsplichtig zijn.

Gemeente Goeree-Overflakkee
Koningin Julianaweg 45
3241 XB Middelharnis
Postbus 1
3240 AA Middelharnis
T. 14 0187
info@goeree-overflakkee.nl
www.goeree-overflakkee.nl